

T.C.

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ BİLİM DALI

**ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİNE AİT MENSUR MENÂKİB-I
İSKENDER [26a/50b]**

(GİRİŞ-METİN-SÖZLÜK-TIPKIBASIM)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞERİFE ÖZDEMİR

Düzce

Temmuz, 2019

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİNE AİT MENSUR MENÂKİB-I
İSKENDER [26a/50b]
(GİRİŞ-METİN-SÖZLÜK-TIPKIBASIM)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şerife ÖZDEMİR

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ümit Özgür DEMİRCİ

Düzce

Temmuz, 2019

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Dr. İsmail Edebiyat Anabilim Dalında oy birliği /
~~oy çokluğu~~ ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Başer Kemero

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Dr. Öğr. Üyesi Orhan Kılıçarslan

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çarçak

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

18.07/2019

Ali Ertuğrul

Doç. Dr. Ali ERTUĞRUL

Enstitü Müdürü

(İmza Yeri)

Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Enstitü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum, bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

18/07/2019

Şerife ÖZDEMİR

İmzası

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU	iv
DOĞRULUK BEYANI.....	v
ÖNSÖZ.....	viii
ÖZET.....	ix
ABSTRACT	x
KISALTMALAR	xi
İŞARETLER.....	xiii
KULLANILAN TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ.....	xiv
I. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1. ESERİN YAZILDIĞI DÖNEM	2
2. İSKENDER	2
3. İSKENDER-NÂME	3
3.1. FARS EDEBİYATINDA İSKENDER-NÂME	3
3.2. TÜRK EDEBİYATINDA İSKENDER-NÂME	5
4. NÜSHA TAVSİFİ	8
5. İSKENDER-NÂME ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	8
6. ESERİN İMLÂ ÖZELLİKLERİ.....	12
6.1. VOKALLERİN YAZILIŞI	13
6.1.1. “a” Vokalinin Yazılışı	13
6.1.1.1. Kelime başında “a” vokalinin yazılışı:	13
6.1.1.2. Kelime ortasında “a” vokalinin yazılışı:	14
6.1.1.3. Kelime sonunda “a” vokalinin yazılışı:	14
6.1.2. “e” Vokalinin Yazılışı	15
6.1.2.1. Kelime başında “e” vokalinin yazılışı:	15
6.1.2.2. Kelime ortasında “e” vokalinin yazılışı:	16
6.1.2.3. Kelime sonunda “e” vokalinin yazılışı:	16
6.1.3. “ı” ve “i” Vokalinin Yazılışı.....	17
5.1.3.1. Kelime başında “ı” ve “i” vokalinin yazılışı:.....	17
5.1.3.2. Kelime ortasında “ı” ve “i” vokalinin yazılışı:	18
5.1.3.3. Kelime sonunda “ı” ve “i” vokalinin yazılışı:	18
6.1.4. “o” ve “ö” Vokalinin Yazılışı.....	19

6.1.4.1. Kelime başında “o” ve “ö” vokalinin yazılışı:.....	19
6.1.4.2. İlk hecede “o” ve “ö” vokalinin yazılışı:	20
6.1.5. “u” ve “ü” Vokalinin Yazılışı.....	20
6.1.5.1. Kelime başında “u” ve “ü” vokalinin yazılışı:.....	20
6.1.5.2. Kelime ortasında “u” ve “ü” vokalinin yazılışı:	21
6.1.5.3. Kelime sonunda “u” ve “ü” vokalinin yazılışı:.....	22
6.2. KONSONANLARIN YAZILIŞI.....	22
6.2.1. p (پ) Ünsüzü	23
6.2.2. ç (چ) Ünsüzü.....	23
6.2.3. g (گ / ک) Ünsüzü	24
6.2.4. s (ص - س) Ünsüzü	25
6.2.5. t ve d (ط - د) Ünsüzü	26
6.2.6. ř Ünsüzü.....	27
6.3. AYNI KELİMELERİN FARKLI YAZILIŞLARI	28
METNİN TRANSKRİPSİYON VE İMLÂSINDA İZLENEN YOL	29
II. BÖLÜM: METİN.....	30
III. BÖLÜM: SÖZLÜK.....	56
SÖZLÜĞÜNÜN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YOL.....	57
SÖZLÜK.....	61
ÖZEL İSİMLER DİZİNİ.....	178
IV. BÖLÜM: TIPKI BASIM	207
KAYNAKÇA	258
ÖZGEÇMİŞ.....	263

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait olduğunu düşündüğümüz mensur bir *İskender-nâme* adlı eserin 26a-50b varakları arasının metni ve bu bölümün sözlüğü yer almaktadır. İskender-nâme'nin üzerinde çalıştığımız varaklar arasında müstensihî hakkında herhangi bir bilgi ile karşılaşılmamıştır. Eser Eski Anadolu Türkçesi döneminin dil özelliklerini yansıtan bir Türkçe ile yazılmıştır. Eserin bugün bilinen nüshası Almanya Milli Kütüphanesi'nde Ms. Or. Quart. 1826 Staatsbibliothek, Berlin'de Menâkıb-ı İskender adına kayıtlıdır.

Yüksek Lisans çalışmamızın konusunu oluşturan eserin adı kayıtlı bulunduğu künye bilgilerinde Menâkıb-ı İskender olarak geçtiği için tezin adını "Eski Anadolu Türkçesine Ait Mensur Menâkıb-ı İskender" olarak vermeyi uygun gördük. Üzerinde çalıştığımız varaklar arası esas alındığında eserin yazarı, yazılış tarihi, yazıldığı yer ve yazıldığı dönem hakkındaki bilgiler kesin değildir.

Çalışmamız Giriş, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde eserin içeriği, imla özellikleri, kaynağı, nüsha tavsifi, eser üzerine yapılmış çalışmalar ve metnin yazım özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Metin bölümünde eser tam transkripsiyon yöntemi ile çeviriyazıya aktarılmıştır. Metnin sözlük bölümünde metinde yer alan bütün kelimeler alfabetik olarak dizilmiştir. Metinde geçen bütün kelimelerin, deyimlerin ve birleşik kelimelerin metindeki anlamları verilmiş; metinde birden fazla anlam içeren kelimeler için de ayrı ayrı anlamları verilmiştir. Ayrıca metinde geçen kişi ve yer adları için ayrıca bir özel isimler dizini oluşturulmuştur. Çalışmanın son bölümünde ise metnin Tıpkıbasımı yer almaktadır.

Bu çalışmanın hazırlanması aşamasında katkılarını esirgemeyen danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Ümit Özgür DEMİRCİ'ye, tez süresince yardımcı olan kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Serhat KÜÇÜK'e ve metin okumalarında desteğini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Orhan KILIÇARSLAN'a ayrı ayrı teşekkür ederim.

Şerife ÖZDEMİR

Düzce, Temmuz 2019

ÖZET

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİNE AİT MENSUR MENÂKIB-I İSKENDER
[26a/50b]

(GİRİŞ-METİN-SÖZLÜK-TIPKIBASIM)

ÖZDEMİR, Şerife

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ümit Özgür DEMİRCİ

Temmuz 2019, 263 sayfa

Bu tez çalışması mensur bir İskendernâme örneği olup, Menâkıb-ı İskender adlı eserin çeviriyazıya aktarımı ve metin sözlüğünü içermektedir. Üzerinde çalıştığımız Menâkıb-ı İskender adlı eserin ele aldığımız varaklar arası esas alındığında istisah tarihi ve müstensihi hakkında kesin bir bilgi ile karşılaşılmamıştır. Eser, adından da anlaşılacağı gibi, Büyük İskender'in hayatını, yaptığı savaşları, fetihlerini anlatan tarihten, rivâyetlerden ve destanlardan derlenerek hazırlanmış geniş bir manzum hikâyeyi konu edinmiştir.

Giriş, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım olmak üzere çalışmanın metin bölümünde, esere ait olan 26a/50b varakları arasının transkripsiyonlu metni yer almaktadır. Sözlük bölümünde ise metnin söz varlığı ayrıntılı bir biçimde sıralanmış ve kelimeler, deyimler metinde geçtiği anlamıyla verilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın sonunda eserin, ele alınan kısmına ait Tıpkıbasımını yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Büyük İskender, Eski Anadolu Türkçesi, Menâkıb-ı İskender.

ABSTRACT

A PROSE FROM OLD ANATOLIAN TURKISH MENÂKIB-I İSKENDER
[26a/50b]

(INTRODUCTION- TEXT- DICTIONARY- FACSIMILE)

ÖZDEMİR, Şerife

Master, Turkish Language and Literature Department

Supervisor: Asst. Prof. Ümit Özgür DEMİRCİ

July, 2019, 263 pages

This dissertation is a prosaic sample of Iskendername and involves the translation and text dictionary of Menâkīb-ı İskender. When the between sheets of the work Menâkīb-ı İskender is taken as a basis, an accurate was copied of date and scribal of the work cannot be found. Hence the name, the subject of the work is a broad narrative consisting of the history, stories and epics on Alexander the Great's life, wars he engaged with, conquests.

In the Introduction part of this study, comprising of four chapters such as Introduction, Text, Dictionary and Facsimile, the text with transcription of the between sheets 26a/50b took part. In the Dictionary part, the vocabulary of the text was listed in detail and the meanings of words and idioms in the text were given. At the end of the study, the Facsimile of the handled part of the work was given.

Keywords: Alexander the Great, Old Anatolian Turkish, Menâkīb-ı İskender.

KISALTMALAR

- A.** Arapça.
age. Adı geen eser.
agm. Adı geen makale.
b. Birleşik.
bağ. Bağla.
bk. Bakınız.
c. Cilt.
cü. Cümle.
ev. eviren.
DLT Divanü Lügati't-Türk.
e. Edat.
Erm. Ermenice
ET Eski Türkçe.
F. Farsça.
i. İsim.
krş. Karşılaştırınız.
mec. Mecaz.
Moğ. Moğolca.
nr. Numara.
Osm. Osmanlı Türkçesi.
s. Sayfa.
S. Sayı.
Soğd. Soğda.
sıf. Sıfat.
T. Türkçe.

TDV Türkiye Diyanet Vakfı.

ünl. Ünlem.

vb. Ve benzeri.

Yun. Yunanca.

zf. Zarf.

Zm. Zamir.

İŞARETLER

- [] Düşmüş, silik, okunmayan kısımlardaki onarımları gösterir.
- < > Eksik yazılmış unsurları gösterir.
- { } Mükerrer veya fazla yazılmış unsurları gösterir.
- (?) Şüphe belirtir.
- < ? Kelimenin hangi dile ait olduğunu belirsizliğini ifade eder.
- < Kelimenin önceki şeklini gösterir.
- > Kelimenin sonraki şeklini ve değişim aşamalarını gösterir.
- Gramer analizlerinde fiil tabanlarının sonunu gösterir.
- Dizinde yer alan birleşik fiilleri, deyimleri, ikilemeleri ve isim tamlamalarını işaret eder.
- “ ” Alıntı ve vurgulanan anlamı gösterir.

KULLANILAN TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

Harf	Transkripsiyon	Harf	Transkripsiyon
آ, ا	ā, a, e	ض	ḏ, ḏ
ء	'	ط	Ṭ
ب	b, p	ظ	Ẓ
پ	p	ع	'
ت	t	غ	ġ, ġ
ث	ṯ	ف	F
ج	c, ç	ق	Q
چ	ç	ك	k, g, ŋ
ح	ḥ	نک	Ñ
خ	ḫ	ل	L
د	d	م	M
ذ	Ẓ	ن	N
ر	r	و	v, o, ö, u, ü, ū
ز	z	ه, ه	h, a, e
س	s	لا	lā, la, le
ش	ṣ	ی	y, i, i, Ī,
ص	ṣ		

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1. ESERİN YAZILDIĞI DÖNEM

Eski Anadolu veya Eski Oğuz Türkçesi olarak adlandırılan, Anadolu’da yazılı ve tarihsel gelişimini XIII. ve XV. yüzyıllar arasında yaşayan bu dönem, temelinde Oğuz Türklerinin ağız özelliklerini barındıran yazı dili olarak bilinmektedir. Eski Anadolu Türkçesinin XI. ve XIII. yüzyıllar arasındaki eserlerin yetersizliği nedeniyle, bu dönem hakkındaki günümüze ulaşan bilgiler sınırlıdır. Üzerinde çalıştığımız eserin dil özellikleri dikkate alındığında eser Eski Anadolu Türkçesinden Osmanlı Türkçesine geçiş dönemi eserlerinden biri olabileceği ancak daha çok Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini yansıttığı düşünülmektedir.

2. İSKENDER

Tarihsel kaynaklarda ve kültürümüzde bilinen İskender ikiye ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi İskender-i Zülkarneyn diğeri ise Büyük İskender (Alexander the Great) olarak bilinen II. Filip’in oğlu olan Makedonya kralıdır. İskender ve Zülkarneyn farklı kişiler olmasına rağmen, geçmişte, bazı çevrelerce bu kişiler birbirine karıştırılmış ve tek şahıs olarak düşünülmüştür.¹ Kur’an-ı Kerim’de bahsi geçen Zülkarneyn (Kehf/ 83-99.)² ve batılı kaynaklardan hakkında bilgi edindiğimiz Büyük İskender birbirinden tamamen farklı kişilerdir. İskender M.Ö. III. Asırda (356-323) yaşamış olup içki içen, adam öldürmekten zevk alan, adalet tanımaz, ırk ayrımı güden, Mısır’a bir Tanrı olarak giren, çok tanrılı Grek dinine uyan ve hatta eşcinsel bir kişidir.³ Zülkarneyn’in hayatı hakkındaki bilgiler ise İslâm kaynaklarında daha çok tefsirlerde ve özellikle Kur’an-ı Kerim’de adının anılması dolayısıyla, sonradan kaleme

¹ Baydemir, H. *Özbekistan’da İskender, Zülkarneyn, Lokman Hekim ve Hatem Tay İle İlgili Halk Anlatıları*, A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 41-2009, s. 110.

² Kehf Suresi 83-99. *Âyetler Kur’an-ı Kerim ve Yüce Meâlî*, (meâl Mahmut Toptaş), Ankara: 2005, s. 301-303.

³ Pala, İ. *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü*, 24. Basım İstanbul: Kapı Yayınları, s. 236.

alınmıştır.⁴ Rivayete göre İskender, ordusu ile zulumât ülkesine âb-ı hayâtı aramaya gitmiş ama veziri olan Hızır, suyu bulup içtiği hâlde ona nasip olmamıştır.⁵ Azerbaycan'da bir kavmi Ye'cüc ve Me'cüc elinden kurtarmak için bir set (Sedd-i İskender) yaptırır.⁶ Zülkarneyn'in Ye'cüc ve Me'cüc üzerine set yapması, onların Allah'a inanmayışları ve inanlara da zarar vermeleri nedeniyledir.⁷

Geniş bir coğrafyaya yayılmış birçok devleti on iki yıl gibi kısa bir zaman içinde ortadan kaldırarak buralarda büyük bir imparatorluk kuran İskender'in göz kamaştırıcı zaferleri, kendisinden sonra gelen devlet adamları için olduğu kadar sanatkârlar için de ilham kaynağı teşkil etmiş, hakkında destanlar yazılmış ve çeşitli menkıbelere konu olmuştur.⁸

3. İSKENDER-NÂME

İskender-nâme Fars edebiyatında ve Türk dilinin tarihsel gelişiminde önemli kaynaklardan birisidir. Bu sebeple İskender-nâme türü hem Fars hem de Türk edebiyatı açısından ele alınması gereklidir.

3.1. FARS EDEBİYATINDA İSKENDER-NÂME

İskendernâme türü Türk Dilinin Tarihsel gelişim sürecinde önemli bir kaynak olarak yer almaktadır. İskender-nâme konusunu Ahmedî'den önce Doğuda ilk defa

⁴ Pala, İ. *İskender mi Zülkarneyn mi?*, Journal of Turkish Studies (Türklük Bilgisi Araştırması), Volume: 14 1990, s. 119.

⁵ Pala, İ. a.g.e., s. 237.

⁶ Pala, İ. a.g.e., s. 237.

⁷ Pala, İ. a.g.m., s. 120.

⁸ Kaya, M. *İskender*, İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2000, c. 22, s. 556.

İran edebiyatında Firdevsî (934?-1020?), Nizâmî (1150?-1214?), Emîr Husrev-i Dihlevî (1253-1325) İşlemiştir.⁹

İskender konusu ilk kez İran edebiyatında Firdevsî tarafından Şâh-nâme adlı eserinde işlenmiştir. Firdevsî eserinde İskenderî konu olarak işlerken, Keyânilerin son hükümdarı olduğundan bahsetmiştir. Burada yer alan İskender-nâme 2500 beyitlidir.¹⁰ Eser Fa'ûlün/ Fa'ûlün/ Fa'ûlün/ Fa'ûl kalıbıyla yazılmıştır.

İskender konusunu bağımsız olarak ilk defa ele alan Genceli Nizâmî İran edebiyatında Firdevsî'den sonra İskender hikâyesini manzum olarak işleyen şairdir. Nizâmî, hamsesinin beşinci ve altıncı mesnevileri olan Şeref-nâme ve İkbâl-nâme'de İskender konusunu işlemiştir.¹¹ 7100 beyitlik bu eserde Nizâmî, İskender'in hükümdarlık yönünü ele almıştır. Şerefnâme mesnevisi, Azerbaycan Atabegi Nusratüddîn Ebû Bekr bin Muhammed'e (1191-1210), İkbâl-nâme mesnevisi ise Musul atabegi İzzüddin Mesûd bin Arslan'a (1211-1218) sunulmuştur.¹² Nizâmî her iki mesnevisini de Şâh-nâme kalıbıyla yazmıştır.

Emîr Husrev-i Dihlevî; Nizâmî'nin Penc-Genc adlı hamsesine nazire olarak yazdığı Âyîne-i İskenderî adlı mesnevisinde İskender konusunu anlatmıştır. Mesnevi 4450 beyitten oluşmaktadır.¹³ Dihlevî İskender ile ilgili anlatısına geçmeden önce eserindeki mesnevîler hakkında bilgi verir ve oğluna öğütlerde bulunur. Ardından Sultan Mahmud ile ilgili bir hikâyeden bahseder. Eserde Şâh-nâme kalıbıyla yazılmıştır.

⁹ Ünver, İ. Ahmedî *İskender-nâme İnceleme-Tıpkıbasım*, Ankara: 1982, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 9.

¹⁰ Mimir, D. *Ahmedî'nin İskender-nâmesi'nde XIV. Yüzyıl Sosyal Hayatı*, Yüksek Lisans Tezi, 2012, s. 27.

¹¹ Ünver, İ. a.g.e., s. 10.

¹² Avcı, İ. *Türk Edebiyatında İskendernâmeler ve Ahmed-i Rıdvân'ın İskendernâme'si*, Doktora Tezi, 2013, s. 31.

¹³ Feyzioğlu, N. *İskender-nâme Üzerine Bir İnceleme*, Yüksek Lisans Tezi, 1991, s. III.

3.2. TÜRK EDEBİYATINDA İSKENDER-NÂME

Türk edebiyatında tespit edebildiğimiz kadarıyla müstakil olarak yazılmış dokuz İskendernâme vardır. Bu eserler şunlardır:

1. Ahmedî'nin İskendernâme'si,
2. Hamzavî'nin İskendernâme'si,
3. Ahmed-i Rıdvân'ın İskendernâme'si,
4. Ali Sîr Nevâyî'nin Sedd-i İskenderî'si,
5. Behistî Sinan'ın İskendernâme'si,
6. Ebû Hasan Turtusî'nin İskendernâme'si,
7. Karamanlı Figânî'nin İskendernâme'si,
8. Lâmi'î Çelebi'nin Hirednâme'si,
9. Mütercimi Meçhul Mensur İskendernâme.

Varlığı bilinen dokuz eserden biri mensur, biri manzum-mensur geri kalanları ise manzum olarak kaleme alınmıştır. Bunlardan Karamanlı Figânî'nin İskendernâme'si ile Lâmi'î Çelebi'nin Hirednâme'si elde değildir.¹⁴

Türk edebiyatında Ahmedî tarafından yazılmış İskender-nâme ilk manzum İskender hikâyesi örneği olması açısından büyük önem taşımaktadır. Ahmedî'nin "İskendernâme"si klasik edebiyatın büyük efsanevi kişiliklerinden biri olan İskender'in hayatını ve fetihlerini konu edinen ve döneminin felsefi, edebi ve ilmi seviyesini başarıyla aksettiren son derece önemli bir eserdir.¹⁵ Ahmedî, İskendernâme'nin mevzûunu İran edebiyâtından almış fakat onu kendi bilgisi, kendi sanatı ve kendi buluşlarıyla süsleyip genişleterek, klâsik terbiye ve klâsik an'ane içinde, orijinal bir eser hâline koymuştur. Bu bakımdan Ahmedî'nin eseri İran

¹⁴ Avcı, İ. a.g.e., s. 37.

¹⁵ Gökcan Türkoğan, M. *Ahmedî'nin İskendernâme'sinde Kadın Hükümdar Modeli ve Kraliçe Kaydafa*, Turkish Studies, Volume: 4/7 2009, s.761.

örneklerine nisbetle daha ciddî, târîhî hakîkatlere daha yakın kitaptır.¹⁶ Eser 8200 beyitten oluşmakta olup arûz'un Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün vezni ile yazılmıştır. Eser, ilk manzum Osmanlı tarihini ve ilk mevlidi de içinde barındırır. Söz konusu mevlit, Süleyman Çelebi'nin (öl. 1422) mevlidi Vesîletü'n-necât'tan iki yıl önce, 1407 yılında yazılmıştır.¹⁷

Bir diğer İskendernâme'yi, II. Bayezid'in oğlu Şehzade Abdullah'ın çevresindeki şairlerden Karamanlı Figânî'nin yazdığı, eserin baş tarafının Farsça olduğu ve mütekârib bahriyle nazmedildiği çeşitli kaynaklarca bildirilmekteyse de eserin bugün nüshası mevcut değildir.¹⁸

Nevâî'nin Hamse'sinde beşinci mesnevi olan Sedd-i İskenderî, Nizâmî'nin İskendernâme'siyle Emir Husrev'in Âyîne-i İskenderî'sine cevaptır. Bu mesnevîlerin vezni "Fe'ûlün Fe'ûlün Fe'ûlün Fe'ûl"dür¹⁹. Sedd-i İskenderî'nin konusu kaynağı itibarıyla Şehnâme'ye dayansa da, Nevâî bu hikâyede Nizâmî'yi esas almıştır.²⁰

Hamzavî, Türk Edebiyatında manzum ilk iskender-nâme yazarı olarak bilinen Ahmedî'nin kardeşidir. İskender'in hikâyesini anlattığı eseri, Kıssa-i İskender ya da Kitâb-ı İskender olarak adlandırılmaktadır.²¹ Hamzavî'nin Kıssa-i İskender adlı kitabı Batı Türkçesinin ilk dönemlerinde halk için yazılmış manzum-mensur bir eserdir. Konularından bazıları Ahmedî'nin İskender-nâmesi'ndeki konulara benzer. Ancak bu eser, halkı hedef aldığı için çok sade bir dille kaleme alınmıştır.²²

¹⁶ Banarlı, N. S. *İskendernâme*, Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul: M.E.B. Yayınları, s. 391-392.

¹⁷ Avcı, İ. a.g.e., s. 38-39.

¹⁸ Ünver, İ. *İskender (Edebiyat)*, İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2000, c. 22, s. 557- 559.

¹⁹ Levend, A. S. *Ali Şir Nevâî Hayatı, Sanatı ve Kişiliği*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1965, c. I, s. 151.

²⁰ Tören, H. *Ali Şir Nevâî Sedd-i İskenderî (İnceleme-Metin)*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2001. s. 9.

²¹ Ayçiçeği, B. *Behişt Ahmed Sinan'ın (ö. 917/1511-12?) İskender-nâme'si (İnceleme-Metin)*, Doktora Tezi, 2014, s. 10.

²² Kalfa, M. *Kıssa-i İskender 301a-405a (Giriş-Metin-Dizin)*, Yüksek Lisans Tezi. 1994, s. 4.

Ahmed-i Rıdvân'ın ilk mesnevisi olan İskendernâme II. Bâyezîd adına 1500 yılında kaleme alınmıştır. Aruzun Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün vezniyle, 8304 beyit olarak yazılan eserin günümüzde iki nüshası bulunmaktadır. Eser 19 bölümden oluşmaktadır. Ahmed-i Rıdvân, İskendernâme'yi kaleme alırken edebiyatımızda bu türün öncüsü olan Ahmedî'yi örnek almış, çeşitli ekleme ve çıkarmalar yaparak eserini meydana getirmiştir.²³

Behiştî Sinan'ın İskendernâme adlı eseri toplamda 6059 beyitten oluşmuş ve aruzun Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ül vezniyle yazılmıştır. İskender-nâme mesnevîsi, yazmanın dağınık bir şekilde yapraklarında bulunmaktadır. Yazma On altı minyatürle bezeli olması yönüyle önem taşımaktadır. Hamsedeki İskendernâme minyatürleri şunlardır: 126b Ordusu hezimete uğramış olan Dârâ'nın boğdurulması, askerlerinin asılması, 92a İskender'in Dârâ'nın kızıyla ziyafet etmesi, 136b Kaytas'ın düşman askerini kementle yakalaması, 143a İskender'in Pîrûs'u öldürmesi, İskender'in Mağrib'de düşmanla savaşması.²⁴

Yukarıda bahsi geçen İskendernâme hikâyeleri dışında Türk edebiyatında müstakil olarak yazılan diğer İskendernâme hikâyeleri şunlardır;

1. Ebû Hasan Turtusî'nin İskendernâme'si,
2. Lâmi'î Çelebi'nin Hirednâme'si,
3. Mütercimi Meçhul Mensur İskendernâme.

İskendernâme'nin yurt içi ve yurt dışı kütüphanelerinde bilinen pek çok yazma nüshası mevcuttur. İsmail Ünver'in tespitlerine göre bu yazma nüshaların sayısı 75'in üzerindedir.²⁵

²³ Avcı, İ. a.g.e., s. 177.

²⁴ Ersoy, E. II. *Beyazıt Devri Şairlerinden Behiştî'nin Hamsesi*, Celal Bayar Ü. SBE. Dergisi, c. 9, s. 2-2011, s. 258.

²⁵ Ünver, İ. a.g.e., s. 24.

4. NÜSHA TAVSİFİ

Mensur olarak yazılmış Menâkıb-ı İskender adlı eserin 26a/50b varakları arası yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. Almanya Milli Kütüphanesi'nde Ms. Or. Quart. 1826 Staatsbibliothek, Berlin'de Menâkıb-ı İskender adına kayıtlıdır. Harekeli nesih hatla, 25x17 cm. 17,5x10,5 cm. ölçüsünde yazılmıştır. Eser toplam 264 varaktan oluşmaktadır. Elimizdeki mevcut Menâkıb-ı İskender'in her varağında 13 satır bulunmaktadır. Menâkıb-ı İskender'in nüsha tavsifi ile ilgili, eserin başlangıç ve sonuç kısmı elimizde olmadığı için bu hususla ilgili bir yorum yapılamamıştır.

5. İSKENDER-NÂME ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR

İskender-nâme üzerine yazılmış pek çok makale, yüksek lisans ve doktora tezi bulunmaktadır. Aşağıda İskender-nâme üzerinde ulaşılabilen çalışmaların kaynakça bilgileri verilmiştir.

AIZIZI, Maıhefubai (Mahbube AZİZ) (2012). *“SEDDİ İSKENDERİ (GRAMER İNCELEME-METİN-TRANSKRİPSİYON)”* İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

AKÇAY, Hasan (1999). *“AHMEDİ'NİN İSKENDER-NÂME'Sİ-TRANSKRİPSİYONLU METİN”* Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Şanlıurfa.

AKDOĞAN, Yaşar (1988). *“AHMEDİ İSKENDER-NÂME”* Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 3128 Kültür Eserleri, 411 ISBN 978-975-17-3341-2.

AKYOL, Aysun (1990). *“HAMZA VÎ KİŞSA-İ İSKENDER METİN SÖZLÜĞÜ VE DİLBİLGİSİ ÖZELLİKLERİ”* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

AKYÜZ, Kenan (1934). *“İSLÂMÎ EDEBİYATTA İSKENDER-NÂME MESNEVİSİ: FİRDEVSÎ-NİZÂMÎ-AHMEDÎ”* İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 47.

ALTUĞ, Murat (2014). *“16. YÜZYILA AİT FİGANÎ’NİN İSKENDERNAMESİ ÜZERİNDE BİR SENTAKS İNCELEMESİ”* Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ekim.

ASLAN, Nursan (2010). *“AHMEDÎ İSKENDER-NÂME (1-1102 Beyit) (DİL İNCELEMESİ-METİN-GRAMATİKAL DİZİN)”* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

AVCI, İsmail (2013). *“TÜRK EDEBİYATINDA İSKENDERNÂMELER VE AHMED-İRİDVÂN’IN İSKENDERNÂMESİ”* Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Balıkesir.

AYÇİÇEĞİ, Bünyamin (2014). *“BEHİŞTÎ AHMED SİNAN’IN (ö. 917/1511-12?) İSKENDER-NÂME’Sİ (İNCELEME-METİN)”* Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.

AYÇİÇEĞİ, Bünyamin (2013). *“AHMEDÎ (815/1412-13) İLE BEHİŞTÎ (917/1511-12?)’NİN İSKENDER-NÂME’LERİNİN ŞEKİL ve MUHTEVA BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI”* Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 10, 129-204. İstanbul.

BANARLI, Nihad Sami (1930). *“AHMEDÎ ve İSKENDERNÂME’Sİ”* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 34.

BANARLI, Nihad Sami (1987). *“İSKENDERNÂME”* Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. s. 391-392.

BAYDEMİR, Hüseyin (2009). *“ÖZBEKİSTAN’DA İSKENDER, ZÜLKARNEYN, LOKMAN HEKİM ve HATEM TAY İLE İLGİLİ HALK ANLATILARI”* Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 41, 109-130. Erzurum.

DEMİRBİLEK, Salih (2000). *“AHMEDÎ’NİN İSKENDERNÂME ADLI ESERİ ÜZERİNE İNCELEME (SES BİLGİSİ-ŞEKİL BİLGİSİ-CÜMLE BİLGİSİ), METNİN TRANSKRİPSİYONU, SÖZLÜK ÇALIŞMASI”* Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Edirne.

DEMİRBİLEK, Salih (2017). *“AHMEDÎ’NİN İSKENDER-NÂME’SİNDE ÖLÜM ve MAHİYETİ”* Studies Of The Ottoman Domain/Cilt 7, Sayı:13, Ağustos 2017. S.199- 210. DOI Number: 10.19039/sotod.2017.71.

ERGÜNLÜ, Atakan (1967). *“AHMEDÎ’NİN İSKENDERNÂME’Sİ”* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 788.

FEYZİOĞLU, Nesrin (1991). *“İSKENDER-NÂME ÜZERİNE BİR İNCELEME”* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

GÖKCAN, Melike (2017). *“GILGAMIŞ DESTANI ve İSKENDERNÂME’DEN HAREKETLE ÖLÜMSÜZLÜK EKSENİNDE İNSANIN ANLAM ARA YIŞI”* Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 5, 63, Aralık, 1-14.

- GÖKYAY, Orhan Şaik (1997). “*İSKENDER-NÂME*” İslâm Ansiklopedisi, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, c. V/II, s. 1088-1099.
- KALFA, Mahir (1994). “*KISSA-İ İSKENDER 301a- 405a (GİRİŞ-METİN-DİZİN)*” Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- KAYA, Mahmut (2000). “*İSKENDER*” İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türk Diyanet Vakfı Yayınları, c. 22, s. 555- 557.
- KAYA, Melis (2016). “*MENSUR TERCÜME-İ İSKENDERNÂME (İNCELEMENİN KİMLİĞİ)*”Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzincan.
- MİMİR, Damla (2012). “*AHMEDÎ’NİN İSKENDER-NÂME’SİNDE XIV. YÜZYIL SOSYAL HAYATI*” Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- PALA, İskender (1990). “*İSKENDER Mİ ZÜLKARNEYN Mİ?*” Journal Of Turkish Studies (Türklük Araştırması), Volume: 14, 387-403.
- SEÇKİN, Neşe (1991). “*HAMZA VÎ KİŞŞA-İ İSKENDER METİN, SÖZLÜĞÜ VE DİLBİLGİSİ ÖZELLİKLERİ (101a- 200b v.)*” Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- TÖREN, Hatice (2001). “*ALÎ ŞÎR NEVÂYÎ SEDD-İ İSKENDERÎ (İNCELEMENİN KİMLİĞİ)*” Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TÜRKDOĞAN, Melike GÖKCAN (2009). “*AHMEDÎ’NİN İSKENDERNÂME’SİNDE KADIN HÜKÜMDAR MODELİ ve KRALİÇE KAYDAFA*” Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume: 4/7 Fall, 760-773.

TÜRKDOĞAN, Melike GÖKCAN (2010). “*SİYASETNÂMELER ve BİR SİYASETNÂME ÖRNEĞİ OLARAK AHMEDÎ’NİN İSKENDERNÂME’Sİ*” Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal of International Social Research, Volume: 3, Issue: 12 Summer. 418-430.

ÜNVER, İsmail (1982). “*AHMEDÎ İSKENDER-NÂME İNCELEMETİPKIBASIM*” Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ÜNVER, İsmail (1975). “*TÜRK EDEBİYATINDA MANZUM İSKENDER-NÂMELER*” Ankara: Basılmamış Doktora tezi, DTCF., No: 205.

ÜNVER, İsmail (1978). “*AHMEDÎ’NİN İSKENDER-NÂMESİNDEKİ MEVLİD BÖLÜMÜ*” TDAY-Belleten 1977, s. 355-411.

ÜNVER, İsmail (1979). “*AHMED RIDVAN’IN İSKENDER-NÂMESİNDEKİ OSMANLI TARİHİ (NUSRET-NÂME-İ OSMÂN) BÖLÜMÜ*” Türkoloji Dergisi, c. VIII, s.345-402.

ÜNVER, İsmail (2000). “*İSKENDER*” (Edebiyat), İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türk Diyanet Vakfı Yayınları, c. 22, s. 557- 559.

YESSİRKEP, Tansholpan (2019). “*HAZA KİTÂBU İSKENDER-NÂME*” Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

6. ESERİN İMLÂ ÖZELLİKLERİ

Üzerinde çalışılan eser oldukça temiz, gayet okunaklı ve harekeli yazı ile yazılmıştır. Eser umumiyetle Eski Anadolu Türkçesinin imlâ özelliklerini yansıtmaktadır. Eserde Türkçe kelimelerde vokaller umumiyetle hareke ile

gösterilmiştir, ancak bazı Türkçe kelimelerdeki vokaller yazılmıştır. Burada asli uzun vokalli kelimelerdeki uzun vokaller yazılmıştır yargısına iki sebepten dolayı varılmamalıdır. Birincisi bu dönemdeki asli uzun vokalli tüm kelimelerin listesinin henüz tam olarak yapılmamış olması, ikincisi ise Türkçe kelimelerde aynı kelimenin vokali eserin bir yerinde gösterilmişken, başka bir yerinde hareke ile yazılmıştır.

6.1. Vokallerin Yazılışı

6.1.1. “a” Vokalinin yazılışı:

6.1.1.1. Kelime başında “a” vokalinin yazılışı: Türkçe kelime başında “a” ünlüsü medli elif (ا) veya üzerine konulan üstün (اَ) ile gösterilmiştir.

andan	أَنْدَنْ	26b/01
altun	أَلْتُونُ	35a/07
anı	أَنِی	37a/11
aldı	أَلْدِی	47b/12
ağladı	أَعْلَدِی	34a/04
acıyub	أَجِیْبُ	50a/10
alub	أَلْبُ	28b/01
alupdur	أَلْپُدُرُ	31b/08
arğa	أَرْقَه	28b/04
ataña	أَتَنَه	27b/07

6.1.1.2.Kelime ortasında “a” vokalinin yazılışı: Kelime ortasında “a” ünlüsü umumiyetle üstün ile (َ) gösterilir.

ağladı	أَغْلَدِي	48b/10
andan	أُنْدُنْ	49b/13
arkasıyla	أَرْقَسِيئَه	29b/03
atası	أَتْسِي	30b/13
yağadın	يَكَّادِينْ	30a/10
yaman	يَمَنْ	31b/10
haykırub	حَيَّقِرْبُ	33b/01
karşudan	قَرَشُودَنْ	40a/04
kalkanın	قَلْقَانِنْ	41a/12
bağlayınca	بَغْلِيْنِجْ	45a/09

6.1.1.3.Kelime sonunda “a” vokalinin yazılışı: Kelime sonunda “a” ünlüsü elif (ِ) ya da güzel he (َ) ile gösterilmiştir.

anda	أَنْدَه	26b/02
anuñla	أَنْكَلَه	28a/02
qanda	قَنْدَه	37a/04
arkasına	أَرْقَاسِنَه	37b/08
karşuñca	قَرَشُكَه	38a/10

sancağına	سُنْجَاغِنَه	39b/01
ortasında	أُورْتَسِنْدَه	40b/01
kara	قَرَه	42b/012
tarafa	طَرَفَه	28a/07
uğurlamağa	أُغُورْلَمَاغَا	48b/03

6.1.2. “e” Vokalinin yazılışı:

6.1.2.1. Kelime başında “e” vokalinin yazılışı: Kelime başında “e” ünlüsü hemzeli elif (ا) ya da elif (آ) ile gösterilmiştir.

egdiler	اَكْدِيلِر	31a/09
elmās	اَلْمَاسْ	34a/11
eceli	اَجَلِي	32a/04
erlik	اَرَلِكْ	34a/06
eydür	اَيْدُر	34b/07
eksük	اَكْسُكْ	27b/12
endīşe	اَنْدِيْشَه	37a/09
elinde	اَلِنْدَه	50a/06
eyit	اَيْتْ	27b/06
emīn	اَمِيْنْ	44a/03

6.1.2.2.Kelime ortasında “e” vokalinin yazılışı: Kelime ortasında “e” ünlüsü çoğunlukla üstün (َ) ile gösterilmiştir.

erenler	أَرْنَزُ	26a/04
ecel	أَجَلْ	26a/03
eger	أَكْرُ	31b/13
eylediler	أَيَدَلِرُ	29a/07
evvel	أَوَّنْ	27b/13
delīm	دَلِيمْ	30a/04
egredi	أَكْرَدِي	36b/07
ejderhā	أَزْدَرْهَآ	35a/06
emānet	أَمَانَتُ	48b/11
geldiler	كَلْدَلِرُ	50b/02

6.1.2.3.Kelime sonunda “e” vokalinin yazılışı: Kelime sonunda “e” ünlüsü umumiyetle güzel he (هَ) ile gösterilmiştir.

cümle	جُمَّه	35a/03
öñine	أَوْكِنَه	50b/05
yüzine	يُوزِنَه	26a/01
üzerinde	أَزْرِنْدَه	30b/02
vezīrlerine	وَزِيرْلَرِنَه	34b/05

üzerümüze	أُزْرُمُزَه	37a/05
düşmenüğe	دُشْمَنُكَا	38a/09
kendüye	كَنْدِيَه	41a/03
şöyle	شُيْلَه	42a/07
birine	بِرِنَه	45a/08

6.1.3. “ı ve i” Vokallerinin yazılışı:

6.1.3.1. Kelime başında “ı” ve “i” vokalinin yazılışı: Kelime başında “ı” ve “i” ünlüsü umumiyetle esreli elif ve ye (اِي) ile ya da sadece esreli elif (اِ) ile gösterilir.

iskender	اِسْكَندَر	26b/08
itdi	اِيتْدِي	37a/08
içre	اِچْرَه	38b/03
ilerü	اِلْرُو	29a/03
işbu	اِشْبُو	31b/09
işidüb	اِشْدُب	36b/06
irdi	اِيرْدِي	41a/01
ışığın	اِشْغِين	41b/10
ışmarladılar	اِصْمَرْلَدِلَار	49b/12

ışığıyla اِشْعِيقَهُ 45a/01

6.1.3.2.Kelime ortasında “ı” ve “i” vokalinin yazılışı: Kelime ortasında “ı ve i”

ünlüleri umumiyetle esre (ِ) ile gösterilmiştir.

yirine يِرْنَهُ 39a/01

öñince اَوَكِنَجَه 38b/11

öldiler اَوَلْدِلَز 50b/06

erlik اَزَلِك 40a/12

yigirmi يِكْرِم 32a/13

düşdiler دُشْدِلَز 44b/07

girdiler كَتْدِلَز 45a/11

didiler دِدِلَز 48b/06

gördiler كُورْدِلَز 50a/05

virüp وِرُپ 27b/12

6.1.3.3.Kelime sonunda “ı ve i” vokalinin yazılışı: Kelime sonunda “ı ve i”

ünlüleri umumiyetle esreli ye (يِ) bazen de ye (ى) ile gösterilmiştir.

dirlerdi دِيرْلَرْدِي 29b/07

gözi كُوزِي 34a/12

geçdi كَچْدِي 40b/08

yürüdi يُورْدِي 33a/01

itdi	إتدى	38a/12
dutdı	ذتدى	34b/12
buyurđı	بئوردى	45a/12
oğlanları	أعئلرى	38b/08
atası	آتسى	28a/01
uyandı	أىندى	37a/03

6.1.4. “o ve ö” Vokallerinin yazılışı:

6.1.4.1. Kelime başında “o ve ö” vokalinin yazılışı: Kelime başında “o ve ö”

ünlüleri umumiyetle elif- vav ile üzerine konan ötre (أو) ile yazılmıştır.

oturub	أوترب	26b/07
ol	أول	31b/02
oğln	أعلین	33b/03
olub	أولب	37b/09
ortasında	أورتسندە	40b/01
öñinde	أوكنده	27a/02
ölüme	ألومه	30b/10
özine	أوزنه	29a/01
oğlü	أكلو	26a/04

ömzenürsin أَوْمَزْنُورْسِينُ 29a/08

6.1.4.2. İlk hecede “o ve ö” vokalinin yazılışı: Kelime ortasında “o ve ö” ünlüleri

ötre (ُ) veya ötreli vav ile (وُ) yazılmıştır.

boşandı بُشِنْدِي 31a/13

komadı قَمَدِي 46a/09

görelüm كُورْلُومُ 26b/11

boynına بَيْنِنَه 41b/10

korğdı قُورْقَدِي 28b/12

kolı قَلِي 49a/04

şöyle شَيْلَه 27b/07

görüb كُورْبُ 50b/06

söze سُوْرَه 30b/07

dönderüb دُنْدَرُبُ 46b/09

6.1.5. “u ve ü” Vokallerinin yazılışı:

6.1.5.1. Kelime başında “u ve ü” vokalinin yazılışı: Kelime başında “u ve ü”

ünlüleri ötreli elif (ا) veya ötreli elif- vav ile (او) yazılmıştır.

urup أُوْرُپُ 26b/13

uğraş أُوْرُشُ 28b/03

ulaşdurdı	أَلشُّدُرْدِي	37a/13
uyana	أَيَّانَه	38a/10
uğurlamağa	أَوْعُرْلَمَعَه	49b/13
üzere	أَزْرَه	26b/11
üleşdürdi	أَلشُّدُرْدِي	32a/10
üçünci	أَوْچُنْجِي	28a/04
üşenme	أَوْشَنَمَه	37a/10
üzengüde	أَوْزَنكُودَه	42a/04

6.1.5.2.Kelime ortasında “u ve ü” vokalinin yazılışı: Kelime ortasında “u ve ü”

ünlüleri ötre (ُ) veya ötreli vav (ؤ) ile yazılmıştır.

çevürüb	چَوْرُبْ	42a/09
güpüldüsi	كُوَيْدُسِي	43a/05
sürüşdiler	سُرُشْدِلِرْ	47a/01
bekleyüb	بَكْلَيْبْ	49b/13
kiminüņ	كِمِنُوكْ	45a/10
olduğın	أَوْلْدُعِينْ	27b/02
bunuğla	بُنُوكْلَه	35a/04
doğunub	دُقُنُبْ	41a/07
buyurđı	بِيُورْدِي	45a/12

çıkup چُقُپ 50a/04

6.1.5.3. Kelime sonunda “u ve ü” vokalinin yazılışı: Kelime sonunda “u ve ü” ünlüleri ötreli vav (و) ile yazılmıştır.

çarşu قَرْشُو 27a/01

atlu اَتْلُو 39a/02

tatlu طَتْلُو 27b/05

yarāklı يَرَاقْلُو 34b/05

korğu قُرْقُو 37a/09

kendü كَنْدُو 40a/03

diyü دِيُو 45a/03

gürleyü كُورَلِيُو 35b/02

girü كِيرُو 46a/07

dürlü دُرْلُو 27a/10

6.2. Konsonantların Yazılışı

Arap alfabesinde, Türkçe'nin p, ç, g, η ünsüzlerini karşılayan özel harfler bulunmadığından p (ب), ç (ج), g (ك) ve η (گ) işaretleri ile karşılanmıştır. Osmanlı Türkçesinde “p”yi karşılamak için (پ), “ç”yi karşılamak için (چ) harfi kullanılmaya başlanmış ve bu yaygınlaşmıştır. İncelediğimiz eserde de bu şekilde kullanıldığını görüyoruz.

6.2.1. p (پ) Ünsüzü

Metinde Türkçe kelimelerde ön ses durumunda p- ünsüzüne ancak birkaç kelime rastlanmaktadır. Bugün p ile yazılan parmak, piş- vb. kelimeler Eski Türkçe’de olduğu gibi genellikle *b* ile; barmak, biş- şeklinde yazılmaktadır.

görüp	كُورُپ	28b/07
topın	طوپُن	34a/06
alupdur	الُپُدُر	31b/08
depeleyüb	دِپَلِیُب	33b/03
begenüp	بِگِنُپ	40a/05
topuğına	طُپُغَنَه	35b/04
kapusına	قَاسِنَه	38a/04
siperinde	سِپِرِنْدَه	42b/06
varup	وَارُپ	40b/09
gelüp	گَلُپ	34b/05

6.2.2. ç (چ) Ünsüzü

İçinde ç ünsüzü bulunduran kelimelerde bu ünsüz başta, ortada ve son ses durumunda ya (چ) ile ya da (ج) ile yazılmıştır.

çoklığından	چُقُلْغِنْدُن	37a/10
-------------	---------------	--------

çalışına	چَالِشِنَه	46a/11
kılıçlar	قَلِجَز	48a/06
içümüze	اِيچُومُزَه	35a/03
üçüncü	أُوجُجِي	28a/04
çekdiler	چَكْدِلَز	38b/05
çerisiyle	چَرِسِيَه	47b/10
güc	كُوج	29a/02
birkaç	بِرْقَاج	43a/10
kılıcın	قَلِجِين	28b/03
ancılayın	أَنْجَلِين	29b/12

6.2.3. g (ک / گ) Ünsüzü

Metnimizde g ünsüzü kef (ک / گ) ile yazılmıştır.

gerekdür	كِرَكْدُر	29b/03
götürüb	كُوتُرُب	33a/01
girüsine	كِيْرُوسِنَه	45a/13
gitdiler	كِتْدِلَز	47b/01
geçür	كُچُور	49b/03

gördiler	كُورِدِلِرْ	50a/06
götürüb	كُوتُرُبْ	32b/01
girü	كِرُوْ	46a/12
geçdi	كِچْدِي	40b/08
gelür	كَلُوْرْ	43b/12

6.2.4. s (ص - س) Ünsüzü

Metnimizdeki Türkçe kelimelerde bu ünsüz sad (ص) ve sin (س) ile yazılmaktadır. Genellikle kalınlık ve incelik durumlarına göre yazılışta uyum vardır. Yabancı asıllı kelimelerin yazılışında kelime içerisinde kalın ve ince sıradan ünlülerin bulunuşuna göre sad ve sin'in yazılışında da genellikle bir düzen vardır.

şalub	صَلْبْ	44a/12
şavurdı	صَاوُرْدِي	37b/02
şordı	صُورْدِي	31b/02
şalābet	صَلَابَتْ	27a/05
şabāh	صَبَاحْ	30a/06
şol	صُولْ	41b/01
söziyle	سُوْرِيْلَه	37a/012
sünüler	سُكُوْلِرْ	26a/03

sürdiler	سُورِدِلَر	48a/03
siyāh	سِيَّآه	43b/12
söyledi	سُيْلَدِي	50b/03
sihri	سِحْرِي	31b/03

6.2.5. t ve d (ط - د) Ünsüzü

Metindeki t-/d- durumu karışıktır. Eski Türkçedeki t'ler genellikle sedalılışp d'ye dönmekle beraber durum çok net değildir. Metinde aynı kelimenin hem t'li hem d'li şekli iki kelimedede karşımıza çıkmaktadır. (dağıd-/ tağıt-, top/ dop,) Metindeki bazı örnekler şu şekildedir.

dirdiler	دِيرِدِلَر	36a/11
duyub	دُيُب	50a/12
durmadın	دُرْمَدِين	34b/11
dutsak	دُتْسَاق	31b/02
doğınub	دُĞِينُب	38a/01
dutub	دُتُب	35a/09
tarafa	طَرَفَه	28a/07
tayısı	طَايِسِي	33a/10
toqsān	طُقْسَان	41b/09

tatlu	طَئَلُو	27b/05
tağlu	طَعَلُو	49a/04
tağıtmağ	طَاعَتَمَقْ	34b/06

6.2.6. ƞ Ünsüzü

ƞ ünsüzü ön ses durumunda bulunmaz, yalnızca iç ve son ses durumunda bulunur. Metnimizde hep kef (ك) ile yazılmıştır.

ünlenüb	أَكْلُنُوبْ	37a/12
diñle	دِكْلَه	44a/05
öñlerinden	أَوَكْلَرِنْدُنْ	47b/07
itdünüz	اَيْتَدُنُوزْ	27b/11
beñzer	بَكْزَرْ	43b/11
gördüğün	كُورْدُكُوكْ	49a/10
yañadın	يَكَادِينْ	50b/10
kiminün	كِيمِينْ	31a/09
görenün	كُورُنْ	34a/12
devletünün	دَوْلَتُونْ	38a/10
kañuñ	قَانْ	38a/06
yoluñ	يُونُوكَه	48b/08

6.3. AYNI KELİMELERİN FARKLI YAZILIŞLARI

dopin	دوپين	40a/03	topın	طوپن	34a/06
kılıc	كَلِج	34a/06	kılıçlar	كَلِجَلَر	48a/06
çatır	چَتِر	34b/06	çadırđan	چَادِرْدَن	31a/08
durınca	دورنچ	35a/04	durunca	دورنچ	30a/03
doğındı	دُقندِي	41a/04	doğundi	دُقند	42b/08
kendizin	كَنْدِرِين	34a/07	kendüzin	كَنْدُرِين	44a/11
pülād	پُولَاد	38b/06	pülāz	پُولَاد	41b/04
müzerkeş	مُررَكِش	35a/06	müzerkīş	مُررَكِيش	27b/03
üzerinde	أَزْرِنْدَه	30b/02	üzerümüze	أَزْرُمَزَه	37a/02
sünüşüp	سُونُشُوب	40a/10	sünüşdiler	سُونُشُدِلَر	26a/03

METNİN TRANSKRİPSİYON VE İMLÂSINDA İZLENEN YOL

1. Metnin tespitinde bilimsel eserlerde uygulanan transkripsiyon sistemi kullanılmıştır.
2. Her sayfaya varak ve satır numarası verilmiştir.
3. Metnin transkripsiyonunda normal cümle düzeni kullanılmış ve noktalama işaretleri kullanılarak anlamlandırma yapılmıştır.
4. Metnin okunuşunda ikili imlâya sahip kelimeler yazıldığı gibi transkripsiyonlanmıştır: kılıç / kılıc, top / dop, vb...
5. Metinde -ub şeklinde yazılan zarf-fiil eki -up / -üp olarak gösterilmiştir.
6. “ile, için” edatlarıyla “idi, ise gibi i- fiilinden türeyen kelimelerinin okunuşunda ayrı ve bitişik yazılma durumları göz önüne alınmıştır. Bitişik yazılmalarda araya kısa çizgi “-” konulmuştur: mübâriz-ile, pehlevânlar-ıla, ola-y-ıdı.
7. Arapça ve Farsça birleşik kelime ve ikilemelerde araya kısa çizgi “-” konulmuştur: bî-ḥaber, bî-feza‘, ḳafā-dar.
8. “n’ol-, n’eyle-, n’it-” gibi ünlü düşmelerinin olduğu kelimelerde düşen ünlü kesme işareti ile gösterilmiştir.
9. Müstensih tarafından yapılan eksik yazılışlar tamir edilirken < > işareti, silik veya okunmayan yerlerdeki tamirler [] işareti ile gösterilmiştir.
10. Metinde kırmızı olarak yazılan yerler ve kelimeler koyulaştırılarak (**bolt**) olarak yazılmıştır.
11. Dikkatsizlik sonucu yanlış yazılmış olduğu tahmin edilen kelimelerin doğru biçimleri yazılmış, asıl metinde geçen yanlış biçim dipnotta gösterilmiştir.
12. Özel isimler metinde kırmızı işaretler arasında belirtilerek yazılmıştır. Metin transkripsiyonunda aynı şekilde esas alınarak belirtilmiştir.

II. BÖLÜM

METİN

[26^a] şemsîler gelüp temâm seyf yüzine irdükleri vaqt iki cānibden kılıc yalnızca¹ kılıp siperler sīneye şalup ğırıyu idüp seyl ‘arīmleyin ğürleyü biri birine ğarışup² ğatışdılar dōş dōşe ecel ğuşların atışdılar sūñüler sūñüşüp sīneler sūñüşdiler³ ğürz salığlar birle fark üzere delīm dōğüşdiler öğlü erenler birbirin ukuşdular şemsîler⁴ birle iskenderîler bir ceng itdiler kim çarĥ-ı ğerdün āferīn itdi **revāyī ğavlınce**⁵ iskender ğaravulı birle müşteri ğaravulı ğarışup ceng iderken bu cānibden ğaytās-ı⁶ yūnānī daĥı irdi yidi biñ āhen-pūş er-ile on iki cihān dest-i server-ile ğördi kim⁷ sūtī ğan • mihrāc ğan • düşmen ğaravulı birle buluşup ceng ğılışurlar revān⁸ düpdüz raĥşdan inüp sāz u seleb rāst kılıp ata ğolañ virüp sūvār olup⁹ raĥş sürüp irüp ğırıyu kılıp düşmenüñ bir tarafından dutınup seyf urup¹⁰ derĥāl müşteri ğaravulın sıyup ğirüsine sürdiler kılıc yüzinde delīm er ğırdılar¹¹ ardın sürdiler ğovarken ğaytās-ı yūnānī müşteri şāh oğlı şālūn ardından irüp¹² ğürz urup raĥşından yığup el ğafāsında bağlayup boynına kemend dağup alup¹³ [26^b] döndi serverler-ile buluşup fetĥ nuşretlerine şükür ğılışup durdılar andan ğaytās¹ on dōrt biñ eri • sūtī ğan • mihrāc ğan • birle anda ğaravul ğoyup kendüsü² serverler-ile müşteri oğlı şālūnı alup İskender şāha ğitdi ol cānibden daĥı³ iskender şāh ğöz ğulağ ğaravula dutup durmuş-ıdı evvel müjde irdi kim ğaravulun⁴ düşmen ğaravulın sıdı diyü müjde ğetürene delīm ni‘met ĥāş ĥil‘at buyurdi⁵ andan ĥükm itdi beşāret meclisin ğurdılar cümle selāţīn serverler cem‘ olup⁶ kimi oturup kimi durdılar on iki kez yüz biñ er bir yire dirildiler anca kim ol cānibden⁷ ğaytās-ı yūnānī serverler-ile müşteri şāh oğlın ğolı bağlu dili tağlu alup iskender⁸ şāha ğeldiler altı biñ altı yüz altun çomağlu çavuşlar sağ sol yurt-ıla⁹ ğaytāsa ğarşu gelüp ‘izzet kılıp didiler kim ehlen ve sehlen iy server-i iskender¹⁰ şāh hemīşe şāh devletinde seni nāşır u mansūr ğörelüm düşmen üzere diyüp¹¹ öñince yanınca hāy-ı hūy-ıla yūriyüp dīvān içine ğirdiler selāţīn serverler daĥı¹² ğaytāsı ğörüp ‘izzet-içün ayak üzere durup oturdılar ğaytās daĥı baş urup¹³ [27^a] serverler-ile ğarşu durup du‘ā kılıp şālūnı siyāsete durgurdılar didiler kim yā zulğarneyn¹ şāh hemīşe düşmen eli bağlu cigeri tağlu serīrūñ öñinde ser-ğerdān dursun² diyüp yine yükündiler iskender daĥı ğaytās

birle serverleri taḥsīnleyüp ḥāş ḥil‘atlar³ geyürüp māl u genc virüp diyārlar bağışladı andan şāh müşterī oğlu şālūna nazar⁴ kıldı gördi otuz dört arış ḳadd ü ḳāmet ḳahramān şalābet bir gürbüz server⁵ çihresinde daḥı meliklik eşeri var ḳayd u bendde dururken daḥı gayreti ḳomayup ḥamiyyet⁶ birle kendü gözleyüp durur şāh ol dilāver ünñensün diyü yüz eflāṭūna dutup didi kim⁷ iy ḥekīm teā’niyle bu servere şor kimdür rāst söyleyüp baş ölümde ḳurtarsun⁸ didi bu ḥalde şālūn daḥı kendüyi diyüp şāh dīvānına nazar ḳılıp yitmiş yidi⁹ dürlü maḥlūḳāt serhenglerin görüp cān ḳorḳusın ḳoyup vehm-ile ol dürlü dürlü¹⁰ şüretleri gözledi andan eflāṭūn şemsīler dilince şālūna eydür iy dilāver ḳorḳma¹¹ üşenme rāstın söyle kimsin diyüp ḥekīm debessüm itdi ya‘nī ol melik-zādeye¹² güler yüz gösterdi güler yüz göstericek şālūn daḥı ḥavfı içinden sürüp didi kim¹³ [27^b] ‘ayne’ş-şems şāhı müşterī şāhuñ oğlıyam adum şālūn laḳabum seryāndur didi¹ **ḥekīm ḳavlince** iskender şāh anı şāhzāde olduḡın bilicek esīrgeyüp ḥükm itdi² çihil pā şālūnuñ ḳayd u bendini giderüp ḥāş müzerkīş ḥil‘at getirüp geyürdi³ şāhzādeler şaffında yir gösterdiler oturdı yidi içdi iskender şāhı cān u göñülden⁴ taḥsīnleyüp du‘ā kıldı andan iskender şāh ṭatlu dil-ile şālūna eydür iy melik⁵ zāde var ataña eyit devletine ḡarre olup ulū’l-emre ‘āḳ ‘āşīlik ḳılmasun ve gernī⁶ başdan çıkar ve bir daḥı iy dilāver leşkerümi ne vech-ile gördüñ-ise ataña şöyle⁷ vaşḳıl eriseñ serveriseñ diyüp şāh buyurdı altun āletlü at çekdiler şālūn⁸ daḥı baş ḳoyup süvār olup gitdi ol gidicek vezirler şāhdan sū‘āl itdiler⁹ didiler kim yā zulkarneyn serverlerüñ cān u baş oynayup seyf-ile ele getürdükleri¹⁰ düşmeni niçün ḳayıtdan ḥalāş ḳılıp terbiyet idüp āzād itdüñüz düşmenüñ¹¹ birisi eksük olmaḳlıḳ yigrek degül mididi didiler iskender şāh cevāb virüp didi kim¹² iy ḥekīmler bir sultān oḡlın āzād ḳılduḡumdan murād budur kim evvel ‘ahd şöyle¹³ [28^a] kıldum ki ‘ayne’ş-şems şāhı seyf yüzinde ele girürse āzād ḳılam atası girmediy-se¹ oḡlı daḥı sultāndur āzād itdüm ‘ahdum yirine yitdi anuñla ṭāli‘üm ḳuvvet dutdı² ikinci budur kim şāhlar ḳānunınca şāhzādeleri giriftāriñan yitürmek ya ḳayd u bend-ile³ getürmek baḥt-ı sa‘ādete lāyık degüldür üçüncü bu kim bu varıcaḳ ‘ayne’ş-şems⁴ diyārınuñ begleri yigleri cümle bunu

göricek beni âferîn kılurlar ancaları biz tarafâ⁵ gönül virürler diyüp yarın-çün düşmen üzere güc yarağın buyurdi ol yañadın⁶ müşteri şâh dañı bir tarafâ güyagüsi behmen-i seykanîyi bir tarafâ qaravul erin gözleyü⁷ dururken qaravuluñ singun serverleri irdiler şâlün giriftâr olduğın haber virdiler⁸ müşteri anı işidüp heyâ hey kaçıdı berķ mişâl şakıdı sinüp gelen serverlere⁹ serzenîş kılup düşünâm virdi vezîrleri müşteri şâhuñ bu hareketin görüp¹⁰ naşîhat virüp didiler kim iy şâh-ı ‘ayne’ş-şems qaravul sınmaķ serverler giriftâr¹¹ olmaķ ‘ayb olmaz düşmen senüñ qaravuluñ sıyup oğluñ dutdı-y-sa sen düşmeni¹² başup şâhın aşup dâd idesin diyüp du‘â kıldılar müşteri dañı ğazabın¹³ [28^b] sürüp buğur cidd durdı kim süvâr olup çerisin alup iskendere qarşu vara vezîrleri¹ komadılar eytdiler iy şâh gereği budur kim tahtıgâhuñ bekleyüp durasın düşmen gelicek² devlet kılıcın urasın qarşu şehrüñden yarağun göresin iy şâh uğraş³ deminde şâhlara tahtıgâhları küh-i kâf dan yig arķa durur diyüp du‘â⁴ eytdiler bu söz-ile müşteri şâh biraz dañı üñlendi yine düşmeni gözletdi⁵ ol cânibden dañı müşteri şâh oğlı şâlün iskender şâhdan atasına⁶ geldi görüp şâz oldu şâlün dañı iskender didüğü haberleri birbir didi⁷ müşteri şâh ol söze yine kaçıyup baş şalup eydür iy ciger küşem düşmeden⁸ amân ne vech-ile bulduñ şâlün eydür şordılar kim olduğum râst didüm⁹ bilicek kayd u bendüm getirüp hil‘atlayup gönderdiler haber getürdüm diyüp iskender¹⁰ kendüye luřf ihsân kılduğın anđı ol söze atası ğazaba gelüp eydür¹¹ iy şâlün iskender seni kereminden âzâd itmedi benüm heybetümden korķdı¹² bu sebebden suyurğayup gönderdi ya‘nî kendü dañı ele giricek âzâd idem¹³ [29^a] diyüp ol bî haber öz özine ne gerek-ise söyledi ol yañadın iskender¹ şâh dañı çîn-seher güc kılup düşmen tahtıgâhına yüz dutup gitdi qaravul² durduğı yire gelüp kondı qaravulı dañı ilerü yürütdi düşmen şehrine bir menzil³ yire yitdi durup düşmeni gözledi ol yañadın düşmen gözçisi dañı iskender⁴ qaravulın görüp kimi durup gözledi kimi at sürüp müşteri şâha varup haber virdi⁵ müşteri düşmen yakın irdüğüne ğazaba gelüp kaçd kıldı kim düşmen üzere vara⁶ vezîrleri komayup men‘ eylediler didiler kim iy şâh gelen qaravuldur sen niçün sersbünlik⁷ idüp qaravula ömzenürsin senüñ qaravuluñ dañı anı gözleyüp dursun

iskender⁸ iricek haber kılsun duruşup devlet sınaşalum didiler müşteri bu söz-ile sakin⁹ olup qaravul haberin getüren kaşife eydür iy göz eri gördüğün düşmen qaravulı¹⁰ çok midur yoḥsa az didi didi kim on biş biş er uranı ola veli şöyle¹¹ çeridür kim güneş şu‘lesine qarşu göklerdeki şem‘ sevābet mişāl görünür gözi¹² kamaşdurur didi müşteri bu sözi işidüp yine tasalandı didi kim iy vezīrlar¹³ [29^b] ‘ār degül midür bu hāller bize kim on on biş biş er taḥtıgāhuma bir menzil yir gele¹ dura ben aḥa dinemeyem andan vezīr-i ḥāş eydür iy şāh-ı ‘ayne’ş-şems ol on² biş biş er biş on kez yüz biş er arḳasıyla gelüpdür aḥa dinmemek gerekdür³ diyicek derḥāl ardından yardım irişür nitekim itdiler qaravuluḡ sıyup oḡluḡ⁴ dutdılar **ḥekīm ḳavlınce** ol zamān müşteri şāhuḡ bir ḫayısı vardı yüz ḫokṣān⁵ yaşında kılıc yüzinde ḡāyet pehlevān kişiydi şöylekim rüstem ü suhrāblara qarşu⁶ varup seyf ü salıḡ ururdu adına ‘angerüş dirlerdi yigirmi yidi kendüleyin⁷ dilāver oḡlı var-ıdı ol dem ‘angerüş müşteri şāhuḡ ol tasāsın görüp⁸ ḡayrete gelüp yirinden durup müşteri şāha baş urup eydür iy şāh-ı şems⁹ icāzet vir varayın düşmen qaravulın başup ḳırayım şöylekim öte yanında şāhı¹⁰ duymasun duyarsa irince ben qaravul erin daḡıdāyım didi müşteri ḫayısından¹¹ ancılayın ḡayret ḫamiyyet haberin işidüp destūr virdi ‘angerüş daḫı¹² yigirmi yidi oḡlın yüz yitmiş oḡul oḡlın otuz iki biş er alup gitdi germ¹³ [30^a] sürüp şabāḫa qarşu iskender qaravulına yakın irüp durdı cüst ü cū ḳılıp¹ iskender qaravulın ḡāfil görüp otuz iki biş er-ile ḡırıyu ḳılıp üstün urdı² ḫarvanup durunca ceng āletine el urınca iskender qaravulın sıdılar **ḥekīm ḳavlınce**³ sıyup delīm er ḳırdılar mihrāc ḫan oḡlı aḫlaş ḫanı dutup döndi andan sūtī⁴ ḫan mihrāc ḫan kendüleri dirüp şeb-i ḫūn ḳılan çerinüḡ ardın sürdiler⁵ irdiler ḳatı ceng ü cedel ḳıldılar bu erliḳde şabāḫ daḫı irdi • sūtī ḫan •⁶ mihrāc ḫan • ḳalıp ‘angerüş gitdi bu yaḡa iskender şāha daḫı qaravul sınduḡı⁷ haber irdi aḫlaş ḫan dutulduḡın işidüp ḡāzaba gelüp buyurdu cinnīler⁸ aḫlaş ardınca gidüp andan ḫükm itdi on iki kez yüz biş er güc ḳılıp müşteri⁹ üzere gitdi ol yaḡadın ‘angerüş daḫı yüz aḳlıḡıyla müşteri şāha varup¹⁰ baş urup aḫlaş ḫanı baḡlu qarşusına getürüp didi kim iy şāh-ı ‘ayne’ş-şems¹¹ hemīşe düşmen giriftār siyāsetüne gelsün didi müşteri daḫı ol fetḫi¹² görüp ‘angerüş

taḥsīnleyüp ḥāş ḥil'at geyürdi andan aṭlaş ḥana¹³ [30^b] baḳdı görđi bir ḥoş sultān-ı şūret-i server cengde ol ḳadar ḳalışmış kim¹ cebe vü cevşen üzerinde rīşteleyin biçilüp zaḥimler yiyüp ḳan saçılup durur² kāh kāh kendüye nazār urur andan müşterī buyurđı aṭlaşa kimsin diyü şordılar³ mihrāc ḥan türkistānī oĝlyam diyü cevāb virdi müşterī ğazaba gelüp eydür iy⁴ bī-'ār türkistān şāhı olasın iskender kimdür kim aṇa ḳül olup ḥizmet ḳılasın⁵ di andan vaz-gele bencileyin aşıl sultāna bende ol ve gernī buyurur-men her pāreñi⁶ ḳulāĝunḳa ḳılurlar diyüp ol gümrāh kibr ü kīn-ile başın şaldı ol söze aṭlaş⁷ ḥan daḥı derūnından ğazab-ıla didi kim iy müşterī ne ḳadar kim zulḳarneyn şāh⁸ diridür andan yüz çevürüp kimseye bende olmazam ve bir daḥı şöyle bilesin kim⁹ server olan ser ḳorḳusından şāhından yüz döndermez ölüme rızā virür diyüp¹⁰ siyāsete yüz dutup durđı aṭlaş ḥan şöyle didükine müşterī ğāyet ḳaḳıdı¹¹ aṭlaş ḥana siyāset buyurđı cellādlar yürüdiler kim aṭlaşı yasaĝa yitüvüreler andan¹² müşterī şāḥuñ yemlün adlu oĝlı yüzinden durup gelüp atası öñinde baş urup¹³ [31^a] didi kim iy sa'ādetüm ata beni daḥı bu serverleyiñ eli baĝlu dili taĝlu iskender öñine¹ varıcaḳ ol şāh baṇa ḳıymadı ḥazretüñden dilek budur kim bunu āzād ḳılasın diyüp² yemlün tekrār yüz yire urđı andan müşterī eydür iy ciger küşem bu serverüñ ḳanın³ saṇa baĝışladum velī ḳayd u bend-ile dursun bugün gerek olur diyüp aṭlaşı bir ḳādırda⁴ bekledüp ḳırḳ kişi müvekkel ḳodılar **ḥekīm ḳavlınce** ol dem iskender şāh gönderdü ki⁵ cinnīler daḥı varup anda ḥāzır durup aṭlaş ḥanı gözlerlerdi gördiler kim ḳayd u⁶ bend-ile ḥabs ḳıldılar revān nihān gelüp ol ḥabs ḥamīsine girdiler aṭlaşuñ⁷ ḳaydın alup ḳādırdan ḳıḳdılar müvekkeller görüp ḥāy diyince cinnīler ḳol⁸ şundılar nite urup kiminüñ yüzün gözin egdiler kiminüñ burup elin ḳolın şıl⁹ itdiler biri birine ḳarup ḳatup taĝıtdılar aṭlaş ḥanı alup gitdiler müvekkeller¹⁰ ĝırıyu ḳıla gelüp müşterīye ḥaber itdiler ḥāş ḳullar at sürüp vardılar kimesne¹¹ bulunmadı girü geldiler müşterī şāh ḥışm idüp müvekkellerüñ birḳaçın depeledi¹² andan müşterī eydür ol giriftār nice boşandı ḳayıtdan didi ḥālī vaşf idüp¹³ [31^b] yüzü gözi eli ayaĝı egilenleri getürdiler müşterī görüp vehm aldı bu ne ḥāldür¹ diyü şordı bir vezīri eydür ol dutsaḳ siḥri bilürdi siḥr-ile şöyle itdi² gitdi didi

ki eydür ol kişi sihri bilse evvel kendüyi kayd u bende şalmazdı didi³ her biri bir dürlü söz didi ahirinde vezîr-i hâş eydür iy müşteri şâh yakîn⁴ şöyledür kim iskender teşhîr cinn bilür da‘vet kıılır cinnîler gelür her ne yol⁵ yumuş olsa gönderür varup kayd u bendden dutsakları kıurtarur da‘vet bilmeyen⁶ cinnîyi görmez cinnî anı görür bu dem dahı iskender cinnîleri gelüp ol dutsâğı⁷ alupdur görüp kıol şunanı urupdur anı-çün yüzleri egilüpdür didi müşteri vezîr⁸ söziyle bir zamân vehim-nâk durdı andan didi kim iy vezîr yakîn şöyledür kim işbu⁹ iskender yaman yâğıdur bundan gâfil olmak gerek diyüp ceng yarağında oldı¹⁰ ol yañadın iskender dahı gelüp sûtî han mihrâc han birle buluşup kıaravul¹¹ ne vech-ile sınıp atlaş han dutulduğına acıyup didi kim iy mihrâc han¹² müşteri oğlın biz âzâd kıılduk ol dahı senüñ âzâd iderse ‘özür dileye yok eger¹³ [32^a] bilmezlik kıılursa bir dahı fırsat deminde müşteri birle sözleşevüz diyüp yürüdiler¹ anı gördiler kim atlaş han cinnîler birle geldiler şâh şâz oldı mihrâc han² ölmüş iken oğlın görüp dirildi **üstâd kavlince** mihrâc han oğlın-çün şâz³ olıcağ iskender şâh didi kim iy han-ı türkân oğlunıñ eceli yoğ-ımuş düşmenden⁴ kıurtuldu velî sen dahı ‘ahd kııl kim kayd u bendüne şâhzâdeler düşicek kııymayasın⁵ âzâd kıılasın bu demün şükür atası diyüp yürüdiler bir ulu suya irüp kıondılar kırkı biñ⁶ er şetlâlî zengî birle kıaravul durdılar yarın düşmen-ile buluşmağ yarağın kıeriye bildürdiler⁷ ol yañadın müşteri şâh dahı haber irdi kim düşmen yakın irdi şöylekîm kıarâsı⁸ görünür gâfil mebaş diyü müşteri şâh dahı yarağ kıılıp hâş hazînelerin⁹ getürüp altını gümüşe kıarup serverlere mîr ü mihterlere beglere yiglere üleşdürdi¹⁰ hoş hûb istimâetler virdi cân u baş ele alup düşmen-ile ceng kıaşdına¹¹ durdı bu bunda ol anda ârâm kıılıp şuh enfâsı urulduğı dem iskender şâh¹² güc kıılıp on iki kez yüz biñ er on biñer on biñer yüz yigirmi süleymânî alay¹³ [32^b] olup yüz yigirmi iskenderî sancağlar götüüp gıtdiler bu yañadın müşteri şâh dahı¹ şabâh bârığâhına gelüp üç yüz yitmiş biñ er dirilüp şafre şiken yiyüp² durunca kâşifler ceş-i iskender tozın görüp gelüp haber virdiler müşteri şâh³ dahı oğlanları âhen-püş olup bindiler üç yüz yitmiş biñ ‘ayne’ş-şems leşkeri⁴ süvâr olup kış ü bahreyn mişâl mevc mevc çâdır u haymelerden çıkup arğ şehre⁵ virüp

şaff u alaylar düzüp sancağ u ‘alem şukğaların çizüp düşmeni gözleyüp⁶ durdılar ol yañadın dağı şāh-ı cihān iskenderü’z-zamān gelüp müşteri tahtıgāhı⁷ şehir-i şāzān görünür yire irdi kāşiflere buyurdı tā kim varup çeri konacak⁸ yurt göreler andan kāşiflerden ●şāmūs şāvī● şākūf rüstenī● çırmahīn⁹ kūhī● aqvās kāhirī● kārūn-ı kurrateynī● kayıtmāz-ı türk● kāşif-i hitāy● zenţemūr¹⁰ aşfarī● hātūr-ı hāverī● karçağ-ı kıfçāğī● ferruh zādīdeştī● şuturdem-i¹¹ afrīkī● bu on iki cihān-geşte kāşifler yıl yügürüşlü rahşlar binüp gitdiler ardınca¹² iskender şāh dağı yitmiş yidi güzīde serverler-ile on iki biñ hāş kullar-ıla çerisi¹³ [33^a] öñince çetr-i süleymānī götürüp yürüdi ardınca kaşferān şāh leşker-ile yürüdi ¹ şöylekīm at ayağından gerd ü gubār gökyüzün bürüdi bu yañadın müşteri şāh dağı² düşmen tozın görüp gözleyüp durdı anı gördi kim toz öñince on iki āhen-pūş³ şeh-süvār irdiler cümle çeriye gördiler kāşifler dağı rāst düşmene karşı gelüp⁴ durdılar ‘ayne’ş-şems çerisine nazār urdılar hoş düzenli kuşatlu çeri gördiler⁵ begenüp āferīnlediler buğur döş döşe yürüyüp konacak yirleri gördiler sokulayın alup⁶ yürütlediler bu yañadın müşteri şāh anları görüp bunlar kimlerdür diyü şordı⁷ vezīri hāş eydür iy şāh bunlar iskender kāşifleridür öñ gelüp çeri konacak⁸ yiri görürler didi müşteri şāh ol söze gāzaba gelüp bunları komanj diyü bir kez⁹ haykırdı revān müşteri tayısı ‘angerūş yigirmi yidi oğlı birle at sürüp¹⁰ iskender kāşiflerine gitdiler ol yañadın kāşifler dağı varanları görüp derhāl¹¹ bir araya dirilüp dönüp gitdiler anlar gitdiklerine kaçdı şanup ‘angerūş görem sorup¹² çeriden uzanıp [.....]²⁶ ●şākūf● şāmūs● dağı revān kīş kağup on iki¹³ [33^b] dilāver na‘ra haykırup döndiler ‘angerūş birle buluşup karışup ceng itdiler anı¹ görüp ‘angerūşun yitmiş torunı dağı at sürüp dedelerine yardıma gitdiler bunlar² varınca on iki kāşif ‘angerūşı sıyup iki oğlın depeleyüp başların kesüp³ sūñüye diküp döndiler kendüyi ‘angerūş dirince torunları dağı irdiler düşmenüñ⁴ yine ardın sürdiler bu cānibden iskender şāh leşker öñince gelürken gördi kim⁵ giden kāşifler at boynına düşüp sürüp gelürler

²⁶ Sayfa tamir gördüğünden kelime okunamamaktadır.

ardlarınca daḥı alay er at⁶ sürüp gelürler şāh daḥı serverlere kāşifler ardınca gelen eri görün didi serverlerden⁷ kaytās oġlanları ●kays● atvās yūnānī● ‘ankāş-ı ‘antāsī● cebel-i behrāhī●⁸ kamrām-ı ġarranī● alānī-yi bircānī● ‘arḳānī-yi kūhī● ‘āşım-ı ‘arḳānī● ‘ankīṭ● ‘antemār⁹ kamkamūr-ı kaylāsī● qarākīl kaysūnī● erceseb zāyicī● zebtānī-yi ‘anūkī●¹⁰ serheng-i zāvilī● şahbāz-ı şabāī● bu on altı serverler at sürüp kāşifleri¹¹ qarşulayup irdiler ḥālī şordılar bildiler ol dilāverler daḥı bile dönüp yigirmi¹² sekiz server olup süre ‘angerūşa irişüp qarışup ceng kıldılar mecāl virmeyüp¹³ [34^a] ‘angerūşı sıyup kovdılar üç torunun depeleyüp başların süñülere diküp döndiler ol¹ yaḡadın müşterī daḥı ‘angerūşı gözleyüp dururken gördi kim ‘angerūş oġlanlarıyla² kaçā birbirin geçe gelüp ḥālī ḥaber virdiler ‘angerūş gördi kim üç torını daḥı³ düşmiş āh idüp rikḳat kıilup aġladı cigerin taġladı ‘angerūşun bu ḥāleti⁴ ‘ayne’ş-şems serverleri serzenīş kıilup didiler kim iy ‘angerūş erenler meydānına⁵ at sürüp cevlan kıilup erlik topın uran kılıc yüzinde ḳurbān olan-çün⁶ aġlar mı diyüp egreşüp gümreşüp durdılar ‘angerūş daḥı kendizin dirüp didi kim⁷ iy dilāverler bir ḳalınca ḳāmūmuz şāhumuz yolına baş u ḥan üynesüz gerek gerek⁸ aġlayayım gerek güleyim diyüp düşmeni gözleyüp durdılar anca kim qarşudan on iki⁹ biñ pūlād-pūş ḥāş ḳullar-ıla iskender şāh gelüp irdi at aḥasına er ışığına¹⁰ şems şu‘lesi doġınup elmās baḥrī mişāl pūlād şa‘şa‘ası mevc urmuş¹¹ şöylekīm görenün gözi ḳamaşur andan cebe vü cevşen çağşaşması at fīl¹² gergedan kişneşmesi seyl ‘arīmleyin çağlayu irüp çerininün atın āletin ‘arż¹³ [34^b] kıilup leşker ḳonacaḳ yirün düşmendin ṫarafın dutup bir mu‘teber düp olup durdılar¹ çetr-i süleymānī iskender şāh üzere ḳurdılar müşterī çerisine nazar urdılar gereginleyin² rāst dūrüst çeri gördiler āferīnleyüp gözlediler bu yaḡadın daḥı müşterī şāh³ ‘ayne’ş-şems dilāverleriyle iskender şāh gelişine ḥayrān dururken iskender⁴ çetrini görüp vezīrlere şordı didi kim bu ne yaraḳlu çeridür kim ön gelüp⁵ bī-iḥtiyāt qarşu durdı çatır ḳurdu ḳalan çerisi irince bunu taġıtmāḳ olur⁶ didi müşterī şāh şöyle diyicek vezīr-i ḥāş eydür iy şāh-ı ‘ayne’ş-şems⁷ bu gelen güzīde çeri iskenderün üründi ceng eridür kendü daḥı biledür⁸ ḳurulan çetr-i süleymānī iskender

üzredür didi **taberiyye kavlince** vezîr-î hâş⁹ müşteri şâha şöyle diyicek müşteri şâh iskenderî az çeriyle gelüp¹⁰ durduğuna kolayındı kaşd kıldı kim çerisi irüp durmadın iskendere hücum¹¹ kıla vezîri komadı şöylekîm müşterînün kol sinup atı ‘inânın dutdı¹² didi kim iy şâh-ı iskender yanındaki çeri’i az şanma kim cihân sarâyının¹³ [35^a] cihân-gîrleridür şâhları yanında senünle nebered iderler deryâ mişâl¹ çeri ardıncadır irüp seni araya alup devlete muhâlif iş olâ devr-i² kıyâmete dek içümze acı kıla bu kişünün cümle çerisi gelsün görelüm aña³ göre bununla ceng kılâlüm diyüp durınca iskender şâh ardınca oğlu kaşferân şâh⁴ rüstem oğlanlarıyla semengân zavîl pîptân çerisiyle iskenderî yitmiş⁵ yidi altun başlu müzerkeş şukkalu ejderhâ-peyker sancağ u ‘alemlerin götürüp⁶ yitmiş yidi çift altun taşlu tabl u nakâreleri urup nây-i rüyînleri urup⁷ baır-i kızumlayın mevc urup fevc fevc irüp konacak yirün sînesin alup⁸ düşmene yüz dutup durdı ardınca mışr u • şâm • ‘amağ • ‘ayınçâğ • sa‘îd • feleşîñ •⁹ mekke • vü medîne • ‘arabu • ‘arabâ • çerisiyle irdiler dersü sünü vü şetfe bayrağ nîze¹⁰ rumh u harbe götürmişler îrân türân dırahîstân mişâl gıjlayu bir kolu alup¹¹ durdı şaff u alaylar kırdı ‘akabince çîn ü • mâçîn • hıçây u • hoten •¹² oğüz u • kâküm • teşrîf • leşkeri • dersü rehvar u raşş bünüp seyl-i ‘arîm gibi¹³ [35^b] revân olup gelüp durdı der-pâyınca mind ü • sind • zengî • süveydân • mü’eyyed •¹ süvânun çerisi kıra tağlar gibi kıat kıat alay alay olup gürlüyü irdi² ardınca • habes • gürîstân • gürd • gühîstân • erdul • âzerbâyıcân •³ derbend ü şîrân • curcân • horâşân • ceysi irdi er depesinden topuğına⁴ at fîl dırnağından kıulâğına pülâza gark olup cebe vü cevşen gecim ü zîreller⁵ çağşaşup at kişneşüp deryâ-yı cüşân mişâl gümlüyü gelüp durdı ardınca⁶ gürcî • esbîr • aphâş • rüs • çerkes • âs • efrenc • alâmân • rüm •⁷ benî aşfar • herkîl • kıaysün • taygün • nîsân • erman • süryân •⁸ leşkeri irdi at ayağından şân zemîn fenâya vardı • dahı ‘akabince⁹ hâver • hürân • tağargar • taberîstân • ‘aşım • âlân bircân • gişmîr •¹⁰ kâbîl • başît • begerân • çerisi at sürüp nehr-i cihânlayın revân¹¹ olup irdi • ardınca • gür • garce • hûrezm • ürgenc • serhaş • serây¹² sahsîn • bulğâr • deşt • kıfçâğ • âpür • sâpür • gencî • ibğây • çerisi¹³ [36^a] birer binüp birer yidüp nehr-

i ‘ādilleyn sūre irüp durdı ●ardınca● çamçamūr●¹ ‘ayın kı̄r● ‘unūķ● şabā çerisī irdi
 ●ardınca● şa‘ūkī● karī‘ān● kaşīran² mağzān● caḥşān● ‘iṣyān● ‘askeri irdi● der-
 pāyınca● sernuşūr● kı̄l barāk³ sengendāz● gilīm gūş● üstūḥan-ten● leşkeri irdi
 ●ardınca● seng-ser● kürk-ser⁴ bebr-ser● peleng-ser● şīr-ser● gāv-ser● murğ-ser●
 ḥamal-ser● gergedan-ser⁵ geven-ser● bī-ser● çerisī irdi cümlesi düşmene karşı
 durdı dersü dillü⁶ dilince bir nefesden Allāh diyü ün urdı yirleri gökleri inletdi
 gümletdi vü hoş⁷ tıyuruı huıvı u heybetden belinletdi● ol cānıbden daḥı müşterī şāh
 ‘ayne⁸ ’ş-şems dilāverleriyle ceıyş-i iskenderī ol ‘azametde ol şevketde göricek⁹
 kendüleri vehm-ile yitürüp şöyle ser-gerdān durdılar iskender çerisī daḥı kōnmağa¹⁰
 yüz dutıcaķ müşterī çerisī daḥı kendüleri dirdiler kırķ biņ er-ile ‘angerūşı¹¹ karavul
 kodılar iskender şāh daḥı yigirmi biņ er-ile ●şābūr ḥorāşānī● geygelān-i¹² gūmistānī●
 cihān ḥan-ı ṭaberistānī● karavul koyup bāriğāhına gelüp kōndı¹³ [36^b] müşterī daḥı
 bāriğāhına varup vehm-ile otururken güyagüsü behmen-i seyķānīden¹ ḥaber irdi şāz
 olup oğlanların vezīrlerin behmene kōrķü gönderdi kendüsü² taḥt u tācın tezyīn kılıp
 sulṭānı meclis kurdı zerrīn bādiyeler urdı³ sīm sāk sākīler müheyyā durdılar bu yaḥadın
 müşterī oğlanları daḥı behmen-i⁴ seyķānīye karşı varup buluşup görüşüp soruşdılar
 müşterī oğlanları iskender⁵ taḥtığāhları üzere gelüp kōndüğün ḥaber virdiler behmen
 işidüp ğazaba gelüp⁶ kaķıdı berķ mişāl şaķıdı bebr-peleng gibi egredi vü gümredi mest
 ejderhālayın⁷ gerinüp sündi baş şalup müşterī oğlanlarına eydür iy şāhzādeler üş⁸
 varayım şehriñüz üzere gelen düşmene bir iş idelim ki cihānda dāsitān söyleyeler⁹
 diyüp yürt kılıp ‘aşır hengāmına karşı gelüp taḥtığāhı müşterīye irdi¹⁰ evvel kayın-
 atası müşterī çerisin gördi andan ceıyş-i iskenderī gördi¹¹ bir ‘acāyib gürbüz leşker yidi
 fersaḥ yiri dutmuş dürlü dürlü çādır u ḥaymeler bārū¹² büngāhlar kurulmuş behmen anı
 görüp bir zamān vehm-ile ḥayrān olup durdı¹³ [37^a] andan kendi dirüp müşterī
 oğlanlarına eydür bu dirāḥīstānlayın görine ne ‘aceb¹ nesne bu nedür didi pīr minde
 eydür üzerümüze gelen düşmen çerisīdür didi behmen² anı işidicek uyurdu uyandı
 ayıldı kendüye gelüp eydür iy pīr mindi³ bu iskender bunca leşkeri kanda cem‘ kılıp

geldi p̄ir-i hind eydür kanda bulduğın⁴ bilmezem h̄ali bu dem uş üzerümüze geldi diyüp yürüdiler behmen dağı n'olacağın bilüp⁵ gitdi yitdi çeris̄in k̄ondurup kendüsi kayın-atası müşter̄iye gelüp buluşup görüşüp⁶ d̄ivān dutup biş yüz otuz biñ er olup durdılar andan müşter̄i behmene iskenderden⁷ şikāyet itdi behmen dağı el sunup saşalın sığayup didi kim iy sulṭān-ı⁸ 'ayne'ş-şems gön̄lün̄den yaman endīşe geçürme cānuña k̄orku şarābın içürme⁹ düşmen çerisinün̄ çoklığından üşenme nedeñlü çok olursa bu çeriye şöyle¹⁰ tağıdalum kim onı bir yirde k̄almasun anı görüp bir düşmen dağı diyāra gelmesün¹¹ diyüp kayın-atasına delīm 'izzet itdi müşter̄i dağı behmen söziyle biraz ün̄lenüp¹² şāz olup buyurdı bir h̄aş haz̄ine götürüp seyḳān serverlerine ulaşdurdı¹³ [37^b] andan güyagüsine istimālet virüp didi kim iy sulṭān-ı seyḳān iskender̄i yitüvürelüm¹ varalum diyārın alalum saña virelüm diyüp lāf hırmanın şavurdı ol yañadın² iskender şāha dağı i'lām kıldılar kim iy şāh çoklık çeri gelüp müşter̄i çerisine³ karşıdı k̄ondı diyü iskender şāh çeri haberin işidüp buyurdı k̄arāvul dağı⁴ ziyāde durdılar ol dün iki ceş-i girān biri birine karşı yaraş kılup āram itdiler⁵ yitdiler tā kim şabāh irüp göz görüp iki cānibden iki ceş-i girān cūşa gelüp⁶ at f̄il gergedan gecimleyüp er cebe vü cevşen geyüp k̄iş ü k̄urbān bağlandılar dersü⁷ m̄ir-ü sipāh̄i at arkasına gelüp şāhlu şāhinun̄ sancağların gözleyüp durdılar anca kim⁸ şāh-ı 'ayne'ş-şems müşter̄i • behmen-i seyḳān̄i • süvār olup biş yüz otuz biñ eri⁹ alup deryālayın mevc urup çadır u haymeden çıkup ceng yirin alup sedd-i¹⁰ iskender gibi durup şāflar düzüp alaylar k̄urup sancağ u 'alemleri dıraḫ̄istānlayın¹¹ diküp durup düpdüz düşmeni gözledi bu cānibden dağı şāhı zulḳarneyn 'āleyhi's-selām¹² yirinden durup 'ibādet kılınca • çihil pā • kaytafün • k̄ālün • koştan̄ • ya'n̄i h̄aşları¹³ [38^a] gelüp cebe vü cevşen getürdiler şāh geydi s̄az u seleb doḳınup ḫalvetinden çıkıdı¹ gördi kim • eflātün • suḳrāt • boḳrāt • resteṭālīs • bertūs • bālūs •² cālūs • beydeğürūs • behmen • behrām vezīr dört yüz kırık dört ehl-i³ ḫikmet ḫikm̄iler-ile ḫalvet ḳapusına karşı seyf ṭayanup durmuşlar şāhı görüp⁴ du'ā kılup 'azām̄iler oḳıyup şāh üzere urup medḫ ü şenālar oḳıdılar didiler kim **naẓım**⁵

iy devlet-i keyhüsrev-i cemşîd zamâne

şâh itdi huzāsını bu dem halk-ı cihâne⁶

encümde zuhal lâyıķ ola kapuņa derbân

çarķ atlas olâ üstüne hem çetr-i miyâne⁷

câmını alup müşterî hem tahtuñı gözler

zîra anı odur hükmi idici iş bu kırâna⁸

merîh eline devletünñ seyfini almış

tâ düşmenüñe kılc ura ol kana kana⁹

hurşîd felek şem'in alup karşıņa geldi

kîm devletünñ uyuru var-ısa uyana¹⁰

çengîni bu dem zühre ele aldı senün-çün

kîm nuşretiñi göre kura bezm-i şahâne¹¹

defterlerini düzdi 'oṭā virdigi defter

bağladı yine bahtuñ-çün yazdı dîvâne¹²

seyr itdi kamer baht-ı siyâh dünini sürdi

bahtuñ günini gelmeg-içün bunda 'ayâne¹³

[38^b] fırsat günidür şâh-ı cihân şeh-süvâr olgıl

baş ol yüri vü yüriyelüm ceş-i girâne¹

nuşret ‘alemi sende degül ʔāli‘iñüñdür

ref‘ itdi sitāreñ özüni burc-ı kemāne²

yüri ki sikender bu dem içre dem-i devlet

iy ‘ömrü ‘azīz ‘ahd-ı dürüst şāh-ı yigāne³

neşir üstād kavlince vezīrleri iskender şāha bu vech-ile medḥ ü şenā kim kıldılar şāh⁴ şāz olup kıvandı buyurdi raḥş çekdiler nice raḥş kūh-peyker berķ seyir⁵ bād-pā ḥana süm müşkdem peleng nijād bebr-zād ḳulāğından dırnağına dek pūlād⁶ andan şeh-süvār olup vezīrleriyle bāriğāh öñine geldiler gördiler kim ḳaşferān şāh-ıla⁷ rüstem-i dāsītān oğlanları biñ dört yüz cihān-gīr pehlevānlar-ıla āhen-pūş olup⁸ şaf bağlayup şāh bāriğāhına ḳarşu süvār olup sünjüler ḫayanup şāha muntazīr⁹ durmuşlar şāh irüp ‘izzet selāmın virüp cümle dil açup şāha du‘ā ḳılup¹⁰ yağı yağmaya diyü çağrışdılar andan şāh öñince yürüyüp bāriğāh öñinden¹¹ selāḫīnler şaffına geldi ḳamu ḳarşu gelüp baş urup sağ şol yürüdi¹² tā kīm sancaḳ u ‘alemler götrilüp ḫabl u dühüller urulup surnā vü nefīrler urulup¹³ [39^a] çadırlardan ḳıçup düşmene ḳarşu yürüdiler ceng yirine iricek altı biñ altı yüz¹ altmış altı altun çomaḳlu irkek atlu mahval çavuşlar raḥş sürüp sey² ‘arīmleyin şağlayu giden leşkeri ya‘nī on iki kez yüz biñ eri sedd-i iskender gibi³ durğurdılar şaff u alaylar ḳurdılar ḳoşunlar düzüp durdılar dıraḫistān mişāl⁴ sancaḳ u ‘alemler göturdiler andan sağ ḳola ● geyd şāh hindū ● müjdād şāh sindū⁵ erdevān şāhı mifrāk ● serpāl şāhı efrbaḳye ● şetlāl şāhı zengī ekūl-ı ḫabeşī⁶ durdı ● şol ḳola ● ḫamgāç ḫan-ı çīnī ● ḳāḳūm şāhı ḫıḫāyī ● sūtī ḫanı⁷ oğūz ● mihrāc ḫan-ı türkistānī ● tanḳūd-ı tağarğarī ● suhrāb-ı ḳişmīrī⁸ geygelān-i kūhī ● durdı andan ● mişır sultānı naşır bin ‘ubbād ● mekke sultānı⁹ ma‘ad bin ‘āmīr ● yemen sultānı ḳasam şāh ● berber sultānı dilafırūz ● ḫorāşān¹⁰ şāhı şābūr ● ‘ırāḳ sultānı ḳırdevūs ● gürcistān sultānı tengilūs¹¹ efrenc tekfūrları naḳrūş ● nāḳūr ● benī aşfar tekfūrı ‘anḫalūs ● ḳaysūn¹² sultānı herḳalnūs ● ḳaşferān şāh-ıla rüstem oğlanlarıyla iskender şāh¹³ [39^b] kendü

sancağına dop kodı • andan şabā şāhı süheyil • ‘anūkīler sultānı ‘anķām¹ kamkamūr
 şāhı ‘akraķanūl • mağzānīler meligi şeyhān • yitmiş biñ er-ile kaşferān şāhı² kafā-dār
 kodı • andan şāhzādelerden • ğazamfer-i kūçek • cūvānbaht • sitem şāh³ şahrüz •
 şahlās • bihzād • ferruḥ • hākān • taberzād • tağay ḥan • turay ḥan⁴ helhelān •
 geymurān • kamkam • ehremān • kaḥramān • ferḥan • ferac ḥan •⁵ şīrzand • atlaş ḥan •
 mu‘taşım • cellāz • zengūl • nūzer • melik şāh •⁶ mahāy ḥan • kamī ḥan • bu sāire
 yigirmi şāhzādeyi kırk biñ er-ile tebsūn⁷ eri kodı çerinūñ herķaysı tarafı ālūze düşüp
 sinse aña yardım ideler • andan⁸ iskender şāh kendüsi • muḥtā-yı ḥurezmī • kırtāsī-yi
 açḥāşī • kaşsalānī-yi rūsī •⁹ bahtāş ḥan-ı deştī • kamış ḥan-ı kıfçāğı • serḥas-ı saḥsīnī •
 kırk biñ¹⁰ er-ile cılāv suncı olup sancaqlar öñin alup durdılar • andan sernuşūr • kıl¹¹
 barāqlar • it • kırt • bebr • peleng • arslan başlular • şutur-serler • gāvser-ler •¹² hırş-
 ser • gergedan-serler • üstüḥan-tenler • ‘ışyānīler • baḥaḥşānīler • sengendāz¹³ [40^a]
 gilīm gūşlar • yüz tokşan biñ er seçüp • mahantās-i şa‘ūkīye baş kılip düşmen¹ yüzine
 getirüp dururdılar andan iskender şāh eydür iy mahantās kaçan kīm ben işāret² kılam
 yürüyüp düşmen-ile ceng kılasın diyüp şāh kendü dopın dururı koyup kaytās-ı³ yūnānī
 birle yitmiş ḥāş serverler-ile yürüyüp düşmen çerisīn karşıdan alay⁴ alay görüp vezne
 urup düşmenūñ biş kez yüz biñ er çerisīn görüp begenüp⁵ āferīnlediler yine gelüp
 doplarına durdılar ol yañadın behmen-i seyķānī daḥı sancağın⁶ koyup on iki oğlı birle
 cebe vü cevşene ğarķ olup āhen-pūş gergedanlara binüp⁷ müşterī sancağına gelüp baş
 koyup didiler kim iy sultānı ‘ayne’ş-şems destūr⁸ vir meydāna girelüm cevlān uralum
 düşmen serverleriyle erlik oynın oynayalum⁹ kıvımız kaşsun diyüp gerinişüp sünüşüp
 bebr-peleng gibi egreşüp gümreşdiler¹⁰ müşterī şāh daḥı anı görüp kıvandı destūr virdi
 andan behmen oğlanlarına¹¹ eydür girūñ meydāna cevlān kıluñ düşmenden er dilek
 erlik gösterūñ didi¹² buğur behmenūñ mefrūḥ adlu bir dilāver oğlı sāz u seleb rāst kılip
 gergedan¹³ [40^b] meydāna sürüp cevlān urup meydān ortasında durup kīş urup ḥarāşān¹
 birle çağırup iskender tarafından er diledi bu cānibden daḥı iskender serverlerine²
 mepst ejderhālaym gerinişüp sünüşüp kaşd kıldılar kim meydāna at süreler kaytās³

kıomayup aradan birine işāret kıldı kime kıaıtālūs-ı aşferiye derhāl rahş meydāna⁴
 sürüp cevlān urup mefrūhı seyķāniye karşı gelüp duruşup biri birine at⁵ sürüp irişdiler
 sūñü birle delīm ceng kıılışdılar çok duruşdılar ‘ākıbet iskender⁶ serverī sūñü sūñüp
 mefrūhı sīnesine sancdı sūñü dili neptīz yağırına⁷ geçdi atından yıkdı ceş-i iskender
 görüp āferīn diyü ün itdiler ‘ayne’ş-şems⁸ leşkeri ğayrete gelüp ğırıyu kıldı bu aralıkda
 çihil pā sīmurğlayın süre varup⁹ düşen seyķāninün başın kesüp iskender şāha gelüp atı
 ayağına şalup¹⁰ du‘ā kılup didi kim iy şāh-ı zamān hemīşe düşmen başı kesilüp atun
 ayağına¹¹ gelsün diyüp başı sūñüye diküp durdılar ün urdılar bu yañadın müşterī
 görüp¹² ğayrete gelüp behmen dañı oğlı düşdüğine ğazaba gelüp revān vāfīķ adlu
 ođın¹³ [41^a] meydāna gönderdi rahş sürüp kıaıtālūsa irdi bir ğürz urdı kūh-i elburza¹
 ursa zīr ü zeber kıılurdu ammā kıaıtālūs rāst siper men‘ kıldı nevbet² kendüye irüp at
 sürüp vāfīķ-i seyķāniye ğürz urdı kıalkān kıolında ħurd³ olup depesine doğındı başına
 ışığıyla tağıtdı derhāl rahşından düşdi⁴ müşterī behmen-i seyķānī anı görüp āh
 kıılışdılar **hekīm kıavlınce** behmen-i seyķānī ođlı⁵ vāfīķ için āh idicek buğur üçünci
 oğlı muğallān rahş sürüp idüp kıaıtālūsa⁶ bir ğürz şöyle urdı kim kıalkān kıolında tağıldı
 đarb başına doğunup ħurd⁷ kıldı anı görüp ceş-i iskender ğırıyu itdi andan
 serverlerden şeylān-ı⁸ ħālūnī na‘ra ħaykırup at sürüp ğürz şalup irdi muğallāna bir ğürz
 urdı⁹ kıalkān şalup redd kıldı ol dañı ğürziyle ħamle itdi şeylān dañı siper¹⁰ birle men‘
 kıldı **rāvī eydür** ol anı ādem ejderhāsı yitmişer ğürz biri birine urup¹¹ redd idişdiler
 ahirinde şeylān bir ğürz urdı muğallānun kıalkānın kıafāsında¹² tağıtdı depesine
 doğınup başını ışığıyla ħurd itdiler anı ğöricek atası ħaykırdı¹³ [41^b] şöylekīm sağ şol
 duran seyķān serverleri vehm alışdılar kıaşd kıldı kim at meydāna¹ süre behmenün bir
 dilāver ‘emmüsi var-ıdı adı sākūr seyf yüzinde server kışiydi² na‘ra ħaykırup
 gergedan meydāna sürüp süre şeylāna irdi kıara bulutlayın ğürz ü ğirān³ ħavāle kıldı
 şeylān pūlāz siper karşı dutdı bir đarb şöyle urdı kim taylānun⁴ kıalkānın başıyla ħurd
 kıldı rahşından yıkdı kīş urup kııvanup cevlān itdi⁵ andan iskender serverlerinden
 kıamlāh-ı ‘ırākī rahş sürüp sākūrı seyķāniye irüp⁶ bir ğürz ħavāle kıldı kūh-i tamğāniye

ursa zîr ü zeber kılurdu ammā sāķūr rāst⁷ siper karşı şalup dürüst redd kıldı sāķūr dahı
 gürz urdı kamlāh men‘ kıldı⁸ toksan gürz biri birine urdılar āhir sāķūr gürz urup
 kamlāh kalkanın hurd kılup⁹ demür ışığın depesine gömdi kamlāh rahş boynına düşdi
 kaşd kıldı sāķūr kim¹⁰ yine irüp gürz ura iskender tarafından kaytās-ı yūnānī oğlı
 atvās anı görüp¹¹ ra‘dī-vār na‘ra haykırdı turfılından biñ bir irtāl gürz ü girān kolına
 alup at şirād¹² rahş sāķūr üzere sürdi berķ seyķānılayın gelüp irdi gürz sāķūrı
 seyķāniye¹³ [42^a] havāle kıldı sāķūr siper karşı virdi atvās şöyle darb urdı kim kalkan¹
 çı kalkan alacuk türkmān perrān kolında tağıldı indi gürz sāķūruñ depesinde² dokınup
 gümbbed gibi başını pūlāz ışığıyla hurd haşhāş kıldı kişi atdan düşdi³ bir ayağı
 üzengüde kalup rahşı belinleyüp yügürdi sāķūr leşin yanınca sürüdi⁴ ceşş-i iskender
 görüp on iki kez yüz biñ er gırıyu kılup kīş ü kurbān urdılar⁵ harāşān kıлмаğ-ıçün sāķūr
 atı dahı on-ıla ol kadar segirtti kim sāķūruñ sürünmekden⁶ üzengüde bir uyluğı kaldı
 hemān anı görüp āh itdi behmen şöyle kaķıdı kim⁷ yıldırımılayın şaķıdı na‘ra haykırup
 gergedan meydāna sürdi cevlān urdı kara⁸ bulutlayın pūlāz gürz çanār şāhinleyin
 kolıyla başı üzre çevürüp gergedan ayağı yir⁹ yüzün hırmanlayın şavurup süre atvāsa
 irdi rikāb üzere durup ğazabıyla gürz¹⁰ havāle kıldı atvās dahı rāst siper şalup ol cihān-
 gīr gürzin ğamsüz redd¹¹ kıldı şöylekīm görenler āferīnlediler behmenüñ darb uruşın
 atvāsıñ men‘ kılışın¹² nevbet atvāsa irüp kalkan yağırına şalup sām-süvār var gürz ü
 girān kolın alup¹³ [42^b] ol pehlevān rüstemleyin na‘ra urup rahş sīmurğlayın sürüp
 behmene irüp¹ rikāb üzre durup gürz havāle kıldı behmen dahı altı yüz irtāl pūlāz
 kalkan² kafā üzre karşı dutdı atvāsı bir darb şöyle urdı kim pūlāz ‘amūdī ursa³ yiriyle
 berāber kılurdu ammā sulţān-ı seyķān kalkan düşürmedi kıl şāşürmadı⁴ atvās darbin
 savdı bir atvās bir behmen güneş kubbe-i felege dikilince gürz ü girān⁵ birle tıraķa
 tıraķ döğışdiler ‘āķıbet behmen atvās siperinde bir haţā gürzin⁶ urdı kalkan kolında
 çarhī-vār döndi darb indi atvās yağırına şöyle⁷ dokındı kim dem-i nefesi bağlandı
 kaddi iki kat olup boynına indi kaşd kıldı kim⁸ yıķıla kendüyi dirdi ğayret ħamiyyet
 itdi nāmdārlar yolın gözetdi **hekīm kavlince**⁹ atvās kendüyi dirüp yine na‘ra urup rahş

sürüp behmen-i seyḳānīye irüp gürz¹⁰ urdı şöylekīm behmenüñ pülāz ḳalḳanı ḳolında oluḳ gibi oldı behmen ḡāzaba¹¹ gelüp ḳalḳanın dizine ṣalup biñ dört yüz irṫāl gürz ü girān ḳara bulutlayın başı üzere¹² ṣalup gergedan sürüp ‘uḳḳāblayın irüp gürz ḡavāle ḳıldı atvās ḳalḳan muḳābil¹³ [43^a] ṣaldı şöyle ḡarb urdı kim ḳalḳan atvās ḳolında döndi indi gürz ḡarbi¹ atvāsüñ raḡşınüñ gergedanına doḳındı ḡurd itdi atvās atıyla yıkıldı behmene yine² gergedan sürüp irince atvāsüñ ulu ḳarındaşı ḳays na‘ra ḡayḳırup ṣīr nijād raḡş³ meydāna sürdi cevlān ḳılıp süre sīmurḡlayın behmene irüp biñ bir batman gürz⁴ ḡavāle ḳıldı behmen ḳalḳan ḳarşu dutdı şöyle ḡarb urdı kim gürz ḡüpöldüsi⁵ ḳalḳan düpöldüsi çarḡı-ı çārūme irdi pülāz siperden demür gürzden meş‘aleysin⁶ od u pertāb urdı nevbet behmene irüp siper yaḡırına ṣalup gürz ḳolına alup gergedan⁷ sürüp irdi gürz ḳaysa ḡavāle ḳıldı siper ṣalup redd itdi bir ḳayıs yūnānī⁸ bir behmen-i seyḳānī bir zamān gürz cengin itdiler iderken ḳays gürz urup behmen⁹ ḳalḳanın ḳolında birḳac çarḡı-vār çevürdi gürz ḳalḳandan ḳaypup behmen yaḡırında¹⁰ bir ḡarb urup atı boynına düşürdi ṣāşürdi müṣṫerī anı ḡörüp bir kez ḡayḳırdı¹¹ müṣṫerī ṣāḡ ḡayḳırduḡına biş yüz otuz biñ er ḡırıyu ḳıldılar bu cānibden daḡı on¹² iki kez yüz biñ er ḳaysı āferīn itdiler ol ḡırıya ṣāḡı-ı seyḳān revān kendüyi dirüp¹³ [43^b] ḳarşusunda ḳaysı ḡörüp ṣaṣup at boynına düşdüḡine ḡayrete gelüp ḳaḳıdı berḳ¹ mişāl ṣaḳıdı gürzin ṫurfılına ṣalup elmās ḳılıc yalıncaḳ ḳılıp na‘ra ḡayḳırup² gergedan sürüp yil gibi irdi tīḡ u bürrān ḡavāle ḳıldı ḳays āman siper ḳarşu viridi³ behmen çalup ḳaysüñ siperin ḳolında iki pāre ḳıldı baş ḳılıc uḡurından⁴ ḳaçurdi seyf ḳaysüñ atı gergedanın kesüp yire ṣaldı ḳays raḡşıyla yıkıldı⁵ raḡşından arıtlanup durınca behmen süre irüp yine seyf ḡavāle ḳıldı ḳays⁶ seyf öñinden kendüyi irdi ḳılıc dili irdi döşinde zeḡam urdı bu cānibden⁷ ḳayṫās-ı yūnānī ḡörüp şöyle na‘ra urdı kim saḡ ṣol dūrān serverleri vehme⁸ ṣalup gürz ü girān ṫurfılından alup ‘uḳḳāblayın raḡş sürüp sīmurḡ mişāl⁹ behmen-i seyḳānī daḡı ḳayṫāsı ḡördi nite **nazım** berḳ yūnlü<k> ra‘ad ünlü bir dilīr¹⁰

ḳahramān sīnlü şüretde erdeşīr

rüstem-i destāna beñzer heybeti¹¹

nerremāndan dahı yigrek şaṭveti

bir siyāh raḥş üstine olmış süvār¹²

sanasın sürmiş gelür sām-ı süvār

şevketinden kan қаşanur nerre diyü¹³

[44^a] қарусına durmaya yüz biñ hiziv

añsuzın görse anı efrassiyāb¹

қорқусından ola-y-ıdı bir zebāb

dün ideydi efridūna sorsa at²

görse cimşid sürüşin olurdı māt

işbu heybetde göricek iy emin³

behmen-i seykanı қаytası yaқin

bildi қаytas kimidugin ol zaman⁴

diñle imdi nidiser ol pehlevān

lık sen dāhı erinme iy şafā⁵

vır şalāvat şāz olsun muştafā **neşir** rāvī қavlince behmen-i seykanı қаytası⁶ görüp bilüp siper қолına şalup gergedan қарусу sürди қаytas dahı simurğlayın⁷ süre irüp behmene bir gürz havāle қıldı siper қарусу virüp yüz biñ belā-y-ıla redd⁸ itdi server-i yūnān şöyle darb urdı kim қалқан behmen қолında oluқlayın⁹ iki қat oldı gürz güpüldüsi қалқан дүпүldüsi behmenün başını gümletdi қулақları¹⁰ dımışқı tās gibi ötdi

yine kendüzin dirüp gürz kolına alup gergedan sürüp irüp¹¹ kaytāsa gürz havāle itdi server-i yūnān siper şalup rāst dürüst redd kıldı¹² bir zamān behmen-i seykānī kaytās-ı yūnānī ceng itdiler yüz yitmiş gürz biri birine¹³ [44^b] urdılar ‘ākıbet kaytās bir gürz urdı behmen kalkanın perrān tağıtdı cüst ü çābuk¹ başını gürz uğurından uğurladı indi darb yağırında dokundu dem-i nefesi sīnesinde² bağlandı ayak rikābdan çıkup rahşından tīrāz be-tīrāz yıkıldı oğlanları görüp³ gırıyū kılup ●kā’īr● ferzād● ‘angūş● ‘anṭāş● şārīm● ‘atrāş● kırdā’●⁴ ‘allān● şārīk● bu tokuz dilāverler na‘ralar haykırup at ataları üzere sürdiler bu⁵ cānibden behmen kendüyi dirüp durunca çihil pā-yı ‘ırākī bebr-peleng sīnelü peygler-ile⁶ süre irüp behmeni başa düşdiler tā kim kolın bağlayalar kaytās dahı gördi kim tokuz⁷ āhen-pūş serverler rahş sürüp kendüye gelürler behmeni koyup ra’dī-vār na‘ra haykırup⁸ at sürüp karşı gitdi iskender şāh dahı anı görüp serverlere işāret kıldı server⁹ lerden dahı ● ‘āşım-ı ‘arḳānī● ‘arḳānī-yi kūhī● süheyl serhī● tārīm belhī● sayk ‘adenī¹⁰ kaydar-i kırvānī● efrüz-ı kāşī● hişşām-ı cebelī● na‘ralar haykırup bu sekiz server¹¹ rahş sürüp kaytās ardınca gitdiler evvel behmen oğlanları kaytāsa irdiler araya¹² alup ceng itdiler ardından serverler dahı irişüp birer leşi alışup uruşup sürüşdiler¹³ [45^a] ceng iderken kaytās şārīm adlu oğluna bir gürz urdı başını ışığıyla hürd kıldı¹ ol düşicek kalan qarındaşları sinüp kaçdı anı görüp müşterī şāh āh kılup tasalandı² komanj diyü çağırdı andan ‘ayne’ş-şems diyārınun selāṭīn perverlerī ●şeybān●³ sencān● serheng● ferheng● ruyāt● suyāt● sātūr● şatrān● garrāş●⁴ bercān● sālūf● bu sayire yüz yigirmi pehlevān rahş sürüp behmen oğlanların⁵ qarşulayup iskender serverlerin araya alup efrüz-ı kāşīyi düşürüp şehīd itdiler⁶ bu yaṇadın iskender serverleri görüp at sürüp yitmiş yidi server irüp seyf⁷ urup yüz yigirmi ‘ayne’ş-şems serverlerin biri birine kārđılar birkaçını kırdılar bu yaṇadın⁸ çihil pā dahı peygler-ile behmeni bağlayınca behmen dahı üstine üşenlerün kiminün kolın⁹ kiminün budın sıdı kiminün boynın bükdi kiminün muşt urup başın kaburḳasın¹⁰ hürd itdi tā kīm ol cihān-gīr pehlevānı bağlayup alup şāha gitdiler yitdiler ‘arz¹¹ itdiler şāh dahı buyurdı beklediler ol yaṇadın iskender serverleri dahı müşterī¹² dilāverlerin

sıyup girüsine sürdiler andan seyķān serverleri dađı •ķālūn•¹³ [45^b] ıālūn• metnūn•
 serrāk• şatlān• mahrāş• berrād• rūkāk• taştīn•¹ tuvārş• gālūs• gerrās• ıārīm•
 behmenūñ lālası ‘ankāb birle dōrt yüz² dilāver at sürūp irdiler iskender serverlerine
 seyf urup birķac mūbārizler ķılıc³ yüzinde ĥarca sürdiler anı görūp iskender
 serverlerinden yine •tūjmār-ı heftmīnī•⁴ ķaytafūn-ı ķālūnī• şettāh-ı sa‘īdī• ıaylūn-ı
 ıāyifī• mencāl-i ‘ayne’l-belāyi•⁵ ķārūn-ı ķurrateynī• serpāl ķīş-i bahreynī• dīv-dest
 hemedānī• bihrūz-ı şıfāhānī•⁶ şahbūr-ı nişābūrī• ıayyār-ı ıaberī• tārāş-ı türkistānī•
 uştur-ı teşrifī•⁷ hām-ı hamānī• ġūr-ı mifrākī• yüz yigirmi āhen-pūş mūbāriz-ile raĥş
 sürūp irdiler⁸ seyķānīlere seyf ü salık urup çok dilāverler ķırup sıyup girüsine sürdiler⁹
 şemsīler anı görūp müşterī şāhuñ iki oğı •behrām• cāmzer• dōrt biñ ġüzīde¹⁰ ceng
 eriyle ķīş ü ķurbān ķatup na‘ralar ĥayķırup raĥş sürdiler bu cānibden ķaytas-ı¹¹ yūnānī
 gelenleri görūp erlik oynın oynayū düşmeni meydāna gelmeg-içün girū dönūp¹²
 gitdiler şemsīler seyķānīler iskenderīleri ķaçar şanup germ sordılar irdiler ķaytas¹³
 [46^a] dađı giderken ķīş ķaçup dōndi ikiyüz yigirmi dilāver bile dönūp na‘ra ĥayķırup
 süre¹ rūberū irişūp dōrt biñ çalış erine ķarışup ceng itdiler yine iskender tarafından²
 iĥşārās• efçalūs çerkes• saĥsıyan rūs• ķayıtas-ı aphās• atrāş-ı³ alāmānī• nūzer-i
 cūrcānī• siyāh-pūş-ı şīrvānī• tañtanūş-ı ġūrī• atramūş-ı⁴ ġarcī• būlarĥan• tarĥan•
 ĥūrezmī• bahustūnī• sarsancī• nihāvend-i bulġarī•⁵ ferruĥ zādīdeştī• tümen tāş-ı
 ķıfcāġī• biñ yidi yüz dilāver birle at sürūp seyl ‘arīmleyin⁶ süre irūp seyf urup revān
 düşmen çalışın sıyup girū dönderdiler müşterī dađı⁷ ġördi kim düşmen çalışın cılāv u
 sincısı sıdı sürdi gelūr ķīş ķaçup na‘ra⁸ ĥayķırup ķaşd ķıldı kim raĥş meydāna süre
 vezīri ĥāş ķomadı buġur yine⁹ iki dilāver ođlanları •ĥūrfer• cihān şād• on dōrt biñ
 pūlāz ıonlu er alup¹⁰ na‘ra ĥayķırup at sürdiler iskender çalışına irdiler seyf urdılar
 çoklık olup¹¹ iskender çalışın sıyup girū sordılar yine iskender tarafından serverler
 cūşa¹² geldiler kimler •pīlpā-yı cendīdī• şuturdem-i afrīķī• tengūl-ı ġūrcī• ezcesp-
 i¹³ [46^b] rābicī• aġrās-ı ‘āşimī• zebtānī-yi ‘anūķī• nerķāş-ı aġrabūsī• şahbāz-ı
 şabāī•¹ şāzān-ı levvāmī• şeĥtā-yı neyġūnī• suhrāb-ı anūnī• tañtanūn cānisī•

zummār-i² şa'ütî • yidi biñ pülāz-püş-ıla gıryu kıluḡ at sürüp sinüp dönen serverlere
 karşı³ varup serverler daḡı dönüp düşmene seyf ü salık urup revān düşmen çalıñın⁴
 sıyup sürdiler düş gelenin kırdılar **üstād kavlınce** iskender serverleri müşteri⁵ çalıñın
 sıyup girüsine süricek şemsīlerine gülü kıluḡ müşteriñüñ oḡlı⁶ yemlün • şālün • yitmiş
 biñ sāz u seleb-püş ceng eriyle baḡr-i curcān mişāl⁷ mevc urup raḡş sürüp sinān
 çerilerin karşılayup dönderdiler toḡsan biñ⁸ ceng ü cuvārı olup kılic urup zulkarneyn
 çalıñın yine dönderüp ḡaylī yir sürüp⁹ delīm dilāver kırdılar iskender tarafından yine
 • gitvāl-i sernuşūr • tantalūs-ı kııl barāk¹⁰ karḡanūs-ı seḡser • gerḡanīl-i gürk-ser •
 aḡrafīl-i şutur-ser • cerrā'-yi gāvser • altmış¹¹ biñ er-ile baḡr-i cüşānlayın mevc urup
 fevc fevc sürüp gürleyü gümlüyü çalıñı¹² sıyup süren çeriyeye karşı irişüp karşıup
 karşıup dutuşup yırtuşup uruşdılar¹³ [47^a] saḡ sol sürüşdiler sıyup 'ayne'-ş-şems çerisīn
 girüsine sürdiler müşteri¹ şāḡ anı görüp işāret itdi yüz yigirmi biñ ceng eri seyḡān
 çerisinden at² meydāna sürüp toḡsan biñ sinüp dönen çerilerine karşı irdiler çerisine³
 seyf urdılar sıdılar girüsine sürdiler iskender çerisinden daḡı yardım irdiler⁴ nitā
 • eşḡanīr-i peleng-ser • bebrūs-ı bebrser • 'aşfīn-i ḡırşser • 'angūs-ı ḡamal-ser •⁵
 'ankāş-ı murḡ-ser • kaḡḡālān-ı gergedan-ser • karāḡīs-i üstūḡan-ten • zenḡūn-ı ḡilīm-
 ḡuş •⁶ şāmīn geven-ser • yüz yitmiş biñ er-ile deryālayın gürleyü gümlüyü sürdiler
 seyl-i ḡūfān⁷ gibi irdiler ceyš-i seyḡānī 'askeri 'ayne'-ş-şems-i ḡarḡa virdiler sıyup
 girüsine⁸ sürdiler anca kim sultān-ı 'ayne'-ş-şems daḡı gördi kim çerisisin yine sıyup
 sürdiler⁹ kaşd kıldı kim raḡş düşmene karşı süre ḡomadı kim dedesi devrinden
 ḡalmış¹⁰ yüz toḡsan yaşında bir pehlevān var-ıdı adına serādīl dirlerdi didi kim iy¹¹
 müşteri şāḡ sen sancaḡlaruñdadur ben düşmene seyf urayım diyüp serādīl¹² yigirmi
 dört oḡlı yüz kırık torunı birle na'ra ḡaykırup yüz yitmiş biñ ceng erīn¹³ [47^b] olup baḡr-
 i revānlayın gürleyü cenge gitdiler sinüp dönen çeriyeye karşı yitdiler tīḡ u teber¹ urup
 karşıup karşıup tīr ü ḡazengler atışup cengü āşup itdiler sü-yi iskenderi² sıyup girüsine
 sürdiler eceli irmişin kırdılar iskender serverlerinden daḡı heraklutūs³ atlamyūs
 ḡaysūnī • 'aḡraḡanūl-ı ḡamḡamūrī • ḡarrā'-i ḡarī'ānī • darrā'-i ḡavşīrānī • şeyḡān-ı⁴

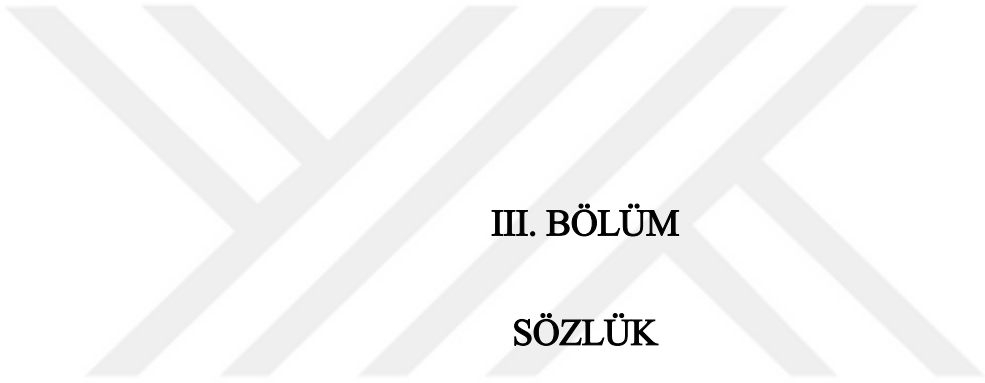
reyyānī● mifrāk-ı hamīrānī● caḡşān-i dimriyāḡī● mīrkāt-i ‘iṡyānī● mahaḡṡāsī●⁵
 süveydān-ı ṡa‘ūķī● yüz yigirmi biḡ er-ile baḡr-i ḡaṡarānlayın mevc urup sürdiler
 irdiler⁶ sinüp dönen leṡkeri öḡlerinden irdiler düṡmene ḡılıc urdılar biri birine ḡardılar
 üç kez⁷ yüz biḡ eri sıyup sancaḡına sürdiler ol cānibden müṡterī ṡāh görđi kim yine⁸
 ḡerisīn sıyup sürdiler revān ulu oḡlı ●pīr mindi● sancaḡı dibinde ḡoyup dersü⁹
 ḡerisiyle raḡṡ sürüp cenge girdi üç kez yüz biḡ iskender ḡerisin seyf-ile¹⁰ sıyup süre
 iskender ṡāh üzere gitdiler anı görüp iskender ṡāh oḡlı ḡaṡferān ṡāh¹¹ aḡsuzın ṡöyle
 na‘ra urđı kim deryālayın ḡeri vehm aldı andan rüstem-i dāsītān torunları¹² ṡahnemār●
 eṡkāl● ra‘ad● berḡ semengānī● ḡüsrev zemīn oḡlı ḡākān● efrüz-i¹³ [48^a] kiṡmīrī oḡlı
 ḡazamfer-i küḡek● müjdād sindū oḡlı cüvānbaḡt● tūrḡan oḡlı ḡırāḡan●¹ yüz yigirmi
 biḡ er-ile baḡr-i bayṡāslayın mevc urup fevc fevc düṡmene ḡarṡu raḡṡ² sürdiler seyf
 urdılar süre gelen ḡeriyi durḡurdılar ḡarıṡup ṡoḡuz kez yüz biḡ er³ ḡalıṡup cenge
 durdılar bir cengi ‘azīm ḡıldılar kim rüstem-i dāsītān nerrīmānı ḡahramān ḡātīl⁴ görse
 āferīn ḡılırdı **üstād kavlınce** ḡaṡferān ṡāh müṡterī ṡāh birle ḡaṡ-ḡarārınca⁵ ceng ḡıldılar
 ṡöylekīm at fīl yüṡüdi er yorulđı ḡalıṡdan ḡılıḡlar gedilüp arayya⁶ döndi ḡürz salıḡlar
 salmaḡdan ḡollar bileḡler ḡaldı cebe vü cevṡenler seyf yüzinde⁷ riṡteleyin biḡilüp
 saḡıldı siperler oḡ peykānından ḡalbīre döndi andan ṡāhlar⁸ buyurđı ṡabl u asāyiṡ
 urdılar ḡavuşlar at sürdiler ceng iden leṡkeri iki yaḡa⁹ dönderüp sürdiler sancaḡa dirilüp
 işü yoldaṡ düḡenleṡdiler iki ṡarafdan biri birine¹⁰ ḡaravul ḡoyup bārıḡāha gelüp
 ḡondılar selāṡīn serverler cebe vü cevṡen ḡıḡarup iskender¹¹ ṡāh ṡem‘ine cem‘ olup
 dīvān ḡurdılar ol yaḡadın müṡterī ṡāh oḡlanları birle¹² behmen-i seyḡānī giriftār
 olduḡına ḡāyet dīlṡikest düṡüp oturdılar ḡayretī ḡamiyyetī¹³ [48^b] ḡomayup ilerü
 göturdiler ceng erine yat u yaraḡ at ṡon virdiler andan behmenüḡ ṡārīḡ¹ adlu oḡlı
 yirinden durup dedesi müṡterī ṡāh öḡine gelüp baṡ ḡoyup destūr alup² atasın iskender
 ḡerisinden uğurlamaḡa gitđi iskenderīler ṡeklinde olup süre³ ceṡṡ-i iskenderüḡ bir
 ṡarafından girüp iskender ṡāh dīvānın gelüp sipāhīler ṡaffında⁴ durup ḡeṡm-i ḡüş oldu
 andan iskender ṡāh otururken ser-leṡkerler gelüp baṡ⁵ ḡoyup didiler kim iy ṡāh-ı zemīn

serverlerden ●kañtalūs-ı aşfarī● şeylān-ı cālūnī●⁶ abrūş● babrūş● mafra‘ün-ı ‘ışyānī● efrüz-ı kāşī● şartın gilīm gūş●⁷ tūṭāl-ı hindū● kañāṭīr-i zāyicī● bu toköz dilāver yoluña qurbān olmışlar şāh⁸ delīm yaş yaşasun diyüp du‘ā kıldılar şāh dağı ol dilāverler için acıyup⁹ ağladı andan buyurdı ölenleri erkān birle cisimlerin pāk kılup siyāh¹⁰ atlısdan kefenler şarup ‘āc-ı ābanūsdan tābūtlar düzup emānet diyü zefn kıldılar¹¹ buğur şāh buyurdı çihil pā-yı ‘ırāķī varup peyigleriyle müşterī şāh güyagüsi behmen-i¹² seyķānīyi kolu bağılu cigeri tağılu iskender şāh qarşusına getirüp siyāsete durğurdılar¹³ [49^a] behmen-i seyķānī dağı kendüyi dirüp iskenderī rūberū görüp dīvānına nazār kılup dürlü¹ dürlü maḥlūķātı göricek vehme düşüp kendüyi yitürdi siyāsete boyun virüp durdı² iskender şāh dağı behmene nazār urdı kırık dört arış kadd ü kāmēt qahramān kātīl³ şalābet efrassiyāb şaṭvet bir gürz kolu bağılu cigeri tağılu henüz ğayretī aşığa⁴ komayup bī feza‘ durup kendüyi gözler şāh ol serverün şüretin şaṭvetin ğayretin⁵ āferīnledi andan ‘ırāķīye eydürdi bu servere şor kimdür er-ise rāstın disün⁶ baş ölümden kırtarsun ‘ırāķī dağı bebr ü peleng gibi egreyü gümreyü behmen öjine gelüp⁷ didi kim iy dilāver kimsin behmen-i seyķānī dağı kendüyī didi bilicek yine ‘ırāķī eydür⁸ iy server-i seyķān bu oturup durān selāṭīn serverleri gördün mi behmen eydür gördüm⁹ begendüm ‘ırāķī eydür iy seyķānī bu gördüğün kimseler her biri sencileyin bir diyāruñ¹⁰ sultān-ı serveridür cümlesi kıllarından geldügince devlet sa‘ādet sitāresi¹¹ fırsat el virdügince iskender şāh-ıla erlik oynında sitāre sineşüp kendüleri bilüp¹² iskender şāha kıl olup kıllık kıllup cihān sarāyın ‘ömre istāz-içün seyr iderler¹³ [49^b] sen dağı seni bildün-ise kışūruña mu‘terif olup nefşüñe inşāf virdün-ise gel¹ iskender şāha bende ol yūri diyāruñı şāh sitāresiyle düşmenden qorı bāķī² ‘ömrünjı bencileyin ictimā‘-i selāṭīn içinde geçür ‘ömür hebā geçmesün ve gernī ‘ömrünjı³ kayd u bend içinde geçürürsin diyüp birķac dağı naşīḥat itdi behmen ‘ırāķīden⁴ bu sözi işidüp fikre vardı ğāyet rūşen-zamīr vücūd-idi gördi kim siyāset⁵ yüzinde ‘ırāķī devlet sözün didi andan behmen kanlu gözler birle aları aları⁶ ‘ırāķīnün yüzine baķup birķac başın şalup didi kim iy şahş her ne kīm didün rāst⁷ didün ammā

bu dem iş şonın şanup iskendere bende alicak kayın-atam müşteri⁸ şāha hāin olmuş olurun zīrā andan yüz dönderürem baş havfından şāhlardan⁹ yüz dönderüp diri yürümekden yüz suy-ıla ölüm yigrekdür diyüp server-i seyķān ölüm¹⁰ rızā virüp durdı behmen ölümden havf itmedüğine selātinler āferīnlediler ol¹¹ servere kıymayup kayd u bendin muhkem kılup ‘ırāķīye ımarladılar bir haymede koyup kırk¹² zengīler bekleyüp durdılar andan şārīķ ya‘nī behmeni uğurlamağa gelen oğlu gördi kim¹³ [50^a] atasın bir haymede kırk zengī begler şārīķ gīn yirden gözledi anca kim iki ceş-i¹ girān ārām itdi yitdi şabāha karşı şārīķ fırsat bilüp baş ele alup kırk² zengīnün arasından atasınun serve<r> katına girdi behmen oğlunu görüp bildi şārīķ³ revān atasınun kaydın alup çıkup gitdiler yürütdiler iskender çerisinden çıkdukları⁴ vaķt iki gilīm gūş behmen-ile oğlunu gördiler yād olduğın bilüp sürdiler irdiler⁵ behmen-ile şārīķ dahı gördiler kim iki kırkunc şekil şahşlar irdi behmen elinde⁶ siliķ yoğ-udı yürüdi şārīķ tīg u bürrān ‘uryān kılup gilīm gūşlara döndi irince⁷ karşıdan gilīm gūşlar kara av döktüginleyin taşlar-ıla itdiler urdılar şāşdı düşdi⁸ birisi şārīķ üzere durup gilīm gūşun biri sürüp behmene ardından irdi behmen⁹ dahı oğlu düşdüğine acıyup döndi seng-i asiyāblayın bir sengīn taş ele alup¹⁰ karşıdan gilīm gūşı urdı düşürdi kaşd kıldı kim oğlu üzere vara karavul eri¹¹ duyup ün şalup at sürdiler behmen anı görüp düşürdügi gilīm gūşun başın alup¹² gitdi ol yañadın şārīķi urup düşüren gilīm gūş dahı şārīķün başın kesüp¹³ [50^b] iskendere gitdi bu yañadın behmen-i seyķānī dahı kaça leşkerine irişdi karavul¹ eriyle buluşdı at bindürüp alup müşteriye geldiler görüşüp şāz olup şoruşdılar² behmen evvel siyāsetin söyledi āhıretde oğlu kendüyi uğurladığın gelürken³ ardlarından gilīm gūşlar irdüğün şārīķi alı koyup kendüsi n’itdigin söyleyüp gilīm⁴ gūş başın müşteriñün öñine şaldı şemsīler seyķānīler behmen için⁵ şāz olup gilīm gūş başın görüp ‘acebleşdiler andan ceng yarağında öldiler⁶ atlar gecimleyüp dilāverler cebe vü cevşen geydiler bu yañadın dahı iskender şāh⁷ çīn-seher yirinden durup hāliķine ‘ibādet itdi **hekīm kavlınce** iskender şāh⁸ hāliķine ‘ibādet kılup cebe vü cevşen geyüp hālvetinden çıkup vezīrlere-ile buluşup⁹ ‘izzetleşince ol yañadın gilīm

gūş behmen oğlı ŗārīķ başın alup ŗāha¹⁰ gelürken ‘ırāķī birle buluşup ħāli ħaber virdi
‘ırāķī dağı behmeni bulımayup müvekkel¹¹ zengīlerüñ kiminüñ burnın ħulāğın kesüp
kimini depeledi ŗārīķ başın gilīm¹² gūş birle alup iskender ŗāha gelüp ħaber virdi ŗāh
işidüp behmen içün¹³

III. BÖLÜM

SÖZLÜK

SÖZLÜĞÜNÜN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YOL

1. Madde başları ve alt madde başlıklarının sıralanmasında alfabetik sıralama esas alındı.
2. Madde başlarında kelimenin hangi dile ait olduğu kısaltma ile (*A.*, *F.*, vb.) ayrıca içerisinde gösterilmiştir. Kelimelerin kaynağı noktasında TDK Sözlüğü, Misalli Türkçe Sözlük esas alınmış, ancak bu sözlükte bulunmayan kelimeler için Redhouse, Yeni Tarama Sözlüğü ve Devellioğlu gibi diğer sözlüklerden de yararlanılmıştır.
3. Türkçe ve Türkçeleşmiş olduğu kabul edilen kelimelerde dil kısaltması verilmemiştir: **'acebleş-** Karşılıklı şaşırmaq, hayret etmek. 50b/06.
4. Aracı bir dil vasıtasıyla Türkçeye geçen kelimelerde kaynak dil değil, aracı dil işaret edilmiştir. Kelimenin kaynak dili değil, aracı dil olduğu kabul edilen dil kısaltması bulunmaktadır.
5. Madde başı olan kelimelerin ve ara maddelerin kelime türleri (isim, sıfat, zarf vb.) belirtilmiş, ancak fiiller kendi başına net bir bütün oluşturduğundan ayrıca gösterilmemiştir. Çok anlamlı maddelerde kelime türlerini belirten kısaltmalar, sayının önünde ise bir sonraki tür kısaltmasına kadar, kendinden sonra gelen bütün sayıları kapsamaktadır. Numaradan sonra yazılan kelime türü kısaltması yalnızca ilgili sayıya aittir.
6. Mecaz kullanımlardaki anlamlar verilirken mecazlara *mec.* kısaltması ile işaret edilmiştir.

7. Anlam verilirken genel sözlüklerde olduğu gibi tanım yapılmamış, metnin doğru anlaşılmasına yetecek kadar karşılık verilmeye çalışılmıştır. Bu yüzden çok bilinen kelimelerde madde başı aynen yazılmıştır.
8. Fiil kök ve gövdelerinde mastar eki yerine tire işareti (-) kullanılmış, sözlüğün sıralamasında bu ek (-**mAk**) dikkate alınmamıştır.
9. Değişik yazıma sahip kelimelerde metinde en çok geçen biçim asıl olarak kabul edilmiş, burada bütün değişik okuyuşlar, birbirinden taksim “ / ” işareti ile ayrılarak kaydedilmiş, diğer biçimlerin madde başlarından asıl olana gönderme yapılmıştır.
10. Kelimelerde karşılık yazılırken asıl anlamlardan yan anlamlara; somut anlamlardan soyut anlamlara doğru bir sıralama yapılmıştır. Bir kelimenin birbiriyle ilgisi açık olmayan birden çok anlamı varsa, bu durumda kelime her anlam grubu için ayrı madde olarak yazılmış ve yanlarına (I), (II) gibi ayırıcı numaralar verilmiştir.
11. Kelimelere karşılık verildikten sonra, metnin uzunluğu göz önüne alınarak kelimenin geçtiği varak/satır numarası kaydedilmiştir.
12. Sözlükte sıralama düzeninin temeli madde başlarıdır. Bunun dışında ara maddeler, deyim ve birleşikler ancak madde başına bağlı olarak dizilmiştir. Sözlüğün bu özelliğini bozmamak ve kullanımda karışıklığa meydan vermemek için, metinde yalnızca ara madde, deyim ve birleşikler olarak yani bir birleşik yapı içinde geçmiş, fakat yalın olarak geçmemiş kelimeler için, farazi bir madde başı alınmış, anlamı yazılmış fakat önüne herhangi bir sayfa ve satır numarası yazılmaksızın ara maddesi, deyim veya birleşigi ya da atıfı yapılmıştır.

13. Sözlükte dil bakımından kaynağını belirleyemediğimiz maddelerde, dil kısaltması yerine (?) işareti konulmuş, anlamını çözemediğimiz ya da yaklaşık bir anlam verip de bu anlamı yararlandığımız sözlüklerde bulamadığımız kelimelerde ise anlamdan sonra (?) işareti kullanılmıştır.

14. Atıf yapılan birleşik kelime ve deyimler “→” işareti ile gösterilmiştir:

dile- Arzu etmek, Talep etmek, istemek, rica etmek.

→ ‘özür dile- 31b/13

15. Kelimelerle ilgili birleşik şekiller ve deyimler o kelime ile başlıyorsa anlamı o kelime altında verilmiştir; başlamıyorsa atıf yapılmıştır:

du‘ā (A.) *i.* Dua, Allah’a yalvarma, yakarış, yakarma.

d. eyit- Dua etmek. 28b/04

d. kı1- Dua etmek. 27a/01, 27b/05, 28a/13, 38a/05, 38b/10, 40b/11, 48b/09

16. Metin içinde geçen Arapça cümle ve ibareler sözlük içinde ele alınmıştır:

‘āleyhi’s-selām (A.) cü. “Ona selam olsun!” mânâsında din büyüklerinin adı anılırken kullanılan bir söz.

‘a. 37b/12

17. Zamirlerin çekimli şekilleri (ses değişikliğine uğrayanlar hariç) madde başı alınmamıştır.

18. Ses değişikliğine uğrayan kelimelerin diğer şekillerine “*bk., krş.*” işaretleri ile gönderme yapılmıştır.

19. Kişi, kavram, eser ve yer adları için ayrı bir dizin oluşturulmuştur.

SÖZLÜK

A

āb (A.) i. Su, göl.

‘a.-diler 50b/06

ā. 41b/12

ābanūs (F. ābnūs<Yun. ebenos) i.

Abanozgillerden, sıcak ülkelerde yetişen, kerestesinden yararlanılan birçok ağacın ortak adı.

→ ‘āc-ı ābanūs 48b/11

‘āc (A.) i. Ağaç.

a.-yup 31b/12, 48b/09, 50a/10

‘a.-ı ābanūs Abanoz ağacı.

48b/11

acı- mec. Herhangi bir dış etken dolayısıyla duyulan rahatsızlık, ızdırıp.
a. 35a/03
acı- Başkasının uğradığı veya uğrayacağı kötü bir duruma üzülme, acımak.

aç- Bir şeyi kapalı durumdan açık hale getirmek.

‘acāyib (A.) sıf. Garip, alışılmamış, tuhaf.

a.-up 38b/10

‘a. 36b/12

‘aceb (A.) sıf. Hayranlık uyandıracak, şaşkınlık yaratacak, garip, tuhaf (şey).

a. ı 41b/02

a. ına 29b/07, 47a/11

a. um 27b/01

‘a. 37a/01

‘acebleş- Şaşırmak, hayret etmek, şaşakalmak.

ad i. İsim, ad.

adlu sıf. Adlı, isimli.

a. 30b/13, 40a/13, 40b/13, 45a/01, 48b/02

ādem (A.) *i.* İnsan, kişi, insan oğlu.

ā. 41a/11

‘ādilleyin *zf.* Adil, adaletli gibi.

→ nehr-i ‘ādilleyin 36a/01

āferīn (F.) *i.* Övme, takdir, beğenme.

ā. 40b/08,

ā. **it-** Takdir etmek, beğenmek.

26a/05, 43a/13

ā. **ķıl-** Takdir etmek, beğenmek.

28a/05, 48a/05

āferīnle- Değerli görüp beğenmek.

ā.-di 49a/06

ā.-diler 33a/06, 40a/06, 42a/12,

49b/11

ā.-yüp 34b/03

ağla- Göz yaşı dökmek, ağlamak.

a.-dı 34a/04, 48b/10

a.-r 34a/07

a.-yayım 34a/09

āh (F.) *ünl.* Feryat, inleyip sızlama.

ā. **id-** Feryat etmek, inlemek.

34a/04, 41a/06

ā. **it-** Feryat etmek, inlemek.

42a/07

ā. **ķıl-** Feryat etmek, inlemek.

45a/02

ā. **ķılış-** (Karşılıklı) feryat

etmek. 41a/05

aħa (?)

a. sına 34a/10

‘ahd (A.) *i.* Yemin, ant, söz.

‘a. 27b/13

‘a. um 28a/02

‘**a-ı dürüst** Doğru sözlü. 38b/03

‘**a. ķıl-** Söz vermek. 32a/05

āhen (F.) *i.* Demir.

ā. 43b/03

ā.-püş Zırh giyen. 26a/07,

33a/03, 40a/07, 44b/08, 45b/08

ā.-pūṣ ol- Zırh giyinmek. 32b/04, 38b/08	a.-alum 37b/02 a.-dı 38a/11
āhīr (A.) sıf. Son, sonunda, nihayet. ā. 41b/09 ā. inde 31b/04, 41a/12	a.-ıcağ 49b/08 a.-mış 38a/09 a.-up 26a/13, 26b/03, 26b/08, 28b/01, 29b/13, 31a/08, 31a/10, 32a/11, 33a/06, 35a/02, 35a/08, 35a/11, 37b/10, 37b/10, 38a/08, 38a/10, 39b/11, 41b/12, 42a/13, 43a/07, 43b/09, 44a/11, 44b/13, 45a/06, 45a/11, 46a/10, 48b/02, 50a/02, 50a/04, 50a/10, 50a/12, 50b/02, 50b/10, 50b/13
āhīret (A.) i. Öbür dünya, ahiret. ā. de 50b/03	
‘āk (A.) sıf. Dik başlı, âsî, serkeş. ‘ā. 27b/06	
‘āṣīlik i. Âsi olma, isyankârlık. ‘ā. ķıl- Dik başlılık, asilik etmek. 27b/06	a.-updur 31b/08
‘ākabince zf. Ardınca, arkasınca. ‘a. 35a/12, 35b/09	→ ele al- 32a/11, 50a/02; vehm al- 31b/01, 47b/12
‘ākībet (A.) zf. Nihayet, sonunda. ‘ā. 40b/06, 42b/06, 44b/01	a.-ı koy- Ayırıp saklamak, bir yerde tutmak. 50b/04
ākīk i. Ak olma durumu. → yüz aklığı 30a/10	alacuk i. Göçebe çadırı. a. 42a/02
al- Elde etmek, sağlamak, temin etmek.	aları zf. Dik dik, dikkatli.

a. aları Sert ve dikkatli biçimde.
49b/06

alay (Yun. alayı) *i.* Orduda iki veya daha fazla taburun birleşmesiyle meydana gelen birlik.

a. 33b/06

a. alay Bölük bölük, yığın yığın.

a. 35b/02, 40a/04

a. düz- Askerleri bir araya getirmek. 32b/06

a. kur- Askerleri bir araya getirmek. 35a/12, 37b/11, 39a/04

a. ol- Birlik olmak, bir araya gelmek. 32a/13

‘alem (A.) *i.* Cihan, dünyâ.

‘a. i 32b/06, 38b/02

‘a. ler 38b/13, 39a/05

‘a. leri 37b/11

‘a. lerin 35a/06

âlet (A.) *i.* Aygıt, araç, nesne.

ā. in 34a/13

ā. ine 30a/03

ā. lü 27b/08

‘āleyhi’s-selām (A.) *cü.* “Ona selam olsun!” mânâsında din büyüklerinin adı anılırken kullanılan bir söz.

‘a. 37b/12

alış- Karşılıklı alıp vermek.

a.-dılar 41b/01

a.-up 44b/13

altı biş altı yüz *sıf.* Altı bin altı yüz.

a. 26b/09

altı biş altı yüz altmış altı *sıf.* Altı bin altı yüz altmış altı.

a. 39a/01

altmış biş *sıf.* Altmış bin.

a. 46b/11

altı yüz *sıf.* Altı yüz.

a. 42b/02

altun *sif.* Altın.

a. 26b/09, 27b/08, 35a/06,
35a/07, 39a/02

a. ı 32a/10

ālūze (*F. ālūde*) *zf.* Bulaşmış, bulaşık.

a. 39b/08

amān (*A.*) *ünl.* Yardım istenildiğini
anlatan bir söz.

a. 28b/09

ammā (*A.*) *bağ.* Ama, fakat, lâkin,
ancak.

a. 41a/02, 41b/07, 42b/04,
49b/08

‘amūdī (*A.*) *zf.* Dikine, dik.

‘a. 42b/03

aḡ- Anmak, hatırlamak, zikretmek.

a.-dı 28b/11

aḡa *zm.* Ona.

a. 29b/02, 29b/03, 30b/05,
35a/03, 39b/08

anca 1. *bağ.* Ancak. 2. *zm.* Bazı, nice,
kimi.

a. 26b/07, 34a/09, 47a/09,
37b/08, 50a/01

a. ları 28a/05

ancılayın *zf.* Onun gibi, ona benzer.

a. 29b/12

anda *i.* 1. Orada. 2. Oraya. 3. O zaman,
o vakitte.

a. 26b/02, 31a/06, 32a/12

andan *i.* 1. Ondan. 2. Oradan. 3. Ondan
sonra.

a. 26b/01, 26b/06, 27a/04,
27a/11, 27b/05, 29b/02, 30a/04,
30a/09, 30a/13, 30b/03, 30b/06,
30b/09, 30b/12, 31a/03, 31a/13,
31b/09, 32b/09, 34a/12, 36b/11,
37a/01, 37a/07, 37b/01, 38b/07,
38b/11, 39a/05, 39a/09, 39b/01,
39b/03, 39b/08, 39b/11, 40a/02,
40a/11, 41a/08, 41b/06, 45a/03,
45a/13, 47b/12, 48a/08, 48b/01,

48b/05, 48b/10, 49a/06, 49b/06,
49b/09, 49b/13, 50b/06

anı *zm.* Onu.

a. 27b/02, 28a/09, 29a/08,
31b/07, 32a/02, 33a/03, 33b/01,
36b/13, 37a/03, 37a/11, 38a/08,
40a/11, 41a/05, 41a/08, 41a/11, 41a/13,
41b/11, 42a/07, 43a/11, 44a/01,
44b/09, 45a/02, 45b/04, 45b/10,
47a/02, 47b/11, 50a/12

anın *bk.* anın

a. 31b/08

anlar *zm.* Onlar.

a. 33a/12

a. ı 33a/07

anısuzın *zf.* Aniden, birdendire, durup
dururken.

a. 44a/01, 47b/12

anun *zm.* Onun, onun için.

a. la 28a/02

'ār (A.) *i.* Utanılacak şey, ayıp.

'a. 29b/01

ara *i.* 1. Aralık, uzaklık, mesafe. 2.

Mevki, orta, ora, yer.

a. dan 40b/04

a. sindan 50a/03

a. ya 33a/12, 35a/02, 44b/12,

45a/06

a. yya 48a/06

aralık *i.* Aralık, uzaklık, mesafe.

a. da 40b/09

ārām (A.) *i.* Dinlenme, durma, karar
kılma.

ā. it- Dinlenmek, eğlenmek.

37b/05, 50a/02

ā. kı1- Dinlenmek, eğlenmek.

32a/12

ard *i.* Arka taraf, peş.

a. ın 26a/12, 30a/05, 33b/05

a.ınca 30a/09, 32b/12, 33a/01,

35a/02, 35a/04, 35a/09, 35b/03,

35b/06, 35b/12, 36a/01, 36a/02,
36a/04

a. incadur. 35a/02

a. indan 26a/12, 29b/04, 44b/13,
50a/09

a. larınca 33b/06

a. larından 50b/04

a.ınca gid- / **git-** Ardından
gitmek, takip etmek. 30a/09, 44b/12

a.ınca gel- Ardından, gelmek,
takip etmek. 33b/07

arış (F.) i. Eskiden kullanılan, elin orta
parmak ucundan dirseğe kadar olan
mesâfe miktârındaki uzunluk ölçüsü.

a. 27a/05, 49a/03

arıtlan- Ayıklanmak, temizlenmek.

a.-up 43b/06

'arım (F.) i. Su bendi.

→ seyl-i 'arım 35a/13

'arımleyin i. Su Bendi gibi.

→ seyl 'arımleyin 26a/02,
34a/13, 39a/02, 46a/06

arka i. Arka, sırt.

a. 28b/04

a. sına 37b/08

a. sıyla 29b/03

arslan i. Arslan.

a. 39b/12

'arz (A.) i. Arz, bildirme, ortaya koyma,
sunma.

'a. it- Ortaya koymak, sunmak.
45a/11

'a. kıl- Ortaya koymak, sunmak.
34a/13

aş- Asmak, idam etmek.

a.-up 28a/13

asâyiş (F.) i. Umûmî emniyet, güvenlik.

→ tabl u asâyiş 48a/09

aşıl (A.) sıf. Şerefli, yüce, saygı değer.

a. 30b/06

‘aşır (A.) *i.* Asır, yüzyıl.

‘a. 36b/10

asiyāblayın *zf.* Değirmen gibi.

→ seng-i asiyāblayın 50a/10

‘asker (A.) *i.* Asker, leşker.

‘a. i 36a/03, 47a/08

aş- Yüksek, uzak veya geçilmesi güç
bir yerin öte yanına geçmek.

a.-up 47b/02

aşağa *i.* Aşağı, aşağıya.

a. 49a/04

at *i.* At.

a. 27b/08, 33a/02, 33b/06,
34a/10, 34a/12, 35b/05, 35b/06,
35b/09, 37b/07, 37b/08, 41b/01,
41b/12, 43b/01, 44a/02, 44b/05,
47a/02, 48a/06, 48b/01, 50b/02

a. a 26a/09

a. dan 42a/03

a. ı 34b/12, 40b/10, 42a/06,
43a/11, 43b/05

a. ın 34a/13

a. ından 40b/08

a. ıyla 43a/02

a. lar 50b/07

a. lu 39a/02

a. uñ 40b/11

a. sür- At sürmek. 29a/05,
31a/11, 33a/10, 33b/02, 33b/06,
33b/11, 34a/06, 35b/11, 40b/03,
40b/05, 41a/03, 41a/09, 44b/09,
45a/07, 45b/03, 46a/06, 46a/11,
46b/03, 48a/09, 50a/12

ata *i.* Baba.

a. 31a/01

a. ña 27b/06, 27b/07

a. ları 44b/05

a. sı 28a/01, 28b/11, 30b/13,
32a/06, 41a/13

a. sını 48b/03, 50a/01	‘a. 38a/13
a. sına 28b/06	‘ayb (A.) <i>i.</i> Kusur, noksan, utanılacak şey.
a. sınıu 50a/03, 50a/04	
atış- Birbirine atmak.	‘a. ol- Ayıplanmak, ayıp sayılmak. 28a/12
a.-dılar 26a/03	
a.-up 47b/02	ayıl- Sarhoşluk, baygınlık vb. bir durumdan kurtulmak, kendine gelmek.
ağlas (A.) <i>i.</i> Yüzü parlak, ipekli kumaş, saten.	a.-dı 37a/03
a. 38a/07	az sıf. ve zf. Çok olmayan, az.
a. dan 48b/110	a. 29a/11, 34b/10, 34b/13
av <i>i.</i> Av.	āzād (F.) <i>i.</i> Kurtulmuş, serbest.
a. 50a/08	ā. id- / it- Kurtarmak, serbest bırakmak. 27b/11, 28a/02, 28b/12, 28b/13, 31b/13
ayağ <i>i.</i> Ayak.	ā. kııl- Salıvermek. 27b/13, 28a/01, 31a/02, 31b/13, 32a/06
a. 26b/13, 44b/03	
a. ı 31b/01, 42a/04, 42a/09	‘azamet (A.) <i>i.</i> Büyüklük, ululuk.
a. ma 40b/10, 40b/11	‘a. de 36a/09
a. ından 33a/02, 35b/09	
‘ayāne (A.) <i>sıf.</i> Açık, âşikâr, gözle görünür belli.	‘azāmī <i>i.</i> (?) Methiye, övgü, büyükleme.

‘a. ler 38a/05

b.-yup 26a/13, 45a/11

‘azīm (A.) *i.* Büyük, yüce, ulu.

→ şaf bağla- 38b/09

→ ceng-i ‘azīm kı1- 48a/04

bağlan- Bağlanmak.

‘azīz (A.) *i.* Aziz, değerli, muhterem.

b.-dı 42b/08, 44b/03

‘a. 38b/03

b.-dılar 37b/07

bağlu *sıf.* Bağlı, bağlanmış olan.

B

bād-pā (F.) *i.* Rüzgar ayaklı, ayağına, çabuk olan; tez.

b. 38b/06

bādiye (A.) *i.* Çöl, sahra.

b. ler 36b/03

bağışla- İhsanda bulunmak, vermek.

b.-dı 27a/04

b.-dum 31a/04

bağla- 1. Bağlamak. 2. Zaptetmek.

b.-dı 38a/12

b.-yalar 44b/07

b.-yınca 45a/09

b. 26b/08, 27a/02, 30a/11, 31a/01, 48b/13, 49a/04

bahr (A.) *i.* Deniz.

b.-i baytāslayın Baytas denizi.
48a/02

b.-i curcān Curcan denizi.
46b/07

b.-i çūşānlayın Coşkun deniz
gibi. 46b/12

b.-i kaṭarānlayın Katran denizi.
47b/06

b.-i kuzumlayın Kızıldeniz.
35a/08

b.-i revānlaym Akan deniz gibi. 47b/01	bāriḡāh (F.) <i>i.</i> Sultan çadırı veya sarayı, yüksek divan.
→ elmās baḡrī 34a/11	b. 38b/07, 38b/11
baḡreyn (A.) <i>i.</i> İki deniz, Basra körfezi ile Hint denizi.	b. a 48a/11
b. 32b/05	b. ma 32b/02, 36a/13, 36b/01, 38b/09
baḡt (F.) <i>i.</i> Talih, kısmet.	bārū (F.) <i>i.</i> Kale duvarı, hisar burcu, sur.
b. uḡ 38a/12, 38a/13	b. 36b/12
b.-ı sa'ādet İyi talih, bahtiyarlık. 28a/04	baḡ- Basmak.
b.-ı siyāh Kara talih, baht körlüğü, talihsizlik. 38a/13	b.-a 44b/07 b.-up 28a/13, 29b/10
baḡ- Bakmak.	baḡ <i>i.</i> Baş, kafa.
b.-dı 30b/01	b. 27a/08, 34a/08, 38b/01, 40a/01, 43b/04, 48b/05, 49a/07, 49b/09, 50a/02
b.-up 49b/07	b. dan 27b/07
bāḡī (A.) <i>sif.</i> Dâimî, kalıcı.	b. ı 40b/11, 40b/12, 42a/09, 42b/12
b. 49b/02	
baḡa <i>zm.</i> Ben zamirinin yönelme hali, bana.	
b. 31a/02	

b. in 40b/10, 45a/10, 49b/07,
50a/12, 50a/13, 50b/05, 50b/06,
50b/10, 50b/12

b. ina 41a/04, 41a/07

b. inı 41a/13, 42a/03, 44a/10,
44b/02, 45a/01

b. ıyla 41b/05

b. ların 33b/03, 34a/01

b. koy- Eğilmek, secde etmek.
27b/09, 40a/08, 48b/02

b. şal- Kafa sallamak. 28b/08,
30b/07, 36b/08, 49b/07

b. ur- Karşı durmak, karşı
gelmek. 26b/13, 29b/09, 30a/11,
30b/13, 38b/12

→ cān u baş 27b/10, 32a/11

başlu *sif.* Başı olan.

b. 35a/06

b. lar 39b/12

batman (*Soğd. patmān*) *sif.* Ağırlık
ölçüsü.

b. 43a/04

bayrak *i.* Bayrak.

b. 35a/10

baytāslaym *zf.* Baytas gibi.

→ baħr-i baytāslaym 48a/02

bebr (*F.*) *i.* Kediye benzer büyük, tüylü,
yırtıcı bir hayvan.

b. 36b/07, 39b/12, 40a/10,
44b/06, 49a/07

beg *i.* Beg.

b. ler 50a/01

b. lere 32a/10

b. leri 28a/05

begen- Begenmek, hoşlanmak.

b.-düm 49a/10

b.-üp 33a/06, 40a/05

bekle- Beklemek, bir iş oluncaya kadar
durmak.

b.-diler 45a/12

b.-yüp 28b/02, 49b/13

bekled- Bekletmek, beklemede bırakmak.

b.-üp 31a/05

belâ (A.) i. Dert, eziyet, keder, sıkıntı.

b. y 44a/08

beliñle- İrkilmek, korku ile sıçramak.

b.-yüp 42a/04

beliñlet- Korkutmak, irkiltmek.

b.-di 36a/08

ben zm. Teklik birinci şahıs zamiri, ben.

b. 29b/02, 29b/11, 40a/02, 47a/12

b. i 28a/05, 31a/01

b. üm 28b/12

bencileyin sıf. Bence, benim gibi.

b. 30b/06, 49b/03

bend (F.) i. Bağ, yular, râbîta, bağlama.

→ kayd u bend 27a/06, 27b/03,

28a/03, 28b/10, 31a/04, 31a/06, 31b/03, 31b/06, 32a/05, 49b/04, 49b/12

bende (F.) i. Kul, köle.

b. ol- Kul köle olmak. 30b/06, 30b/09, 49b/02

beñzer i. Benzer, benzeyen.

b. 43b/11

berâber (F.) i. Beraber, denk, eşit.

b. 42b/04

berķ (A.) i. Şimşek.

b. 28a/09, 36b/07, 38b/05, 41b/13, 43b/01, 43b/10

beşâret (A.) i. Müjde, sevindiren haber.

b. 26b/06

bebr-zâd (F.) sıf. kaplandan doğmuş, yırtıcı hayvandan doğma.

b. 38b/06

bezm (F.) i. İçki meclisi, dost toplantısı.

b.-i şahâne Şah meclisi. 38a/11

bî-‘ār (*F.+A.*) *sıf.* Utanmaz, ayıpsız.

b. 30b/05

bî-ihtiyāṭ (*F.+A.*) *zf.* Tedbirsizce, sakınmadan.

b. 34b/06

bî-feza‘ (*F.+A.*) *zf.* Korkmadan, irkilmeden, dimdik.

b. 49a/05

bî-haber (*F.+A.*) *sıf.* Bilgisiz, habersiz.

b. 29a/01

biçil- Ekin, ot vb.nin orakla, tırpanla, makine ile kesilmesi.

b.-üp 30b/02, 48a/08

bil- 1. Bilmek. 2. Tanımak.

b.-di 44a/04, 50a/03

b.-diler 33b/12

b.-dünj-ise 49b/01

b.-esin 30b/09

b.-icek 27b/02, 28b/10, 49a/08

b.-meyen 31b/06

b.-mezem 37a/05

b.-mezlik 32a/01

b.-se 31b/03

b.-üp 37a/05, 44a/07, 49a/12,

50a/02, 50a/05

b.-ür 31b/05

b.-ürdi 31b/02

bildür- Bildirmek, haber vermek.

b.-diler 32a/07

bile *zf.* Birlikte.

b. 33b/12, 46a/01

b. edür 34b/08

bilek *i.* Bilek.

b. ler 48a/07

bin- Binmek, üzerine çıkıp oturmak.

bin-diler 32b/04

b.-üp 32b/12, 36a/01, 40a/07

biñ bir *sıf.* Çok, pek çok.

b. 41b/12, 43a/04	43a/11, 43a/11, 43b/10, 43b/12,
biç dört yüz sıf. Bin dört yüz.	44a/02, 44a/08, 44a/13, 44b/01,
b. 38b/08, 42b/12	45a/01, 47a/11, 48a/04, 48b/04,
biç yidi yüz sıf. Bin yedi yüz.	49a/04, 49a/10, 49b/12, 50a/01, 50a/10
b. 46a/06	b. bir Tek tek. 28b/07
biş yüz otuz biç sıf. Beş yüz otuz bin.	biraz (bir+az) birl. sıf. ve zf. Biraz, bir parça, bir miktar.
b. 37a/07, 37b/09, 43a/12	b. 28b/05, 37a/12
bindür- (Ata) bindirmek.	birbiri i. Birbiri, yekdiğer.
b.-üp 50b/02	b. n 26a/04, 34a/03
bir sıf. Bir.	birer sıf. Birer.
b. 26a/05, 26a/10, 26b/07,	b. 36a/01, 36a/01, 44b/13
27a/05, 27b/07, 27b/13, 28a/07,	bir i zm. Bir tanesi, herhangi biri.
28a/07, 29a/03, 29b/01, 29b/05,	b. 26a/02, 31b/04, 45a/08,
30b/01, 30b/09, 31a/04, 31b/02,	47b/07, 48a/10, 49a/10, 50a/09
31b/04, 31b/09, 32a/01, 32a/06,	b. ne 26a/02, 40b/04, 45a/08,
33a/09, 33a/12, 34a/08, 34b/01,	47b/07, 48a/10
35a/11, 36a/07, 36b/09, 36b/12,	b. si 27b/12, 50a/09
36b/13, 37a/11, 37a/11, 37a/13,	biribir i. Birbiri.
40a/13, 41a/01, 41a/07, 41a/09, 41a/12,	
41b/02, 41b/04, 41b/07, 42a/04,	
42a/07, 42b/03, 42b/05, 42b/05,	
42b/06, 43a/08, 43a/09, 43a/09,	

b. ine 31a/10, 37b/05, 40b/05,
41a/11, 41b/09, 44a/13

birkaç / birkaç *sıf.* Az sayıda, birkaç.

b. 43a/10, 45b/03, 49b/04,
49b/07

b. in 31a/12

b. mı 45a/08

birle *e.* İle.

b. 26a/04, 26a/05, 26a/06,
26a/08, 26b/02, 27a/03, 27a/07,
31b/11, 32a/01, 32a/02, 32a/07,
33a/10, 33b/01, 40a/04, 40a/07,
40b/02, 40b/06, 41a/11, 42b/06,
45b/02, 46a/06, 47a/13, 48a/05,
48a/12, 48b/10, 49b/06, 50b/11, 50b/13

biş *sıf.* Beş.

b. 29a/11, 29b/01, 29b/03,
37a/07, 37b/09, 40a/05, 43a/12

biz *zm.* Çokluk birinci şahıs zamiri, biz.

b. 28a/05, 31b/13

b. e 29b/01

boşan- Kurtulmak, rehâ bulmak.

b.-dı 31a/13

boyun *i.* Boyun.

b. 49a/02

b. in 45a/10

b. ina 26a/13, 33b/06, 41b/10,
42b/08, 43a/11, 43b/01

bu *sıf. ve zm.* Bu.

b. 26a/06, 27a/08, 27a/09,
28a/04, 28a/04, 28a/10, 28b/05,
28b/13, 29a/09, 29a/13, 29b/01,
30a/06, 30a/07, 31a/01, 31a/03, 31a/04,
31b/07, 32a/06, 32a/12, 32b/01,
32b/12, 33a/02, 33a/07, 33b/05,
33b/11, 34a/04, 34b/03, 34b/05,
34b/08, 35a/03, 36b/04, 37a/01,
37a/02, 37a/04, 37a/05, 37a/10,
37b/12, 38a/06, 38a/08, 38a/11,
38b/03, 38b/04, 39b/07, 40b/02,
40b/09, 40b/12, 43a/12, 43b/07,
44b/05, 44b/05, 44b/11, 45a/05,
45a/07, 45a/08, 45b/11, 48b/08,

49a/06, 49a/09, 49a/10, 49b/05,
49b/08, 50b/01, 50b/07

b. dur 27b/13, 28a/03, 28b/02,
31a/02

b. ne 31b/01

b. nı 28a/05

bud *i.* İnsan vücudunun kalça ile diz arasındaki bölümü.

b. ın 45a/10

buğur *zf.* Bundan sonra, şimdi.

b. 28b/01, 33a/06, 40a/13,
41a/06, 46a/09, 48b/12

bul- Bulmak, elde etmek.

b.-duğın 37a/04

b.-duñ 28b/09

b.-amayup 50b/11

bulun- Herhangi bir durumda olmak.

b.-madı 31a/12

buluş- Bir araya gelmek, buluşmak.

b.-dı 50b/02

b.-mağ 32a/07

b.-up 26a/08, 26b/01, 31b/11,
33b/01, 36b/05, 37a/06, 50b/09, 50b/11

bulutlayın *zf.* Bulut gibi.

b. 41b/03, 42a/09, 42b/12

bunca *sıf.* Bunca, bu kadar, bu denli, böyle.

b. 37a/04

bunda *i.* Burada.

b. 32a/12, 38a/13

bundan *zm.* Bundan.

b. 31b/10

büngāh (*F.*) *i.* Çadır.

b. lar 36b/13

bunu (Bu işaret zamirinin belirtme hali eki almış şekli) Bunu.

b. 31a/02, 34b/06

bunlar (Bu işaret zamirinin çokluk eki almış şekli) Bunlar.

b. 33a/07, 33a/08, 33b/02

b. ı 33a/09	bün- <i>bk.</i> bin-
bunuş <i>zm.</i> Bunun.	b.-üp 35a/13
b. la 35a/04	bürü- Sarmak, kaplamak, örtmek.
bur- Bükme, sarmak.	b.-di 33a/02
b.-up 31a/09	
burc (A.) i. Kale çıkıntısı, kule.	C
b.-ı kemāne Kalenin yayla ok atılan bölümü. 38b/02	cām (F.) i. Kadeh. c. ını 38a/08
burun i. Burun.	cān (F.) i. Ruh, hayat, yaşayış. c. 27a/10
b. ın 50b/12	c. uña 37a/09
bürrān (F.) sıf. Keskin, kesici. b. 43b/03, 50a/07	c. baş ele al- Varını yoğunu ortaya koymak. 32a/11
buyur- Emir vermek, emretmek. b.-dı 26b/05, 27b/08, 28a/06, 30a/08, 30b/03, 30b/12, 32b/08, 37a/13, 37b/04, 38b/05, 45a/12, 48a/09, 48b/10, 48b/12	c. u baş Canla başla. 27b/10, 32a/11
b.-urmen 30b/06	c. u gönül Büyük bir samîmiyetle, içten gelerek. 27b/04
bük- Sertçe çevirmek, kıvrırmak. b.-di 45a/10	cānib (A.) i. Taraf, yön. c. den 26a/01, 26a/06, 26b/03, 26b/07, 28b/06, 33b/05, 36a/08,

37b/06, 37b/12, 40b/02, 43a/12,
43b/07, 44b/06, 45b/11, 47b/08

cebe (Moğ.) *i.* Savaşta giyilen çok
parçalı zırh, zırhlı elbise.

c. vü cevşen Zırh. 30b/02,
34a/12, 35b/05, 37b/07, 38a/01,
40a/07, 48a/07, 48a/11, 50b/07, 50b/09

cedel (A.) *i.* Tartışma, çekişme,
münakaşa etme.

→ ceng ü cedel kıl- 30a/06

cellād (A.) *i.* Cana kıyıcı kimse, cellat.

c. lar 30b/12

cem‘ (A.) *i.* Toplama, yığma, bir araya
getirme.

c. kıl- Toplamak, bir araya
getirmek. 37a/04

c. ol- Toplanmak, bir araya
gelmek. 26b/06, 48a/12

ceng (F.) *i.* Savaş, vuruşma.

c. 30a/03, 30a/06, 31b/10,
32a/11, 34b/08, 37b/10, 39a/01,

45b/11, 46b/09, 46b/07, 47a/02,
47a/13, 48b/01, 50b/06

c. de 30b/01

c. e 47b/01, 47b/10

c. i 48a/04

c. ü 47b/02

c.-i ‘azım kıl- Büyük bir savaşa
başlamak. 48a/04

c.e dur- Savaşa başlamak.
48a/04

c. id- / it- Savaşmak, vuruşmak.
26a/05, 26a/06, 33b/01, 43a/09,
44a/13, 44b/13, 45a/01, 46a/02, 48a/09

c. kıl- Savaşmak, vuruşmak.
33b/13, 35a/04, 40a/03, 48a/06

c. kılış- Karşılıklı savaşmak,
vuruşmak. 26a/08, 40b/06

c. ü cedel kıl- Çekişmeli, çetin
savaşmak. 30a/06

cevāb (A.) *i.* Karşılık.

c. vir- Karşılık vermek, cevaplamak. 27b/12, 30b/04

cevlān (A.) i. Dolaşma, gezinme, gezinti.

c. 40a/09, 40b/01, 40b/05, 42a/08,

c. kı1- Dolaşmak, gezinmek, hareket etmek. 34a/06, 40a/12, 43a/04

c. it- Dolaşmak, gezinmek. 41b/05

cevşen (F.) i. Eskiden giyilen bir savaş elbisesi, örme zırh.

→ cebe vü cevşen 30b/02, 34a/12, 35b/05, 37b/07, 38a/01, 40a/07, 48a/07, 48a/11, 50b/07, 50b/09

ceyš (A.) i. Ordu, asker.

c. i 35b/04

c.-i iskender / iskenderī İskenderin ordusu. 32b/03, 36a/09, 36b/11, 40b/08, 41a/08, 42a/05, 48b/04

c.-i girān / girāne Büyük ordu. 37b/05, 37b/06, 38b/01, 50a/01

c.-i seyḳānī Seykaninin ordusu. 47a/08

cilāv (Moğ. cillau) i. At yuları, dizgin.

c. 39b/11, 46a/08

cidd (A.) zf. Ciddi olarak.

c. 28b/01

ciger (F.) i. Ciğer, bağır.

c. i 27a/02, 48b/13, 49a/04

c. in 34a/04

ciger-kūşe (F.) i. Çok sevilen kimse, evlât, ciğerpâre.

c. m 28b/08, 31a/03

cihān (F.) i. Dünya, cihan.

c. 26a/07, 32b/07, 32b/12, 34b/13, 49a/13

c. da 36b/09

→ şāh-ı cihān 38b/01; ḥalḳ-ı cihāne 38a/06

cihān-geşte (F.) sf. Dünyayı, âlemi gezen (kimse).

c. 32b/12

cihān-gīr (*F.*) *i. ve sıf.* Dünyaya egemen olan, dünyayı zapt eden kimse.

c. 38b/08, 42a/11, 45a/11

c. leridür 35a/01

cihānlayın *zf.* Cihan gibi.

→ nehr-i cihānlayın 35b/11

cinn (*A.*) *i.* Ecinni, cin.

c. 31b/05

cinnī (<*A. cinn+ī*) *i.* Cin tâifesine mensup olan varlık, cin, ecinni.

c. 31b/07

c. ler 30a/08, 31a/06, 31a/08, 31b/05, 32a/02

c. leri 31b/07

c. yi 31b/07

cisim (*A.*) *i.* Beden, gövde, madde.

c. lerin 48b/10

cüş (*F.*) *i.* Coşma, galeyana.

c.a gel- Coşmak, kendinden geçecek duruma gelmek. 37b/06, 46a/12

cüşān (*F.*) *sıf.* Coşkun, coşan, kaynayan.

→ deryā-yı cüşān 35b/06

cüşānlayın *zf.* Coşkun gibi.

→ baħr-i cüşānlayın 46b/12

cuvār (*A.*) *i.* Yakın yer, çevre, etraf.

c. 1 46b/09

cümle (*A.*) *sıf.* Bütün, hep.

c. 26b/06, 28a/05, 33a/04, 35a/03, 38b/10

c. si 36a/06, 49a/11

cüst (*F.*) *sıf.* Çabuk hareket eden, çevik.

c. ü çābuk Çevik, tetik. 44b/01

cüst ü cū (*F.*) *i.* Arayıp sorma, araştırma.

c. ü cū kı- Aramak, araştırmak,

sormak. 30a/01

	ç.-dılar 38b/11
Ç	çal- Vurmak, çarpmak.
çābuk (<i>F.</i>) <i>sif.</i> Hızlı, süratli, serî.	ç.-up 43b/04
→ cüst ü çābuk 44b/01	çalış- Vuruşmak, Çarpışmak.
çādır (< <i>F.</i> <i>çāder</i>) <i>i.</i> Çadır.	ç. 46a/02
ç. 32b/05, 36b/12, 37b/10	ç. dan 48a/06
ç. da 31a/04	ç. ı 46b/12
ç. dan 31a/08	ç. in 46a/07, 46a/08, 46a/12,
ç. lardan 39a/01	46b/04, 46b/06, 46b/09
çağır- Seslenmek, bağırmak.	ç. ina 46a/11
ç.-dı 45a/03	ç.-miş 30b/01
ç.-up 40b/02	ç.-up 48a/04
çağşas- Ses çıkarmak.	čanār (<i>F.</i>) <i>i.</i> Büyük ağaç, çınar.
ç.-ması 34a/12	ç. 42a/09
ç.-up 35b/06	çarḥ (<i>F.</i>) <i>i.</i> Felek, gök.
çağla- Su, köpürerek ve ses çıkararak	ç. 38a/07
coşkun bir biçimde akmak.	ç.-ı çārūme Dördüncü felek.
ç.-yu 34a/13	43a/06
çağrış- Hep bir ağızdan bağırmak.	

ç.-ı gerdün Dönen felek, dünyâ. 26a/05	ç. den 33a/13
ç.-î vâr Çark gibi. 42b/07, 43a/10	ç. dür 29a/12, 34b/05
çārūme (<i>F.</i>) <i>stf.</i> Dördüncü. → çarḥ-ı çārūme 43a/06	ç. 'i 34b/13
çatır <i>bk.</i> çādır	ç. lerin 46b/08
ç. 34b/06	ç. lerine 47a/03
çavuş <i>i.</i> Askeri idare eden görevli, çavuş.	ç. nünj 30a/05, 34a/13, 39b/08
ç. lar 26b/09, 39a/02, 48a/09	ç. si 32b/13, 34b/06, 34b/11, 35a/03, 35b/02, 35b/11, 35b/13, 36a/02, 36a/06, 36a/10, 36a/11
çek- Hareket ettirip, sürüklemek.	ç. sidür 37a/02
ç.-diler 27b/08, 38b/05	ç. sin 28b/01, 36b/11, 37a/06, 40a/04, 40a/05, 47a/01, 47b/09, 47b/10
çengî (<i>F.</i>) <i>i.</i> Def, zil veya kaşık çalarak oynayan oyuncu kadın, rakkâse.	ç. sinden 47a/02, 47a/04, 48b/03, 50a/04
ç. ni 38a/11	ç. sine 33a/05, 34b/02, 37b/03, 47a/03
çeri <i>i.</i> Asker.	ç. sinünj 37a/10
ç. 32b/08, 33a/05, 33a/08, 34b/03, 34b/08, 35a/02, 37b/03, 37b/04, 47b/12	ç. sisin 47a/09
	ç. siyle 35a/05, 35a/10, 47b/10
	ç. ye 32a/07, 46b/13, 47b/01

ç. yi 33a/04, 37a/10, 48a/03

ç.-ıp 39a/01

ç. yle 34b/10

ç.-up 32b/05, 37b/10, 44b/03,

50b/09

çeşm (F.) i. Göz.

ç.-up 50a/04

ç.-i gūş ol- Göz kulak kesilmek.

48b/05

çıkār- Giyilen şeyleri vücuttan

çıkarmak.

çetr (F.) i. Çadır, gölgelik.

ç. 27b/07

ç. ini 34b/05

ç.-up 48a/11

ç.-i miyāne Çadırın ortası.

38a/07

çift (F.) sıf. İki tek olmayan, ikisi bir takım meydana getirmiş olan.

ç.-i süleymānī Süleyman'ın

çadırı. 33a/01, 34b/02, 34b/09

ç. 35a/07

çevür- Döndürmek.

çihre (F.) i. Yüz, çehre.

ç.-di 43a/10

ç. sinde 27a/06

ç.-üp 42a/09

çīn-seher (F.+A.) i. Alacakaranlık.

→ yüz çevür- 30b/09

ç. 29a/02, 50b/08

çık- 1. Dışarı çıkmak. 2. Ayrılmak.

çiz- Çizgi çekmek, hat şekli yapmak.

ç.-dı 38a/01

ç.-üp 32b/06

ç.-dılar 31a/08

çok zf. Çok fazla.

ç.-dukları 50a/04

ç. 29a/11, 37a/10, 40b/06,

45b/09

çoklık <i>i.</i> Fazlalık, çokluk.	27a/09, 27a/13, 27b/07, 27b/09,
ç. indan 37a/10, 37b/03, 46a/11	28a/02, 28a/07, 28a/13, 28b/05,
	28b/06, 28b/07, 28b/13, 29a/02,
çomak <i>i.</i> Eskiden savaşlarda kullanılan,	29a/03, 29a/04, 29a/08, 29b/12,
baş kısmı yuvarlak ve ağır sopa.	30a/06, 30a/07, 30a/10, 30a/12,
ç. lu 26b/09, 39a/02	30b/08, 30b/09, 31a/01, 31a/06,
	31b/07, 31b/11, 31b/13, 32a/01,
çün (F.) bağ. Çünkü, gibi, na zaman ki,	32a/05, 32a/08, 32a/09, 32b/01,
...dığı zaman, dolayı.	32b/04, 32b/07, 32b/13, 33a/02,
ç. 28a/06, 31b/08, 32a/03,	33a/04, 33a/11, 33a/13, 33b/02,
38a/11, 38a/12	33b/04, 33b/06, 33b/07, 33b/12,
	34a/02, 34a/03, 34a/07, 34b/03,
	34b/08, 35b/09, 36a/08, 36a/10,
	36a/11, 36a/12, 36b/01, 36b/04,
	37a/05, 37a/08, 37a/11, 37a/12,
	37b/03, 37b/04, 37b/12, 40a/06,
dād (F.) i. Adalet, doğruluk.	40a/11, 40b/02, 40b/13, 41a/10,
d. id- Adaleti sağlamak. 28a/13	41a/10, 41b/08, 42a/06, 42a/11,
dağıd- Dağıtmak.	42b/02, 43a/12, 43b/10, 43b/12,
d.-ayım 29b/11	44a/05, 44a/07, 44b/07, 44b/09,
	44b/10, 44b/13, 45a/09, 45a/09,
dahı <i>e.</i> Da, de, ve, dahi, daha, ayrıca,	45a/12, 45a/12, 45a/13, 46a/01, 46a/07,
üstelik, artık, bundan başka, o kadar,	46b/04, 47a/04, 47a/09, 47b/03,
hâlâ.	48b/09, 49a/01, 49a/03, 49a/07,
d. 26a/07, 26b/03, 26b/12,	49a/08, 49b/01, 49b/04, 50a/06,
26b/13, 27a/03, 27a/06, 27a/06,	50a/10, 50a/13, 50b/01, 50b/07, 50b/11

darb (A.) *i.* Darbe, dövme, vurma.

d. 41a/07, 41b/04, 42a/12,
42b/03, 44b/02

d. ı 43a/01

d. ın 42b/05

d. in- Darbe vurmak, zarar
vermek. 42b/07

d. ur- Vurmak, dövmek. 42a/01,
43a/01, 43a/05, 43a/11, 44a/09

dāsītān (F.) *i.* Hikâye, masal, destan.

d. 36b/09

da‘vet (A.) *i.* Çağrı davet.

d. 31b/06

d. kıl- Çağırarak, davet etmek.
31b/05

debessüm (A.) *i.* Gülümseme.

d. it- Gülümsemek. 27a/12

dede *i.* Dede, ata, baba.

d. lerine 33b/02

d. si 47a/10, 48b/02

defter (A.) *i.* Defter, dikilmiş yazılı
kağıtlar.

d. 38a/12

d. lerini 38a/12

degül e. Değil.

d. 27b/12, 29b/01, 38b/02

d. dür 28a/04

dek e. Kadar, değin.

d. 35a/03, 38b/06

delim sıf. ve zf. Çok, birçok, ziyade.

d. 26a/04, 26a/11, 26b/05,
30a/04, 37a/12, 40b/06, 46b/10, 48b/09

dem (F.) *i.* An, zaman, vakit, devir.

d. 29b/08, 31a/05, 31b/07,
32a/12, 37a/05, 38a/06, 38a/11,
38b/03, 49b/08

d. inde 28b/04, 32a/01

d. üç 32a/06

d.-i devlet Devlet zamanı.
38b/03

d-i nefes Nefes alınan an.
42b/08, 44b/02

demür *i.* Demir.

d. 41b/10, 43a/06

depe *i.* Tepe, zirve.

d. sinde 42a/02

d. sinden 35b/04

d. sine 41a/04, 41a/13, 41b/10

depele- Ayakları altına alıp tepelemek,
öldürmek.

d.-di 31a/12, 50b/12

d.-yüp 33b/03, 34a/01

derbān *(F.) i.* Kapıcı.

d. 38a/07

derhāl *(F.) zf.* Hemen, o anda, şimdi.

d. 26a/11, 29b/04, 33a/11,
40b/04, 41a/04

der-pāy *(F.) zf.* Ardınca, ardısıra.

d. inca 35b/01, 36a/03

dersü *sıf.* Hepsî, baştan başa, hep,
tümü.

d. 35a/10, 35a/13, 36a/06,
37b/07, 47b/09

derūn *(F.) i.* Gönül, yürek, iç.

d. indan 30b/08

deryā *(F.) i.* Deniz, nehir.

d. 35a/01

d.-yī **cuṣān** Coşkun deniz.
35b/06

deryālaym *zf.* Deniz, nehir gibi.

d. 37b/10, 47a/07, 47b/12

dest *(F.) i.* El, Bilek.

d.-i server Serverin eli ile.
26a/07

destūr *(F.) i.* Müsâade, izin.

d. 48b/02

d. vir- İzin vermek, yetkili
kılmak. 29b/12, 40a/08, 40a/11

devlet *(A.) i.* Saltanat, hükümdarlık.

d. 28b/03, 29a/09, 49a/11, 49b/06	d.-di 27a/07, 27a/09, 27a/13, 27b/01, 27b/12, 28b/07, 29a/11, 29a/11, 29a/13, 29a/13, 29b/11, 30a/11, 30a/12, 30b/06, 30b/08, 31a/01, 31a/13, 31b/03, 31b/03, 31b/04, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/04, 33a/09, 33b/07, 34a/07, 34b/05, 34b/07, 34b/09, 34b/13, 37a/02, 37a/02, 37a/08, 37b/01, 40a/12, 40b/11, 47a/11, 49a/08, 49a/08, 49b/06, 49b/07
d. e 35a/02	
d. inde 26b/11	
d. ine 27b/06	
d. için 38a/09, 38a/10	
→ dem-i devlet 38b/03; devlet- i keyhüsrev-i cemşîd-zamâne 38a/06	
devr (A.) <i>i.</i> Devir, zaman, çağ.	d.-dükine 30b/11
d. inden 47a/10	d.-diler 26b/10, 27a/01, 27b/10, 27b/12, 28a/11, 29a/07, 29a/09, 34a/05, 38a/05, 40a/08, 48b/06
→ d.-i kıyâmet 35a/02	
dırahistân (F.) <i>i.</i> Ağaçlık yer.	
d. 35a/11, 39a/04	d.-dügi 28b/07
dırahistânlayın <i>zf.</i> Ağaçlık yer gibi.	d.-düm 28b/09
d. 37a/01, 37b/11	d.-dün 49b/07, 49b/08
dırnağ <i>i.</i> Tırnak.	d.-rlendi 29b/07, 47a/11
d. ına 38b/06	d.-sün 49a/06
d. ından 35b/05	d.-yicek 29b/04, 34b/07, 34b/10
di- Demek, söylemek.	d.-yince 31a/08

d.-yüp 27a/03, 27a/09, 27a/12,
27b/08, 28a/06, 28a/13, 28b/04,
28b/10, 30b/07, 30b/10, 31a/02,
31a/04, 31b/10, 32a/01, 32a/06,
34a/07, 34a/09, 35a/04, 36b/10,
37a/05, 37a/12, 37b/02, 40a/03,
40a/10, 40b/12, 47a/12, 48b/09,
49b/04, 49b/10

d.-yüp 26b/11, 29a/01

dīb *i.* Kök, alt.

d. inde 47b/09

dik- Bir cismi dik olarak durdurmak.

d.-üp 33b/04, 34a/01, 37b/12,
40b/12

dikil- Dik duruma gelmek.

d.-ince 42b/05

dil *i.* 1. Tat alma organı, dil. 2. Lisan,
dil. 3. Âletlerdeki ince, yassı uzun
çıkıntılı kısım.

d. 27b/05, 38b/10

d. i 26b/08, 31a/01, 43b/07

d. ince 27a/11, 36a/07

d. lü 36a/06

→ sünü dili 40b/07

dilāver (*F.*) *sıf.* Yiğit, delikanlı.

d. 27a/07, 27a/11, 27b/07,
29b/08, 33b/01, 40a/13, 41b/02,
45b/03, 46a/01, 46a/06, 46a/10,
46b/10, 48b/08, 49a/08

d. ler 33b/12, 34a/08, 44b/05,
45b/09, 48b/09, 50b/07

d. lerin 45a/13

d. leriyle 34b/04, 36a/09

dile- Arzu etmek, Talep etmek,
istemek, rica etmek.

d.-di 40b/02

→ ‘özür dile- 31b/13

dilek *i.* İstek, arzu, ihtiyaç.

d. 31a/02, 40a/12

dilr (*F.*) *i.* Yiğit, cesur.

d. 43b/10

dīlşikest (F.) sıf. Gönlü kırık, hüzünlü.

d.-diler 26b/07

d. 48a/13

d.-üp 32b/02, 33a/12, 48a/10

din- Dinlenmek, durmak.

dīvān (A.) i. Büyük meclis.

d.-emeyem 29b/02

d. 26b/12

d.-memek 29b/03

d. in 48b/04

dinle- Dinlemek.

d. ina 27a/09, 49a/01

d. 44a/05

d. dut- Bir araya gelmek. 37a/07

dir- Toplamak, bir araya getirmek.

d. kur- Devlet işlerini görüşmek

d.-di 42b/09

meclis toplamak. 48a/12

d.-diler 36a/11

dīvāne (F.) sıf. Deli, budala, alık.

d. ince 33b/04

d. 38a/12

d.-üp 30a/05, 34a/07, 37a/01,

diyār (A.) i. Ülke, yer, yurt.

42b/10, 43a/13, 44a/11, 44b/06, 49a/01

d. a 37a/11

diri sıf. ve i. Canlı, yaşamakta olan, sağ.

d. in 37b/02

d. 49b/10

d. inuñ 28a/05, 45a/03

d. dür 30b/09

d. lar 27a/04

diril- Canlanmak, yaşamak.

d. uñ 49a/10

d.-di 32a/03

d. uñı 49b/02

diyü e. Diye.

d. 26b/05, 27a/07, 30b/03,
30b/04, 31b/02, 32a/09, 33a/07,
33a/09, 36a/07, 37b/04, 38b/11,
40b/08, 43b/13, 45a/03, 48b/11

diz *i.* Bacakta uylukla baldırın birleştiği
oynak kısım, diz.

d. ine 42b/12

doğın- / **doğun-** Dokunmak, temas
etmek.

d.-dı 41a/04, 42b/08, 43a/02,
44b/02

d.-up 34a/11, 38a/01, 41a/07,
41a/13, 42a/03

dop *i.* Gülle veya şarapnel atan ateşli
silâh.

d. 39b/01

d. ın 40a/03

d. larına 40a/06

dügenleş- Teftiş etmek.

d.-diler 48a/10

döğiş- / **dögüş-** Dövüşmek, vuruşmak.

d.-diler 26a/04, 42b/06

dağ- Bir şeyi başka bir yere uygun bir
biçimde tutturmak, geçirmek.

d.-up 26a/13

döktüğünleyin *zf.* Döktüğü gibi.

d. 50a/08

dön- 1. Geri dönmek, geri gelmek. 2.
Değişmek, bozulmak, bir halden başka
bir hale geçmek.

d.-di 26b/01, 30a/04, 42b/07,
43a/01, 46a/01, 48a/07, 48a/08, 50a/07,
50a/10

d.-diler 33b/01, 33b/04, 34a/01

d.-en 46b/03, 47a/03, 47b/01,
47b/07

d.-üp 33a/12, 33b/12, 45b/12,
46a/01, 46b/04

dönder- Bir tarafa doğru yöneltmek,
çevirmek, döndürmek.

d.-diler 46a/07, 46b/08

d.-mez 30b/10

d.-üp 46b/09, 48a/10

→ yüz dönder- 30b/10, 49b/09,
49b/10

dört bin *sif.* Dört bin.

d. 45b/10, 46a/02

dört yüz *sif.* Dört yüz.

d. 45b/02

dört yüz kırk dört *sif.* Dört yüz kırk
dört.

d. 38a/03

döş *i.* Göğüs, sine.

d. inde 43b/07

d. döşe Göğüs göğüse.

d. 26a/03, 33a/06

du‘ā (A.) i. Dua, Allah’a yalvarma,
yakarış, yalvarma.

d. eyit- Dua etmek. 28b/04

d. kı1- Dua etmek. 27a/01,
27b/05, 28a/13, 38a/05, 38b/10,
40b/11, 48b/09

dün (A.) i. Alçak, soysuz, denî.

d. id- Alçaltmak değerini
düşürmek. 44a/02

dur- 1. Beklemek, (bir yerde)
bulunmak, durmak, kalmak. 2.
Dikilmek, ayakta beklemek.

d.-a 29b/02

d.-an 41b/01, 43b/08, 49a/09

d.-asın 28b/02

d.-dı 28b/01, 30a/01, 30b/11,
31b/09, 32a/12, 33a/03, 35a/09,
35a/12, 35b/01, 35b/06, 36a/01,
36b/13, 39a/07, 39a/09, 49a/02, 49b/11

d.-dılar 26b/01, 26b/07, 32a/07,
32b/07, 33a/05, 34a/07, 34a/09,
34b/01, 36a/10, 37a/07, 37b/05,
37b/08, 39a/04, 39b/11, 40a/06,
40b/12, 49b/13

d.-duğı 29a/03

d.-duğına 34b/11

d.-inca 35a/04, 43b/06

d.-madın 34b/11	d.-dılar 27a/01, 39a/04, 48a/03, 48b/13
d.-maya 44a/01	duruş- Çarpışmak.
d.-miş 26b/04	d.-dılar 40b/06
d.-mişlar 38a/04, 38b/10	d.-up 29a/09, 40b/05
d.-sun 27a/02, 29a/08, 31a/04	dut- 1. Kavramak, tutmak. 2. Yakalamak, tutmak, ele geçirmek. 3. Kazanmak.
d.-up 26b/13, 29a/04, 29a/05, 29b/09, 30b/13, 37b/11, 37b/12, 37b/13, 40b/01, 42a/10, 42b/02, 48b/02, 48b/05, 49a/05, 50a/09, 50b/08	d.-dı 28a/02, 34b/12,
d.-unca 30a/03, 32b/03, 44b/06	d.-dılar 29b/05
d.-ur 27a/07, 28b/04, 30b/02	d.-dıysa 28a/12
d.-urdılar 40a/02	d.-miş 36b/12
d.-urken 27a/06, 28a/08, 34a/02	d.-up 26b/04, 30a/04, 34b/01
d.-ur-ı koy- Beklemeye almak. 40a/03 → cenge dur- 48a/04; hayrān dur- 34b/04; hāzır dur- 31a/06; karşı dur- 27a/01, 34b/06, 36a/06; müheyyā dur- 36b/04	d.-up 27a/07 → dīvān dut- 37a/07; karşı dut- 41b/04, 42b/03, 43a/05; yüz dut- 29a/02, 30b/11, 35a/09, 36a/11
durğur- Ayakta tutmak, kaldırmak.	dutın- Tutunmak, edinmek, bağlanmak, tutuşmak. d.-up 26a/10

dutsak *i.* Esir.

d. 31b/02

d. ı 31b/07

d. ları 31b/06

dutul- Yakalanmak, ele geçirilmek.

d.-duğın 30a/08

d.-duğına 31b/12

dutuş- Tutuşmak.

d.-up 46b/13

duy- Duymak, işitmek.

d.-arsa 29b/11

d.-masun 29b/11

d.-up 50a/12

dühül (F.) *i.* Davul.

d. 38b/13

dün *i.* Gece.

d. 37b/05

d. ini 38a/13

düp *i.* Merkez, orta, dip.

d. ol- Birleşmek, birlik olmak.

34b/01

düpdüz *i.* Girintisi çıkıntısı olmayan, düz.

d. 26a/09, 37b/12

düpüldü *i.* Gümbürtü, gürültü, patırtı.

d. si 43a/06, 44a/10

dürlü *sıf.* Türlü.

d. 27a/10, 31b/04

d. dürlü *sıf.* Türlü türlü, çeşit çeşit.

d. 27a/10, 36b/12,

49a/01

dürüst Doğru, düzgün.

d. 34b/03, 41b/08, 44a/12

→ ‘ahd-ı dürüst 38b/03

düş (F.) *i.* Omuz.

d. gel- Sırtı yere gelmek.

46b/05

düş- Dengesini kaybederek yıkılmak, dik duruma iken devrilip yatık duruma gelmek.

d.-di 41a/04, 41b/10, 42a/03, 50a/08

d.-diler 44b/07

d.-düğine 40b/13, 43b/01, 50a/10

d.-en 40b/10

d.-icek 32a/05, 45a/02

d.-miş 34a/04

d.-üp 33b/06, 39b/08, 48a/13, 49a/02

düşmen (F.) i. İyi duygular beslemeyen, kötülük etmek için fırsat kollayan kimse, hasım.

d. 26a/08, 26b/05, 26b/11, 27a/02, 28a/06, 28a/12, 28b/02, 29a/02, 29a/03, 29a/04, 29a/06, 29a/06, 29a/10, 29b/10, 30a/12, 32a/07, 32a/08, 32a/11, 33a/03, 37a/02, 37a/10,

37a/11, 40a/01, 40a/04, 40a/03, 40a/09, 40b/11, 46a/07, 46a/08, 46b/04

d. den 28b/08, 32a/04, 40a/12, 49b/02

d. din 34b/01

d. e 33a/04, 35a/09, 36a/06, 36b/09, 39a/01, 46b/04, 47a/10, 47a/12, 47b/07, 48a/02

d. i 27b/11, 28a/12, 28b/05, 29a/04, 32b/06, 34a/09, 37b/12, 45b/12

d. üñ 26a/10, 27b/11, 33b/04, 40a/05

d. üñe 38a/09

düşnām (F.) i. Sövme, sövüp sayma.

d. vir- Sövmek, saymak. 28a/10

düşür- 1. Aşağı düşmesine, devrilmesine sebep olmak. 2. Savaşta öldürmek, vurup yere yıkmak.

d.-di 43a/11, 50a/11

d.-dügi 50a/12

d.-en 50a/13

d.-medi 42b/04

eger (F.) e. Eğer, şayet, veya.

d.-üp 45a/06

e. 31b/13

düz- Tanzim etmek, tertip etmek, yapmak, meydana getirmek, hazırlamak.

egre- Kükremek.

e.-di 36b/07

d.-di 38a/12

e.-şüp 34a/07

d.-üp 32b/06, 48b/11

e.-yü 49a/07

→ alay düz- 32b/06; koşun düz-

egreş- Kükreşmek.

39a/04; şâf düz- 37b/11

e.-üp 40a/10

düzenli sıf. Düzeni olan, yerli yerinde, tertipli.

egil- Eğik bir durum almak, bir yöne doğru çarpılmak.

d. 33a/05

e.-enleri 31b/01

E

e.-üpdür 31b/08

ecel (A.) i. Ölüm anı, hayatın sonu, ölüm.

ehlen ve sehlen (A.) ünl. “Hoş geldin, merhaba, nasılsın?” anlamında hatır sorma sözü.

e. 26a/03

e. 26b/10

e. i 32a/04, 47b/03

eg- Çevirmek, eğik duruma getirmek, bükmek.

ehl (A.) i. Sahip, malik, ehil.

e.-diler 31a/09

e.-i hikmet Hikmet sahibi, bilgili, filazof. 38a/03

ejderhā (F.) *i.* Ağzından ateş püsküren masal canavarı, büyük yılan.

e. sı 41a/11

e.-peyker Ejderha suratlı.
35a/06

ejderhālayın *zf.* Ejderha gibi.

e. 36b/07, 40b/03

eksük *i.* Olması gerekenden daha az olan.

e. ol- Olması gerekenden daha az olmak. 27b/12

el *i.* El.

e. 26a/13, 37a/08

e. e 38a/11, 50a/10

e. i 27a/02, 31a/01, 31b/01

e. in 31a/09

e. inde 50a/06

i. ine 38a/09

e.e getir- Ele geçirmek. 27b/10

e.e gir- Ele geçmek. 28a/01, 28b/13

e. ur- Eline almak. 30a/03

→ cān baş ele al- 32a/11, 50a/02, saygı göstermek. fırsat el vir- 49a/12

elmās (A.) *i.* Mücevher olarak kullanılan saydan, değerli taş.

e. 43b/02

e. bahrī Elmas denizi. 34a/11

emānet (A.) *i.* Emanet.

e. 48b/11

emīn (A.) *i.* Güvenilir, inanılır kimse.

e. 44a/03

‘emmü (A.) *i.* Amca.

e. si 41b/02

encüm (A.) *i.* Yıldızlar, nücüm.

e. de 38a/07

endīşe (F.) *i.* Düşünce, endişe, tasa.

e. 37a/09

enfās (A.) *i.* Nefesler.

e. ı 32a/12

er *i.* Erkek.

e. 26a/07, 26a/11, 26b/07,
29a/11, 29b/01, 29b/03, 29b/03,
29b/13, 30a/02, 30a/04, 30a/09,
32a/07, 32a/13, 32b/02, 33b/06,
34a/10, 35b/04, 36a/11, 36a/12,
37a/07, 37b/07, 39b/02, 39b/07,
39b/11, 40a/01, 40a/05, 40a/12,
40b/02, 42a/05, 43a/12, 43a/13,
46a/10, 46b/12, 47a/07, 47b/06,
48a/0248a/03, 48a/06

e. i 26b/02, 29a/10, 33b/07,
37b/09, 39a/03, 39b/08, 47a/02,
47b/08, 50a/11

e. idür 34b/08

e. in 28a/07, 29b/11, 47a/13

e. ine 46a/02, 48b/01

e. ise 49a/06

e. iseñ 27b/08

e. iyle 45b/11, 46b/07, 50b/02

eren *i.* Ermiş velî, evliyâ.

e. ler 26a/04, 34a/05

erin- Üşenmek, tembellik etmek.

e.-me 44a/05

erkān (A.) *i.* Âdet, yol, yöntem, usûl,
âdap.

e. 48b/10

erlik *i.* Er olma durumu, erlik.

e. 34a/06, 40a/09, 40a/12,
45b/12, 49a/12

e. de 30a/06

eşer (A.) *i.* Etki, iz, belirti.

e. i 27a/06

esirge- Korumak, kayırmak, gözetmek,
himaye etmek.

e.-yüp 27b/02

evvel (A.) *zf.* Önce, ilk olarak.

e. 26b/04, 27b/13, 31b/03,
36b/11, 44b/12, 50b/03

eyd- Söylemek, demek.

e.-ür 27a/11, 27b/05, 28b/08,
28b/09, 28b/11, 29a/10, 29b/02,
29b/09, 30b/04, 31a/03, 31a/13,
31b/02, 31b/03, 31b/04, 33a/08,
34b/07, 36b/08, 37a/01, 37a/02,
37a/03, 37a/04, 40a/02, 40a/12, 41a/11,
49a/08, 49a/09, 49a/10

e.-ürdi 49a/06

eyit- bk. eyd-

e. 27b/06

e.-diler 28b/02

→ du‘ā eyit- 28b/04

eyle- Etmek, yapmak anlamında
yardımcı fiil.

→ men‘ eyle- 29a/07

F

farḳ (A.) *i.* İki şeyin birbirinden
ayrılmasını sağlayan değişik taraf,
başkalık.

f. 26a/04

felek (A.) *i.* Gökyüzü, semâ.

f. 38a/10

→ ḳubbe-i felek 42b/05

fenâ (A.) *i.* Gelip geçici olma, devamlı
ve kalıcı olmama, yokluk.

f. ya 35b/09

fersah (A.) *i.* 3 millik uzaklık ölçüsü.

f. 36b/12

feth (A.) *i.* Bir şehir veya ülkeyi
savaşarak almak.

f. 26b/01

f. i 30a/12

fevc (A.) *i.* Bölük, takım, cemaat.

f. fevc Bölük bölük. 35a/08,
46b/12, 48a/02

fıkr (A.) *i.* Düşünce, fikir.

f.e var- Bir kanaate varmak.
49b/05

fîl (A.) *i.* Çok iri kalın derili hayvan,
fil.

f. 34a/12, 35b/05, 37b/07,
48a/06

furşat (A.) *i.* Uygun zaman, elden
kaçırılmayacak vakit.

f. 32a/01, 38b/01, 49a/12,
50a/02

f. **el vir-** Fırsat, uygun imkân
olmak. 49a/12

G

ġāfil (A.) *i.* Gaflete düşmüş, habersiz
kimse.

ġ. 30a/02, 32a/09

ġ. **ol-** Habersiz olmak. 31b/10

ġāh ġāh (F.) *e.* Zaman zaman.

g. 30b/03

ġalbīr (A.) *i.* Tahıl ve başka iri taneli
maddeleri elemek için kullanılan büyük
delikli veya seyrek telli elek.

ġ. e 48a/08

ġamsūz sıf. Kaygısı, tasası, sıkıntısı,
üzüntüsü olmayan.

ġ. 42a/11

ġark (A.) *i.* Boğma, boğulma.

ġ. a 47a/08

ġ. **ol-** Boğulmak. 35b/05,
40a/07

ġarre (A.) *i.* Gurur.

g. **ol-** Gururlanmak. 27b/06

ġāyet (A.) *zf.* Çok fazla, son derece.

ġ. 29b/06, 30b/11, 48a/13,
49b/05

ġayret (A.) *i.* Çalışma, gayret.

ġ. 29b/12, 42b/09

ġ. i 27a/06, 48a/13, 49a/04

ġ. in 49a/05

ġ.**e gel-** Canlanıp harekete
geçmek. 29b/09, 40b/09, 40b/13,
43b/01

ġazab (A.) *i.* Hiddet, öfke.

ğ. 30b/08

g.- 49b/03

ğ. ın 28a/13

g.-me 37a/09

ğ. ıyla 42a/10

g.-ürsin 49b/04

ğ.a gel- Öfkelenmek, gazaplanmak. 28b/11, 29a/06, 30a/08, 30b/04, 33a/09, 36b/06, 40b/13, 42b/11

gedil- Bıçak, keser vb.nin ağızları aşınmak.

g.-üp 48a/06

gecim *i.* Savaşta insanların ve atların giydiği zırh.

gel- Bir yere gitmek, ulaşmak, varmak.

g. 35b/05

g. 49b/01

gecimle- Zırhlamak.

g.-di 28b/07, 37a/04, 37a/05,

38a/10, 38b/12

g.-yüp 37b/07, 50b/07

g.-diler 26b/09, 31a/12, 32a/02,

geç- 1. Yaşamak, ömür sürmek. 2. Başkalarını geride bırakmak, onlardan daha ileride. 3. (Bir şey) Bir nesnenin bir tarafından girip öbür tarafından çıkmak.

38b/07, 50b/02

g.-dügince 49a/11

g.-e 29b/01

g.-di 40b/08

g.-en 28a/09, 29a/07, 34b/08,

g.-e 34a/03

36b/09, 37a/02, 48a/03, 49b/13

g.-mesün 49b/03

g.-enleri 45b/12

geçür- 1. Yaşamak, yaşayıp tüketmek. 2. Düşünmek.

g.-iğine 34b/04

g.-meg 38a/13, 45b/12

g.-mesün 37a/11	genc (F.) i. Hazine, define.
g.-sün 30a/12, 35a/03, 40b/12	→ māl u genc 27a/04
g.-üp 26a/01, 29a/03, 30b/13, 31a/07, 31a/11, 31b/07, 31b/11, 32b/02, 32b/03, 32b/07, 33a/08, 34a/03, 34a/10, 34b/05, 34b/10, 35b/01, 35b/06, 36a/13, 36b/06, 37a/03, 37a/06, 37b/03, 37b/08, 38a/01, 40a/06, 40a/08, 40b/10, 41b/13, 48a/11, 48b/02, 48b/05, 49a/07, 50b/13	gerd (F.) i. Toz, toprak. g. ü ğubār İnce toz, toprak. 33a/02 gerdün (F.) Felek, gök. → çarḥ -ı gerdün 26a/05
g.-üpdür 29b/03	gereginleyin zf. Gerektiği gibi. g. 34b/02
g.-ür 31b/05, 43b/13, 46a/08	gerek i. Gerekli, lazım. g. 31b/10, 34a/08, 34a/08, 34a/09
g.-ürken 33b/05, 50b/03, 50b/11	g. dür 29b/03
g.-ürler 33b/06, 33b/07, 44b/08	g. i 28b/02
→ cūşa gel- 37b/06, 46a/12; düş gel- 46b/05; ğayrete gel- 29b/09, 40b/09, 40b/13, 43b/01; ğazaba gel- 28b/11, 29a/06, 30a/08, 30b/04, 33a/09, 36b/06, 40b/13, 42b/11; karşı gel- 26b/10, 33a/04, 36b/10, 38b/12, 40b/05	g. ise 29a/01 g. ol- Gerekmek, lazım olmak. 31a/04
	gergedan (F.) i. Burnu uzun ve cüsseli bir hayvan.

g. 34a/13, 37b/07, 40a/13,
41b/03, 42a/08, 42a/09, 42b/13,
43a/03, 43a/07, 43b/03, 44a/07, 44a/11

g. ın 43b/05

g. ına 43a/02

g. lara 40a/07

gerin- Kolları açarak gövdeyi gergin bir duruma sokmak.

g.-üp 36b/08

geriniş- Karşılıklı kolları ve öteki organları çekip uzatarak esnemek.

g.-üp 40a/10, 40b/03

germ (F.) sıf. Çabuk ve süratli.

g. 29b/13, 45b/13

germî (F.) e. Eğer.

g. 27b/06, 30b/06, 49b/03

getür- Gelmesini sağlamak, iletmek.

g.-diler 31b/01, 38a/01

g.-mek 28a/04

g.-üp 27b/03, 28b/10, 30a/11,
32a/10, 40a/02, 48b/13

→ ele getir- 27b/10; haber
getür- 28b/10, 29a/10; müjde getir-
26b/05

gey- Giymek.

g.-di 38a/01

g.-diler 50b/07

g.-üp 37b/07, 50b/09

geyür- Giydirmek.

g.-di 27b/03, 30a/13

g.-üp 27a/04

ğjlayu zf. Keskin, sert sesler çıkararak saldırmak.

g. 35a/11

ğırı (?)

ğ. ya 43a/13

ğ. it- (?) 41a/08

ğ. id- (?) 26a/02

ğ. kı1- (?) 26a/10, 30a/02,
31a/11, 40b/09, 42a/05, 43a/12,
44b/04, 46b/03

gibi e. Gibi.

g. 35a/13, 35b/02, 36b/07,
37b/11, 39a/03, 40a/10, 42a/03,
42b/11, 43b/03, 44a/11, 47a/08, 49a/07

gid- bk. git-

g.-en 33b/06, 39a/03

g.-erken 46a/01

g.-icek 27b/09

gider- Ortadan kaldırmak, yok etmek.

g.-üp 27b/03

gîḡ sif. Geniş.

g. 50a/01

gir- Dışarıdan içeriye geçmek.

g.-di 47b/10, 50a/03

g.-diler 26b/12, 31a/07

g.-elüm 40a/09

g.-mediyse 28a/01

g.-üp 48b/04

g.-üḡ 40a/12

→ ele gir- 28a/01, 28b/13

girān / girāne (F.) sif. Ağır, sert, katı.

g. 41b/12, 42a/13, 42b/05,
42b/12, 43b/09

→ ceyš-i girān / girāne 37b/05,

37b/06, 38b/01, 50a/01

giriftār (F.) sif. Düşmüş, yakalanmış,
esir olmuş.

g. 30a/12, 31a/13

g. iḡan 28a/03

g. ol- Esir olmak, tutsak olmak.

28a/08, 28a/11, 48a/13

girü zf. 1. Tekrar, yine, yeniden. 2.
Arkaya doğru.

g. 31a/12, 45b/12, 46a/07,
46a/12

g. sine 26a/11, 45a/13, 45b/09,
46b/06, 47a/01, 47a/04, 47a/08, 47b/03

git- Bir yere doğru yönelmek, gitmek, uzaklaşmak.

g.-di 26b/03, 27b/09, 29a/02, 29b/13, 30a/07, 30a/10, 31b/03, 37a/06, 44b/09, 48b/03, 50a/13, 50b/01

g.-diler 31a/10, 32b/01, 32b/12, 33a/11, 33a/12, 33b/02, 45a/11, 45b/13, 47b/01, 47b/11, 50a/04

g.-düklerine 33a/12

→ ardınca gid- / git- 30a/09, 44b/12

gök *i.* Gökyüzü, gök.

g. lerdeki 29a/12

g. leri 36a/07

gökyüzi *i.* Gökyüzü, sema.

g. n 33a/02

göm- Yerin altına koyarak üstünü toprakla örtmek.

g.-di 41b/10

gönder- Göndermek, yollamak, uğurlamak.

g.-di 28b/13, 36b/02, 41a/01

g.-diler 28b/10

g.-dü 31a/05

g.-ür 31b/06

gönül *i.* Gönül, sevgi, istek, kalpte oluşan duyguların kaynağı.

g. ünden 37a/09

g. vir- Gönül vermek, sevmek.

28a/06

→ cān u gönül 27b/04

gör- Görmek.

g.-di 26a/07, 27a/05, 30b/01, 33a/03, 33b/05, 34a/02, 34a/03, 36b/11, 36b/11, 38a/02, 43b/10, 44b/07, 46a/08, 47a/09, 47b/08, 49b/05, 49b/13

g.-diler 31a/06, 32a/02, 33a/04, 33a/05, 33a/06, 34b/03, 38b/07, 50a/05, 50a/06

g.-dügün 29a/10, 49a/10

g.-düm 49a/09

g.-dün 49a/09	42a/07, 43a/11, 43b/01, 43b/08,
g.-dün-ise 27b/07	44b/03, 44a/07, 44b/09, 45a/02,
g.-e 35a/04, 38a/11	45a/07, 45b/04, 45b/10, 45b/12,
g.-eler 32b/09	47a/02, 47b/11, 49a/01, 50a/03,
	50a/12, 50b/06
g.-elüm 26b/11, 35a/03	g.-ün 33b/07
g.-em 33a/12	g.-ür 31b/07
g. enler 42a/12	g.-ürler 33a/09
g.-enün 34a/12	görin- Belirmek, görünmek, meydana çıkmak.
g.-esin 28b/03	g.-e 37a/01
g.-icek 28a/05, 36a/09, 41a/13,	g.-ür 29a/12, 32a/09, 32b/08
44a/03, 49a/02	
g.-mez 31b/07	görüş- Görüşmek.
g.-se 44a/01, 44a/03, 48a/05	g.-üp 36b/05, 37a/06, 50b/02
g.-üp 26b/13, 27a/10, 28a/10,	göster- Göstermek, işaret etmek.
28b/07, 29a/05, 29b/08, 30a/02,	g.-di 27a/13
30a/13, 31a/08, 31b/01, 31b/08,	g.-diler 27b/04
32a/03, 32b/03, 33a/03, 33a/07,	g.-icek 27a/13
33a/11, 33b/02, 34b/05, 36b/13,	g.-ün 40a/12
37a/11, 37b/06, 38a/04, 40a/05,	
40a/05, 40a/11, 40b/08, 40b/12,	götril- Götürülmek.
41a/05, 41a/08, 41b/11, 42a/05,	

g.-üp 38b/13

g.-r 49a/05

götür- Taşımak, ulaştırmak.

g.-rlerdi 31a/06

g.-diler 39a/05, 48b/01

g.-yü 28a/07

g.-mişler 35a/11

g.-yüp 27a/07, 29a/08, 32b/06,

g.-üp 32b/01, 35a/06, 33a/01,

33a/03, 34a/02, 34a/09, 37b/08

37a/13

gözlet- Gözleme işini yaptırmak.

göz *i.* Göz.

g.-di 28b/05

g. 26b/04, 29a/10, 37b/06

ğubār (A.) *i.* Toz, ince toprak.

g. *i.* 29a/12, 31b/01, 34a/12

→ gerd ü ğubār 33a/02

g. *in* 31a/09

ğulū (A.) *i.* Gürültü, bağırıp çağırma.

g. *ler* 38a/08, 49b/06

ğ. kı1- Bağırmak. 46b/06

gözçi *i.* Gözeten, gözetleyici, casus.

güş (F.) *i.* Kulak.

g. *si* 29a/04

→ çeşm-i güş ol- 48b/05

gözet- Gözetlemek, beklemek, bakmak.

güyyagü *i.* Güveği, damat.

g.-di 42b/09

g. *si* 28a/07, 36b/01, 48b/12

gözle- Gözlemek, kollamak.

g. *sine* 37b/01

g.-di 27a/11, 29a/04, 29a/05,

güç *i.* Sahip olduğu kuvveti ortaya

37b/12, 50a/01

koyabilme derecesi.

g.-diler 34b/03

g. 28a/06

g. kı1- Güçlü duruma getirmek.

29a/02, 30a/09, 32a/13

gül- Gülmek, eğlenmek.

g.-er 27a/13, 27a/13

g.-eyim 34a/09

gümbbed *i.* Büyük testi.

g. 42a/03

gümle- Ses çıkarmak.

g.-yü 35b/06, 46b/12, 47a/07

gümlet- Güm sesi çıkartmak,
gümlemesine yol açmak, gümletmek.

g.-di 36a/07, 44a/10

gümre- Ses çıkarmak, homurdamak.

g.-di 36b/07

g.-yü 49a/07

gümreş- Birlikte Ses çıkarmak,
homurdaşmak.

g.-diler 40a/10

g.-üp 34a/07

gümüş *i.* Gümüş.

g. e 32a/10

gün *i.* Gün.

g. 31a/04

g. idür 38b/01

g. ini 38a/13

güneş *i.* Güneş.

g. 29a/12, 42b/05

güpüldü *i.* Gürültü, gümbürtü, patırtı.

g. si 43a/05, 44a/10

gürbüz (*F.*) *sıf.* Kahraman, yiğit.

g. 27a/05, 36b/12

gürle- Kalın ve gür ses çıkarmak,
gürlemek.

g.-yü 26a/02, 35b/02, 46b/12,

47a/07, 47b/01

gürz (*F.*) *i.* Silah olarak kullanılan
büyük demir topuz.

g. 26a/04, 41a/07, 41a/09,

41a/11, 41b/03, 41b/07, 41b/09,

41b/12, 41b/13, 42a/02, 42a/09,
42a/10, 42a/13, 42b/02, 42b/05,
42b/10, 42b/12, 42b/13, 43a/01,
43a/04, 43a/05, 43a/07, 43a/08, 43a/09,
43a/10, 43b/09, 44a/08, 44a/10,
44a/11, 44a/12, 44a/13, 44b/02,
48a/07, 49a/04

g. den 43a/06

g. in 42a/11, 42b/06, 43b/02

g. iyle 41a/10

g. ur- Gürz vurmak. 26a/13,
41a/01, 41a/03, 41a/09, 41a/12,
41b/08, 41b/09, 41b/11, 43a/09,
44b/01, 45a/01

güzide (F.) sıf. Seçkin, seçilmiş.

g. 32b/13, 34b/08, 45b/10

H

haber (A.) i. Bilgi, havadis, haber.

h. in 29b/12, 37b/04

h. leri 28b/07

h. getir- Haber getirmek.
28b/10, 29a/10

h. ir- Haber gelmek, haber
gitmek. 30a/08, 32a/08, 36b/02

h. it- Haber göndermek, haber
vermek. 31a/11

h. kıl- Haber vermek. 29a/09

h. vir- Bir şeyi bildirmek, bir
şey hakkında bilgi vermek. 28a/08,
29a/05, 32b/03, 34a/03, 36b/06,
50b/11, 50b/13

habs (A.) i. Bir yere kapatıp
salıvermeme.

h. 31a/07

h. kıl- Bir yere kapatıp
salıvermemek, hapsetmek. 31a/07

hazeng (F. hadeng) i. Ok.

h. ler 47b/02

hāin (A.) i. Hıyanet eden (kimse).

h. ol- Hainlik etmek. 49b/09

hāl (A.) *i.* Durum, vaziyet, oluş, bulunuş.

h. de 27a/09

h. dür 31b/01

h. i 31a/13, 33b/12, 34a/03, 37a/05, 50b/11

h. ler 29b/01

hālās (A.) *i.* Kurtulma, kurtuluş.

h. **ķıl**- Kurtarmak. 27b/11

hālet (A.) *i.* Hal, nitelik, keyfiyet.

h. i 34a/04

hālīķ (A.) *i.* Yaratıcı, yaratan.

h. ine 50b/08, 50b/09

halk (A.) *i.* İnsanlar, mahluk, yaratık.

h. -ı **cihāne** Bütün halk, herkes. 38a/06

halvet (A.) *i.* Tenhaya çekilme, yalnız kalma, تنها yer.

h. 38a/04

h. inden 38a/01, 50b/09

hamī (A.) *i.* Himāye eden, koruyan, sâhip çıkan (kimse).

h. sine 31a/07

hamiyyet (A.) *i.* Gayret.

h. 27a/06, 29b/12

h. i 48a/13

h. **it**- Gayret etmek. 42b/09

hamle (A.) *i.* İleri atılma, atılım, saldırış, savlet.

h. **it**- Saldırmak. 41a/10

han (F.) *i.* Hükümdar, hakan.

h. 34a/08

h. a 38b/06

harāşān (F. ħirāsān) *i.* Korku.

h. 40b/01

h. **ķıl**- Korkutmak. 42a/06

harc (A.) *i.* Karışım.

h. a 45b/04

harbe (A.) *i.* Kısa mızrak.

h. 35a/11

hareket (A.) *i.* Bir nesnenin konumunu veya durumunu değiştirmesi, kımıldama.

h. in 28a/10

hāř (A.) *sıf.* Yüce ve seçkin kişi, iyi nitelikleri kendinde toplanmış olan.

h. 26b/05, 27a/03, 27b/03, 30a/13, 31a/11, 32a/09, 32b/13, 34a/10, 37a/13, 40a/04

h. ları 37b/13

→ vezīr-i hāř 29b/02, 31b/04, 33a/08, 34b/07, 34b/09, 46a/09

hařhāř (F.) *zf.* Paramparça.

→ hırd hařhāř kıl- 42a/03

hatā (A.) *i.* Yanlışlık, yanılma, günah, kusur, kabahat.

h. 42b/06

havāle (A.) *i.* Bir şeyi birine veya bir yere doğru savurma, yöneltme.

h. it- Savurmak, yöneltmek.

44a/12

h. kıl- Musallat etmek. 41b/04, 41b/07, 42a/01, 42a/11, 42b/02, 42b/13, 43a/05, 43a/08, 43b/03, 43b/06, 44a/08

havf (A.) *i.* Korku, korkma.

h. ı 27a/13

h. inden 49b/09

h. it- Korkmak. 49b/11

hāy (F.) *ünl.* Eyvah, hay, hey.

h. 31a/08

h.-ı hūy Bağırıp çağırma.

26b/12

haykır- Çok yüksek sesle bağırmak, haykırmak.

h.-dı 33a/10, 41a/13, 43a/11

h.-duğına 43a/12

→ na'ra haykır- 33b/01, 41a/09, 41b/03, 41b/12, 42a/08, 43a/03,

43b/02, 44b/05, 44b/08, 44b/11,
45b/11, 46a/01, 46a/08, 46a/11, 47a/13

ḥaylī (F.) sif. Oldukça fazla, çokça,
epey.

ḥ. 46b/09

ḥayme (A.) i. Çadır.

ḥ. 32b/05, 36b/12, 37b/10

ḥayrān (A.) i. Şaşkın, şaşırıp kalmış,
hayrette kalmış.

ḥ. dur- Şaşkın bir şekilde
beklemek, şaşırıp kalmak. 34b/04

ḥ. ol- Şaşıp kalmak, çok
beğenmek, hayranlık duymak. 36b/13

ḥāzır (A.) i. Mevcut olan, bizzat
bulunan, sözü edilen yerde var olan.

ḥ. dur- Hazır durumda
beklemek. 31a/06

ḥazīne (A.) i. Hazine.

ḥ. 37a/13

ḥ. lerin 32a/09

ḥazret (A.) i. Bir saygı ve uluma ifadesi
olarak büyük zatlara verilen unvan, zat.

ḥ. ünnden 31a/02

hebā (A.) i. Boşa harcanan, telef olan.

h. 49b/03

hem (F.) zf. Üstelik, bir de, şu da var ki,
zaten.

h. 38a/07, 38a/08

hemān (F.) zf. Derhal, çabucak, vakit
geçirmeden.

h. 42a/07

hemīşe (F.) zf. Daima, her zaman.

h. 26b/11, 27a/02, 30a/12,
40b/11

hengām (F.) i. Zaman, vakit.

h. ina 36b/10

henüz (F.) zf. Daha, hâlâ, şimdi, henüz.

h. 49a/04

her (F.) sif. Her, herbir, tamamı,
bütünü.

h. 30b/06, 31b/04, 31b/05,
49a/10, 49b/07

herkaysı *sıf.* Herbiri.

h. 39b/08

hey ün! Seslenmek veya ilgi ve dikkat çekmek için söylenen bir söz.

h.a hey Bağıra bağıra yüksek sesle. 28a/09

heybet (A.) i. Ululuk, büyüklük, azamet, gösteriş.

h. de 44a/03

h. den 36a/08

h. i 43b/11

h. ümden 28b/12

hırman (F.) i. Harman.

h. ın 37b/02

hırmanlayın *zf.* Harman gibi.

h. 42a/10

hışm (F.) i. Kızgınlık, öfke.

h. id- Kızmak, öfkelenmek.
31a/12

hikmet (A.) i. Bilgelik, hikmet.

→ ehl-i hikmet 38a/03

hikmī bk. hikmet

h. ler 38a/04

hil'at (A.) i. Padişah tarafından mükafat için verilen kaftan, hil'at.

h. 26b/05, 27b/03, 30a/13

h. lar 27a/03

hil'atla- Güzel giysiler giydirmek.

h.-yup 28b/10

hiziv (F. hidiv) i. Vezir.

h. 44a/01

hizmet (A.) i. Birinin işini görme veya birine yarayan bir işi yapma; görev, iş.

h. kı! Hizmet etmek. 30b/05

hoş (F.) sıf. Beğenilen, zevk veren, güzel, hoş.

h. 30b/01, 32a/11, 33a/05,
36a/07

hüb (F.) *stf.* İyi, güzel.

h. 32a/11

hün (F.) *i.* Kan.

→ şeb-i hün kıl- 30a/05

huzā (F. *hudā*) *i.* Sahip, efendi.

h. sını 38a/06

hurđ (F.) *zf.* Küçük, ufak.

h. **haşhāş kıl-** Küçük parçalara
ayırarak. 42a/03

h. **it-** Parçalamak, kırmak.
41a/13, 43a/02, 45a/11

h. **kıl-** Parçalamak, kırmak.
41a/07, 41b/05, 41b/09, 45a/01

h. **ol-** Parçalanmak, kırılmak.
41a/03

huvl (A. *hev1*) *i.* Korku, Ürkme.

h. 36a/08

hücüm (A.) *i.* Hücüm, saldırma.

h. kıl- Saldırmak. 34b/11

hüküm (A.) *i.* Hüküm, buyruk, emir.

h. i 38a/08

h. it- Buyurmak. 26b/06,

27b/02, 30a/09

I

ı- / i- Olmak, imek (cevher fiili).

ı-dı 26b/04

i.-di 49b/05

i.-dügin 44a/04

ıla bk. ile

ı. 26b/09, 26b/12, 30b/08,
38b/07, 32b/13, 34a/10, 38b/08,
39a/13, 42a/06, 44a/08, 46b/03,
49a/12, 49b/10, 50a/08

‘inān (A.) *i.* Dizgin.

‘i. ın 34b/12

ışmarla- Bir şeyin yapılmasını veya getirilmesini, bu işlerle uğraşan birine söylemek, sipariş etmek.

1.-dılar 49b/12

ışık *i.* Işık, aydınlık.

1. ın 41b/10

1. na 34a/10

1. ıyla 41a/04, 41a/13, 42a/03,
45a/01

î

‘ibâdet (A.) *i.* Bir dinin buyruklarını yerine getirme, tapma.

‘i. it- İbadet etmek. 50b/08

‘i. **kıl-** İbadet etmek. 37b/13,
50b/09

icâzet (A.) *i.* İzin, ruhsat.

i. **vir-** İzin vermek. 29b/10

ictimâ‘ (A.) *i.* Toplantı, bir araya gelme.

i.-i **selâṭīn** Sultanların toplantısı.
49b/03

ıç *i.* Dış karşıtı, iç, dahil.

i. inde 49b/03, 49b/04

i. inden 27a/13

i. ine 26b/12

i. ümüze 35a/03

ıç- İçmek.

i.-di 27b/04

ıçre *zf.* İçinde, arasında, içine, ...
vaktinde, -de.

i. 38b/03

ıçün *e.* Amacıyla, maksadıyla, için.

i. 26b/13, 38a/13, 41a/06,
42a/06, 45b/12, 48b/09, 49a/13,
50b/05, 50b/13

ıçür- İçirmek.

i.-me 37a/09

id- (Bir işi) yapmak, etmek, kılmak
anlamında yardımcı fiiller yapar.

i.-erken 43a/09

i.-ici 38a/08

i.-üp 41a/06

→ āh id- 34a/04, 41a/06; āzād

id- 28b/13, 31b/13; ceng id- 26a/06,
45a/01, 48a/09; dād id- 28a/13; dūn id-
44a/02; ğırıyu id- 26a/02; hışm id-
31a/12; iş id- 36b/09; nebred id-
35a/01; sersbūnlik id- 29a/07; seyr id-
49a/13; terbiyet it- 27b/11; vaşf id-
31a/13; yardım id- 39b/08

idiş- Tartışmak.

→ redd idiş- 41a/12

iĥsān (A.) i. Baĝıŝlama, baĝıŝlanan şey,
lütuf, kerem.

i. kıl- Baĝıŝlamak, lutfetmek.
28b/11

iken *zf.* Esnasında, ...-dıĝı / -diĝi hālde,
...-dıĝı / -diĝi zaman.

i. 32a/03

iki *stf.* İki sayısı.

i. 26a/01, 29b/13, 30a/02,
32a/13, 33b/03, 34a/09, 37b/05,
37b/06, 37b/06, 42b/08, 43b/04,

44a/10, 45b/10, 46a/10, 48a/09,
48a/10, 50a/01, 50a/05, 50a/06

ikinci *stf.* İkinci sırada olan, ikinci.

i. 28a/03

iki yüz yigirmi *stf.* İki yüz yirmi.

i. 46a/01

i'lām (A.) i. Bildirme, anlatma.

i. kıl- Bildirmek. 37b/03

ile baĝ. İle.

i. 26a/07, 26b/01, 26b/03,
26b/08, 27a/01, 27a/10, 27b/05,
27b/07, 27b/10, 28b/05, 28b/09,
29a/09, 30a/02, 30b/07, 31a/04,
31b/02, 31b/12, 32a/07, 32a/11,
32b/13, 33a/01, 36a/10, 36a/11,
36a/12, 36b/01, 36b/13, 38a/04,
38b/04, 39b/02, 39b/07, 39b/11,
40a/03, 40a/04, 44b/06, 45a/09,
45b/08, 46b/12, 47a/07, 47b/06,
47b/10, 48a/02, 50a/05, 50a/06, 50b/09

ilerü *i.* Herhangi bir ŝeye göre daha
ötede olan yer, geri karşıtı, ileri.

i. 29a/03, 48b/01	41b/03, 41b/13, 42a/10, 43a/06,
imdi <i>zf.</i> Şimdi, artık, şu halde, bundan sonra.	43a/08, 43b/03, 43b/07, 43b/07, 50a/06, 50a/09
i. 44a/05	i.-diler 28a/08, 30a/06, 33a/04, 33b/04, 33b/12, 35a/10, 44b/12, 45b/03, 45b/08, 45b/13, 46a/11, 47a/03, 47a/04, 47a/08, 47b/06, 47b/07, 50a/05
in- Yüksekten veya yukarıdan aşağıya doğru gelmek, inmek.	
i.-di 42a/02, 42b/08, 43a/01, 44b/02	i.-dügün 50b/04
i.-üp 26a/09	i.-dükleri 26a/01
→ darb in- 42b/07	i.-icek 29a/09, 39a/01
inlet- İnlemesine yol açmak, inletmek.	i.-ince 29b/11, 34b/06, 43a/03, 50a/07
i.-di 36a/07	i.-mişin 47b/03
inşāf (A.) i. Acımaya, vicdana veya mantığa dayanan adalet.	i.-üp 26a/10, 26a/12, 32a/06, 34a/13, 34b/11, 35a/02, 35a/08, 36a/01, 37b/06, 38b/10, 41a/03, 41b/06, 41b/11, 42a/13, 42b/01, 42b/10, 42b/13, 43a/04, 43a/07, 43b/06, 44a/08, 44a/11, 44b/07, 45a/07, 46a/07
i. 49b/01	
ir- Ulaşmak, Erişmek, varmak, kavuşmak.	
i.-di 26a/07, 30a/06, 32b/08, 34a/10, 35b/02, 35b/04, 35b/09, 35b/12, 36a/02, 36a/03, 36a/04, 36a/06, 36b/10, 41a/01, 41a/09,	

→ haber ir- 30a/08, 32a/08,
36b/02; müjde ir- 26b/04; yakın ir-
29a/06, 30a/01, 32a/08

iriş- Ulaşmak, erişmek, vasıl olmak.

i.-di 50b/01

i.-diler 40b/06

i.-üp 33b/13, 44b/13, 46a/02,
46b/13

→ yardım iriş- 29b/04

irkek *i.* Erkek.

i. 39a/02

irtāl (*A. ertāl*) *i.* Bir çeşit ölçü.

i. 41b/12, 42b/02, 42b/12

istāz (*F. üstād*) *i.* Bir ilim ve sanatta
bilgisi ve ustalığı olan usta.

i. 49a/13

istimālet (*A.*) *i.* Teselli etme.

i. vir- Teselli vermek, avutmak.
32a/11, 37b/01

iş *i.* İş, amel, çalışma, hareket, davranış.

i. 35a/02, 38a/08, 49b/08

i. ü 48a/10

i. id- İş yapmak. 36b/09

işāret (*A.*) *i.* Belirti, nişan, iz.

i. it- İşaret etmek, göstermek,
belirtmek. 47a/02

i. kıl- Göstermek, belirtmek.
40a/02, 40b/04, 44b/09

işbu *sıf.* Bu, özellikle.

i. 31b/09, 44a/03

işid- Kulakla algılamak, duymak,
işitmek.

i.-icek 37a/03

i.-üp 28a/09, 29a/13, 29b/12,
30a/08, 36b/06, 37b/04, 49b/05, 50b/13

it *i.* Köpek.

i. 39b/12

it- (Bir işi) yapmak, etmek, kılmak
anlamında yardımcı fiiller yapar.

i.-di 38a/06

i.-diler 29b/04, 47b/02, 50a/08
 → āferīn it- 26a/05, 43a/13; āh
 it- 42a/07; āram it- 37b/05, 50a/02; ‘arz
 it- 45a/11; āzād it- 27b/11, 28a/02,
 28b/12; ceng it- 26a/05, 33b/01,
 43a/09, 44a/13, 44b/13, 46a/02; cevlān
 it- 41b/05; debessüm it- 27a/12; ğırıyu
 it- 41a/08; ğaber it- 31a/11; ğamiyyet
 it- 42b/09; ğamle it- 41a/10; ğavāle it-
 44a/12; ğavf it- 49b/11; ğurd it- 41a/13,
 43a/02, 45a/11; ğükm it- 26b/06,
 27b/02, 30a/09; ‘ibādet it- 50b/08;
 işāret it- 47a/02; ‘izzet it- 37a/12;
 naşīhat it- 49b/04; redd it- 43a/08,
 44a/08; ref‘ it- 38b/02; seyr it- 38a/13;
 sū’āl- 27b/09; şehīd it- 45a/06; şıl it-
 31a/09; şikāyet it- 37a/08; şöyle it-
 31b/02; ün it- 40b/08

iy ün. Bir seslenme sözü, ey, yā.

i. 26b/10, 27a/08, 27a/11,
 27b/05, 27b/07, 27b/13, 28a/11,
 28b/02, 28b/03, 28b/08, 28b/12,
 29a/07, 29a/10, 29a/13, 29b/02,
 29b/09, 30a/11, 30b/04, 30b/08,
 31a/01, 31a/03, 31b/04, 31b/09,

31b/12, 32a/04, 33a/08, 34a/05,
 34a/08, 34b/07, 34b/13, 36b/08,
 37a/03, 37a/08, 37b/01, 37b/03,
 38a/06, 38b/03, 40a/02, 40a/08,
 40b/11, 44a/03, 44a/05, 47a/11,
 48b/06, 49a/08, 49a/09, 49a/10, 49b/07

‘izzet (A.) *i.* Değer, kıymet, yücelik,
 büyüklük, şeref.

‘i. 26b/13, 38b/10

‘i. it- Hürmet etmek. 37a/12

‘i. kııl- Saygı göstermek. 26b/10

‘izzetleş- Karşılıklı saygı göstermek,
 ikramlaşmak.

‘i.-ince 50b/10

K

ķaburķa *i.* Ege kemiklerinin
 oluşturduğu kafes, kaburga.

ķ. sın 45a/10

ķaç- Kaçmak, savuşmak.

ķ.-a 34a/03, 50b/01

ķ.-ar 45b/13

ķ.-dı 33a/12, 45a/02

ķaçan *zf.* Her ne vakit, ne zaman, ne zaman ki.

ķ. 40a/02

ķaçur- Kaçırnak.

ķ.-dı 43b/05

ķadar *(A.) e.* Kadar, miktar, ...denli, ...derece.

ķ. 30b/01, 30b/08, 42a/06

ķadd *(A.) i.* Boy.

ķ. i 42b/08

ķ. **ü ķāmet** Boy bos. 27a/05, 49a/03

ķafā *(A.) i.* Baş, kafa, ser.

ķ. 42b/03

ķ. sında 26a/13, 41a/12

ķafā-dar *(A.+F.) sıf.* Reis, öncü başı.

ķ. 39b/03

ķahramān *(F.) sıf.* Savaşta veya tehlikeli bir durumda yararlık gösteren (kimse), alp, yiğit.

ķ. 27a/05, 39b/05, 43b/11, 48a/04, 49a/03

ķak- Vurmak, itmek, saplamak.

ķ.-up 46a/01, 46a/08

→ **ķiř ķak-** 33a/13, 46a/01, 46a/08

ķakı- Öfkelenmek, kızmak.

ķ.-dı 28a/09, 30b/11, 36b/07, 42a/07, 43b/01

ķ.-yup 28b/08

ķal- Var durumda olmak, mevcut bulunmak.

ķ.-a 35a/03

ķ.-an 34b/06, 45a/02

ķ.-dı 42a/07, 48a/07

ķ. inca 34a/08

ķ.-masun 37a/11

ķ.-miş 47a/10

ķ. 38a/13

ķ.-up 30a/07, 42a/04

ķāmet (A.) *i.* Boy, endam.

ķalkān *i.* Kalkan.

→ ķadd ü ķāmet 27a/05, 49a/03

ķ. 41a/03, 41a/07, 41a/10,
42a/01, 42a/02, 42a/13, 42b/02,
42b/04, 42b/07, 42b/13, 43a/01,
43a/05, 43a/06, 44a/09, 44a/10

ķamu *i.* Herkes, hepsi.

ķ. 38b/12

ķ. muz 34a/08

ķ. dan 43a/10

ķan *i.* Kan.

ķ. ı 42b/11

ķ. 30b/02

ķ. in 41a/12, 41b/05, 41b/09,
42b/12, 43a/10, 44b/01

ķ. in 31a/03

ķan ķāřan- Korkudan kan işemek.

ķalkānķı *i.* Kalkanı tutan, kalkancı.

ķ. ur 43b/13

ķ. 42a/02.

ķan- Yeme veya iķeme isteğini doyasıya karşılamak.

ķamař- Gūķlü bir ıřık sebebiyle gōz bakamaz olmak.

ķ.-sun 40a/10

ķ.-ur 34a/12

ķ.-a ķana Doya doya.

ķamařdur- Kamaşmasına neden olmak, kamaştırmak.

ķ. 38a/09

ķ.-ur 29a/13

ķanda *z.f.* Nerede, nereye.

ķ. 37a/04, 37a/04

ķamer (A.) *i.* Ay.

ķanlı *sıf.* Kanlanmış olan.

ķ. 49b/06	ķ. dur 29a/07
ķānun (A.) <i>i.</i> Geķerli olan kural, yasa.	ķ. ı 26a/06, 26a/06, 26a/08, 29a/03, 29a/10
ķ.ınca 28a/03	ķ.ın 26a/11, 26b/05, 29a/05, 29b/10, 30a/02, 30a/03
ķapu <i>i.</i> Kapı.	ķ.ına 30a/01
ķ.ıa 38a/07	ķ.ıı 26b/04, 28a/08, 28a/12, 29a/08, 29b/04
ķ.ına 38a/04	ķarındař <i>i.</i> Kardeş.
ķar- Bir şeyi bir şeyle karıştırmak, katmak, karmak.	ķ.ı 43a/03
ķ.-dılar 45a/08, 47b/07	ķ.ları 45a/02
ķ.-up 31a/10, 32a/10	
ķara sıf. Siyah, kara renk.	ķarıř- Karışmak, birbirine girmek.
ķ. 35b/02, 41b/03, 42a/08, 42b/12, 50a/08	k.-dı 37b/04
ķ. sı 32a/08	k.-up 26a/02, 26a/06, 33b/01, 33b/13, 46a/02, 46b/13, 48a/03
ķaravul <i>i.</i> Gōzcū, nōbetķi, karakol.	k.-up 47b/02
ķ. 26b/02, 28a/07, 28a/11, 29a/02, 29a/10, 29b/11, 30a/07, 31b/11, 32a/07, 36a/12, 36a/13, 37b/04, 48a/11, 50a/11, 50b/01	ķarřu <i>i.</i> Karşı.
ķ. a 26b/04, 29a/08	ķ. 28b/01, 28b/03, 29a/12, 29b/06, 30a/01, 36b/05, 37b/05, 38a/04, 38b/09, 39a/01, 41b/08,

42a/01, 43a/05, 43b/03, 44a/07,
44a/08, 44b/09, 46b/03, 46b/13,
47a/03, 47a/10, 47b/01, 48a/02, 50a/02

ķ. dan 34a/09, 40a/04, 50a/08,
50a/11

ķ. ņa 38a/10

ķ. sina 30a/11, 44a/01, 48b/13

ķ. sında 43b/01

ķ. dur- Karşısında durmak.
27a/01, 34b/06, 36a/06

ķ. dut- Karşıdan görülecek
şekilde tutmak, karşı tutmak. 41b/04,
42b/03, 43a/05

ķ. gel- Karşılama, karşılamak,
için gelmek. 26b/10, 33a/04, 36b/10,
38b/12, 40b/05

ķarşula- Karşılama.

ķ.-yup 33b/12, 45a/06, 46b/08

ķaşd (A.) i. Niyet, istek, amaç, gâye.

ķ.ma 32a/11

ķ. kıl- Kast etmek, niyet etmek,
yapmaya davranmak. 29a/06, 34b/11,
40b/03, 41b/01, 41b/10, 42b/08,
46a/09, 47a/10, 50a/11

ķāşif (A.) i. Bulan, keşfeden, bulucu.

k. 33b/03

k. e 29a/10

k. ler 32b/03, 32b/12, 33a/04,
33a/11, 33b/06, 33b/07

k. lerden 32b/09

k. lere 32b/08

k. leri 33b/11

k. leridür 33a/08

k. lerine 33a/11

ķaş-ķarārınca *zf.* Yakın mesafe.

ķ. 48a/05

ķat (I) i. Huzur, yan, nezd, kat.

ķ. ma 50a/03

ķat (II) i. (Sayı sıfatları ile) defa, kere,
derece.

ķ. 42b/08, 44a/10

ķayd (A.) *i.* Bağ, bağlanma.

ķ. ķat Katlar halinde.

ķ. in 31a/08, 50a/04

ķ. 35b/02

ķ. u bend Bağ, ayak bağı.

ķat- Ekleme, katmak.

27a/06, 27b/03, 28a/03, 28b/10,

31a/04, 31a/06, 31b/03, 31b/06,

32a/05, 49b/04, 49b/12

ķ.-up 31a/10, 45b/11

ķaęarānlayın *zf.* Katran gibi.

ķayın-ata *i.* Kayın peder.

→ bağr-i ķaęarānlayın 47b/06

ķ. m 49b/08

ķatı *sıf.* Şiddetli, sert.

ķ. sına 37a/12

ķ. 30a/06

ķ. sı 36b/11, 37a/06

ķatıŐ- Katılmak, karıŐmak.

ķayıt *bk.* ķayd

ķ.-dılar 26a/03

ķ. dan 27b/11, 31a/13

ķ.-up 46b/13, 47b/02

ķayp- SıvıŐıp geçmek.

ķātīl (A.) *i.* İnsan öldüren kimse cani.

ķ. up 43a/10

ķ. 48a/04, 49a/03

ķefen (A.) *i.* Kefen.

ķavl (A.) *i.* Söz.

k. ler 48b/11

ķ. ince 26a/05, 27b/02, 29b/05,
30a/03, 31a/05, 32a/03, 34b/09,
38b/04, 41a/05, 42b/09, 44a/06,
46b/05, 48a/05, 50b/08

ķemāne (F.) *i.* Kemeņçe ve keman
ęalmakta kullanılan at kılından
yapılmış yay.

→ burc-ı ķemāne 38b/02

kemend (F.) i. Uzaktaki bir kimseyi veya şeyi çekip yakına getirmek için atılan ucu ilmikli ip.

k. 26a/13

kendi / kendü zm. Kendi, kendisi.

k. 27a/07, 28b/13, 34b/08, 37a/01, 39b/01, 40a/03

k. leri 30a/05, 36a/10, 36a/11, 49a/12

k. si 26b/02, 36b/02, 39b/09, 37a/06, 50b/04

k. ye 28b/11, 30b/03, 37a/03, 41a/03, 44b/08

k. yi 27a/09, 31b/03, 33b/04, 42b/09, 42b/10, 43a/13, 43b/07, 44b/06, 49a/01, 49a/02, 49a/05, 49a/08, 50b/03

kendiz / kendüz zm. Kendisi, özü.

k. in 34a/07, 44a/11

kendüleyin zf. Kendisi gibi.

k. 29b/07

kerem (A.) i. Cömertlik, iyilik, el açıklığı, bağış.

k. inden 28b/12

kes- Kesici bir araçla yaralamak, kesmek.

k.-üp 40b/10, 43b/05, 50a/13, 50b/12

k.-üp 33b/03, 50b/12

kesil- Kesilmek.

k.-üp 40b/11

kez i. Kere, defa, kez.

k. 26b/07, 29b/03, 30a/09, 32a/13, 33a/09, 39a/03, 40a/05, 42a/05, 43a/11, 43a/13, 47b/07, 47b/10, 48a/03

kıl- “Yapmak, etmek, eylemek, kılmak, yerine getirmek” anlamında yardımcı filler yapar.

ķ.-dılar 38b/04

ķ.-dum 28a/01

ķ.-up 40a/01,

ķ.-urđı 42b/04

ķ.-urlar 30b/07

ķ.-ursa 32a/01

→ āferīn ķıl- 28a/05, 48a/05;

āh ķıl- 45a/02; ‘ahd ķıl- 32a/05; ‘āşīlık
ķıl- 27b/06; ārām ķıl- 32a/12; ‘arz ķıl-
34a/13; āzād ķıl- 27b/13, 28a/01,
31a/02, 31b/13, 32a/06; ceng-i ‘azīm
ķıl- 48a/04; cem‘ ķıl- 37a/04; ceng ü
cedel ķıl- 30a/06; ceng ķıl- 33b/13,
35a/04, 40a/03, 48a/06; cevlān ķıl-
34a/06, 40a/12, 43a/04; cüst ü cū ķıl-
30a/01; da‘vet ķıl- 31b/05; zefn ķıl-
48b/11; du‘ā ķıl- 27a/01, 27b/05,
28a/13, 38a/05, 38b/10, 40b/11,
48b/09; ğırıyu ķıl- 26a/10, 30a/02,
31a/11, 40b/09, 42a/05, 43a/12,
44b/04, 46b/03; güc ķıl- 29a/02,
32a/13; ğulū ķıl- 46b/06, güc ķıl-
30a/09; ħaber ķıl- 29a/09; ħabs ķıl-
31a/07; ħalāş ķıl- 27b/11; ħarāsān ķıl-
42a/06; ħavāle ķıl- 41b/04, 41b/07,
42a/01, 42a/11, 42b/02, 42b/13,
43a/05, 43a/08, 43b/03, 43b/06,
44a/08; ħızmet ķıl- 30b/05; ħurd ħaşĥāş

ķıl- 42a/03; ħurd ķıl- 41a/07, 41b/05,
41b/09, 45a/01; ħücüm ķıl- 34b/11;
ılam ķıl- 37b/03; ibadet ķıl- 37b/13,
50b/09; işaret ķıl- 40a/02, 40b/04,
44b/09; izzet ķıl- 26b/10; ħaşd ķıl-
29a/06, 34b/11, 40b/03, 41b/01,
41b/10, 42b/08, 46a/09, 47a/10,
50a/11; ħulluķ ķıl- 49a/13; iĥsān ķıl-
28b/11; men‘ ķıl- 41a/02, 41a/11,
41b/08; muĥkem ķıl- 49b/12; nazār ķıl-
27a/04, 27a/09, 49a/01; pāk ķıl-
48b/10, pāre ķıl- 43b/04; rāst ķıl-
26a/09, 40a/13; redd ķıl- 41a/10,
41b/08, 42a/11, 44a/12; riķķat ķıl-
34a/04; serzenīş ķıl- 28a/10, 34a/05;
şeb-i ħūn ķıl- 30a/05; tezyīn ķıl-
36b/03; ‘uryān ķıl- 50a/07; vasf ķıl-
27b/08; yaraķ ķıl- 32a/09, 37b/05; yūrt
ķıl- 36b/10; yalıncaķ ķıl-26a/01,
43b/02; zīr ü zeber ķıl- 41a/02, 41b/07

ķılıc / ķılıç *i.* Kılıç.

ķ. 26a/01, 26a/11, 29b/06,
34a/06, 43b/02, 43b/04, 43b/07, 45b/03

ķ. lar 48a/06

ķ. ur- Kılıç Vurmak. 28b/03,
38a/09, 46b/09, 47b/07

ķılış- Yapmak, etmek.

→ ceng ķılış- 26a/08, 40b/06;
men‘ ķılış- 42a/12; āh ķılış- 41a/05;
şükür ķılış- 26b/01

ķır- Yenilgiye uğratmak.

ķ.-ayım 29b/10

ķ.-dılar 26a/11, 30a/04, 45a/08,
46b/05, 46b/10, 47b/03

ķ.-up 45b/09

ķırān (A.) i. Yıldızı yüksek olan.

ķ. a 38a/08

ķırķ sıf. Kırk sayısı.

ķ. 31a/05, 49b/12, 50a/01,
50a/02

ķırķ bin sıf. Kırk bin.

ķ. 32a/06, 36a/11, 39b/07,
39b/10

ķırķ dōrt sıf. Kırk dōrt.

ķ. 49a/03

ķıv i. Devlet, ikbal.

ķ. imuz 40a/10

ķıvan- Sevinmek.

ķ.-dı 38b/05, 40a/11

ķ.-up 41b/05

ķıy- Kıymak, acımamak, kötülük
etmek.

ķ.-madı 31a/02

ķ.-mayasın 32a/05

ķ.-mayup 49b/12

ķıyāmet (A.) i. Kıyamet, dünyanın
sonu.

→ devr-i ķıyāmet 35a/02

ķi (F.) bağ. Ki, için, maksadıyla, zira.

k. 28a/01, 31a/05, 31b/03,
36b/09, 38b/03

ķibr (A.) i. Kibir, büyüklük taslama,
kendini beğenme.

k. 30b/07

kim (I) zm. Kişi, kimse.

k. 27a/07, 27a/13, 27b/12,
29a/11, 29a/13, 30a/11, 30b/08,
31a/01, 31b/09, 31b/12, 32a/04,
34a/07, 34b/05, 34b/13, 37a/08,
37b/01, 40b/11, 44a/04, 47a/11,
49a/08, 49b/07

k. dür 27a/08, 30b/05, 49a/06

k. e 40b/04

k. i 26b/07, 26b/07, 29a/05,
29a/05

k. ini 50b/12

k. inüñ 31a/09, 31a/09, 45a/09,
45a/10, 45a/10, 45a/10, 50b/12

k. ler 46a/13

k. lerdür 33a/07

k. sin 27a/12, 30b/03, 49a/08

kim (II) bağ. Ki.

k. 26a/05, 26a/07, 26b/04,
26b/07, 26b/10, 27a/01, 27b/10,
27b/13, 28a/03, 28a/04, 28a/11,

28b/01, 28b/02, 28b/09, 29a/06,
29a/07, 29a/12, 29b/01, 30b/01,
30b/05, 30b/08, 30b/09, 30b/12,
31a/02, 31a/06, 31b/05, 31b/09,
32a/02, 32a/05, 32a/08, 32b/08,
33a/03, 33b/05, 34a/02, 34a/03,
34a/05, 34a/09, 34b/05, 34b/11,
34b/13, 37a/11, 37b/03, 37b/06,
37b/08, 38a/02, 38a/05, 38a/10,
38a/11, 38b/04, 38b/07, 40a/08,
40b/03, 41a/07, 41b/01, 41b/04,
41b/10, 42a/01, 40a/02, 42a/06,
42a/07, 42b/03, 42b/08, 42b/08,
43a/01, 43a/05, 43b/08, 44a/09,
44b/07, 46a/08, 46a/09, 47a/09,
47a/09, 47a/10, 47a/10, 47b/08,
47b/12, 48a/04, 48b/06, 49b/05,
49b/13, 50a/01, 50a/06, 50a/11

kimesne i. Kimse, kişi.

k. 31a/11

kimse i. Kimse, kişi.

k. ler 49a/10

k. ye 30b/09

kın (F.) i. Gizli, düşmanlık, garez.

k. 30b/07	ķ.-maņ 33a/09, 45a/03
ķiŗ (<i>F.</i>) <i>i.</i> Ok mahfazası, ok kuburu.	ķ.-mayup 27a/06, 29a/07, 40b/04, 48b/01, 49a/05
k. 32b/05, 37b/07, 40b/01, 41b/05, 42a/05, 45b/11	ķ.-yup 27a/10, 47b/09, 48a/11
ķ. ķak- Ok atmak. 33a/13, 46a/01, 46a/08	ķol <i>i.</i> Kol. ķ. 31a/08, 31b/08, 34b/12
ķiŗi <i>i.</i> Kiŗi, kimse, insan.	ķ. a 39a/05, 39a/07
k. 31a/05, 31b/03, 42a/03	ķ. ı 26b/08, 35a/11, 48b/13, 49a/04
k. nūņ 35a/03	ķ. in 31a/09, 42a/13, 44b/07, 45a/09
k. ydi 29b/06, 41b/02	ķ. ina 41b/12, 43a/07, 44a/07, 44a/11
ķiŗneŗ- At, bađırır gibi yūkses ses çıkarmak.	ķ. inda 41a/03, 41a/07, 42a/02, 42b/07, 42b/11, 43a/01, 43a/10, 43b/04, 44a/09
k.-mesi 34a/13	ķ. ıyla 42a/09
k.-ūp 35b/06	ķ. lar 48a/07
ķo- Bırakmak, terk etmek, vazgeçmek.	ķolan <i>i.</i> Atın eyer ve semerini bağlamak için karnından geçirilerek bağlanan yassı bağ.
ķ.-dı 39b/01, 39b/03, 39b/08	
ķ.-dılar 31a/05, 36a/12	
ķ.-madı 34b/12, 46a/09, 47a/10	
ķ.-madılar 28b/02	

ķ. vir- Hayvanın eyer ve semerini kolona bağlamak. 26a/09

ķolaysın- Önemsiz saymak, küçük ve hor görmek.

ķ.-dı 34b/11

ķon- Bir yere inip oturmak, konaklamak, konuk olmak.

ķ.-acaķ 32b/08, 33a/06, 33a/08, 34b/01, 35a/08

ķ.-dı 29a/03, 36a/13, 37b/04

ķ.-dılar 32a/06, 48a/11

ķ.-duğın 36b/06

ķ.-mağa 36a/10

ķondur- Misafir etmek, ağırlamak.

ķ.-up 37a/06

ķorı- Korumak, esirgemek.

ķ. 49b/02

ķork- Korkmak

ķ.-dı 28b/12

ķ.-ma 27a/11

ķorku *i.* Korku.

ķ. 36b/02, 37a/09

ķ. sını 27a/10

ķ. sından 30b/10, 44a/02

ķorkunc *sıf.* Korkutucu, korkunç.

ķ. 50a/06

ķov- Uzaklaştırmak, defetmek.

ķ.-arken 26a/12

ķ.-dılar 34a/01

ķoy- *bk. ķo-*

ķ.-up 26b/02, 36a/13, 40a/03, 40a/07, 44b/08, 48b/06, 49b/12

→ baş ķoy- 27b/09, 40a/08, 48b/02; al-ı ķoy- 50b/04 durur-ı ķoy- 40a/03

ķubbe (A.) *i.* Kubbe.

ķ.-i felek Gökyüzü. 42b/05

ķüh (F.) *i.* Dağ.

ķ.-peyker Dağ suratlı. 38b/05

kul (A.) *i.* Kul, köle, hizmet eden.

ķ.-dı 34b/06, 35a/12

ķ. 42b/04

ķ.-dılar 34b/02, 39a/04

ķ. lar 31a/11, 32b/13, 34a/10

→ alay ķur- 37b/11; dīvān ķūr-
48a/12; meclis ķur- 26b/06, 36b/03

ķ. larından 49a/11

ķurbān (A.) *i.* Kurban.

ķ. ol- Köle olmak, hizmetinde

ķ. 37b/07, 42a/05, 45b/11

bulunmak. 30b/05, 49a/13

ķulak *i.* Kulak, işitme organı.

ķ. ol- Kurban olmak. 34a/06,

ķ. 26b/04

48b/08

ķ. in 50b/12

ķurt *i.* Kurt.

ķ. ina 35b/05

ķ. 39b/12

ķ. ndan 38b/06

ķurtar- Kurtarmak.

ķ. ları 44a/10

ķ.-sun 27a/08, 49a/07

ķ. uñca 30b/07

ķ.-ur 31b/06

ķulluk *i.* Hizmet etme, hizmette bulunma.

ķurtul- Kurtulmak, selamete çıkmak, rahata ermek.

ķ. ķıl- Hizmet etmek, kulluk

ķ.-dı 32a/05

yapmak. 49a/13

ķurul- Hazırlanmak, kurulmak.

ķur- Düzenlemek, hazırlamak, yerleştirmek.

ķ.-an 34b/09

ķ.-a 38a/11

ķ.-mış 36b/13

ķurzumlayın <i>zf.</i> Kızıldeniz gibi.	1. um 27b/01
→ baħr-i ķurzumlayın 35a/08	lāla (<i>F.</i>) <i>i.</i> Őehzadelerin özel eğitimiyle meŕgul olan kimse.
ķuŕūr (<i>A.</i>) <i>i.</i> Noksan, eksiklik, ihmal, kabahat, tedbirsizlik.	1. sı 45b/02
ķ. uğa 49b/01	lāyık (<i>A.</i>) <i>i.</i> Uygun, değer, yakıŕır.
ķuŕatlı <i>sıf.</i> Kuŕatılmıŕ, donatılmıŕ.	1. 28a/04
ķ. 33a/05	1. ol- Hak kazanmıŕ olmak, hak etmek. 38a/07
ķuŕ <i>i.</i> Kuŕ.	leŕ (<i>F.</i>) <i>i.</i> Kokmuŕ ölü.
ķ. ların 26a/03	1. i 44b/13
ķoŕun <i>i.</i> Yan yana durmuŕ asker dizisi, saf.	1. in 42a/04
ķ. düz- Saf bağlamak. 39a/04	leŕker (<i>F.</i>) <i>i.</i> Asker.
ķuvvet (<i>A.</i>) <i>i.</i> Güç, kudret, kuvvet.	1. 33a/01, 33b/05, 34b/01, 36b/12
ķ. 28a/02	1. i 32b/04, 35a/13, 35b/09, 36a/04, 37a/04, 39a/03, 40b/09, 47b/07, 48a/09
L	
lāf (<i>F.</i>) <i>i.</i> Söz, laf.	1. ine 50b/01
1. 37b/02	1. ümi 27b/07
laķab (<i>A.</i>) <i>i.</i> Takma ad.	luķf (<i>A.</i>) <i>i.</i> İyilik, lutuf.

l. 28b/11

M

mecāl (A.) *i.* İmkân, fırsat.

m. vir- İmkan, fırsat vermek.

33b/13

mahlūkāt (A.) *i.* Yaratılmış olan şeyler, bütün yaratıklar.

m. 27a/10

m. 149a/02

mahval (?)

m. 39a/02

māl (A.) *i.* Varlık, servet, mal, mülk.

m. u genc Hazine. 27a/04

mansūr (A.) *sıf.* Allah'ın yardımıyla galip gelen, zafere ulaşan.

m. 26b/11

māt (A.) *i.* Yenilme.

m. ol- Yenilmek, mağlûp olmak. 44a/03

mebāş (F.) *e.* Eklendiği kelimeye olumsuzluk anlamı katar.

m. 32a/09

meclis (A.) *i.* Toplanma, toplantı, sohbet odası, meclis.

m. kıur- Eğlenmek veya

konuşup görüşmek üzere bir araya gelmek. 26b/06, 36b/03

medḥ (A.) *i.* Övgü.

m. ü senā Övme, yüceltme.

38a/05, 38b/04

melik (A.) *i.* Padişah, hükümdar.

m. i 39b/02

meliklik *i.* Padişahlık, hakanlık, hükümdarlık.

m. 27a/06

men' (A.) *i.* Yasaklama, önleme, mani.

m. eyle- Menetmek,

engellemek. 29a/07

m. kııl- Önlemek, engellemek.

41a/02, 41b/08, 41a/11

m. kıılış- (Hamleyi) engellemek.
42a/12

menzil (A.) i. Varılacak yer, konaklama yeri.

m. 29a/03, 29b/01

merih (A.) i. Dünyadan sonra güneşe en yakın gezen, Mars.

m. 38a/09

mest (F.) i. Sarhoş, kendinden geçmiş.

m. 36b/07, 40b/03

meş'aleysin zf. Meşale gibi.

m. 43a/06

mevc (A.) i. Dalga.

m. 46b/08, 46b/12, 47b/06,
48a/02

m. mevc Dalga dalga.

m. 32b/05

m. ur- 34a/11, 35a/08, 37b/10

meydān (A.) i. Savaş meydanı, cephe.

m. 40b/01

m. a 40a/09, 40a/12, 40b/01,
40b/03, 40b/04, 41a/01, 41b/01,
41b/03, 42a/08, 43a/04, 45b/12,
46a/09, 47a/03

m. ina 34a/05

mihter (A.) i. Yüksek rütbeli hizmetkâr.

→ mîr ü mihter 32a/10

mişāl (A.) i. Örnek.

m. 28a/09, 29a/12, 32b/05,
34a/11, 35a/01, 35a/11, 35b/06,
36b/07, 39a/04, 43b/02, 43b/09, 46b/07

mîr (F.) i. Baş, kumandan, âmir, bey.

m. ü mihter Yüksek rütbeli komutan. 32a/10

m. ü sipāhî Âmir, kumandan.
37b/08

miyāne (F.) i. Bir şeyin ortası, orta.

→ çetr-i miyāne 38a/07

muḥālif (A.) i. Aykırı, karşıt, muhalif.

m. 35a/02

müheyâ (A.) *zf.* Hazır, hazırlanmış.

m. 34b/01

m. dur- Hazırda beklemek.
36b/04

muḥkem (A.) *sıf.* Tahkim edilmiş,
sağlam, sağlamlaştırılmış, kuvvetli.

m. kı1- Sağlamlaştırmak,
kuvvetlendirmek. 49b/12

muḳābil (A.) *i.* Karşılık olarak,
karşılığında.

m. 42b/13

muntazîr (A.) *i.* Bekleyen, gözleyen
(kişi).

m. dur- (Hazır vaziyette)
beklemek. 38b/09

murād (A.) *i.* Dilek, istek, maksat.

m. 27b/13

muşt (F.) *i.* Yumruk.

m. ur- Yumruk vurmak. 45a/10

mu'teber (A.) *sıf.* İtibarlı, hatırı sayılır,
saygın.

mu'terif (A.) *i.* Bir suçu veya gerçeği
saklamaktan vazgeçip açıklayan,
açıkça söyleyen, itiraf eden (kimse).

m. ol- İtiraf etmek. 49b/01

mübāriz (A.) *i.* Eski savaşlarda
meydana çıkarak hsamıyla teke tek
dövüşen kimse.

m. 45b/08

m. ler 45b/03

müjde (F.) *i.* Sevindirici haber, muşt.

m. ir- Müjde ulaşmak. 26b/04

m. getir- Bir kimseye
sevindirici, mutlu bir haberi ulaştırmak.
26b/05

müşkedem (?)

m. 38b/06

müvekkel (A.) *i.* Vekil tâyin edilen,
kendisine vekâlet verilen (kimse).

m. 31a/05, 50b/11

m. ler 31a/08, 31a/10

m. lerüñ 31a/12

müzerkeş / müzerkiş (F.) sif. Altın sırmalı.

m. 27b/03, 35a/06

N

naķāre (A.) i. Dümbelek şeklindeki vurmali saz, küçük davul.

n. leri 35a/07

nāmdār (F.) sif. Ünlü, namli, meşhur.

n. lar 42b/09

neptīz (F.) i. Çok keskin kılıç veya bıçak.

n. 40b/07

na'ra (A.) i. Haykırış, bağırma.

n. 41b/03, 41b/12, 42a/08, 43a/03, 43b/02, 44b/08, 46a/01, 46a/08, 46a/11, 47a/13

n. ḥaykır- Haykırmak, bağırma. 33b/01, 41a/09, 41b/03, 41b/12, 42a/08, 43a/03, 43b/02, 44b/05, 44b/08, 44b/11, 45b/11, 46a/01, 46a/08, 46a/11, 47a/13

n. ur- Haykırmak, bağırma. 42b/01, 42b/10, 43b/08, 47b/12

nāşır (A.) sif. Yardımcı, yardım eden kimse.

n. 26b/11

naşīhat (A.) i. Öğüt, nasihat, ders.

n. it- Öğüt vermek, nasihat etmek. 49b/04

n. vir- Öğüt vermek, nasihat etmek. 28a/11

nāy (F.) i. Kamıştan yapılmış çalgı, ney.

n.-i rūyīn Tunçtan yapılmış ney. 35a/07

nażar (A.) i. Bakma, bakış.

n. kııl- Bakmak. 27a/04, 27a/09, 49a/01

n. ur- Bakmak. 30b/03, 33a/05,
34b/02, 49a/03

naẓım (A.) *i.* Şiir, manzume, söz.

n. 38a/05, 43b/10

ne 1. *zf.* Nasıl. 2. *sif.* Ne, hangi.

n. 27b/07, 28b/09, 29a/01,
30b/08, 31b/01, 31b/05, 31b/12,
34b/05, 37a/01

n. dür 37a/02

ne kīm Neyi.

n. 49b/07

neberd (F.) *i.* Savaş, cenk, mücâdele.

n. id- Savaşmak. 35a/01

nedenlũ *zf.* Ne kadar.

n. 37a/10

nefes (A.) *i.* Soluk, nefes.

n. den 36a/07

→ dem-i nefes 42b/08, 44b/02

nefir (A.) *i.* Boru şeklindeki nefesli
mûsikî âleti.

n. ler 38b/13

nefs (A.) *i.* Arzu, istek, heves, nefis.

n. üñe 49b/01

nehr (A.) *i.* Nehir, akarsu.

n.-î ‘ādilleyin Eşitlik nehri gibi.

36a/01

n.-î cihānlayın Cihan nehri gibi.

35b/11

nerremān *bk.* nerrīmān

n. dan 43b/12

nerre (F.) *sif.* Erkek.

n. 43b/13

nerrīmān (F.) *sif.* Pehlivan, yiğit, cesur.

n. ı 48a/04

neşir (A.) *i.* Düz yazı.

n. 38b/04, 44a/06

nesne *i.* Eşya, nesne, şey.

n. 37a/02

nevbet (A.) *i.* Nöbet, sıra.

n. 41a/02, 42a/13, 43a/07

nīze (F.) *i.* Mızrak, süngü, kargı.

nice **1.** *zf.* Nasıl. **2.** *sif.* Çok, pek fazla.

n. 35a/10

n. 31a/13, 38b/05

n'ol- Ne olmak.

niçün *zf.* Niçin, neden.

n.-acağın 37a/05

n. 27b/11, 29a/07

nūr (A.) *i.* Aydınlık, parıltı.

nijād (F.) *i.* Tabiat, yaratılış.

n. 43b/13

n. 38b/06, 41b/12

nuşret (A.) *i.* Zafer, başarı.

n'id- / n'it- Ne etmek, ne yapmak.

n. 38b/02

n.-digin 50b/04

n. ini 38a/11

n.-iser 44a/05

n. lerine 26b/01

nihān (F.) *zf.* Saklı gizli.

n. 31a/07

O

ni'met (A.) *i.* Yaşamak için gerekli her şey, yiyecek içecek, azık.

o zm. Üçüncü tekil şahıs zamiri.

n. 26b/05

o. dur 38a/08

o. nıla 42a/06

nite *zf.* Nasıl.

od *i.* Ateş.

n. 31a/09, 43b/10, 47a/05

o. 43a/07

nitekim *bağ.* Nitekim, nasıl ki, şöyle ki.

oğlan *i.* Erkek evlat, oğlan.

n. 29b/04

o. ları 32b/04, 33b/08, 36b/04,
36b/05, 38b/08, 44b/03, 44b/12,
46a/10, 48a/12

o. ların 36b/02, 45a/05

o. larına 36b/08, 37a/01, 40a/11

o. larıyla 34a/02, 35a/05,
39a/13

oğul *i.* Erkek çocuk, oğul.

o. ı 26a/12, 26b/03, 27a/04, 28a/02,
28b/06, 29b/08, 29b/13, 30a/04,
30b/13, 32a/03, 33a/10, 35a/04,
40a/07, 40a/13, 40b/13, 41a/05,
41a/06, 41b/11, 45b/10, 46b/06,
47a/13, 47b/09, 47b/11, 47b/13,
48a/01, 48a/01, 48a/01, 48b/02,
49b/13, 50a/10, 50a/11, 50b/03, 50b/10

o. in 26b/08, 27b/13, 29b/13,
29b/13, 31b/13, 32a/03, 33b/03

o. ina 45a/01

o. ıyam 27b/01, 30b/04

o. uş 28a/12, 29b/04

o. unı 50a/03, 50a/05

o. uşuñ 32a/04

oķ *i.* Ok.

o. 48a/08

oķı- Okumak.

o.-dılar 38a/05

o.-yup 38a/05

ol (I) *zm.* Tekil üçüncü şahıs zamiri, o.

o. 27b/09, 31b/13, 38a/09,
38b/01, 41a/10, 45a/02

ol (II) *sıf.* İşaret sıfatı, o.

o. 26b/03, 26b/07, 27a/07,
27a/12, 27a/10, 28a/06, 28b/06,
28b/08, 28b/11, 29a/01, 29a/01,
29a/04, 29b/02, 29b/05, 29b/08,
29b/08, 30a/10, 30a/12, 30b/01,
30b/07, 30b/07, 31a/02, 31a/05,
31a/07, 31a/13, 31b/02, 31b/03,
31b/07, 31b/11, 32a/08, 32a/12,
32b/07, 33a/09, 33a/11, 33b/12,
34a/01, 36a/08, 36a/09, 36a/09,
37b/02, 37b/05, 40a/06, 41a/11,
42a/06, 42a/11, 42b/01, 43a/13,

44a/04, 44a/05, 45a/11, 45a/12,
47b/08, 48a/12, 48b/09, 49a/05,
49b/11, 50a/13, 50b/10

ol- Olmak, bulunmak, meydana
gelmek, zamanı gelmek, erişmek,
gerçekleşmek.

o.-a 29a/11, 35a/02, 38a/07

o.-an 30b/10

o.-asın 30b/05

o.-ay-ıdı 44a/02

o.-dı 42b/11, 44a/10

o.-duğın 27b/02

o.-duğum 28b/09

o.-sa 31b/06

o.-up 33b/13, 35b/02, 37a/07,
39b/11, 42b/08, 46a/11, 46b/09,
47b/01, 48b/03

o.-ur 34b/06

o.-urın 49b/09

o.-ursa 37a/10

o.- uşup 50b/02

→ āhen-pūş ol- 32b/04, 38b/08;

alay ol- 32a/13; ayb ol- 28a/12; bende

ol- 30b/06, 30b/09, 49b/02; cem ol-

26b/06, 48a/12; çeşm-i gūş ol- 48b/05;

düp ol- 34b/01; eksük ol- 27b/12; ġāfil

ol 31b/10; ġarķ ol- 35b/05, 40a/07;

ġarre ol- 27b/06; gerek ol- 31a/04;

giriŧtār ol- 28a/08, 28a/11, 48a/13; ħāin

ol- 49b/09; ħayrān ol- 36b/13; ħurd ol-

41a/03; ķūl ol- 30b/05, 49a/13; ķurbān

ol- 34a/06, 48b/08; lāyık ol- 38a/07;

māt ol- 44a/03; mu‘terif ol- 49b/01;

revān ol- 35b/01, 35b/11; sākin ol-

29a/09; sūvār ol- 26a/09, 27b/09,

28b/01, 32b/05, 37b/09, 38b/09,

43b/12; şāz ol- 28b/07, 32a/02, 32a/03,

36b/02, 37a/13, 38b/05, 44a/06,

50b/02, 50b/06; şeh-sūvār ol- 38b/01,

38b/07; yād ol- 50a/05; yaraķ ol-

31b/10

oluķ *i.* Oluk.

o. 42b/11

oluķlayın *zf.* Oluk gibi.

o. 44a/09	o. sında 40b/01
on i. ve sif. On sayısı.	'otā (A. 'atā') i. Bağış ihсан.
o. 29b/01, 29b/03	o. 38a/12
o. 1 37a/11	otur- Bir arada bulunmak, beraber olmak, ikamet etmek, oturmak.
on altı sif. On altı.	o.-dı 27b/04
o. 33b/11	o.-dılar 26b/13, 48a/13
on biş sif. On bin.	o.-up 26b/07, 49a/09
o. er 32a/13, 32a/13	o.-urken 36b/01, 48b/05
on biş biş sif. On beş bin.	otuz iki biş sif. Otuz iki bin.
o. 29a/11, 29b/02	29b/13, 30a/02
on dört biş sif. On dört bin.	otuz dört sif. Otuz dört.
o. 26b/02, 46a/10	27a/05
on iki sif. On iki.	oyna- Eğlenmek, bir şeyle oyalanmak maksadıyla meşgul olmak.
o. 26a/07, 26b/07, 30a/09, 32a/13, 32b/12, 33a/03, 33a/13, 33b/03, 39a/03, 40a/07, 42a/05, 43a/12	o.-yalum 40a/09
on iki biş sif. On iki bin.	o.-yu 45b/12
32b/13, 34a/09	o.-yup 27b/10
orta i. Orta, ara.	

oyun *i.* Yetenek ve zeka geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlence.

o. ın 40a/09, 45b/12

o. ında 49a/12

ö. 49b/03

ö. e 49a/13

ö. iği 49b/03, 49b/03

ö. ü 38b/03

ömzen- İstemek.

ö.-ürsin 29a/08

Ö

öglü *sıf.* Akıllı, izanlı.

ö. 26a/04

öl- Ölmek.

ö.-diler 50b/06

ö.-enleri 48b/10

ö.-miş 32a/03

ölüm *i.* Ölüm, vefat.

ö. 49b/10

ö. den 27a/08, 49a/07, 49b/11

ö. e 30b/10, 49b/10

‘ömr / ‘ömür (A.) *i.* Hayat, ömür, yaşama, yaşama süresi.

öñ *i.* Ön, ön taraf.

ö. in 39b/11

ö. ince 26b/12, 33a/01, 33a/03, 33b/05, 38b/11

ö. inde 27a/02, 30b/13

ö. inden 38b/11, 43b/07

ö. ine 31a/01, 38b/07, 48b/02, 49a/07, 50b/05

ö. lerinden 47b/07

ö. gel- Önce gelmek. 33a/08, 34b/05

öt- Ötmek.

ö.-di 44a/11

öte <i>sif.</i> Karşı, karşığı.	p. ı 45a/11
ö. 29b/10	p. lar 38b/08
öz <i>i.</i> Kendi, bizzat, öz.	pehlevānlık <i>i.</i> Pehlivanlık, güçlülük.
ö. üni 38b/02	p. 44a/05
öz özi <i>i.</i> Kendisi, kendi kendisi.	peleng (<i>F.</i>) <i>i.</i> Panter.
ö. ine 29a/01	p. 36b/07, 38b/06, 39b/12, 40a/10, 44b/06, 49a/07
‘özür (<i>A.</i>) <i>i.</i> Özür, bir kusurun hoş görülmesini gerektiren sebep.	perrān (<i>F.</i>) <i>sif.</i> Uçucu, Uçan.
‘ö. dile- Özür dilemek. 31b/13	p. 42a/02, 44b/01
P	pertāb (<i>F.</i>) <i>i.</i> Atılma, sıçrama.
pāk (<i>F.</i>) <i>i.</i> Temiz, arı.	p. 43a/07
p. ķıl- Temizlemek. 48b/10	peyik (<i>F.</i>) <i>i.</i> Haber götürüp getiren, haberci.
pāre (<i>F.</i>) <i>i.</i> Parça, az miktar.	p. ler 44b/06, 45a/09
p. ŋi 30b/06	p. leriyle 48b/12
p. ķıl- Parçalamak, yaralamak. 43b/04	peykān (<i>F.</i>) <i>i.</i> Okun ucundaki sivri demir.
pehlevān (<i>F.</i>) <i>i.</i> Boylu poslu ve güçlü kimse.	p. indan 48a/08
p. 29b/06, 42b/01, 45a/05, 47a/11	peyker (<i>F.</i>) <i>i.</i> Yüz, surat.

→ küh-peyker 38b/05; ejderhâ-
peyker 35a/06

pülâd / pülâz (F.) *i.* Çelik.

p. 34a/11, 38b/06, 41b/04,
42a/03, 42a/09, 42b/02, 42b/03,
42b/11, 43a/06, 46a/10

p. a 35b/05

p.-püş Çelik zırlı. 34a/10,
46b/03

püş (F.) *sif.* Sonuna geldiği kelimelere
“giyen, örten” anlamı katar.

p. 46b/07

→ âhen-püş 26a/07, 33a/03,
40a/07, 44b/08, 45b/08; âhen-püş ol-
32b/04, 38b/08; pülâd / pülâz-püş
34a/10, 46b/03

R

ra'dî-vâr (A.+F.) *zf.* Gök gürültüsü
gibi.

r. 41b/12, 44b/08

rahş (F.) *i.* Gösterişli ve güzel at.

r. 35a/13, 38b/05, 38b/05,
40b/04, 41b/10, 41b/13, 42b/01,
43a/03, 43b/12, 46a/09, 47a/10

r. dan 26a/09

r. ı 42a/04

r. ından 26a/13, 41a/04, 41b/05,

43b/06, 44b/03

r. ınıñ 43a/02

r. ıyla 43b/05

r. lar 32b/12

r. sür- At sürmek. 26a/10,
39a/02, 41a/01, 41a/06, 41b/06,
42b/10, 43b/09, 44b/08, 44b/12,
45a/05, 45b/08, 45b/11, 46b/08,
47b/10, 48a/02

râst (F.) *sif. ve zf.* Doğru, düzgün.

r. 27a/08, 28b/09, 33a/04,
34b/03, 41a/02, 41b/07, 42a/11,
44a/12, 49b/07

r. ın 27a/12, 49a/06

r. kı1- Hedefe ulaştırmak, isâbet ettirmek. 26a/09, 40a/13

redd (A.) *i.* Reddetme, geri çevirme.

r. idiş- (Karşılıklı) reddetmek. 41a/12

r. it- Reddetmek, geri çevirmek. 43a/08, 44a/08

r. kı1- Reddetmek, geri çevirmek. 41a/10, 41b/08, 42a/11, 44a/12

ref⁶ (A.) *i.* Giderme, giderilme, kaldırma, kaldırılma.

r. it- Ortadan kaldırmak, gidermek. 38b/02

rehvâr (F.) *i.* Binek hayvanının sarsmadan eşkin yürüyüşü.

r. 35a/13

revân (F.) *i.* 1. Çabucak, hemen, o anda.
2. Akan, akıp giden.

r. 26a/08, 31a/07, 33a/10, 33a/13, 40b/13, 43a/13, 46a/07, 46b/04, 47b/09, 50a/04

r. ol- Akıp gitmek. 35b/01, 35b/11

revânlayın *zf.* Akıp giden gibi.

→ baħr-i revânlayın 47b/01

rızâ (A.) *i.* Razı olma, kabullenme.

r. vir- Razı olmak, kabullenmek. 30b/10, 49b/11

rikâb (A.) *i.* Binilecek yer, üzengi.

r. 42a/10, 42b/02

r. dan 44b/03

riķkat (A.) *i.* Acıma, şefkat, merhamet.

r. kı1- Hüzünlenmek. 34a/04

rîşteleyin *zf.* İplik gibi.

r. 30b/02, 48a/08

rüberü (F.) *zf.* Yüz yüze.

r. 46a/02, 49a/01

rumħ (A.) *i.* Mızrak, süngü.

r. 35a/11

rüşen (F.) *i.* Aydınlık, parlak.

- r.- zamīr** Gönül aydınlık.
49b/05
- rūyīn (F.) sıf.** Tunçtan yapılmış.
→ nāy-i rūyīn 35a/07
- rüstemleyin** *zf.* Rüstem gibi.
r. 42b/01
- sa'ādet (A.) i.** Mutluluk.
s. 49a/11
s. üm 31a/01
→ baht-ı saadet 28a/04
- şabāh (A.) i.** Sabah.
ş. 30a/06, 32b/02, 37b/06
ş. a 30a/01, 50a/02
- saçıl-** Saçılmak, yayılmak.
s.-dı 48a/08
s.-up 30b/02
- şafā (A.) i.** Ferahlık, gönül rahatlığı,
huzur, zevk, eğlence.
ş. 44a/05
- şāf / şaff (A.) i.** Dizi, sıra.
ş. 32b/06, 35a/12, 39a/04
ş. ina 38b/12
ş. ında 27b/04, 48b/04
- ş. bağla-** Dizilmek. 38b/09
- ş. düz-** Dizilmek. 37b/11
- şafre-şiken (A.+F.) i.** Safrayı bastıran
(yiyecek).
ş. 32b/02
- sağ i.** Solun karşıtı, sağ.
s. 26b/09, 38b/12, 39a/05,
41b/01, 43b/08, 47a/01
- şağlayu** *zf.* Sağlamlaştırarak.
ş. 39a/03
- sāir (A.) sıf.** Başka, diğer, öteki, öbür.
s. e 39b/07, 45a/05

sāk (A.) *i.* Baldır, incik.

→ sim-sak 36b/04

sakal *i.* Sakal.

s. in 37a/08

sākī (A.) *i.* İçki sunan, içki dağıtan.

s. ler 36b/04

sākin (A.) *i.* Sakinleşen, dinen,
hareketsiz olan.

s. ol- Sakinleşmek,
dinginleşmek, hareketsiz olmak.
29a/09

şal- Salmak, sallamak.

ş.-dı 43a/01, 43b/05, 50b/05

ş.-mağdan 48a/07

ş.-mazdı 31b/03

ş.-up 26a/02, 40b/10, 41a/09,
41a/10, 41b/08, 42a/11, 42a/13,
42b/12, 42b/13, 43a/07, 43a/08,
43b/02, 43b/09, 44a/07, 44a/12

→ baş şal- 28b/08, 30b/07,
36b/08, 49b/07; ün şal- 50a/12

şalābet (A.) *i.* Kuvvet, sağlamlık.

ş. 27a/05, 49a/04

şalāvat (A.) *i.* Peygamberimiz Hz.
Muhammed'e ve onun soyundan
gelenlere saygı bildirmek için okunan
dua.

ş. vir- Dua okumak. 44a/06

salık *i.* Top şeklindeki ucunda kısa
zincirlere bağlı birkaç demir yuvarlağı
bulunan sopa biçimindeki eski bir
savaş âleti, gürz.

s. lar 26a/04, 48a/07

s. ur- Gürz vurmak. 29b/07,
45b/09, 46b/04

şān (F.) *zf.* Sanki, güya.

ş. 35b/09

şan- Düşünmek, tasarlamak,
zannetmek.

s.-asın 43b/13

ş.-ma 34b/13	sarāy (F.) <i>i.</i> Saray.
ş.-up 33a/12, 45b/13, 49b/08	s. ın 49a/13
saña <i>zm.</i> Sen zamirinin yönelme hali, sana.	s. ınıñ 34b/13
s. 31a/04, 37b/02	şaṭvet (A.) <i>i.</i> Karşı konulmaz derecede zorlu ve ezici kuvvet.
sancak <i>i.</i> Bayrak, sancak.	ş. 49a/04
s. 32b/06, 35a/06, 37b/11, 38b/13, 39a/05	ş. i 43b/12
s. a 48a/10	ş. in 49a/05
s. ı 47b/09	sav- Uzaklaştırmak, def etmek.
s. ın 40a/06	s.-dı 42b/05
s. ına 39b/01, 40a/08, 47b/08	şavur- Saçmak, savurmak.
s. lar 32b/01, 39b/11	ş.-dı 37b/02
s. ların 37b/08	ş.-up 42a/10
s. larıñdadur 47a/12	sāz (F.) <i>i.</i> Silah.
sanc- Saplamak, batırmak.	s. u seleb Silah. 26a/09, 38a/01, 40a/13
s.-dı 40b/07	s. u seleb-püş Silah giyen. 46b/07
şar- Sarmak, bağlamak.	sebeb (A.) <i>i.</i> Sebep.
ş.-up 48b/11	

- s. den 28b/13 → sâz u seleb 26a/09, 38a/01, 40a/13,; sâz u seleb-püş 46b/07
- seç-** Seçmek, tercih etmek.
- s.-üp 40a/01
- sedd (A.) i.** Mani, engel.
- s. 28a/12, 29a/07, 32a/05, 44a/05, 47a/12, 49b/01
- s.-i iskender** İskenderin seddi.
- s. de 38b/02
- 37b/10, 39a/03
- segirt-** Seğırtmek, koşmak.
- s. i 26b/11, 28b/12, 35a/02, 49b/01
- s.-di 42a/06
- sekiz sif.** Sekiz sayısı.
- s. üñ 28a/12, 29a/08, 31b/13, 38a/11
- s. 44b/11
- s. üñle 35a/01
- selâm (A.) i.** Selâm, hayır dua, esenlik.
- şenâ (A.) i.** Övme, övgü.
- s. vir- Selam vermek. 38b/10 → medh ü şenâ 38a/05, 38b/04
- selâîñ (A.) i.** Sultanlar.
- sencileyin zf.** Senin gibi.
- s. 26b/06, 26b/12, 45a/03, 48a/11, 49a/09
- s. 49a/10
- s. ler 38b/12, 49b/11
- seng (F.) i.** Taş.
- ictimâ‘ -i selâîñ 49b/03
- s.-i asiyâblayın** Değirmen taşı gibi. 50a/10
- seleb (A.) i.** Silâh, savaş âleti.
- sengîñ (F.) sif.** Taştan yapılmış, taştan.
- s. 50a/10

ser (F.) *i.* Baş, kafa.

s. 30b/10

ser-gerdān (F.) *zf.* Başı dönmüş, şaşkın.

s. 27a/02, 36a/10

serīr (A.) *i.* Taht.

s. üç 27a/02

ser-leşker (F.) *i.* Baş asker.

s. ler 48b/05

sersbüñlik *i.* Sersemlik, ahmaklık.

s. **id-** Sersemlik, ahmaklık
etmek. 29a/07

server (F.) *i.* Ulu, büyük kişi, reis,
başkan.

s. 27a/05, 30b/01, 30b/10,
33b/13, 41b/02, 44b/11, 45a/07, 50a/03

s. e 27a/08, 49a/06, 49b/12

s. ler 26b/01, 26b/03, 26b/06,
26b/08, 26b/12, 27a/01, 28a/11,
32b/13, 33b/11, 40a/04, 44b/08,
44b/13, 46a/12, 46b/04, 48a/11

s. lerden 33b/07, 41a/08,
44b/09, 48b/06

s. lere 28a/09, 32a/10, 33b/07,
44b/09, 46b/03

s. leri 27a/03, 28a/08, 34a/05,
41b/01, 43b/08, 45a/03, 45a/07,
45a/12, 45a/13, 46b/05, 49a/09

s. lerin 45a/06, 45a/08

s. lerinden 41b/06, 45b/04,
47b/03

s. lerine 37a/13, 40b/02, 45b/03

s. leriyle 40a/09

s. lerün 27b/10

s. iseñ 27b/08

s. üç 31a/03, 49a/05

→ dest-i server 26a/07; sultān-

ı server 49a/11; sultān-ı şüret-i server
30b/01

serverleyiñ *zf.* Komutan gibi.

s. 31a/01

serzeniş (F.) *i.* Başa kakma, sitem.

s.-i tūfān Tufan seli. 47a/07

s. kıl- Sitem etmek. 28a/10,
34a/05

seyr / seyir (A.) *i.* Yürüme, yürüyüş,
gezinti.

sevābet (A. sevābit) *i.* Yıldızlar.

s. 38b/05

ş. 29a/12

s. id- / it- Bir şeyin durumunu,
oluşumunu gözlemek, bakmak. 38a/13,
49a/13

seyf (A.) *i.* Kılıç.

s. 26a/01, 27b/10, 29b/07,
28a/01, 38a/04, 41b/02, 43b/05,
43b/06, 43b/07, 45b/09, 46b/04,
47b/10, 48a/07

sı- Kırmak, parçalamak, mahvetmek,
ortadan kaldırmak.

s.-dı 26b/05, 45a/10, 46a/08

s. ini 38a/09

s.-dılar 30a/03, 47a/04

s. ur- Kılıç vurmak. 26a/10,
45a/07, 45b/03, 46a/07, 46a/11,
47a/04, 47a/12, 48a/03

s.-yup 26a/11, 28a/12, 29b/04,
30a/04, 33b/03, 34a/01, 45a/13,
45b/09, 46a/07, 46a/12, 46b/05,
46b/06, 46b/13, 47a/01, 47a/08,
47a/09, 47b/03, 47b/08, 47b/09, 47b/11

seykānınlayın *zf.* Seykan gibi.

s. 41b/13

sığa- Sıvamak, okşamak.

seyl (A.) *i.* Sel.

s.-yup 37a/08

s.-i ‘arīm Seba şehrini batıran
meşhur sel felaketi. 35a/13

sın- Kırılmak, yok olmak.

s. ‘arīmleyin Sel felaketi gibi.

s.-duğı 30a/07

26a/02, 34a/13, 39a/02, 46a/06

s.-mağ 28a/11

s.-up 31b/12, 34b/12

sınaş- Birbirini sınamak, karşılıklı kuvvet denemek.

s.-alum 29a/09

sıncı (?)

s. sı 46a/08

sıngun *sf.* Mağlup, yenik, bozguna uğramış.

s. 28a/08

sihr (*A.*) *i.* Büyü, sihir.

s. 31b/02

s. i 31b/02, 31b/03

silih (*A. silah*) *i.* Silah.

s. 50a/07

sīm-sāk (*F.*) *i.* Gümüşe benzer baldır.

s. 36b/04

sīmurğ (*F.*) *i.* Ankâ kuşu.

s. 43b/09

sīmurğlayın *zf.* Anka kuşu gibi.

s. 40b/09, 42b/01, 43a/04, 44a/07

sin- Kendini göstermemek için büzülmek, saklanmak, pusmak, sinmek.

s.-üp 28a/09, 45a/02, 46b/03,

47a/03, 47b/01, 47b/07

s.-se 39b/08

sinān (*A.*) *i.* Ok vb. savaş âletlerinin keskin ve sivri ucu, ok temreni, mızrak.

s. 46b/08

sīne (*F.*) *i.* Göğüs.

s. ler 26a/03

s. lü 44b/06

s. sin 35a/08

s. sinde 44b/02

s. sine 40b/07

s. ye 26a/02

sineş- Sinmek, gizlenip görünmez olmak.

s.-üp 49a/12	s. si 49a/11
sīnlū <i>sıf.</i> Kıyafet, şekil.	s. siyle 49b/02
s. 43b/11	siyāh (F.) <i>sıf.</i> Kara, siyah renk.
sipāhī (F.) <i>i.</i> Süvari asker.	s. 43b/12, 46a/04, 48b/10
s. 37b/08	→ baht-ı siyāh 38a/13
s. ler 48b/04	siyāset (A.) <i>i.</i> Politika, yurt yönetimi,
→ mīr-ü sipāhī 37b/08	siyaset.
siper (F.) <i>i.</i> Korunulacak, saklanılacak	s. 30b/12, 49b/05
yer, siper.	s. e 27a/01, 30b/11, 48b/13,
s. 41a/02, 41a/10, 41b/04,	49a/02
41b/08, 42a/01, 42a/11, 43a/07,	s. in 50b/03
43a/08, 43b/03, 44a/07, 44a/08, 44a/12	s. üne 30a/12
s. den 43a/06	sokulayın <i>zf.</i> Sokularak.
s. in 43b/04	s.- 33a/06
s. inde 42b/06	şol <i>i.</i> Sağın karşıtı, sol taraf.
s. ler 26a/02, 48a/08	ş. 26b/09, 38b/12, 39a/07,
sitāre (F.) <i>i.</i> Yıldız. Talih, kader, baht.	41b/01, 43b/08, 47a/01
s. 49a/12	şon <i>sıf.</i> Son, nihayet.
s. ŋ 38b/02	ş. in 49b/08

şor- Sormak, sual etmek.	s. in 49b/06
ş. 27a/08, 49a/06	s. iyle 31b/09, 37a/12
ş.-dı 31b/02, 33a/07, 34b/05	sözleş- Söyleşmek, konuşmak.
ş.-dılar 28b/09, 30b/03, 33b/12, 45b/13, 46a/12	s.-evüz 32a/01
ş.-sa 44a/02	su i. Nehir, göl, akarsu, deniz.
ş.-up 33a/12	s. ya 32a/06
şoruş- Birbirine sormak.	→ yüz suyu 49b/10
ş.-dılar 36b/05, 50b/02	sü i. Asker, ordu.
söyle- Demek, söylemek, konuşmak.	s.-yi iskenderi İskenderin askeri. 47b/02
s. 27a/12	sü'âl (A.) i. Soru, sorulan şey.
s.-di 29a/01, 50b/03	s. it- Soru sormak. 27b/09
s.-yeler 36b/09	şubh (A.) i. Sabah, sabah vakti.
s.-yüp 27a/08, 50b/04	ş. 32a/12
söz i. Kelam, söz, ifade, konuşma.	sulţān (A.) i. Hükümdar, padişah.
s. 28b/05, 29a/09, 31b/04	s. 27b/13
s. e 28b/08, 28b/11, 30b/07, 33a/09	s. a 30b/06
s. i 29a/13, 49b/05	s. dur 28a/02

s. ı 36b/03, 39a/09, 39a/09,
39a/10, 39a/10, 39a/11, 39a/11, 39a/12,
39b/01

s.-1 ‘ayne’ş-şems 37a/08,
40a/08, 47a/09

s-1 server 49a/11

s.-1 şüret-i server 30b/01

s.-1 seyķān 37b/01, 42b/04

şun- Vermek, arz etmek, sunmak.

ş.-anı 31b/08

ş.-dılar 31a/09

suncı (?)

s. 39b/11

şüret (A.) *i.* Yüz, surat, çehre.

ş. de 43b/11

ş. in 49a/05

ş. leri 27a/11

→ sulţān-ı şüret-i server 30b/01

surnā (F.) *i.* Zurna.

s. 38b/13

suyurġa- Lutufta, ihsanda bulunmak.

s.-yup 28b/13

süm (F.) *i.* Toynak.

s. 38b/06

sün- Uzamak, uzanmak.

s.-di 36b/08

s.-üp 37a/08, 40b/07

sünü *i.* Süngü, kargı, mızrak.

s. 35a/10, 40b/06, 40b/07

s. ler 26a/03, 38b/09

s. lere 34a/01

s. ye 33b/04, 40b/12

s. dili Mızrağın ucu. 40b/07

sünüş- / **sünüş-** Süngü ile çarpışmak.

s.-diler 26a/03

s.-üp 26a/03, 40a/10, 40b/03

sür- Sürmek, ilerlemek, uzaklaştırmak.

s.-di 38a/13, 41b/13, 42a/08,
43a/04, 44a/07, 46a/08

s.-diler 26a/11, 26a/12, 30a/05,
33b/05, 44b/05, 45a/13, 45b/09,
46b/05, 47a/01, 47a/04, 47a/07,
47a/09, 47a/09, 47b/03, 47b/06,
47b/08, 47b/09, 48a/09, 48a/10,
50a/05,

s.-diler - 45b/04

s.-e 33b/13, 36a/01, 40b/09,
41b/02, 41b/03, 42a/10, 43a/04,
43b/06, 44a/08, 44b/07, 46a/01,
46a/07, 46a/09, 47a/10, 47b/11,
48a/03, 48b/03

s.-en 46b/13

s.-icek 46b/06

s.-miş 43b/13

s.-üp 27a/13, 28b/01, 30a/01,
33b/06, 40b/01, 40b/05, 41b/03,
42b/01, 42b/13, 43a/03, 43a/08,
43b/03, 44a/11, 45a/07, 45b/03,
46b/09, 46b/12, 47a/03, 50a/09

→ at sür- 29a/05, 31a/11,
33a/10, 33b/02, 33b/06, 33b/11,
34a/06, 35b/11, 40b/03, 40b/05,
41a/03, 41a/09, 44b/09, 45a/07,
45b/03, 46a/06, 46a/11, 46b/03,
48a/09, 50a/12; raḥş sür- 26a/10,
39a/02, 41a/01, 41a/06, 41b/06,
42b/10, 43b/09, 44b/08, 44b/12,
45a/05, 45b/08, 45b/11, 46b/08,
47b/10, 48a/02

sürü- Sürüklemek.

s.-di 42a/04

sürün- Karnı üzerinde sürünerek
gitmek.

s.-mekden 42a/06

sürüş- Karşılıklı uğraşmak, çekişmek,
itişmek.

s.-diler 44b/13, 47a/01

s.-in 44a/03

süvār (F.) i. Ata binen, süvari.

s. ol- Ata binmek. 26a/09,
27b/09, 28b/01, 32b/05, 37b/09,
38b/09, 43b/12

Ş

şāh (F.) i. Hükümdar, sultan, şah.

ş. 26b/11, 26b/11, 27a/07,
27a/09, 27b/08, 28b/02, 28b/03,
29a/07, 31a/02, 32a/02, 33a/08,
33b/07, 37b/03, 38a/01, 38a/05,
38a/06, 38b/04, 38b/09, 38b/10,
38b/11, 40a/03, 45a/12, 48b/08,
48b/09, 48b/12, 49a/05, 49b/02, 50b/13

ş. a 38b/09, 38b/10, 45a/11,
50b/10

ş. dan 27b/09

ş. ı 29b/10, 38a/04, 39a/06,
39a/06, 39a/07, 39a/10, 39b/01, 39b/02

ş. in 28a/13

ş. indan 30b/10

ş. inuñ 37b/08

ş. lar 28a/03, 48a/08

ş. lara 28b/04

ş. lardan 49b/09

ş. ları 35a/01

ş. lu 37b/08

ş. umuz 34a/08

ş.-1 ‘ayne’ş-şems 28a/11,
29b/02, 30a/11, 34b/07, 37b/09

ş.-1 cihān 32b/07, 38b/01

ş.-1 iskender 34b/13

ş. müşteri 27a/04

ş.-1 seyķān 43a/13

ş.-1 şems 29b/09

ş.-1 yigāne 38b/03

ş.-1 zemīn 48b/06

ş.-1 zamān 40b/11

ş.-1 zulkarneyn 37b/12

→ zulkarneyn şāh 27a/01,

30b/08

şahâne (F.) sıf. Hükümdarla ilgili, hükümdara özgü olan.

→ bezm-i şahâne 38a/11

şāhinleyin zf. Şahin gibi.

ş. 42a/09

şahs (A.) i. Kimse, kişi.

ş. 49b/07

ş. lar 50a/06

şakı- Şimşek ve yıldırım gibi çakmak, parlamak.

ş.-dı 28a/09, 36b/07, 42a/08, 43b/02

şarāb (A.) i. İçki, şarab.

ş. in 37a/09

şaş- Şaşmak, şaşırmak.

ş.-dı 50a/08

ş.-up 43b/01

şa‘şa‘a (A.) i. Parlaklık, parıltı.

ş. sı 34a/11

şaşur- Şaşırmak.

ş.-dı 43a/11

ş.-madı 42b/04

şāz (F.) i. Sevinçli, neşeli.

ş. ol- Sevinçli olmak, neşeli olmak. 28b/07, 32a/02, 32a/03, 36b/02, 37a/13, 38b/05, 44a/06, 50b/02, 50b/06

şeb (F.) i. Gece.

ş.-i hūn kıl- Gece baskını yapmak. 30a/05

şehīd (A.) i. Din veya yüksek bir ülkü uğrunda ölen kimse, şehit.

ş. it- Şehit etmek. 45a/06

şehir (F.) i. Belde, kent, şehir.

ş. e 32b/05

ş. ine 29a/03

ş. inüz 36b/09

ş. ünnden 28b/03

ş.-i şāzān Şazan şehri. 32b/08

şeh-süvār (F.) *i.* İyi ata binen, yiğit kimse.

ş. 33a/04

ş. ol- İyi ata binmek. 38b/01, 38b/07

şekil (A.) *i.* Biçim, görünüş.

ş. 50a/06

ş. inde 48b/03

şem‘ (A.) *i.* Mum.

ş. 29a/12

ş. in 38a/10

ş. ine 48a/12

şems (A.) *i.* Güneş.

ş. 34a/11

şetfe (?)

ş. 35a/10

şevket (A.) *i.* Büyüklük, ululuk, yücelik, heybet.

ş. de 36a/09

ş. inden 43b/13

şıl (Erm. şil) *i.* Çok kötü, çirkin.

ş. it- Kötüleştirmek. 31a/09

şikāyet (A.) *i.* Sızlanma, yakınma, şikayet.

ş. it- Şikayet etmek, yakınmak.

37a/08

şîr (F.) *i.* Aslan.

ş. 43a/03

şöyle *zf.* Şöyle, öyle, şu şekilde, o şekilde.

ş. 27b/07, 27b/13, 29a/11, 30b/09, 30b/11, 34b/07, 34b/10, 36a/10, 37a/10, 41a/07, 41b/04, 42a/01, 42a/07, 42b/03, 42b/07, 43a/01, 43a/05, 43b/08, 44a/09, 47b/12

ş. dür 31b/05, 31b/09

ş. it- Şu şekilde etmek. 31b/02

şöylekim *zf.* Öyle ki, o şekilde ki.

ş. 29b/06, 29b/10, 32a/08,
33a/02, 34a/12, 34b/12, 41b/01,
42a/12, 42b/11, 48a/06

şukka (A.) *i.* Kumaş, parça ve kâğıt
parçası.

ş. ların 32b/06

şukkalu sıf. Kumaşlı.

ş. 35a/06

şu'le (A.) *i.* Işık, parlaklık, parıltı.

ş. si 34a/11

ş. sine 29a/12

şükür (A.) *i.* Allah'a duyulan minneti
dile getirme, şükür.

ş. 26b/01, 32a/06

ş. **kılış-** (Karşılıklı) şükür
etmek. 26b/01

T

tā (F.) *zf.* Kadar, dek, nihayet, sonunda,
için, diye.

t. 32b/08, 37b/06, 38a/09,
38b/13, 44b/07, 45a/11

tabl (A.) *i.* Davul.

t. 35a/07, 38b/13

t. u asāyış Emniyet davulu.
48a/09

tābūt (A.) *i.* Ölünün içine konulduğu
sandık biçiminde araç, sal.

t. lar 48b/11

tāc (A.) *i.* Hükümdarların başlarına
giydikleri başlık.

t. in 36b/03

tağ *i.* Dağ.

t. lar 35b/02

tağıd- *bk.* tağıt-

t.-alum 37a/11

tağıl- Dağılmak, Parçalanarak
yayılmak.

t.-dı 41a/07, 42a/02

tağıt- Dağıtmak, parçalamak.

.-d 41a/04, 41a/13, 44b/01	t. u 28b/02
.-dlar 31a/10	li' (A.) i. Talih, ksmet, baht.
.-mak 34b/06	. idr 38b/02
ala- Dalamak, yaralamak.	. m 28a/02
.-d 34a/04	araf (A.) i. Taraf, yn.
alu sf. Dalanm olan, dalı.	. a 28a/05, 28a/07, 28a/07
. 26b/08, 27a/02, 31a/01, 48b/13, 49a/04	. dan 48a/10
ahnle- Takdir etmek, alklamak.	. ı 39b/08
t.-yp 27a/03, 27b/05, 30a/13	. in 34b/01
at (F.) i. Hkmdar koltuu, Taht.	. indan 26a/10, 40b/02, 41b/11, 46a/02, 46a/12, 46b/10, 48b/04
t. 36b/03	s (A.) i. Solaklarla peyklerin ve tulumbacıların giydii başlık.
t. uı 38a/08	. 44a/11
atgh (F.) i. Başkent, tahtın olduğu ehir.	as (F.) i. Üzüntülü düşünce durumu, kaygı, endişe, gam.
t. ı 32b/07, 36b/10	t. sn 29b/08
t. ina 29a/02	asalan- Bir şeyi kendine tasa etmek, zlmek, kaygılanmak, endielenmek.
t. ları 28b/04, 36b/06	t.-d 29a/13, 45a/02
t. uma 29b/01	

ṭāslu *i.* Başlıklı.

ṭ. 35a/07

ṭaş *i.* Taş.

ṭ. 50a/10

ṭ. lar 50a/08

ṭatlu *sıf.* Tatlı, güzel, hoş giden, şirin.

ṭ. 27b/05

ṭarvan- Kendini korumak ve karşı durmak üzere hareket etmek.

t.-up 30a/03

ṭayan- Dayanmak, kendini tutmak, tahammül etmek, diretmek.

ṭ.-up 38a/04, 38b/09

ṭayı *i.* Annenin erkek kardeşi, dayı.

ṭ. sı 29b/05, 33a/10

ṭ. sından 29b/11

te'eni (*A. te'enni*) *i.* İlerisini düşünerek, ihtiyatlı davranarak acele etmeden iş görme, düşünceli hareket etme.

t. yle 27a/08

teber (*F.*) *i.* Balta.

t. 47b/01

tekfür (*Erm.*) *i.* Valilik derecesindeki idâri hizmetlerde bulunanlara verilen isim.

t. ı 39a/12

t. ları 39a/12

tekrâr (*A.*) *i.* Tekrar, yinleme.

t. 31a/03

temâm (*A.*) *i.* Tam, bütün, eksiksiz.

t. 26a/01

terbiyet (*A.*) *i.* Eğitme, yetiştirme, eğitim.

t. id- Eğitmek, terbiye etmek.

27b/11

teşhîr (*A.*) *i.* Sihir yapma, büyü yapma.

t. 31b/05

tezyîn (*A.*) *i.* Süsleme, süslenme.

t. kıl- Süslemek. 36b/03

tırāz be-tırāz (F.) *zf.* Uzun uzadıya,
boyu boyunca.

t. 44b/03

tırağa-tırağ *zf.* Gürültülü.

t. 42b/06

tığ (F.) *i.* Kılıç.

t. 43b/03, 47b/01, 50a/07

tır (F.) *i.* Ok.

t. 47b/02

toğsan *sıf.* Doksan sayısı.

t. 41b/09

toğsan bir *sıf.* Doksan bin.

t. 46b/08, 47a/03

toğuz *sıf.* Dokuz sayısı.

t. 44b/05, 44b/07, 48a/03,
48b/08

ton *i.* Elbise, giysi.

t. 48b/01

tonlu *i.* Elbiseli, giysili.

t. 46a/10

top *i.* Bir çeşit silah.

t. in 34a/06

topuğ *i.* Ayağın toparlakça olan arka kısmı.

t. ina 35b/04

torın / torun (Erm. torn) *i.* Bir kimsenin çocuğunun çocuğu, torun.

t. ı 33b/02, 34a/03, 47a/13

t. ları 33b/04, 47b/12

t. un 34a/01

toz *i.* Toz.

t. 33a/03

t. in 32b/03, 33a/03

tūfān (A.) *i.* Çok şiddetli yağmur ve fırtına.

→ seyl-i tūfān 47a/07

turfıl (A.) *i.* Yonca biçiminde olan, içine savaş aleti konulan yer.

t. ina 43b/02

ğ. indan 41b/12, 43b/09

ulaşdur- Ulaştırmak.

ıuyuru (?)

u.-dı 37a/13

ğ. 36a/08

ulu *stf.* Ulu, büyük, ileri gelen, yüce, şerefli.

U

ū. 32a/06, 43a/03, 47b/09

uğraş *i.* Harp, savaş, kavga, dalaşma.

ur- Vurmak, yaralamak.

u. 28b/03

u.-alum 40a/09

uğur *i.* Ön, yön, taraf.

u.-an 34a/06

u. indan 43b/04, 44b/02

u.-anı 29a/11

uğurla- Birini iyi dileklerle yolcu etmek, teşyî etmek.

u.-ayım 47a/12

u.-dı 44b/02

u.-dı 30a/02, 31a/03, 36b/03, 41a/07, 41b/04, 42a/08, 42b/03, 42b/07, 42b/11, 43a/05, 43a/07, 43b/07, 50a/11

u.-dığın 50b/03

u.-mağa 48b/03, 49b/13

u.-dılar 41b/09, 42a/05, 44b/01, 46a/11, 48a/03, 48a/09, 50a/08

‘uqkâblayın *zf.* Karakuş, kartal gibi.

u.-sa 41a/02, 41b/07, 42b/03

u. 42b/13, 43b/09

ulū’l-emr (A.) *i.* Emir sâhipleri, söz sahibi olan, halîfeler.

u.-up 31a/09, 35a/07, 35a/07, 38a/05, 40b/01, 40b/01, 40b/05, 41b/05, 45a/07, 45b/03, 46a/07,

u. e 27b/06

46b/08, 46b/12, 47b/02, 47b/06,
48a/02, 50a/13

u.-up 41a/11

u.-updur 31b/08

→ baş ur- 26b/13, 29b/09,
30a/11, 30b/13, 38b/12; darb ur-
42a/01, 43a/01, 43a/05, 43a/11, 44a/09;
el ur- 30a/03; gürz ur- 26a/13, 41a/01,
41a/03, 41a/09, 41a/12, 41b/08,
41b/09, 41b/11, 43a/09, 44b/01,
45a/01; kılıç ur- 28b/03, 38a/09,
46b/09, 47b/07; mevc ur- 34a/11,
35a/08, 37b/10; muşt ur- 45a/10; na'ra
ur- 42b/01, 42b/10, 43b/08, 47b/12;
nażar ur- 30b/03, 33a/05, 34b/02,
49a/03; salık ur- 29b/07, 45b/09,
46b/04; seyf ur- 26a/10, 45a/07,
45b/03, 46a/07, 46a/11, 47a/04,
47a/12, 48a/03; ün ur- 36a/07, 40b/12;
vezn ur- 40a/05

urul- 1. (vurmalı sazlar) çalınmak. 2.

Yüzüne çarpılmak.

u.-duğı 32a/12

u.-up 38b/13, 38b/13

uruş- Savaşmak, çarpışmak, vuruşmak.

u.-ı 42a/12

u.-dılar 46b/13

u.-up 44b/13

'uryān (A.) i. Çıplak, yalın.

'u. kı1- Çıplak kalmak. 50a/07

uş zf. İşte, şimdi.

u. 36b/08, 37a/05

uyan- Uykudan uyanmak.

u.-a 38a/10

u.-dı 37a/03

uyluk i. Bacağın kalçadan dize kadar olan kısmı.

u. ı 42a/07

uyu- Uyumak.

u.-rdı 37a/03

uyur sıf. Uyuyan, uyku hâlinde olan.

u. ı 38a/10

uzan- Uzanmak.

u.-ıp 33a/13

ü. ur- Seslenmek, bağırarak,
haykırmak. 36a/07, 40b/12

Ü

ünlen- Seslenmek.

üc / üç *sıf.* Üç sayısı.

ü.-di 28b/05

ü. 34a/01, 34a/03, 47b/07,

ü.-üp 37a/12

47b/10

ü.-sün 27a/07

üçüncü *sıf.* Üçüncü.

ünlü *sıf.* Ün salmış, şöhretli.

ü. 28a/04, 41a/06

ü. 43b/10

üç yüz yitmiş bin *sıf.* Üç yüz yetmiş
bin.

üründi *sıf.* Seçkin, seçilmiş.

32b/02, 32b/04

ü. 34b/08

ukuş- Anlamak.

üst i. Üst, üzeri, üst taraf.

u.-dular 26a/04

ü. in 30a/02

üleşdür- Pay ederek dağıtmak,
paylaştırmak, bölüştürmek.

ü. ine 43b/12, 45a/09

ü.-di 32a/10

ü. üne 38a/07

ün i. Ses.

üş- Üşüşmek, toplanmak, yığılmak.

ü.-enlerün 45a/09

ü. it- Bağırarak, haykırmak.
40b/08

üşen- Tedirgin olmak, çekinmek.

ü.-me 27a/12, 37a/10

ü. şal- Haber salmak. 50a/12

üynesüz (?)

ü. 34a/08	v.-e 30b/06
üzengü <i>i.</i> Eyerin iki yanında asılı bulunan ve hayvana binmeyi sağlayan, demir.	vakt (A.) <i>i.</i> Vakit, zaman. v. 26a/01, 50a/05
ü. de 42a/04, 42a/07	var <i>i.</i> Mevcut olan, bulunan. v. 27a/06, 42a/13
üzere <i>i.</i> Üzerinde, üzerinde, üstüne.	v. ıdı 29b/05, 29b/08, 41b/02, 47a/11
ü. 26b/11, 28a/06, 29a/06, 30a/10, 34b/02, 36b/06, 36b/09, 38a/05, 41b/13, 42a/10, 42b/12	v. ısa 38a/10
44b/05, 47b/11, 50a/09, 50a/11	var- Gitmek, varmak; kavuşmak, ulaşmak. v. 27b/06
üzeri / üzerü <i>i.</i> Üst, üzeri.	v.-a 28b/01, 29a/06, 50a/11
ü. nde 30b/02	v.-alum 37b/02
ü. müze 37a/02, 37a/05	v.-anları 33a/11
üzre <i>bk.</i> üzere	v.-ayım 36b/09
ü. 26a/04, 26b/13, 42a/09, 42b/02, 42b/03	v.-ayın 29b/10
ü. dür 34b/09	v.-dı 35b/09
	v.-dılar 31a/11
vaz-gel- Vazgeçmek.	v.-ıcağ 28a/04, 31a/02

- v.-ınca 33b/03
- v.-up 29a/05, 29b/07, 30a/10, 31a/06, 31b/06, 32b/08, 36b/01, 36b/05, 40b/09, 46b/04, 48b/12
- fikre var- 49b/05
- vaşf (A.) i.** Vasfetme, tanımlama, tarif etme.
- v. **id-** Tanımlamak, tarif etmek. 31a/13
- v. **kı1-** Tarif etmek. 27b/08
- ve (A.) bağ.** Ve.
- v. 27b/06, 27b/07, 30b/06, 30b/09, 49b/03
- vech (A.) i.** Tarz, üslup.
- v. 27b/07, 28b/09, 31b/12, 38b/04
- vehim-nāk (F.) bir1. sıf.** Korkulu, vehimli, kuruntulu.
- v. 31b/09
- vehm (A.) i.** Kuruntu, yersiz korku.
- v. 27a/10, 36a/10, 36b/01, 36b/13, 41b/01,
- v. e 43b/08, 49a/02
- v. **al-** Endişe duymak. 31b/01, 47b/12
- velī (A.) i.** Ermiş, velî.
- v. 29a/11, 31a/04, 32a/05
- vezir (A.) i.** Vezir.
- v. 31b/08, 31b/09, 38a/03
- v. i 31b/02, 34b/12
- v. ler 27b/09, 29a/13, 50b/09
- v. leri 28a/10, 28b/01, 29a/07, 38b/04
- v. lerin 36b/02
- v. lerine 34b/05
- v. leriyle 38b/07
- v.-i **hāş** Baş vezir. 29b/02, 31b/04, 33a/08, 34b/07, 34b/09, 46a/09
- vezn-** Ölçmek tartmak.
- v. **ur-** Ölçmek, tartmak. 40a/05

vir- Vermek.

Y

v.-di 42a/01, 43b/03

yā (A.) ünI. Ey.

v.-digi 38a/12

y. 27a/01, 27b/10

v.-diler 47a/08, 48b/01

ya (F.) bağ. Yahut, veya, yoksa.

v.-dün-ise 49b/01

y. 28a/03

v.-elüm 37b/02

yād i. Yabancı.

v.-üp 27a/04, 32b/06, 44a/08,
49a/02

y. ol- Yabancı uzak olmak.

50a/05

→ cevāb vir- 27b/12, 30b/04;

yağı i. Düşman.

destūr vir- 29b/12, 40a/08, 40a/11;

y. 38b/11

düşnām vir- 28a/10; fırsat el vir-

49a/12; gönül vir- 28a/06; haber vir-

y. dur 31b/10

28a/08, 29a/05, 32b/03, 34a/03,

yağma- Düşmana saldırmak.

36b/06, 50b/11, 50b/13; icāzet vir-

y.-ya 38b/11

29b/10; istimālet vir- 32a/11, 37b/01;

ķolaņ vir- 26a/09; mecāl vir- 33b/13;

yağırnı i. Sırt, sırtın yukarı kürek kısmı.

naşīhat vir- 28a/11; rızā vir- 30b/10,

y. na 40b/07, 42a/13, 42b/07,

49b/11; şalāvāt vir- 44a/06; selām vir-

43a/07

38b/10

vücūd (A.) i. Beden, vücut.

y. nda 43a/10, 44b/02

v. idi 49b/05

yakın sıf. Yakın.

y. **ir-** Yaklaşmak. 29a/06,
30a/01, 32a/08

yaķın (A.) i. Bir şeyi şüphesiz olarak
tam ve doğru şekilde bilme.

y. 31b/04, 31b/09, 44a/04

yalıncaķ i. Çıplak, üryan.

y. **ķıl-** Çıplak bırakmak. 26a/01,
43b/02

yaman sıf. Kötü, fena.

y. 31b/10, 37a/09

yan i. 1. Taraf, cihet. 2. Yan taraf. 3.
Yakın civar.

y. mca 26b/12, 42a/04

y. mda 29b/10, 35a/01

y. mdağı 34b/13

yaņa 1. e. Tarafa, tarafta. 2. *i.* Cihet,
taraf.

y. 30a/07, 48a/09

y. dın 28a/06, 29a/01, 29a/04,
30a/10, 31b/11, 32b/01, 32b/07,

32a/08, 33a/02, 33a/07, 33a/11, 34a/02,
34b/03, 36b/04, 37b/02, 40a/06,
40b/12, 45a/07, 45a/08, 45a/12,
48a/12, 50a/13, 50b/01, 50b/07, 50b/10

ya'nı (A.) bağ. Yani.

y. 27a/12, 28b/13, 37b/13,
39a/03, 49b/13

yaraķ i. Silah, teçhizat.

y. in 28a/06

y. mda 50b/06

y. mı 32a/07

y. uņ 28b/03

y. **ķıl-** Hazırlık yapmak, tedbir
almak. 32a/09, 37b/05

y. **ol-** Hazırlık yapılmak. 31b/10

→ yat u yaraķ 48b/01

yaraķlu sıf. Silahlı.

y. 34b/05

yardım i. Yardım.

y. 47a/04

y. a 33b/02	yık- Yıkmak, devirmek.
y. id- Yardım etmek. 39b/08	y.-dı 40b/08, 41b/05
y. iriş- Yardım ulaşmak. 29b/04	y.-up 26a/13
yarın i. Bugünden sonraki gün.	yıkıl- Devrilmek, yıkılmak.
y. 28a/06, 32a/07	y.-a 42b/09
yasak i. Yapılması istenmeyen, yasak.	y.-dı 43a/02, 43b/05, 44b/03
y. a 30b/12	yıldırımlayın zf. Yıldırım gibi, çok hızlı.
yaş i. Ömür, yaş.	y. 42a/08
y. 48b/09	yırtış- Birbirine karşı böbürlenmek.
y. ında 29b/06, 47a/11	y.-up 46b/13
yaşa- Hayat sürmek, yaşamak.	yi- Yemek yeme, karın doyurma.
y.-sun 48b/09	y.-di 27b/04
yat i. Hazırlık.	y.-yüp 30b/02
y. u yarak Techizat. 48b/01	y.-yüp 32b/02
yaz- Yazmak, nakşetmek.	yid- Yok olmak, ortadan kalkmak.
y.-dı 38a/12	y.-üp 36a/01
yer bk. yir	yidi sıf. Yedi sayısı.
y. 31b/10	y. 36b/12

yidi biñ *sif.* Yedi bin.

y. 26a/07, 46b/03

yig *i. ve zf.* İyi, daha üstün, daha iyi.

y. 28b/04

y. lere 32a/10

y. leri 28a/05

yigāne (*F.*) *i.* Biricik, eşi benzeri olmayan, tek.

→ şāh-ı yigāne 38b/03

yigirmi *sif.* Yirmi sayısı.

y. 39b/07

yigirmi biñ *sif.* Yirmi bin.

y. 36a/12

yigirmi dört *sif.* Yirmi dört.

y. 47a/13

yigirmi sekiz *sif.* Yirmi sekiz.

y. 33b/12

yigirmi yidi *sif.* Yirmi yedi.

y. 29b/07, 29b/13, 33a/10

yigrek 1. *i.* Daha iyi, daha üstün. 2. *zf.*

Daha iyi.

y. 27b/12, 43b/12

y. dür 49b/10

yil *i.* Rüzgâr, yel.

y. 32b/12, 43b/03

yine *zf.* Tekrar, yeniden, yine.

y. 27a/03, 28b/05, 28b/08,
29a/13, 33b/05, 38a/12, 40a/06,
41b/11, 42b/10, 43a/02, 43b/06,
44a/11, 45b/04, 46a/02, 46a/09,
46a/12, 46b/09, 46b/10, 47a/09,
47b/08, 49a/08

yir *i.* Yer, mevki, mekân.

y. 27b/04, 29b/01, 46b/09

y. de 37a/11

y. den 50a/01

y. e 26b/07, 29a/03, 29a/04,

31a/03, 32b/08, 43b/05

y. i 33a/09, 36b/12

y. in 37b/10	yitmişer <i>sıf.</i> Yetmişer.
y. inden 29b/09, 37b/13, 48b/02, 50b/08	y. 41a/11
y. ine 28a/02, 39a/01	yitmiş yidi <i>sıf.</i> Yetmiş yedi.
y. iyle 42b/04	27a/09, 32b/13, 35a/05, 35a/07, 45a/07
y. leri 33a/06, 36a/07	yitür- Kaybetmek, mahvetmek.
y. üñ 34b/01, 35a/08	y.-di 49a/02
yiryüzi <i>i.</i> Yeryüzü.	y.-mek 28a/03
y. n 42a/09	y.-üp 36a/10
yit- Ulaşmak, yetişmek.	yohsa <i>bağ.</i> Yoksa.
y.-di 28a/02, 29a/04, 37a/06, 50a/02	y. 29a/11
y.-diler 37b/06, 45a/11, 47b/01	yok <i>i.</i> Mevcut olmayan, yok.
y.-ü vür- Yitivermek, kaybolmak. 30b/12, 37b/01	y. 31b/13
yitmiş <i>sıf.</i> Yetmiş sayısı.	y. ımış 32a/04
y. 33b/02, 40a/04	y. udı 50a/07
yitmiş bin <i>sıf.</i> Yetmiş bin.	yol <i>i.</i> Yol, tarik.
y. 39b/02, 46b/07	y. 31b/05
	y. in 42b/09
	y. ina 34a/08

y. uña 48b/08	y. 43b/10
yoldaş Arkadaş, dost, yol arkadaşı.	yüri- / yürü- Gitmek, yürümek.
y. 48a/10	y. 38b/01, 38b/03, 49b/02
yorul- Yorgun düşmek, yorulmak.	y.-di 33a/01, 33a/01, 38b/12, 50a/07
y.-dı 48a/06	y.-diler 30b/12, 32a/01, 32a/06, 37a/05, 39a/01
yumuş i. İş.	y.-mekden 49b/10
y. 31b/06	y.-yelüm 38b/01
yurt i. Oturulan yer, mesken, memleket.	y.-yüp 26b/12, 33a/06, 38b/11, 40a/03, 40a/04
y. 32b/09, 36b/10	
y. 26b/09	
yüğü- Koşmak, hızlı gitmek.	yürüt- Yürütmek.
y.-di 42a/04	y.-di 29a/03
yüğürlü <i>zf.</i> Hızlı, süratli.	y.-diler 50a/04
y. 32b/12	yürütle- Yürütmek.
yükün- Önünde eğilmek, diz çöküp, baş eğmek.	y.-diler 33a/07
y.-diler 27a/03	yüşü- Yorulmak.
yünlük i. Yeni çeri borkünün tüy takılan yeri.	y.-di 48a/06
	yüz (I) i. Çehre, surat.

y. 27a/13, 27a/13	yüz (II) sıf. Yüz sayısı.
y. i 31b/01	y. 27a/07
y. in 31a/09	yüz bin sıf. Yüz bin.
y. inde 26a/11, 28a/01, 29b/06, 34a/06, 41b/02, 45b/04, 48a/07, 49b/06	y. 26b/07, 29b/03, 30a/09, 32a/13, 39a/03, 40a/05, 42a/05, 43a/13, 44a/01, 44a/08, 47b/08, 47b/10, 48a/03
y. inden 30b/13	
y. ine 26a/01, 40a/02, 49b/07	yüz kırk sıf. Yüz kırk.
y. leri 31b/08	y. 47a/13
y. aklıgı Utanmayı gerektiren bir durum olmaması hâli, şeref, onur. 30a/10	yüz doksan sıf. Yüz doksan. y. 29b/05, 47a/11
y. çevür- Sakınmak, korkmak. 30b/09	yüz doksan bin sıf. Yüz doksan bin. y. 40a/01
y. dönder- İlgiyi kesmek, vazgeçmek. 30b/10, 49b/09, 49b/10	yüz yigirmi sıf. Yüz yirmi. y. 32a/13, 32b/01, 45a/05, 45a/08, 45b/08, 47a/02
y. dut- Yönelmek. 29a/02, 30b/11, 35a/09, 36a/11	yüz yetmiş sıf. Yüz yetmiş. y. 29b/13, 44a/13
y. suyı Namus şeref. 49b/10 31a/03 yüz yire ur gerek var mı. birleşk	yüz yigirmi bin sıf. Yüz yirmi bin. y. 47a/02, 47b/06, 48a/02

Z

zaḥim / zaḥm (F.) *i.* Yara.

z. 43b/07

z. ler 30b/02

zamān / zamāne (A.) *i.* 1. Vakit, zaman, süre. 2. Çağ, devir.

z. 29b/05, 31b/09, 36b/13,
43a/09, 44a/04, 44a/13

→ devlet-i keyḥüsrev-i cemşid-
zamāne 38a/06; iskenderü'z zamān
32b/07; şāh-ı zamān 40b/11

zamīr (A.) *mec.* Kalp, gönül.

→ rūşen-zamīr 49b/05

zebāb (A.) *i.* Sinek.

z. 44a/02

zeber (F.) *i.* Üst.

→ zīr ü zeber kıl- 41a/02,
41b/07

zefn (A. defn) *i.* Gömme, gömülme,
defin.

z. kıl- Gömmek, defnetmek.

48b/11

zemīn (F.) *i.* Yeryüzü.

z. 35b/09

→ şāh-ı zemīn 48b/06

zerrīn (F.) *sif.* Altından yapılmış.

z. 36b/03

zīra (F.) *bağ.* Çünkü, şundan dolayı ki.

z. 38a/08, 49b/09

zīr (F.) *i.* Alt, aşağı.

z. ü zeber kıl- Alt üst etmek.

41a/02, 41b/07

zīrel (?)

z. ler 35b/05

ziyāde (A.) *zf.* Çok, fazla.

z. 37b/05

zuḥal (A.) *i.* Satürn gezegeni.

z. 38a/07

zühre (A.) *i.* Çoban Yıldızı.

z. 38a/11

ÖZEL İSİMLER DİZİNİ

Abrūş	a. 36a/07
a. 48b/07	
‘Allān	
Ağrāş-ı ‘āşimī	‘a. 44b/05
a. 46b/01	
‘Akrakanūl	‘a. 35a/09
‘a. 39b/02	
‘Akrakanūl-ı kamkamūri	‘Angerūş
‘a. 47b/04	‘a. 29b/07, 29b/08, 29b/12,
Akvās kāhiri	30a/07, 30a/10, 33a/10, 33a/12,
a. 32b/10	33b/01, 33b/04, 34a/02, 34a/03,
	34a/05, 34a/07
	‘a. a 33b/13
Alāmān	‘a. ı 30a/13, 33b/03, 34a/01,
a. 35b/07	34a/02, 36a/11
Ālān bircān	‘a. un 33b/02, 34a/04
ā. 35b/10	
Alānī-yi bircānī	‘Angūş
a. 33b/09	‘a. 44b/04
Allāh	‘Angūş-ı hamal-ser
	‘a. 47a/05

‘Anḳāb

‘a. 45b/02

Aphāṣ

a. 35b/07

‘Anḳām

‘a. 39b/01

Āpūr

ā. 35b/13

‘Anḳāṣ-ı ‘anṯāsī

‘a. 33b/08

‘Arabā

‘a. 35a/10

‘Anḳāṣ-ı murḡser

‘a. 47a/06

‘Arabu

‘a. 35a/10

‘Anḳīṯ

‘a. 33b/09

Arḳ

a. 32b/05

‘Anṯalūs

‘a. 39a/12

‘Arḳānī-yi kūhī

‘a. 33b/09, 44b/10

‘Anṯāṣ

‘a. 44b/04

Ās

ā. 35b/07

‘Antemār

‘a. 33b/09

‘Aṣfīn-i ḥırṣ-ser

‘a. 47a/05

‘Anūkīler

‘a. 39b/01

‘Āsım

‘a. 35b/10

‘Āşım-ı ‘arkānī

‘a. 33b/09, 44b/10

‘Atrāş

‘a. 44b/04

Aṭlamyūs ḳaysūnī

a. 47b/04

Atrāş-ı alāmānī

a. 46a/03

Aṭlaş

a. 30a/09

a. a 30b/03

a. ı 30b/12, 31a/04

a. uḡ 31a/07

Aṭvās

a. 41b/11, 42a/01, 42a/11,

42b/05, 42b/05, 42b/06, 42b/07,

42b/10, 42b/13, 43a/01, 43a/02

a. a 42a/10, 42a/13

a. ı 42b/03

Aṭlaş ḡana. 30a/08, 30b/07, 30b/11,
31b/12, 32a/02, 39b/06

a. a 30a/13, 30b/12

a. ı 30a/04, 30a/11, 31a/06,
31a/10

a. uḡ 42a/12, 43a/02, 43a/03

Aṭvās yūnānī

a. 33b/08

‘Ayn ḳīr

‘a. 36a/02

Aṭrafīl-i şutur-ser

a. 46b/11

‘Ayınṭāk

‘a. 35a/09

Aṭramūş-ı ḡarcī

a. 46a/04

‘Ayne’ş-şems

a. 28a/01, 28a/04, 32b/04,
33a/05, 34a/05, 34b/04, 36a/08,
40b/08, 45a/03, 45a/08, 47a/01,
47a/08

Bālūs

b. 38a/02

Başīt

b. 35b/11

‘a. **ṣāh**

a. 1 27b/01, 28a/01

Bebr-ser

→ sultan-ı ‘ayne’ş-şems

b. 36a/05

37a/08, 40a/08, 47a/09

Bebrūs-ı bebr-ser

→ ṣāh-ı ‘ayne’ş-şems 28a/11,

b. 47a/05

29b/02, 30a/11, 34b/07, 37b/09

Begerān

Āzerbāyicān

b. 35b/11

ā. 35b/03

Behmen

Babrūş

b. 48b/07

b. 36b/06, 36b/13, 37a/02,

37a/05, 37a/08, 37a/12, 38a/03, 40a/11,

Baḥaḥşānī

b. ler 39b/13

40b/13, 42a/07, 42b/02, 42b/05,

42b/06, 42b/11, 43a/05, 43a/09,

43a/10, 43b/04, 43b/06, 44a/09,

Baḥtāş ḥan-ı deştī

b. 39b/10

44b/01, 44b/06, 44b/12, 45a/05,

45a/09, 49a/07, 49a/09, 49b/04,

49b/06, 49b/11, 50a/03, 50a/05,

Bahustūnī

b. 46a/05

50a/06, 50a/06, 50a/09, 50a/12,

50b/03, 50b/05, 50b/10, 50b/13

b. e 36b/02, 37a/07, 42b/01,
43a/02, 43a/04, 43a/07, 44a/08, 49a/03,
50a/09

b. i 44b/07, 44b/08, 45a/09,
49b/13, 50b/11

b. üñ 40a/13, 41b/02, 42a/12,
42b/11, 44a/10, 45b/02, 48b/01

Behmen-i seyḳānī

b. 37b/09, 40a/06, 41a/05,
41a/05, 43a/09, 43b/10, 44a/04,
44a/06, 44a/13, 48a/13, 49a/01,
49a/08, 50b/01

b. den 36b/01

b. ye 36b/04, 42b/10

b. yi 28a/07, 48b/12

Behrām

b. 38a/03, 45b/10

Benī aşfar

b. 35b/08, 39a/12

Berber

b. 39a/10

Bercān

b. 45a/05

Berḳ semengānī

b. 47b/13

Berrād

b. 45b/01

Berṭūs

b. 38a/02

Beydeğurūs

b. 38a/03

Bihrüz-ı şifāhānī

b. 45b/06

Bihzād

b. 39b/04

Bī-ser

b. 36a/06

Bokrāt

b. 38a/02	→ devlet-i keyhüsrev-i cemşîd- zamâne 38a/06
Būlarḥan	
b. 46a/05	Cerrā'-yi gāvser
	c. 46b/11
Bulgār	
b. 35b/13	Cihān ḥan-ı ṭaberistānī
	c. 36a/13
Caḥşān	
c. 36a/03	Cihān şād
Caḥşān-i dimriyāṭī	c. 46a/10
c. 47b/05	Cimşîd
Cālūs	c. 44a/03
c. 38a/03	Curcān
Cāmzer	c. 35b/04
c. 45b/10	→ baḥr-i curcān 46b/07
Cebel-i behrāḥī	
c. 33b/08	Cüvānbaḥt
	c. 39b/03, 48a/01
Cellāz	
c. 39b/06	Çerkes
	ç. 35b/07
Cemşîd	Çirmahīn kūhī
	ç. 32b/09

Çihil pā

ç. 27b/03, 37b/13, 40b/09,
45a/09

Çihil pā-yı 'ırākī

ç. 44b/06, 48b/12

Çin

ç. 35a/12

Darrā'-i kavşirānī

d. 47b/04

Derbend

d. 35b/04

Dešt

d. 35b/13

Dımışkī

d. 44a/11

Dilafrüz

d. 39a/10

Dīv-dest hemedānī

d. 45b/06

Efçalūs çerkes

e. 46a/03

Eflātūn

e. 27a/11, 38a/02

e. a 27a/07

Efrassiyāb

e. 44a/01, 49a/04

Efrbakye

e. 39a/06

Efrenc

e. 35b/07, 39a/12

Efridūn

e. a 44a/02

Efrüz-ı kāşī

e. 44b/11, 48b/07

e. yi 45a/06

Efrüz-ı kişmīrī

e. 47b/13

Ehremān

e. 39b/05

Ezcesp-i rābicī

e. 46a/13

Erceseb zāyicī

e. 33b/10

Feleşīn

f. 35a/09

Erdeşīr

e. 43b/11

Ferac ḥan

f. 39b/05

Erdevān şāh

e. 1 39a/06

Ferḥan

f. 39b/05

Erdül

ş. 35b/03

Ferheng

f. 45a/04

Erman

e. 35b/08

Ferruḥ

f. 39b/04

Esbīr

e. 35b/07

Ferruḥ zādīdeştī

f. 32b/11, 46a/06

Eşkāl

e. 47b/13

Ferzād

f. 44b/04

Eşkanīr-i peleng-ser

e. 47a/05

Gālūs

g. 45b/02

Ġarce

ğ. 35b/12

Ġarrāş

ğ. 45a/04

Gāv-ser

g. 36a/05

g. ler 39b/12

Ġazamfer-i kūçek

ğ. 39b/03, 48a/01

Gencī

g. 35b/13

Gergedan-ser

g. 36a/05

g. ler 39b/13

Gerrās

g. 45b/02

Gerţanīl-i gürk-ser

g. 46b/11

Geven-ser

g. 36a/06

Geyd şāh hindū

g. 39a/05

Geygelān-i gūmistānī

g. 36a/12

Geygelān-i kūhī

g. 39a/09

Geymurān

g. 39b/05

Gilīm gūşg. 36a/04, 40a/01, 50a/05,
50a/13, 50b/04, 50b/06, 50b/10, 50b/12

g. lar 50a/08, 50b/04

g. lara 50a/07

g. ı 50a/11

g. uņ 50a/09, 50a/12

Gişmīr

g. 35b/10

Gitvāl-i sernuşūr

g. 46b/10

Ḥabeş

h. 35b/03

Gūhistān

g. 35b/03

Ḥāḳān

h. 39b/04, 47b/13

Ġūr

g. 35b/12

Ḥamal-ser

h. 36a/05

Gūrcī

g. 35b/07

Hām-ı ḥamānī

h. 45b/08

Gūrd

g. 35b/03

Ḥan-ı türkān

h. 32a/04

Ġūr-ı mifrāḳī

g. 45b/08

Ḥātūr-ı ḥāverī

h. 32b/11

Gūristān

g. 35b/03

Ḥāver

h. 35b/10

Gūmrāh

g. 30b/07

Ḥekīmh. 27a/08, 27a/12, 27b/02,
29b/05, 30a/03, 31a/05, 41a/05,
42b/09, 50b/08**Gūrcistān**

g. 39a/11

h. ler 27b/13

Helhelān

h. 39b/05

Ḥoten

ḥ. 35a/12

Heraklutūs

h. 47b/03

Ḥūrān

ḥ. 35b/10

Herakalnūs

h. 39a/12

Ḥūrezm

ḥ. 35b/12

Herķīl

h. 35b/08

Ḥūrezmī

ḥ. 46a/05

Ḥırş-ser

ḥ. 39b/13

Ḥūrfer

ḥ. 46a/10

Ḥıṭāy

ḥ. 35a/12

Ḥurşīd

ḥ. 38a/10

Ḥıṭāyī

ḥ. 39a/07

Ḥūsrev zemīn

ḥ. 47b/13

Hişşām-ı cebelī

h. 44b/11

‘Irāk

‘i. 39a/11

Ḥorāşān

ḥ. 35b/04, 39a/10

‘Irākī‘i. 49a/07, 49a/08, 49a/10,
49b/06, 50b/11, 50b/11

‘1. den 49b/04	40b/02, 40b/02, 40b/08, 41a/08,
‘1. nünj 49b/07	41b/06, 41b/11, 42a/05, 45a/06,
‘1. ye 49a/06, 49b/12	45a/07, 45a/12, 45b/03, 45b/04,
‘İsyān	46a/02, 46a/11, 46a/12, 46a/12,
	46b/05, 46b/10, 47a/04, 47b/03,
	47b/10, 48b/03, 48b/04, 50a/04
‘1. 36a/03	i. den 37a/07
‘İsyānī	i. e 28b/01, 34b/11, 49b/08,
‘1. ler 39b/13	50b/01
İbgāy	i. ünj 34b/08, 48b/04
i. 35b/13	i. serverī 40b/07
İḥṣārās	i. ü’z zamān 32b/07
i. 46a/03	→ ceyš-i iskender 32b/03;
Īrān	server-i iskender 26b/10; ṣāh-ı iskender
ī. 35a/11	34b/13; sedd-i iskender 37b/10, 39a/03
İskender	İskenderī
i. 26a/06, 27a/03, 28b/07,	i. 32b/01, 34b/10, 35a/05,
28b/10, 28b/12, 29a/04, 29a/08,	37b/01, 49a/01
30a/01, 30a/02, 30a/03, 30b/05,	i. ler 26a/05, 48b/03
31a/01, 31b/05, 31b/07, 31b/10,	i. leri 45b/13
31b/11, 33a/08, 33a/11, 34b/04,	
34b/09, 36a/10, 36b/05, 37a/04,	

→ ceyš-i iskenderī 36a/09,
36b/11; sü-yi iskenderī 47b/02

İskender şāh

i. 26b/04, 27b/02, 27b/05,
27b/12, 29a/01, 31a/05, 32a/04,
32a/12, 32b/13, 33b/05, 34a/10,
34b/02, 34b/04, 35a/04, 36a/12,
37b/04, 39a/13, 39b/09, 40a/02,
44b/09, 47b/11, 47b/11, 48a/11,
48b/04, 48b/05, 48b/13, 49a/03,
49a/12, 50b/07, 50b/08

i. a 26b/03, 26b/08, 30a/07,
37b/03, 38b/04, 40b/10, 49a/13,
49b/02, 50b/13

i. dan 28b/06

i. 1 27b/04

Kābīl

k. 35b/11

Ḳā‘īr

k. 44b/04

Ḳākūm

k. 35a/13, 39a/07

Ḳālūn

k. 37b/13, 45a/13

Ḳamiş han-ı kıfçāğı

k. 39b/10

Ḳamī han

k. 39b/07

Ḳamkam

k. 39b/05

Ḳamkamūr

k. 36a/01, 39b/02

Ḳamkamūr-ı kaylāsī

k. 33b/10

Ḳamlāh

k. 41b/08, 41b/09, 41b/10

Ḳamlāh-ı ‘irākī

k. 41b/06

Ḳamrām-ı ğarranī

ķ. 33b/09	Ķarī‘ān
Ķanāṭīr-i zāyicī	ķ. 36a/02
ķ. 48b/08	Ķarrā‘-i Ķarī‘ānī
Ķanṭalān-ı gergedan-ser	ķ. 47b/04
ķ. 47a/06	Ķarṭanūs-ı serşer
Ķanṭalūs	ķ. 46b/11
ķ. 41a/02	Ķārūn-ı Ķurrateynī
ķ. a 41a/01, 41a/06	ķ. 32b/10, 45b/06
Ķanṭalūs-ı aşfarī	Ķasam şāh
ķ. 48b/06	ķ. 39a/10
Ķanṭalūs-ı aşferiye	Ķasferān şāh
ķ. 40b/04	ķ. 33a/01, 35a/04, 38b/07, 39a/13, 47b/11, 48a/05
Ķarāķīl Ķaysūnī	ķ. ı 39b/02
ķ. 33b/10	Ķaşīran
Ķarāṭīs-i ūstūḥan-ten	ķ. 36a/02
ķ. 47a/06	Ķāşif-i ḥıṭāy
Ķarçag-ı Ķıfçāĝī	k. 32b/10
ķ. 32b/11	Ķaydar-i Ķirvānī

ķ. 44b/11

Ķaytafūn-ı kālūnī

Ķayıs yūnānī

ķ. 45b/05

ķ. 43a/08

Ķaytās

Ķayitās-ı aphās

ķ. 26b/01, 26b/13, 27a/03,

ķ. 46a/03

33b/08, 40b/03, 44a/04, 44a/07,

44b/01, 44b/07, 44b/12, 45a/01, 45b/13

Ķayitmāz-ı türk

ķ. a 26b/10, 44a/12, 44b/12

ķ. 32b/10

ķ. ı 26b/13, 43b/10, 44a/04,

Ķays

44a/06

ķ. 33b/08, 43a/03, 43a/09,

Ķaytās-ı yūnānī

43b/03, 43b/05, 43b/06

ķ. 41b/11, 45b/11, 44a/13,

ķ. a 43a/08

43b/08, 40a/03, 26b/08, 26a/12, 26a/06

ķ. ı 43a/13, 43b/01

Keyhūsrev

ķ. uŋ 43b/04, 43b/05

devlet-i keyhūsrev-i cemşīd-
zamāne 38a/06

Ķaysalānī rūsī

a. 39b/09

Ķıfçāk

Ķaysūn

ķ. 35b/13

ķ. 35b/08, 39a/12

Ķırāhan

Ķaytafūn

ķ. 48a/01

ķ. 37b/13

Ķırdā‘

ķ. 44b/04	Ma‘ad bin ‘āmīr
Ķırdevūs	m. 39a/09
ķ. 39a/11	Māçīn
Ķirtāsī-yi açhāsī	m. 35a/12
ķ. 39b/09	Mafrā‘ūn-ı ‘ıŝyānī
Ķīl barāk	m. 48b/07
ķ. 36a/03	Mağzān
ķ. lar 39b/11	m. 36a/03
Ķoŝtañ	Mağzānīler
ķ. 37b/13	m. 39b/02
Ķūh-i elburza	Mahañtās
k. 41a/01	m. 40a/02
Ķūh-i ķāf	Mahañtāsī
k. dan 28b/04	m. 47b/05
Ķūh-i ŧamğāniye	Mahañtās-i ŧa‘ūķī
k. 41b/07	m. ye 40a/01
Ķürk-ser	Mahāy ħan
k. 36a/04	m. 39b/07

Mahrāş

m. 45b/01

Mışır / Mışır

m. 35a/09, 39a/09

Medīne

m. 35a/10

Mifrāk

m. 39a/06

Mekke

m. 35a/10, 39a/09

Mifrāk-ı hamīrānī

m. 47b/05

Mefrūh

m. 40a/13

m. 1 40b/05, 40b/07

Mihrāc ḥanm. 26a/08, 26b/02, 30a/04,
30a/05, 30a/07, 30b/04, 31b/11,
31b/12, 32a/02, 32a/03**Melik şāh**

m. 39b/06

Mihrāc ḥan-ı türkistānī

m. 39a/08

Melik-zāde

m. 27b/05

m. ye 27a/12

Mind

m. 35b/01

Mencāl-i ‘ayne’l-belāyi

m. 45b/05

Mirḳāt-i ‘işyānī

m. 47b/05

Metnūn

m. 45b/01

Muğallān

m. 41a/06

m. a 41a/09

m. uņ 41a/12	30b/03, 30b/04, 30b/08, 30b/11,
Muḥṭā-yı ħurezmī	31a/03, 31a/13, 31b/01, 31b/08,
m. 39b/09	31b/13, 32a/01, 32b/07, 34a/02,
Murġ-ser	34b/02, 36a/11, 36b/01, 36b/04,
m. 36a/05	36b/05, 36b/08, 36b/11, 37a/01,
Muṣṭafā	37a/07, 37a/12, 37b/03, 37b/09,
m. 44a/06	38a/08, 40a/08, 40b/12, 41a/05,
Mu'taṣım	43a/11, 45a/12, 46a/07, 46b/05
m. 39b/06	m. nūņ 34b/12, 46b/06, 50b/05
Mü'eyyed	m. ye 31a/11, 36b/10, 37a/06,
m. 35b/01	50b/02
Müjdād sindū	Müşteri' şāh
m. 48a/01	m. 26b/08, 26a/12, 28a/07,
Müjdād şāh sindū	28b/05, 28b/06, 28b/08, 31a/12,
m. 39a/05	31b/04, 32a/08, 32a/09, 32b/01,
Müşteri'	32b/03, 33a/02, 33a/07, 33a/09,
m. 26a/06, 26a/11, 26b/03,	34b/03, 34b/07, 34b/10, 36a/08,
28a/09, 28a/13, 29a/06, 29a/09, 29a/13,	40a/11, 43a/12, 45a/02, 47a/01, 47a/12,
29b/11, 30a/09, 33a/10, 30a/12,	47b/08, 48a/05, 48a/12, 48b/02, 48b/12
	m. a 29a/05, 29b/09, 30a/10,
	34b/10, 49b/08
	m. uņ 27b/01, 28a/10, 29b/05,
	29b/08, 30b/13, 45b/10

→ Şāh müşteri 27a/04

o. 35a/13, 39a/07

Nakrūş

Peleng-ser

n. 39a/12

p. 36a/05

Nākūr

Pīlpā-yı cendīdī

n. 39a/12

p. 46a/13

Naşır bin ‘ubbād

Pīptān

n. 39a/09

p. 35a/05

Nerķāş-ı aġrabūşī

Pīr-i hind

n. 46b/01

p. 37a/04

Nihāvend-i bulġarī

Pīr mind

n. 46a/05

p. e 37a/02

Nīsān

p. i 37a/03, 47b/09

n. 35b/08

Pūş-ı şīrvānī

Nūzer

p. 46a/04

n. 39b/06

Ra‘ad

Nūzer-i cūrcānī

r. 43b/10, 47b/13

n. 46a/04

Rāvī

Oġūz

r. 41a/11, 44a/06

Resteʔālīs	ş. 36a/02, 39b/01
r. 38a/02	Saḥsıyan rūs
Revāyī	s. 46a/03
r. 26a/05	Saḥsīn
Rūḳāk	s. 35b/13
r. 45b/01	Saʿīd
Rūm	s. 35a/09
r. 35b/07	Sāḳūr
Rūs	s. 41b/02, 41b/07, 41b/08, 41b/09, 41b/10, 41b/13, 42a/01, 42a/04, 42a/06
r. 35b/07	
Ruyāt	s. ı 41b/06, 41b/13
r. 45a/04	s. uḡ 42a/02, 42a/06
Rüstem	Sālūf
r. 29b/06, 35a/05, 39a/13	s. 45a/05
Rüstem-i dāsītān / Rüstem-i destān	Şālūn
r. 38b/08, 47b/12, 48a/04	ş. 26a/12, 27a/09, 27a/13, 27b/01, 27b/08, 28a/08, 28b/06, 28b/07, 28b/09, 28b/12, 46b/06
r. a 43b/11	
Şabā	ş. a 27a/11, 27a/04, 27b/05

ş. 1 26b/03, 27a/01

Şa‘ûkî

ş. uņ 27b/03

ş. 36a/02

Sām-1 sūvār

Sayķ ‘adenī

s. 43b/13

s. 44b/10

Şāmīn geven-ser

Sencān

ş. 47a/07

s. 45a/04

Sām u sūvār

Semengān

s. 42a/13

s. 35a/05

Sāpūr

Sengendāz

s. 35b/13

s. 36a/04, 39b/13

Şārīm

Seng-ser

ş. 44b/04, 45a/01

s. 36a/04

Sarsancī

Serādīl

s. 46a/05

s. 47a/11, 47a/12

Şaṭlān

Serāy

ş. 45b/01

s. 35b/12

Sātūr

Serḥas-1 saḥsīnī

s. 45a/04

s. 39b/10

Serhaş	s. 45b/01
s. 35b/12	Server-i iskender
Serheng	s. 26b/10
s. 45a/04	Server-i seykan
s. lerin 27a/10	s. 49a/09, 49b/10
Serheng-i zāvili	Server-i yūnān
s. 33b/11	s. 44a/09, 44a/12
Şeyhān	Seryān
ş. 39b/02	s. dur 27b/01
Şeyhān-ı reyyānī	Seykān
s. 47b/04	s. 37a/13, 41b/01, 45a/13, 47a/02
Sernuşūr	s. inüñ 40b/10
s. 36a/03, 39b/11	s. iye 40b/05, 41b/06, 41b/13
Serpāl	→ server-i seyḳān 49a/09, 49b/10; sulṭān-ı seyḳān 37b/01, 42b/04; şāh-ı seyḳān 43a/13
s. 39a/06	Seykānī
Serpāl kiş-i bahreynī	
s. 45b/06	
Serrāk	s 49a/10

s. ler 45b/13, 50b/05

s. 35b/08

s. lere 45b/09

Sütî han

→ ceş-i seykanî 47a/08

s. 26a/08, 26b/02, 30a/04,
30a/06, 31b/11

Sikender

s. 1 39a/07

s. 38b/03

Suyât

Sind

s. 45a/04

s. 35b/01

Süheyil

Sitem şâh

ş. 39b/01

s. 1 39b/03

Süheyl serhî

Suhrâb

s. 44b/10

s. lara 29b/06

Süleymânî

Suhrâb-ı anṭunî

s. 32a/13

s. 46b/02

→ çetr-i süleymânî 33a/01,

Suhrâb-ı kişmirî

34b/02, 34b/09

s. 39a/08

Süvâ

Suḳrâṭ

s. nun 35b/02

s. 38a/02

Süveydân

Süryân

s. 35b/01

Süveydān-ı şa‘ūkī

s. 47b/06

ş. ler 27b/04, 32a/05, 36b/08

ş. lerden 39b/03

Şābūr

ş. 39a/10

ş. leri 28a/03

ş. yi 39b/07

Şābūr ḥorāşānī

ş. 36a/12

Şākūf

ş. 33a/13

Şahbāz-ı şabāī

ş. 33b/11, 46b/01

Şākūf rūstenī

ş. 32b/09

Şahbūr-ı nişābūrī

ş. 45b/07

Şām

ş. 35a/09

Şahlās

ş. 39b/04

Şāmūs

ş. 33a/13

Şahnemār

ş. 47b/13

Şāmūs şāvī

ş. 32b/09

Şahrūz

ş. 39b/04

Şārīķ

ş. 44b/05, 48b/01, 49b/13,
50a/01, 50a/02, 50a/03, 50a/06, 50a/07,
50a/09, 50b/10, 50b/12

Şāhzāde

ş. 27b/02

ş. i 50a/13, 50b/04

ş. üñ 50a/13

Şeybān

Şarṭīn gilīm gūş

ş. 45a/03

ş. 48b/07

Şeylān

Şaṭrān

ş. 41a/10, 41a/12, 41b/04

ş. 45a/04

ş. a 41b/03

Şāzān

Şeylān-ı cālūnī

→ şehr-i şāzān 32b/08

ş. 48b/06

Şāzān-ı levvāmī

Şeylān-ı ḥālūnī

ş. 46b/02

ş. 41a/08

Şeḥṭā-yı neygūnī

Şīrān

ş. 46b/02

ş. 35b/04

Şemsi

Şīr-ser

ş. ler 26a/01, 26a/04, 27a/11,

ş. 36a/05

45b/10, 45b/13, 50b/05

Şīrzand

ş. lerine 46b/06

ş. 39b/06

Şetlāl

Şutur-dem-i afrīkī

ş. ı 32a/07, 39a/06

ş. 32b/11, 46a/13

Şettāh-ı sa'īdī

Şutur-ser

ş. 45b/05

ş. ler 39b/12

t. 46b/10

Ṭaberistān**Ṭaṇṭanūn cānisī**

ṭ. 35b/10

ṭ. 46b/02

Ṭaberzād**Ṭaṇṭanūş-ı ğūrī**

ṭ. 39b/04

ṭ. 46a/04

Ṭaberiyye**Ṭārāş-ı türkistānī**

ṭ. 34b/09

t. 45b/07

Ṭaġarġar**Ṭarġan**

t. 35b/10

t. 46a/05

Ṭaġay ħan**Ṭārīm**

t. 39b/04

t. 45b/02

Ṭālūn**Ṭārīm belġī**

ṭ. 45b/01

ṭ. 44b/10

Ṭamġaç ħan-ı çinī**Ṭaştīn**

ṭ. 39a/07

ṭ. 45b/01

Ṭanġūd-ı taġarġarī**Tayġūn**

t. 39a/08

t. 35b/08

Ṭantalūs-ı kīl barāq**Taylān**

t. uñ 41b/04

t. 39b/04

Ṭaylūn-ı ṭayifī**Ṭūrhan**

t. 45b/05

t. 48a/01

Ṭayyār-ı ṭaberi**Ṭūṭāl-ı hindū**

t. 45b/07

t. 48b/08

Tebśun**Tuvārş**

t. 39b/07

t. 45b/02

Tengilūs**Tūmen tāş-ı kıfcāġi**

t. 39a/11

t. 46a/06

Tengül-ı gürci**Türkistāni**

t. 46a/13

t. 30b/04

Teşrif**Türkistān şāhi**

t. 35a/13

t. 30b/05

Tūjmār-ı heftmāni**Türkman**

t. 45b/04

t. 42a/02

Tūrān**‘Unūq**

t. 35a/11

‘u. 36a/02

Ṭuray han**Uştur-ı teşrifī**

u. 45b/07

→ server-i yūnān 44a/09,

44a/12

Ürgenc

ü. 35b/12

Zavîl

z. 35a/05

Üstād

ü. 32a/03, 38b/04, 46b/05,

Zebtānī-yi ‘anūķī

48a/05

z. 33b/10, 46b/01

Üstūhan-ten

ü. 36a/04

Zengî

z. 32a/07, 35b/01, 50a/01

ü. ler 39b/13

z. ler 49b/13

Vāfīķ

v. 40b/13, 41a/05

z. lerün 50b/12

z. nün 50a/03

Vāfīķ-i seyķānī

v. ye 41a/03

Zengî ekül-ı ḥabeşī

z. 39a/06

Yemen

y. 39a/10

Zengül

z. 39b/06

Yemlün

y. 30b/13, 31a/03, 46b/06

Zenṭemür aşfarī

z. 32b/10

Yūnān

Zenṭün-ı gilīm-güş

z. 47a/06

Zulqarneyn

z. 27b/10, 46b/09

→ řāh-ı zulqarneyn 37b/12;

zulqarneyn řāh 27a/01, 30b/08

Zummār-ı řa'ūtī

z. 46b/02

IV. BÖLÜM

TIPKIBASIM*

* Tıpkıbasımdaki görseller Almanya Milli Kütüphanesi'nde Ms. Or. Quart. 1826 Staatsbibliothek, Berlin'de Menâkıb-ı İskender adına kayıtlıdır.

شمشیر کلب تمام سیف یوزنه ایرد کله وقت کی جانیدن تیج یلیجات
 قلب سپرل سینه صلب غریوایدب سید عریلین کورلیو بری برید قریشب
 قشدر دوش دشته اجلا قشدرین اتسدلر سکولر سولستب سیندر سوکشدلر
 کورز سالقلر برله فرق ازن دلم دکشدلر اکلوارنلر بربرین اوکشدلر شمشیر
 برله اسکندر یلر بر جکل ایتدلر کهر جرخنی کوردون آفرین ایتدی **روای تو لیج**
 اسکندر قراوی برله مشتری قراوی قریشب جنک یذرکن بو جانیدن قیظا سی
 یونانی دخی ایردی یدی یکل آمن پوش ارله اون کی جیهان دست سرفیله کورد
 سوقی خان • مهر آج خان • دشمن قراوی برله بلشب جنک قلیشور لور وان
 دیندر رخشدن اینپ ساد سلب راست قلب اته قلاک ویرب سوار اولب
 رخس سورب ایرب غریو قلب دشمنو ک برطر قیدن دقنب سیف اورب
 در حال مشتری قراولین سبب کیروسته سوزدلر قلیج یوزنده دلیم ار قهر دلر
 اردین سوزدلر قراورکن قیظا سی یونانی مشتری شاه اعلی صالون اردندن ایرپ
 کورز اورب رخشدن یقپ ال قفا سنده بغلیب بیننه کندد قب الموب

دَی سَرورلرله بَلَشَب قَح نَصرتلرله شکر قَلِشَب دَرورلراندن قِطَاس
 اَوَن دَرَت بِيک اَرِي سَوَق حَآن مِهراج حَآن بَرله اَنده قَراول قِشَب کَندي
 سَرورلرله مَشترِي اَعلي صَالورِي اَوَب اسکندر شَاه کِندي اول جَانبَدَن دَخِي
 اسکندر شاه کوز قلاق قَراوله دُتَب دَر مَشترِي اول مَرجه اِيو دِکِر قَراولک
 دُشَن قَراولين سِي دِيو مَرجه کَتورنه دِلِم نَعْمَت حَاص خِلعت بِيوردي
 اَنَدَن حَکَم اَسَدِي بَشارت مَجَلِسِيَن قور دِلر جُمَلَه سَلَاطِيَن سَرورلر جَمع اَوَب
 کِي اَوَرَب کِي دَر دِلر اَوَن اِکِي کَرِيوز بِيک اَر بَرِيَن دِير دِلر اِنجَا کَر اول جَانبَدَن
 قِطَاس يُونَانِي سَرورلرله مَشترِي شَاه اَعليَن قَوِي بَعَلو دِي طَعَلو اَوَب اسکندر
 شَاه کَلدِلر اَلت بِيک اَلت يوز اَلتُون چَمَا قَلو چَا دَشَلر سَاع صول يور تِلَه
 قِطَاسَه قَرشوکَلب عَرَت قَلب دِدِلر کِر اَهَلَا وَسَهَلَا اِي سَرورِي اسکندر
 شاه مِميشَه شاه دَوْلِتِنده سِي نَا صِر مَنصُور کور کور دُشَن اَز رَه دِيپ
 اَو کِنچ يَانچ هَاي مَوِيلَه يورِيب دِيوَان اِچِنَه کِير دِلر سَلَاطِيَن سَرورلر دَخِي
 قِطَاس کورَب عَرِچُون اِيَاق اَزَن دَرَب اَو تَر دِلر قِطَاس دَخِي بَاش اَوَرِيب

سرور لوله قشودرب دعا قلب سالونی سیاسته در غور دلدرد لکم یا ذا القرب
 شاه همیشه دشمن آلی بغلو جگری لغلو سر بزک او کنده سرگردان در سون
 دیب پنه یکنذر اسکندر دخی قیطاس برله سرور لری تحسینلی خاص خلعت
 کیورب مال کج ویوب دیار لر بغشادی اندن شاه مشتری اغلی سالونه نظر
 قلدی کوردی اتوزدرت اربیش قد قامت قهرمان صلابت بزکوز بز سدور
 چهره سنده دخی ملکک اثری وار قید بنده در زکن دخی غیرتی قومیت
 برله کنده کوزلیب در شاه اوله دلاورا کلنسون دیونوز افلاطونه دتب دیم
 ای حکیم تانبله بوسرون صور کیمدر راست سلیب باش المذن قرتسون
 ددی بوخالده سالون دخی کنده دیوب شاه دیوانینه نظر قلب یمیش یک
 درلو مخلوقات سر منکدرین کورب جان قورقسن قیب ومهله اوله درلودر
 صور بلوی کوزلدی اندن افلاطون شمسیلردیجه سالونه ایدرای دکلاور قرقه
 او شنه راستین سینه کسین دیب حکیم دبسم ایتدی یغی اوله ملک زادیه
 کولر یوز کستردی کولر یوز کستر جک سالون دخی خرقی ایچندن سورب ددی کیم

عبدالله

عَنِ الشَّمْسِ شَاهِ مُشْتَرَى شَانِكَ اَعْلِيْمَ اَذْمَ صَالُونَ لِقَبْرِ سَرِيَانِ دَرِ دَرِي
 حَكِيمِ تَوْجِيهِ اسكندر شاه اني شاه زاده اولدغين بليجكل اسير كيب حكه اتدي
 چهل يا سالونك قيد بندني كدر ب خاص مزرگيش خلعت كتور ب كير ردي
 شاه زاده صقنده پر كستر دلا او تودي يدي اچدي اسكندر شاه جان كوكلد
 حنين كيب دعا قلدي آندن اسكندر شاه طلو دله صالونه ايدر اي ملك
 زاده دارا كه آيت دولتته غم اولب الوالامع عاق عاصيات قلسون و كرني
 باشدن چمق و بردخني اي دلا در لشكرمي نه وجهله كورد كسه انكه شيله
 وصف قيل ارسك سرور ملك ديب شاه بيوردي التون التوات چكدر صالون
 دخي باش قيب سوار اولب كتدي اولد كيجكل وزيرلر شاه مدن سوال ايتديلر
 ددر كيم با ذا القرنين سرور كروك جان باش اينيب سيقله اله كورد كلركي
 دشمني چون قيتدن خلاص قلب تربيت ايدب آزاد ايتد كوز دشمنك
 برسي اكسل اولمق يقكوك دكلدي ددر اسكندر شاه جواب ويرپ ددر كيم
 اي حكيملر بر سلطان اغلين آزاد قلد عمدن مراد بودر كيم اولد عهد شيله

قَدْ مَكَهَ عَيْنَ الشَّمْسِ شَاهِي سَفَ يُوَزِنْدَه اَلَه كِيرْسَه اَزَاد قَلَمِ اَتَسِ كِرْمِيسِه
 اَعْلِي دَخِي سُلْطَانْدَرَا اَزَاد اِنْتَدَم عَهْدَم بَرِنَه بِنْدِي اَنكَلَه طَالِعَم قَوْت دَنْدِي
 اِكْبَحِي بُو دَرِكِم شَاهِد قَانُونِجَه شَامِرَا دَلِي كِرْتَارِكِن بُو رَمَك يَه قَيْد سَنَدَلَه
 كَتُو رَمَك بَحْت سَعَادَتَه لَاقِ دَكَلْدَرَا اَوْچَحِي بُو كِرْم بُو اَرَجِي عَيْنِ الشَّمْسِ
 دِيَارِنِك بَكَلَرِي بَكَلَرِي جَمَلَه بِنِ كُورِجَك بِنِ اَفَرِي قَلْوَرَلَرَا اَجَلَرِي بَرِطَرَفَه
 كُو كَلَرِي بُو رَدَلَرِي يَارِ نِچُون دُشْمَن اَزِنَا كُوچ يِرَاغِين بُو رَدِي اَوْلَا يَكَا دِنِ
 مَشْتَرِي شَاه دَخِي بَرِطَرَفَه كُو يَا كُو بِي بَهْمَنِي سَيَقَانِي بَرِطَرَفَه قَرَا وَا رِن كُو رَلِي
 دُرُزَكِن قَرَا وَا لَك سِنْعُون سَرُو رَلِي اِي دَرَلَرَا صَالُون كُو قَتَارَا وَا لَدَغِين جَبَرِي دَرَلَرَا
 مَشْتَرِي اِنِي اَشْدَب هِيَا مِي قَا قَدِي بَرَق مَشَاله شَا قَدِي سَبَب كَالِن سَرُو رَكِن
 سَرُو نِيش قَلْب دُشْمَان وِي رَدِي وِي رَلَرِي مَشْتَرِي شَامَك بُو حَرَكْتِن كُو رُب
 نَصِيحَت وِي رُب دَرَلَرِي كِرْم اِي شَاه عَيْنِ الشَّمْسِ قَرَا وَا سَمَق سَرُو رَلَرَا كِرْتَارَا
 اَوْلَق عِيَب اَوْلَمَز دُشْمَن سَنُو ك قَرَا وَا لَك سَبَب اَغْلُو ك دَنْدِي سَه سَن دُشْمَن
 بَصَب شَامِين اَصَب دَا دَا يَد سِين دِيَب دَعَا قَلْدَلَرَا مَشْتَرِي دَخِي غَضَبِي

سورت بعورجد در کیم سوار اولب چرسین الب اسکندن قوشووان ودر برک
 چملا ایتد لر ای شاه کوزکی بودر کیم تختگاهک بکلیب در سین دشمن کلچیک
 دولت قلیچین اور سین قوشوشمر کدن یواغک کور سین ای شاه اغرش
 د میده شامکن تختکاملری کومی قافدن یک ارقه در ردیب دعا
 ایتد لبوسوله مشتری شاه برزدخی اوکلندی پنه دشمنی کوزلندی
 اول جانبدن دخی مشتری شاه اغلی صالون اسکندر شامدن اتسنه
 کلدی کورپ شاد اولدی صالون دخی اسکندر ددی خبر لوی بروردی
 مشتری شاه اول سون پنه قاقیب باش صلب ایدر ای جگر گوشم دشمن
 امان نه وچمله بلدک صالون ایدر صوردر کیم اولد غومر راست ددر
 بلیچک قید بندم کورپ خلعتلیب کندر دلور خبر کوردم دیب اسکندر
 کندیه لطف احسان قلدغین اکلدی اول سون اتسی غضبه کلب اید
 ای صالون اسکندر سنی کومندن آزاد امدی بنوم هیبتدن فورق دی
 بو سببدن سیور غیب کندر دی یعی کندر دخی اله کیرچک آزاد ایدم

ديب اولبي خيرا و زاوننه نه کز کسيه سيلدي اوليکادين اسکندر
 شاه دنجي چين مخر کوچ قلب دشمن تخت کاسنه يوزد تب کتدي قراول
 در دنجي پره کلب قندي قراولي دنجي الديو يورتدي دشمن شهر نه بومين
 ين يتدي در ب دشمني کوزلدي اوليکادين دشمن کوز چسي دنجي اشکيد
 قراولين کورب کي در ب کوزلدي کي ات سورب مشتري شاه وار ب خبر و
 مشتري دشمن يقين ايدونه غضبه کلب قصد قلدي کمر دشمن ازن واره
 وزير لوي قيب منع ايلدرد ددر کمر اي شاه کلن قراولدر سن نيچون سربلک
 ايدب قراوله او موزور سين سول قراولک دنجي ابي کوزليب در سون اسکندر
 ايرجکل خبر قلسون دوز شب دولت سنا شلوم ددر مشتري بوسول ساکن
 اولب قراول خبرين کتورن کاشفه ايدري کوزاري کوردک دشمن قراولي
 چقمدر يخسه از ددي دد کيم اون بيش بيک ار اوري ابي اوله ولي شيله
 چري ددر کمر کونش شعلينه قوشو کولرد کي شمع ثوابت مثال کور نور کوي
 قمشدر ددي مشتري بوسوري ايتدب ينه تسليدي ددر کمر اي وزير لدر

غارده کلیدر یوحا للربن کیم اون اون بیس بیکل آر تختکامه بر منزل بیکله
 دنابن اکا دیم اندن وزیر خاص ایدری شامی عین الشمس اول اون
 بیس بیکل آر بیس اون کز یوزیک ارارقیه کلیدر اکا دتمق کورک در
 بیجی در حال اردندن یاریم ایرشور نیتکم ایتدلقر اولک سید اغلوک
 دتدلقر **حکیم قرلیجه** اول سران مشتری شاهک برطایع و اردی یوز طقس
 یاشنده قلع یوزنده غایت پهلو ان کیشیدی شیکم رستم سهر ایلد و شو
 وارن سیف سالق اورردی ادنه عنکروش دیرلردی بکرمیدی کندلین
 دلاور اغلی و اردی اولدم عنکروش مشتری شامک اول تسایین کورق
 غیرته کلب پرنندن درب مشتری شامه باش اورب ایدری شامه شمس
 اجازت و یوزور این دشمن قراولین بصب قیر فر شیکم انه یاننده شامی
 دیسون دیرسه ایرنج بن قراول این داغد یوردی مشتری طایسیندن
 انجلین غیرت حمیت خبر بن اشذب دستور و یوردی عنکروش دخی
 بکرمیدی اغلین یوزیمش اغل اغلین انوزاکی بیک ارالوب کیدی کرم

سُوْرُبْ صَبَّاحَه قَرَشُوا اسْكَندَر قَرَاوَلِيْنِ يَقِيْنِ اِيْرُبْ دُرْدِيْ جِيْتِ جُوْ قَلْبِ
 اسْكَندَر قَرَاوَلِيْنِ غَا قَلْ كُوْرُبْ اَنْوَرَا كِيْ بِيْكَ اِرْلَهْ غِيْرِيْ قَلْبِ اَوْسْتِيْنِ اُوْرْدِيْ
 طَرُوْتَبْ دُوْرُبْ جَنَكْ اَلْتَهْ اَلْ اُوْرُبْ اسْكَندَر قَرَاوَلِيْنِ سِيْدِيْ **حَكِيْمِ قُوْرُبْ**
 سِيْبِ دِيْمَرِ قِيْرِيْ دِيْمَرِ مِهْرَاچْ خَاْنِ اَعْلِيْ اَطْلَشْ خَاْنِيْ دُوْتَبْ دُنْدِيْ اَنْدَنْ سُوْرُبْ
 خَاْنِ مِهْرَاچْ خَاْنِ كَنْدَلِيْ دِيْبِ شِيْخُوْنِ قِلَانِ چِيْ نِيْكَ اَرْدِيْنِ سُوْرُبْ
 اِيْرُوْلَرِ قِيْمِ جَنَكْ جَدَلْ قِلْدَلَرِ بُوْر اَلْقَدَهْ صَبَّاحْ دَخِيْ اِيْرُدِيْ سُوْتِيْ خَاْنِ
 مِهْرَاچْ خَاْنِ قَلْبِ عَنَكْرُوْشْ كَنْدِيْ بُوْنَكَا اسْكَندَر شَاهْ دَخِيْ قَرَاوَلِيْ سَنْدِيْ
 خِيْر اِيْرُدِيْ اَطْلَشْ خَاْنِ دُوْتَلْدَغِيْنِيْ اَشْدُبْ غَضَبَهْ كَلْبِ بِيُوْرُدِيْ جَنِيْلَرِ
 اَطْلَشْ اَرْدِيْ كَلْبِ اَنْدَنْ حَكْمِ اِيْتِيْ اُوْنِ اَكِيْ كَرِيْ بُوْرِيْ سِيْكَ اَر كُوْجِ قَلْبِ مَشْتَرِيْ
 اَزْنِ كَنْدِيْ اَوْلِ يَكَا دِيْنِ عَنَكْرُوْشْ دَخِيْ بُوْرَا قَلْبِيْ لِهْ مَشْتَرِيْ شَاهْ وَاْرِيْ
 بَاشْ اُوْرُبْ اَطْلَشْ خَاْنِيْ بَعْلُوْ قَرَشُوْ سَنَهْ كُوْرُبْ دِيْ كِيْمِ اِيْ شَاهِ عِيْنِ السَّمْسِ
 مِهْمِيْشَهْ دُشْمَنْ كِرِ قَتَاْرِ سِيْآ سُوْكَهْ كَلْسُوْنِ دِيْ مَشْتَرِيْ دَخِيْ اَوْلِ قَتِيْ
 كُوْرُبْ عَنَكْرُوْشِيْ حَسِيْنِيْلِيْبِ خَاَصْ خِلْعَتِ كِيُوْرُدِيْ اَنْدَنْ اَطْلَشْ خَاْنَهْ

بقدری کوردی بیخوش سلطان صورت سرور جنکده اولقدرچالشمش کیم
 حیدر و خوش از رنده ریشتلین بچلب ز جملریب قان بچلب دور
 کاه کاه کنده نظر اورانندن مشری بیوردی اطلشه کیمین دیو صوردر
 مهراج خان ترکستان اعظم دیو جواب و بردی مشری غضبه کلب ایدری
 بی عاز ترکستان شاه اولسین اسکندر کیمدر کیم اکا قول اولب خدمت قلسین
 دی اندن و از کل بچلین اصل سلطان بنده اول و کوبی بیورر من هر پارکی
 قلا غلجه قلو رلدیب اول کما کب کینله باشین صلدی اولسون اطلش
 خان دخی درونندن غضبه دد کیم ای مشری نقد کیم ذالقرنین شاه
 دریدر اندن یوز چورب کسینه بنده اولمز فرق بردخی شیله بلسین کیم
 سرور اولن سرور قسندن شاهندن یوزدندرمز الومه رضا و برردیب
 سیاسته یوزدپ درده اطلش خان شیله دد کنه مشری غایت قاقدی
 اهلش خانه سیاست بیوردی جلا دل یوردلر کیم اطلشی یساع بیورلاند
 مشری شامک یملون ادلوا علی پرندن دورب کلب اتس او کینه باش اورب

دد کیرای سعادت آتہ بی دخی بوسرورین ای بغلودی طغلو اسکندر اولک
 ورجی اول شاه بکا قیدی حضر تکدن دلک بودد کیمربی آزاد قلبین دیب
 یلون تکرار یوزیره اوردی اندن مشتری ایدرای جکر کوشم بوسرورک قانین
 سکا بغشلدم وی قید بندله درسون برکون کرک اولدی دیب اطلشی برچار
 بکلذب قرق کتے موکل قودلر حکیم قولنج اولدم اسکندر شاه کندزدکی
 جنیلردخی وارب انده حاضر در رب اطلش خانی کوزلرددی کوزلر کوقید
 بندله حبس قلدلر روان نمان کلب اول حبس خیمسته کیدلر اهلشک
 قیدین الوب چادر دن چقدلر موکلر کوزب مای دینجه جنیلر قول
 صندلر نتا اورب کیمنک یوزین کوزین اکلدر کیمنک بورب الین قلین شیل
 ایتدلر بری برنه قرب قتب طاعتدلر اطلش خانی الوب کتدلر موکلر
 غریوقله کلب مشرید خبر ایتدلر خاص قللرات سورب واردلر کسنه
 بولمیدی کیروکلدر مشزی شاه چشم ایدب موکلر وک برقاچن دپلک
 اندن مشتری ایدرا اول کرفقار نیجه بشندی قیتدن ددی حالکی وصف اید

یوزی کوزی ای ایغی اکلنلوی کتوردلر مشتری کورب و هم الدی بونه خالدر
 دیوهوردی بوزیری ایدر اول دتساق چر بلوردی سحرله شیله ایتدی
 کندی ددی کی ایدر اول کتیه سحر بلیسه اول کندی قید بند صلیمردی ددی
 هم کوزی بزدلو سورددی آخونده وزیري خاص ایدر ای مشتری شاه یقین
 شیلد زکیم اسکندر تخیر جن بلور دعوت قیلور جنیلر کلور هر نه یول
 یومش اولسه کندر وارب قید بستدن دستقلری تور تور دعوت بلین
 جنی و کورم جینی آنی کورر بودم دخی اسکندر جنیلری کلب اول دتساق
 ایدر کورب قول صونانی اوریدر انکیچون یوزلوی اکلیدر ددی مشتری وزیر
 سوزیله برستان و مهمتاک ددی آندن ددی کیم ای وزیر یقین شیلد زکیم ایشو
 اسکندرین یاغی دز بندن غافل اولدق کورک دیت جنک بر اغنه اولدی
 اولدیکادین اسکندر دخی کلب سوتی خان مهراج خان بوله بلش تاول
 نه وجهله سنب اطلش خان دتلد اغنه اجیب ددی کیم ای مهراج خان
 مشتری اغلین برآزاد قلدق اولدخی سولک ازاد ایدر سه عذر دلیه یق اکر

بلذلك قلو رسه بر دخی فرصت دمنده مشتری برله سورلشوز دیب یوردلر
 آخی کوردلر کیم اهلش خان چیلر برله کلدر شاه شاذ اولدی مهراج خان
 المیشکن اغلین کورب دیرلدی **استاد قلیچ** مهراج خان اغلیچون شاذ
 اویچی اسلندر شاه ددکیم ای خانی ترکان اغلوکک اجلی یغیش دشمن
 قورتلدی ولی سندخی عمد قلیچ کیم قید بندکاشا مزاد کرد شیچک قیماش
 ازاد قلسین بودمک شکر اتسی دیب یوردلر بر اولوسویه ایوب قندلر قوق بیک
 ارشلالرنکی برله قرا اولدر ددر یارین دشمنله بلتمق براغی چریه بلدر
 اولدیکادین مشری شامه دخی خیرا بر دیکم دشمن یقین ایدی شیکم قرآه
 کور نور غافل مباح دیو مشری شاه دخی یراق قلب خاص خزینلرین
 کورب التونی کومشه قارب سرور لره میر مهترلر بکلر بکلر الشدر
 خوش خوب استمالندر ویدی جان باش اله الوب دشمنله جنک قصدینه
 دردی بو بنده اولانده ازام قلب صبح انقاس اورلدغی دمر اسلندر شاه
 کوچ قلب اون کی کور یوز بیک ارون بیکر اون بیکر یوز بیکر سلیمان الای

اولب یوزیکوم اسکندری سنجاقلار کورتب کتدلر بویکادین مشتری شاه دخی
 صبح یاز کامنه کلب اوج یوزیمیش بیک اریرب صفر شکن بیپ
 دورنج کاشقلر جیشی اسکندر توزین کورب کلب خبر ویردلم مشتری شاه
 دخی اغلنلری آهن پوش اولب بندلر اوج یوزیمیش بیک عین الشمس لشکری
 سوار اولب کیش حیرین مثال موج موج چادر و خیملردن چقب اردن
 ریب صفا الایدردوزب سنجاق علم شقلرین چیزب دشمنی کوزلب
 دردلر اول بیکادین دخی شامی جهان اسکندر الزان کلب مشتری تختکام
 شهر شاذان کور نور پره ایدی کاشقلره بیوردی پاکر وارپ چری فوجت
 یورت کورالد اندن کاشقلردن . شاموس شاموی . شاقوق رستی . چرمین
 کوهی . اقواس قاهری . قارونی قرینی . قیما ترک . کاشفی حطای . زنگور
 اصغری . خاطر ی خاوری . قرچی قیجانی . فرخ زادی دشی . شتردی
 افریقی . بو اون کی جهان کشته کاشقلر یل یکرشلور خشلر نب کتدلر اولد
 اسکندر شاه دخی یمیش یدی کوزیده سرورله اون کی بیک خاص قلدرله چر

او کنج چترې سلیماني کورتوب یوردی اردنجه تصفران شاه لشکرله یوردی
 شیکلمات ایاغندن کردغبار کوک یورین یوردی بو یکادین مشتری شاه دخی
 دشمن توزین کورب کوزلیب دزدی انی کورد کیم توز او کنجه اون اکی امن پویش
 شهسوارا پردلر جمله چری کوردلر کاشقلردخی راست دشمنه قوشو کلب
 دزدلر عین الشمس چرسنه نظر اوردلر خوش دوزنلو قشقلو چری کوردلر
 بکلب افریندلر بغوردوش دشه یوریب قوچق برلوی کوردلر سوقلاپن الوپ
 یورتلر بو یکادین مشتری شاه انلری کورب بنلر کیملر دزد یو صورتی
 وزیر خاص ایدرای شاه بنلر اسکندر کاشقلری در او کلب چری قنجق
 بری کوردلر ددی مشتری شاه اول سون غضبه کلب بنلری قومک دیو برکلر
 حیقردی روان مشتری طایس عنکروش یکر میدی اغلی برله آت سورب
 اسکندر کاشقلر نه کتدلر اول یکادین کاشقلردخی ورنلری کورب در حال
 باریه دیریب دنب کتدلر انلر کتد کلر نه تجدی صلب عنکروش کم سورب
 چریدن اوزنپ ~~...~~ آتوف شاموس دخی روان کیش تقب اون اکی

دلاور نغز حيقرب دندلو عنكروش برله بلسب قوشب جنك ايتدلا اي
 كورب عنكروشك يمش تورني دخي ات سورپ ددرنه يارومه كندلا بندر
 وارنج اون كي كاشف عنكروشي سيب كي اغلين دپليتب باشلرين كيسپ
 سكوپه دكب دندلر كندپ عنكروشي ديورنج تورنلري دخي ايردلدوشمنك
 ينه اردين سوردر بو جابيدن اسكندر شاه لشكراو كجه كلوركن كورد كيم
 كدن كاشقلات بينه دشب سورپ كلورلر ادر دوزج دخي برالاي ارات
 سورب كلورلر شاه دخي سرورلن كاشقلار ادر دوزج كلن اري كورك ددي سرورلن
 قيطاس اغلنلري قيس اطواس يوناني عنقا ح عنقا ح جبلي بهارج
 قهرام غراني الان بوجاني عراقني كومي عاجم عراقني عنقيط عنقا
 قمقموري قيلاس قرا قتل قيسوني ارجيب زايجي زبطاني عنوق
 سرمنكي زاو لي شهبازي صبا بو اون الت سرورلر ات سورب كاشقلر
 قوشوليب ايردلدو حالي صوردر بلدلا اول دلاورلدو دخي بله دنب يكرم
 سكر سرور اولب سون عنكروشه ايرشيب قوشب جنك قلدر مجال ويويوي

عنکروشی سبب تو دل را و ج تو زین دلیلیت باشلین سکولن دیکب دندلا اول
 یکا دین مشتری دخی عنکروشی کوزلیب دوزکن کورد کیم عنکروشی اغلای اول
 قچه برین کچه کلب حالی خبر ویرد لر عنکروشی کورد کیم اوج تورین دخی
 دشمن آه ایذب رقت قلب اغلای جگرین طغلای عنکروشی و حالیه
 عین الشمس سرور لری سر زینش قلب دد ل کیم ای عنکروشی اول صید آینه
 آت سورب جولان قلب اولک طوپن اورن قلیج یوزنده قربان اولنجون
 اغلوی دیب اگر شب کمرشپ دد ل عنکروشی دخی کند زین دیرپ دد کیم
 ای دلا و لر بر فلنجه قامو متر شاه موز یولنه باش خان اینسوز کورک کرک
 اغلیایم کرک کولیم دیب دشمنی کوزلیب دد ل اجمال کفر شودن اون لکی
 بیک پولاد پوش خاص قلله له اسکندر شاه کلب ایردی آت اخسته از آه
 شمس شعلسی دقنب الماس بحری مثال پولاد شعلشعی موج اووش
 شیکیم کورتک کوزی تمسور اندن جب و جوشن چغشتمسی آت فیلیک
 گو کدن کشتن شعی سیل عربلین چغلیو ایرب چرینوک آتین التی عرض

قلب لشکر قنجی پروک دشمنین طرفین دُتیب بر مَعْبَر دپ اولپ در دلد
 چتری سلیمانیا اسکندر شاه ازن نور دلد مشتری چریسته نظر او دلد که کلین
 راست در ست چری کوردلد آفرینلیک کوزلدلد بویکا دین دخی مشتری شاه
 عین الشمس دلا در لر نیله اسکندر شاه کایشه حیران در رکن اسکندر
 چتری کورب وزیر لر نه صور دی دد کیم بونه یواقلو چر دز کیم اوک کلپ
 بی احتیاط فر شودردی چتر قوردی فلان چریسته ایرنج بی طاعتی اولد
 دردی مشتری شاه شیله دیچک وزیر خاص ایدر ای شاه عین الشمس
 بوکلن کوزیده چری اسکندر ک ارون دی جنک اری در کند و دخی بلد
 قورن چتری سلیمانیا اسکندر اذره در ددی **کسریه قولنج** وزیر خاص
 مشتری شامه شیله دیچک مشتری شاه اسکندر ای از چریله کلپ
 در دغنه قلیسندی قصد قلد کیم چری ایوب در مدین اسکندر مجرم
 قبله وزیر قمدی شیلکیم مشتری پروک قول سوب آتی عیان دتدی
 دد کیم ای شاه اسکندر یا بند غی چری آرزمنه کیم جهان سرائیوک

جِهَانِ كِيُولِي دَر شَاهلُورِي يَانِنْدَه سَنَكَلَه نَبَرِد اِيْدِر لَر دَر بِيَا مِثَالِب
 چِرِي اَرْدِيچ دُر اِيْرِب سِي اَرِيَه اَلْوَب دَوْلَتَه مُخَالِف اِيْت اَوَّلَا دَوْرِي
 قِيَا مَتَدَك اِيچُوْمَرَه اَجِي قَلَه بُو كِشِنُو ك جُمَلَه چِر سِي كَلَسُون كُوْر لَر اَكَا
 كُوْن بِنُو كَلَه جَنَك قَلَا لَر دِيْب دُوْرِيچ اِسكَنْدَر شَاه اَرْدِيچ اَعْلِي تَقْصِرَان شَاه
 رُسَم اَعْلَنْدَر لِيَه سَمَنكَان زَاوِيْل پِسِيْتَان چِر سِيْلَه اِسكَنْدَرِي بِتَمِش
 يِدِي اَلْوَن بَشَلُو مَز رَكْتَن شَقْلُو اَر دَر هَا نِيكِر سَنجَا قُ عَمَلَرِيْن كُوْتُرِي
 بِتَمِش يِدِي جِفَت اَلْوَن طَا سَلُو طَبْل تَقَار لَرِي اُوْرُب نَاي رُو يِنْدَرِي اَر
 بَحْرِي قُوْر مَلِيْن مَوْج اُوْرُب فَوْج فَوْج اِيْرِب قُنْجِي يِرُو ك سِيْدَه سِيْن اَلْوَب
 دُشْمَنَه يُوْر دِيْب دَر دِي اَرْدِيچ مِصْر شَا مَر عَمَق عِيْن طَا ق سَعِيْد لِسْطِيْن
 مَكَه و مَدِيْنَه عَرَب عَرَب اِيچِر سِيْلَه اِيْر دِلَر دَر سُو سَكُو و شَتْفَه بِيُو قِنِيْن
 رُفْح حَرَبَه كُوْتُر مِشَلَر اِيْرَان تُوْرَان دِر خِجْسْتَان مِثَال غَر لِيُو بَر قَلِي اَلْوَب
 دَر دِي صَفْ اَلَا يَلَر قُوْر دِي عَقِيْبَجَه چِيْن مَاجِيْن خِطَاي خَتَن
 اَعُوْر قَا قُوْم تَشْرِيْف لَشَكْرِي دَر سُوْر مَوَاد رُخْش بِنَب سِيْلَر عَرِيْم كِي

روان اولب کلب دردی در پانچ مند سند زنگی سويدان مريد
 سواکون چرسى قس طاعن کي قات قات الاى الاى اولب کورليو ايردى
 ارديج حبش کورستان کورد کوهستان اردول اذربايجان
 در بند سيران جرجان خراسان جيتي ايردى ارد پسندن طينغ
 ات فيل در نغندن قلاغنه پولاده غرق اولب جيد و جوش کچيم زير ليد
 چغشيب اوکشنش دراي جوشان مثال کمليو کلب دردی ارد
 کورجى اسير ايتخام روس چرکس اس افروخ الامان روم
 بنى صفر هر تيد تيسون تيغون نيسان ارمن سوزيان
 لشکري ايردى ات ايا غندن صان زمين فنايه و اردى دخی عقبه
 خاور خوران تغرغ طبرستان عاچم الان برجان کشمير
 کابيل بصيت بکران چرسى ات سورب نمرى جها نلين روان
 اولب ايردى ارديج غور غرجه خور زمر اوزکنج سخرس ساري
 سخين بلغار دشت قيقاق اپور ساپور کنجى ابغاي چرسى

بَرَبِنَبْ بَرَبِدَبْ نَمَرِي عَادِلَيْن سُون ايرب دُردي . اَرْدِي . تَمَقْمُور .
 عَيْن قِيد . عُنُوق . صَبَا چَرِي ايردي . اَرْدِي . صَعُوقِي . قُرَيْمَان . نَصِيرَان
 مَغْرَان . جَحْتَان . عَصِيَان . عَسْكَرِي ايردي . دَرِيَانِي . سَرِشُور . قَلْبِي
 سَنَكَا نَدَا . كَلِيور كُوش . اسْتَحَان تَن . لَشْكَرِي ايردي . اَرْدِي . نَلْ كَرَكُور
 بِيَرَسَر . يَلْنَك سَر . شِيور سَر . كَاوَسَر . مَرُغ سَر . حَمَل سَر . كَزَكْدَن سَر
 كُون سَر . بِي سَر . چَرِي ايردي جُمَلَسِي دُ شَمْنَه قَشُودُردي دَرَسُودَلُور
 دَلِيَج بَرِنَفْسَدَن اَلله دِيوَان اَردي يِرلَرِي كَللَرِي اِكَلْتَدِي كَلْتَدِي وَحُوش
 طِيورِي مَوْل هِيَتَدَن بَلِكَلْتَدِي . اول جَانِبَدَن دَخِي مَشْتَرِي شَاه عَيْن
 الشَّمْس دِلَاوَر لَرِنَلَه جِيشِي اِسْكَندَرِي اول عَظْمَتَدَه اول شُوكْتَدَه كُورِيَك
 كَنْدُورِي وَمَمَلَه بَتُورَب شِيَلَه سِر كُورَدَان دَر دِلَاوَر اِسْكَندَر چَرِي دَخِي قَمَمَا
 يُوز دِيَجُوق مَشْتَرِي چَرِي دَخِي كَنْدُورِي دِيور دِلَر قَرَق بِيك اِرلَه عَنكَرُوشِي
 قَرَاوَل قَدُور اِسْكَندَر شَاه دَخِي يَلُور مِيك اِرلَه . شَابُور خِرْمَانِي . كِيكَلَانِي
 كُورِيَسْتَانِي . جِهَان خَانِي طَبَرِيَسْتَانِي . قَرَاوَل قَيْب بَار كَامِنَه كَلَب قَنْدِي

مَشْرِي دَخِي بَارْكَامِنَه وَارَب وَهَمِلَه اوتوركن كوناكوسى بممى سيقان دن
 خبيراوردى شاداوب اغلنلرين وزيولرين بممته قوشوكندردى كندسى
 تخت تاجين ترين قلب سلطاني مجلس قوردى زرین باديدلر اوردى
 سيم ساق ساقيلر مهتيا دردلدلر بونكا دين مشري اغلنلري دخي بهمن
 سيقانده قوشو وارب يلسب كورشب صورشدلر مشري اغلنلري اسكند
 تختكاسلوي ازن كلب قندغين خبر وپردلر بهمن اشذب غضد كلب
 قاقدي برق مثال شاقدي بيژيلنكل كي اكودي و كودي پستار ذر بالين
 كرنب پندى باش صلب مشري اغلنلرته ايدراي شامزادلر اوش
 وريشهر كوز ازن كلن دشمنه برايش ايدلر كه جهانده داستان سيليلر
 ديب يورت قلب عصر سكامنه قوشو كلب تختكاس مشريه اوردى
 اول قان اتسى مشري چوسين كوردى اندن جيشي اسكندري كوردى
 برعجايب كوز بولشكر يدي فرسخ بري ديش دزلودر لوجا درو خيملر بارو
 بنكاسلر قورلش بممى انى كوز ب برستان و هميله حيران اولب دوردى

اندن کندی دیوب مشتری اعلیٰ لونه ایدر بودر خستایین کورن بجهت
 نسته بوندردوی پیرمندا ایدر از روضه کلن دشمن چری دردی بهمت
 آبی اشد جک اوردی اویندی مپیدی ایلدی کنده کلب ایدر ای پیرمندا
 بو اسکندرین لشکری قنده جمع قلب کلدی پیرهند ایدر قنده بلد
 بلزم حالی بودم اوش از روضه کلدی دیوب یوردلر بهممن دخی نلاجمن ایب
 کتدی پتدی چرسین قندرب کندی قاین اتع مشتری کلب بلشب کورن
 دیوان دتب بیش یوزا توریکار اولب دردلر اندن مشتری بهمه اسکندر
 شکایت ایتدی بهممن دخی از سوب سقالین سعیب ددکم ای سلطان
 عین الشمس کوکلدن مین اندیشه کچورمه جانکه قوقوش ابن اچورمه
 دشمن چرسو کچقلغندن اوشتم ندکار چقا اولسه بو چریء شیله
 طاعن لوم کیمراونی بریده قلمسون آبی کورب بود دشمن دخی بودیان کلسون
 دیوب قاین اتسه دلیم عزت ایتدی مشتری دخی بهممن سوزیله برزاکلوب
 شاد اولب یوردی بر خاص خرید کورب سیقان سرور لونه الشدردی

اندک کویا کوسه استمالت و رب دد کیم ای سلطان سیقان اسکندری پورم
 و روم دیارین الالم سکا و بر کور دین لاف خرمین صاوردی اولیکادین
 اسکندر شاه دخی اعلام قلد کیم ای شاه چقلو چری کلب مشتری چرسر
 قوشدی قندی دیو اسکندر شاه چری خبرین اشذب بیوردی قراول دخی
 زیاده در دلا اول دن کی جیشی کیران بری برنه قرشو بیاق قلب آرام آیتلد
 یتدلر تا کیم صباح ارب کوز کورب کی جانیدن کی جیشی کیران جوشه کلب
 ات فیل کزدن کیم کلب آرجیه و جوشن کلب کیش قوبان بغلندلور در سو
 میر سپاه ات اقا سیه کلب شاهلو شامک سنجاقلرین کوزلیب در دلا لجام
 شامی عین الشمس مشتری . یعنی سیقانی . سوار اولب بیش یوز اوز سیکاری
 الوب دریالین موج اورب چادر خیمدن چقب جنکیرین الوب سیدی
 اسکندر بی در رب صا فلر در رب الایلد و رب سنجاق علملری در حسانلین
 دکب درپ دپدر دشمنی کوزلدی بو جانیدن دخی شاه ذالقرنین علی
 برندن در رب عبادت بلنجه . چهلپا . قیطقون . قالون . قصطنه . یعنی خا

کلب جبہ و جوشن کتوردلر شاه کیدی ساز سلب دقنب خلوتیدن چمک
 کورد کیم • افلاطون • سقر لاج • بقراط • رستطالین • برطوس • نالوس
 جالوس • بید غروس • بهمن • بهرام وزیر درت یوز قرق درت اهل
 حکمت حکمیر له خلوت قاپسنه قرشوسیف طیانب درمیشد شاه کوی
 دعا قلب عنایلد اوقیب شاه ازن ارب مدح تنالرا قدرد کرد کیم **نظم**
 ای دولتی کیخسری جشید سزانه شاه اتدی خدایع بودم خلق جمانه
 انجمن زحل لایق اولای قاپکه دربان چرخ اطللس اولاستکه هم چتر مپانه
 جامینی لوب مشتری هم تختی کوزلد زبکله اود در حکم ایدجی اشوقرانه
 میرخ الله دولتک سیفنی المیش نادشمنکا قیلج اونا اولد قنه قانه
 خرشید فلک شمعن لوب قرشکه کلای کیم دولتک اویور واریسه ایانه
 چکنی بودم زمره اله اللد سنچون کیم نصرتی کون قون بزمر شمانه
 دفتر فی دزد عطا سرد یکی دفتر بغلادید بختکچون یازد دیوانه
 سیر اتدی قرختی سیاه دونی سوردی بختکونی کلمکچون بنده عیانه

قَدِّسَتْ كَوْنِي دُرُشَاهِ جِهَانِ سَمُورَا الْعَلَمِ بَاشْ اُولُ بُوْرِي وُ بُوْرِي كَمِ جِيئِي كِرَانَه
 نَصْرَتِ عَلِي سَنَه دَكَل طَا لِعِ كَلْدَر رَفَعِ اِنْدِي سَتَارَكِ اُونِي بُوْرَجِ كَمَانَه
 يُوْرِي كِه سِ كَنْدَر بُوْدَم اِيچِن دَم دُوْت اِي عَمْرِي عَمْرِي عَمْدِ دُرُت شَامِي بِيكَاَنَه
مُتَدِر اَسْتَا دُ قَوْلِي وَ زِيْرِي اِسْ كَنْدَر شَاهَه بُوْرَجِيْلَه مَدْحِ تَنَا كِيْمَر قَلْدِر شَاهَه
 شَادَا وُلُب قُوَانْدِي بُوْرِي رِيخْشِ چَكْدِر نِيچَه رِيخْشِ كُوَه پَنَكِر بَرَق سِيْر
 بَادِيَا خَان سَم مَشْ كَدَم پِلَنَكِ تَزَاد سِيْر زَاد قَلَاغَنْدِن دِر نَغْمَه دَك پُوْلَاد
 اِنْدِن شَه سُوْرَا وُلُب وَ زِيْرِي لِيْلَه بَار كَاه اُو كِنَه كَلْدِر كُوْر دِر كَمَر قَصْفَر اِن شَاهَه
 رُسْتَم دَا سْتَان اَغْلَنْدَرِي بِيكِر دُرْت يُوْرَجِيهَا نَكِيْر مِيْمَلُو اَنْلِر لِه اَمْر پُوْشَا وُلُب
 صَف بَعْلِيْب شَاه بَار كَاهِنَه قَر شُو سُوْرَا وُلُب سَكُوْر طِيَا نَب شَاهَه مُسْتَنْظِر
 دُر مَشْ لِر شَاه اِيْرُب عَمْرَت سَلَامِن وِيْرُب جُمْلَه دِيْلَا اِيْجِب شَاهَه دَعَا وُلُب
 يَانِي غِيْمَا يِه دِيْرُ چَمْر شَد لِر اِنْدِن شَاه اُو كِنَجَه يُوْرِيْب بَار كَاه اُو كِنْدِن
 سَلَا طِيْلَر صَفِيْنَه كَلْدِي قَامُوْر شُو كَلْب بَاشْ اُوْرُب سَاغ صُوْل يُوْرُدِي
 تَا كِيْمَر سِنَجَا قِ عَمْدَر كَتْرِيْب طِيْلَر دَهْلُو اُوْرُلُب سَر نَا وُ نَفِيْر لِر اُوْرُلُب

چادر لردن چقیق دشمنه تر شو یورد لر چکل برینه ایرجکالت بیکالت
 التمش الت التون چما قلو ایرکک اتلو مهول چاوشلر رخس سورب سیر
 غیر یکن صعلیو کدن لشکری یغی اون کی کز یوز بیکاری سدر اسکندر کی
 دزغورد لر صف الایلو قورد لر قشونلر دوزب دزدلر در حیرستان مثال
 سنجاق عملر کورتدر لاندن ساع قلله • کید شاه هندو • مراد شاه سندو
 اردوان شاه مفرق • سرپال شاه افریقیه • شتلا شاه زنگی کولی حبسه
 دودی • صول قلله • طمعاج خان چینی • ناقور شاه خطای • سون خان
 اغور • مهراج خان ترکستانی • تفود تغری • شهراب کشمیری
 کیکلانی کومی • دودی اندن • مصر سلطان نصر بن عباده • مکه سلطان
 سعد بن عامیر • یمن سلطان اسم شاه • بربر سلطان دلفروز • خرمجان
 شامی شاپور • عراق سلطان فردوس • کرجستان سلطان تنکالوس
 افریج تکفوری نقروش • ناقور • بنی اصغر تکفوری عنطلوس • قیسون
 سلطان مرقلوس • قصفران شامیله رسم اغنلریله اسکندر شاه

25
 كندو بخافنه دپ قدي . اندن ميا شاه سهيل . عنوقيل سلطان عتقام
 قتمور شاه عفر قول . مغزايدي ملكي صيخان . يمش بيكاريله قصفان شاه
 قفا دار قدي . اندن شاه مزاد كودن . غصه فري كوچك . جوا نخت . ستم شاه
 شمرور . شملاس . بهراد . فرخ . خاقان . طبر زاد . تغي خان . طرخان
 هلهلان . كيمان . قمر قمر . امران . قهرمان . فرخان . فرخ خات
 شيرزند . اهلش خان . معتصم . جلاد . زنگول . نودر . ملك شاه
 مهاي خان . قبي خان . بوساين . بوزيكر . شاهزاده . قرق بيكاريله تبسون
 اري قدي چريوكر قيسه طربي الوذه دشب سنپه اكا يارد مر اويلو . اندن
 اسكندر شاه كندسي . مخطاي خردمي . قراطاي اچاخه . قيسلاني نوسي
 بختاش خاني دشتي . قمش خاني قيقچاي . سرخه نخيني . قوق بيك
 ارله جلاد و سنجي اولب سجا قلدا و لكن الوب دودلدا . اندن سرنشور . قيبك
 براقدر . ايت . قوت . بيد . پلنگ . ارسلان بشلورد . شتر سردلو . كاوسرلو
 خرض سر . كوكدن سرلو . استخان تن لو . عصياني لو . ججستانيلو . شكر اندر

کَلِمَ کُوشَلَرِ یوز طمغان بیکار سچوب مهنتا بی صعوتی با شوق دامن
 یوزنه کورپ در دلدل اندن اسکنند شاه ایدرای مهنتا سن خنکیم بن اشار
 قلم یورپ دشمنله جنک قلسین دیب شاه کندو دویین دور قیبت قنکای
 یونانی برله یمش خاص سرور لره یورپ دشمن چرسین قرشودن آلامی
 آلامی کورپ وزنه اورپ دشمنک پیش کوز یوز بیک ار چرسین کورپ بکنس
 آفریندلرینه کلب دپلرینه در دلدل اولدیکادین بهمنی سیقانی دخی سجاغن
 قویب اون کی اغلی برله جب و جوشنه غرق اولب آهن یوش کر کدندلر بنپ
 مشتری سجاغنه کلب باش قیبت دلدل کیم ای سلطانی عین الشمر دستو
 ویر میدانه کیر کومر جولان اور کومر دشمن سرور لره از لک اینین اینیالوم
 قومور قنسون دیب کورنیش سونش بیزیلنک کی اگر شب کمر شدلر
 مشتری شاه دخی آنی کورپ قوندی دستور ویردی اندن بهمن اغلنلرینه
 ایدر کیوک میدانه جولان قلوک دشمندن اردک ار لک کسترک ددی
 یغور بهمنوک مفروح آذلو بردلا وداغلی ساز سلب راست قلب کر کدن

۲۶
 میدانه پورب جولان اورب میدان اورتسده درب کیش اورب خا
 برله چاغرب اسکندر طرفیندن اردلدی بو جان بدن دخی اسکندر سوزور
 مپست اردرها لپن کریشب سونشب قصد قلدر کیم میدانه ات سورل قیقا
 قعیب اردن برنه اشارت قلدی کیم تنطوسه اصفریه در حال رخس میدانه
 سورب جولان اورب مفروچی سیقانیه قوشو کلب دورشب بری برنه ات
 سورب ابرشدر سکو برله دلیم جنک تیشدر چی دورشدر عاقبت اسکندر
 سروری سکو سونب مفروچی سیدینه سجدی سکودی نیتیز یا غرنه
 کچدی آتندن یقدی چیشی اسکندر کورب آفرین دیوان ایتدر عین الشمس
 لشکری غیرته کلب غریو قلدی بو ارلعهده جهل یا سهرغلین سون واره
 دوشن سیقانیو کباشین کسب اسکندر شامه کلب آتی آیاغنه صلب
 دعا قلب در کیم ای شامه سران همیشه دشمن باشی کسلب اتوک آیاغنه
 کلسون دیب باشی سکو به دکت در جیران اوردر بو یکا دین مشتری کورپ
 غیرته کلب بهمن دخی اغلی شدکنه غضبه کلب روان و افیق ادواغلین

میندانه کندردی رخس سورب قنطوسه ایردی برکز اوردی کومی البرن
 اورسه زیز بر قوردی اما قنطوس راست بر صلب منع قلدی توبت
 کندیه ایرب ات سورب و آتیقی سیقاسیه کوز اوردی قلقان قولنده خر
 اولب دپسنه دقندی باشی شیله طاعتدی در حال رخشدن دستیک
 مشری مهمی سیقانی انی کورب آه قلیشدلر **حکیم قولنج** مهمی سیقانی اغلی
 و آتیقی ایچون آه ایدجک بغور او چچی اغلی مغلان رخس سورب ایرب قنطو
 برکز شله اوردیکم قلقان قولنده طاعتدی ضرب باشنه دقنب خر
 قلدی انی کورب جیتی اسکندر غریو ایتدی اندن سرورلدن شیلا فی
 حالونی نعره حقیق ات سورب کوز صلب ایردی مغلانه برکز اوردی
 قلقان صلب سر قلدی اولدخی کوز یله حمله ایتدی شیلان دخی سپر
 برله منع قلدی **راوی آیدن** اولکی آدم آرد درها سیمیش کوز بوی برنه اورپ
 رد ایدشدلر آخیرنده شیلان برکز اوردی مغلانک قلقان قعاسنده
 طاعتدی دپسنه دقنب باشی شیله خر دایتدی انی کورجک اتع حیرک

شکریم ساج موله دورن پستان سرد لری و هم الشدر قصد قلد کیم ات میدانه
 سون بهمنوک بردلاور عموسی و آردی آدی سا فور سیف بوزنده سرد کشید
 نعره خیمرب کرگدن میدانه پورب پون شیلا نه ایردی قره بلبلین کوز کران
 خواره قلدی شیلان پولاد سپر فر شود تدی بر ضرب شیله اورد کیم شیلانک
 قلقات باشیله خرد قلدی رنخشدن یقدی کیش اورب توانپ جولان ایتدی
 آندن اسکندر سرد لری نندن قملاجی عراقی رنخس پورب سا قوری سیقاند ایر
 برکز خواره قلدی کومی طمغانید اور سپه ربوز بر قلور دی اما سا فور سرت
 سپر فر شولب درست رد قلدی سا فور دخی کوز اوردی قملاج منع قلدی
 طقسان کوز بری برینه اور دلر آخدا سا فور کوز اورب قملاج قلقاتن خرد قلب
 دمورا یغین دپسنه کمدی قملاج رنخس بیننه دشدی قصد قلد سا فور کیم
 ینه ایرب کوز اون اسکندر طرفندن قطاعه یونانی اغلی اطواس آبی کورپ
 رعدیوار نعره خیمر جی طرفلندن بیک بر ابطال کوز کران قولنا الوب آب نواد
 رنخس سا فور ازن سوردی برق پیکان تلین کلب ایردی کوز سا قوری سیقانیه

حَوَالَه قَلْدِي سَاقُورِ سِپَرِ قَرَشُو وِردِي اَطُواسِ شَيْلَه صَرَبِ اوردِ كِبرِ قَلْقَانِ
 چِه قَلْقَانِ اَلَجِي تَرَكَمَانِ پَرَانِ قَوْلِنْدَه طَاعِلْدِي اِنْدِي كَرَسَا قُورَكِ دِيسِنْدَه
 دُغْنَبِ كَبْتِكِي بَاشِي پُولَادِ اَشْفِيلَه خُودِ خَشَاشِ قَلْدِي نَسِي اَنْدَنِ دُشْتِدِي
 بَرَايَاغِي اوزِ نَكُودَه قَلْبِ رَحْتِي بِلِكَلِيبِ يوكُورْدِي سَاقُورِ شِينِ يَا تَجِ سِوَرْدِي
 جِيشِي سَكَنْدَرِ كُورَبِ اُونِ اَلِي كَرِيوزِ بِيكِرِ اَرَعِدِيوِ قَلْبِ كِيشِ قَرَبَانِ اوردِ كَرِ
 خَرَصَانِ قَلْبِ خُونِ سَاقُورِ اَلِي دَخِي اُونِلَه اُولَقَدَرِ سَكِرِ تَدِكِرِ سَاقُورِ كِ سُونِ نَكْدَنِ
 اوزِ نَكُودَه بَرَايَلُوغِي قَلْدِي مِمَانِ اَلِي كُورَبِ اَه ايتْدِي بَهْمَنِ شَيْلَه قَا تَدِكِيمِ
 بِلْدِرِ مَلِينِ شَا قَدِي نَعْنِ خِي قَرَبِ كُوكْدَنِ مِي دَانَه سِوَرْدِي جُولَانِ اوردِي قَن
 بِلْتَلِينِ پُولَادِ كُورِ چِنَارِ شَا خَلِينِ قَوْلِيلَه بَاشِي اَزَنِ چُورَبِ كُوكْدَنِ اِيَاغِي پِرِ
 يوزِينِ خِرْمَتَلِينِ صَاوَرَبِ سُونِ اَطُواسَه اِوَرْدِي رِكَابِ اَزَنِ دُرَبِ غُصْبَه كُورِ
 حَوَالَه قَلْدِي اَطُواسِ دَخِي رَاسْتِ سِپَرِ صَلْبِ اُولِ جِهَانِ كِي كُورِينِ غَمُ سُونِ
 قَلْدِي شِينِ كَلِيمِ كُورِ نَلْدَرِ اَفَرِينِ دَلِدِرِ بَهْمَتُوكِ صَرَبِ اوزِ شِينِ اَطُواسِ مَعِ قَلْبِ شِينِ
 نُوَبْتِ اَطُواسَه اِوَرَبِ قَلْقَانِ يَا غَرِينَه صَلْبِ سَامِ سَوَارِوَارِ كُورِ كِرَانِ قُلْتِ اَلُوَبِ

اول پهلوانان رستمین نعره اورب رخس سیم غلین سورب بهمته ایرپ
 رکاب اوز درب کوز خواله قلدی بهممن دخی الت یوز ارطال پولاد قلقان
 ققازن فرشودندی اطواس بر ضرب شیله اورد کیم پولاد عمودی اورد
 برله بوز ابر قلو ردی اما سلطان سیقان قلقان دوشمندی قول شامدی
 اطواس ضرب سادی براطواس بر بهممن کونش قبه فلکه دکلنج کوز کران
 برله طراق طراق دو کسند لر عاقبت بهممن اطواس سپرنده بر خطا کوزین
 اوردی قلقان تولنده چرخوار دندی ضرب ایندی اطواس یا غرنند شیله
 دقند کیم در نفسی بکلندی قدی اکی قات اولب ات بینه ایندی قصد قلدیم
 بقله کنندی دیردی غیرت حیثیت ایندی نامدار لری یولین کوز تدی **حکیم قولنج**
 اطواس کنندی دیرب پنه نعره اورب رخس سورب بهممن سیقانید ایرب کوز
 اوردی شیلکم بهمموک پولاد قلقانی تولنده اولق کبی اولدی بهممن غضبه
 کلب قلقان دیزنه صلب بیکدورت یوز ارطال کوز کران قس بلتین باش اری
 صلب کوز کدن سورب عقابلین ایرب کوز خواله قلدی اطواس قلقان مقابله

صِلْدِي شِيلَه ضَرْبِ اوردِكِم قَلْقَان اطراس توبنده دَنْدِي ايندي كوز صَرْبِ
 اطواسِك رَحْشَك كَرْدَنَه دَقْتِي خَرْدِ اَشْدِي اطواس اتيله بَقَلْدِي بَمَلَنَه
 كَزَلْدَن سَوْرَب اِيْرَج اطواسِك اولو قَرْدِ اَشِي قِيْس غَرَجِ حِيْقَرَب شِيْرَا دَر حِيْقَرَبِ
 مِيْدَانَه سَوْرَدِي جَوَلَان قَلْب سَوْن سِيْمَر عَلِيْن بَهْمَنَه اِيْرَب بِيْكَر بَرِيْمَان كَزَلْدِ
 حَوَالَه قَلْدِي بَهْمَن قَلْقَان قَرشود تَدِي شِيلَه ضَرْبِ اوردِكِم كَزَلْدِي كُو پَلْدِي سِي
 قَلْقَان دُ پَلْدِي جِيْرَجُ چَا رُوْمَه اِيْرَدِي پُوْلَا ذِ سِيْرَدَن دَمور كَزَلْدَن مَشْعَلَلِيْن
 اود بَرِنَابِ اوردِي نُوْبَتِ بَهْمَن اِيْرَب سِيْرِيَا غَرِيْنَه صَلْبِ كَزَلْدِي كُوْلَه اَلُوْبِ كَزَلْدَن
 سَوْرَبِ اِيْرَدِي كَزَلْدِي قِيْسَه حَوَالَه قَلْدِي سِيْر صَلْبِ رَدَا اِيْتَدِي بَر قِيْسِ نُوْنَا نِي
 بَر بَهْمَنِي سِيْقَانِي بَرِيْمَان كَزَلْدِي جِيْنِكِيْن اِيْتَدِلْدَا اِيْدَر كَن قِيْسِ كَزَلْدِي اَوْرَبِ بَهْمَن
 قَلْقَانِيْن قَوْلِنْدَه بَر قَلْجِ جَر جِيْوَا رِ چَوْرَدِي كَزَلْدِي قَلْقَانْدَن قِيْدِي بَهْمَن اِيْرَب
 بَر صَرْبِ اَوْرَبِ اِيْ بِيْنَه دُ شَرْدِي شَا سَوْرَدِي مُشْتَرِي اِيْ كُوْرَبِ بَر كَزَلْدِي حِيْقَرَبِ
 مُشْتَرِي شَاهِ حِيْقَرَبِ غَنَه بِيْشِ نُوْر اَوْرَبِيْكَ اَر غَرِيْوِيْ قَلْدِلْدَا بُوْجَا بِيْدَن دَخِيْوَانِ
 اِيْ كَزَلْدِي بِيْكَ اَر قِيْسِيْ فَرِيْنِ اِيْتَدِلْدَا اَوْرَبِيْ شَاهِ سِيْقَانِ نُوْنِ كَنْدِي دِيْرَبِ

قیوسند قیوس کورب شائب ات بینه دشدکنه غیرته کلب قادی برق
 میله اوقدی کوزین طرفینه صلب الماس تلج یا لجان قلب نعر حقیق
 کلدن تیریت نیکبی ایدی تیغ بران حواله قلدی قیس امن سیر قشورید
 مهمن اچلب قیسوک سپرین قولنده ای یان قلدی باش تلج اوردت ک
 چوردی سیف قیسوک آتی کردن کسب یه صلدی قیس رخشله قلدی
 رخشدن ابر تلن دوزج مهمن سون ایرب پنه سیف حواله قلدی قیس
 سیف او کندن کندی ایدی تلج دلی ایدی دوشنده زخم اوردی بو جان بیا
 قیطاسه نونانی کورب شیله نعر اورد کیم ساع صول دوران سرور لوی و همه
 صلب کوز کوان طرفلندن الوب عقاب لیلین رخس سورب سیمرغ مشک
 مهمنی سقان خی قیطاسه کوردی نتا **نظم** برق اینلور عد اولور برد لید
 قهر آن سینلو صورتده ارد شیر دستم دستانه یکدر هیبتی
 نرماندن داجی یکرک صطوقی برسیاه رخس استنه اولیش سوار
 سانسین سورمش کلور سام سوار شوکتندن قان قشاور نره دیو

قوشینه در میا یوزیک خدیو اکسوزین کورسه انی افرسیاب
 قورقندن اولیدی برز بابت دون ایدی افر دونه سورسه آت
 کورسه جشید سورشن اولدی مات ایشو میینه کورجک ای امین
 بهمنی سیقانی قیطاس یقین بلد قیطاس کیمد و کین اول سنان
 دگله امدی نید سزا اول پهلوان لیک سند آخی اری ای صفا
 ویرصلو شاد اولسون مصطفی **نشر** ز اوی قولج بهمنی سیقانی قیطاس
 کورب بلب سپر قلنه صلب کر کدن قوشو سوردی قیطاس دخی سیم غلین
 سون ایرب بهمنه بر کر حواله قلدی سپر قوشو و یوب یوزیک بلا یله سرد
 ایتدی سروری یونان شیله ضرب اورد کیم قلقان بهمن قولنده اولقلین
 اکی قات اولدی کرز کو پلد بی قلقان دپلد بی بهمنو ک باشی کلمندی قلقاری
 دمشقی طاس کیم اوتدی پنه کند زین دیرت کرز قولنه الوب کر کدن سورب اوب
 قیطاسه کرز حواله ایتدی سروری یونان سپر صلب راست درست رد قلدی
 بر سنان بهمنی سیقانی قیطاس یونانی جنک ایتدی یوزیمش کوز بوی برن

اور دلو عاقبت قیطاس برگرز اور دی ہمین تلقانن پزان طاعتدی جتیا بک
 یا شی کوزا غور بندن او غولدی ایندی ضرب یا غزینده دقندی دم نفس سینده
 بغلندی ایاق رکابدن چقب رختندن طراز بطراز یقلدی اغلندی کورپ
 غیرین قلب • قاعد • فریاد • عنکوش • عطاش • صاریو • عطاش • برداع
 علان • شاریق • بو طقند دلاور لور نعلر حقیق ات اتلری ازن سور دلو بو
 جابندن ہمین کنددی دیرب درنج چهل پای عمرتی سیریلنک سینلو سیکارله
 سون ایرب ہمینی بصره دشدلر تا کم قیلین بغلیالر قیطاس دخی کورد کم طقند
 آهن پوش سرور لور دختس سورب کندیه کلور لور ہمینی قیب رعدیوار نعلر حقیق
 ات سورب قوشو کنددی اسکندر شاه دخی ای کورب سرور لور اشارت قلدی سرور
 لردن دخی • عاجم عراقی • عراقی کوی • سهیل سرخی • طارم بلخی • سیف علی
 قیدری قروانی • افروزی کاش • هشام جلی • نعلر حقیق بو سکندر سرور
 دختس سورب قیطاس اردنج کتدلر اول ہمین اغلندی قیطاسه ایردلو ارینه
 الوب جکل پتدلر اددندن سرور لور دخی ایریش برلستی الشب اور شب سور دلو

جگر ایدکن قیاس صاری آدلو اغلنه برکزاوردی باشی شعیله خردیدر
 اولد دشیجکل قلن قرنداشلری سنب تجدی ای کورب مشتری شاره اولد
 قوکر دیوچاغردی آندن عین الشمس دیارنکر سلاطین سروردی . شیبان
 سنجان . سرهنکر . قوشنکر . ریاط . سیاط . ساطور . شطرنج . شمشیر
 برجان . سالون . بوسایره یوزیکورم عیوان رخس سورب بهمین اغلندین
 قوشولیب اسکندر سروردین اریه الوب افوزی کاشی د شورب شهید ایتد
 بونیکادین اسکندر سروردی کورب آت سورب یتیشیدی سروردی اوب سیف
 اوزب یوزیکورم عین الشمس سروردین بوی برنه قاردلر برقاچی قهرردی ییکاد
 چهلپادخی پیکرله بهمینی بملیکچ بهمین دخی استنه اوشنکروک کینوک قلین
 کینوک بودین سیدی کینوک بینین بکدی کینوک مشت اوزب باشین قورقین
 خرد ایتدی تا کیم اولد جمان کیم بملوانی بغلیب الوب شامه کتد لرتد لر عین
 ایتد لر شاه دخی یوردی بکلد لرد اولد ییکادین اسکندر سروردی دخی مشرک
 دلاوردین سبب کیموسنه سوردد لرد آندن سنجان سروردی دخی . قالون

طالون . صغون . سراق . صطلان . مهرش . براد . روتاق . طشپین .
 کلوانین . کالوس . کراس . طاریف . بھنوک لالیع عنقاب برله درت یوز
 دلاوزات سورب ایردلا اسکندر سرورلر نه سیف اورب برتاج مبارزلر قلیج
 یوزلر نه شرحه سوردلر اتی کورب اسکندر سرورلر نندن بنه . تورمانی مقصی
 قیطون قالیونی . شتاجی سعیدی . طیلونی طایفی . مجال عین البلاء
 قارونی قرینی . سرنال کیشی بحرینی . دیودست مهدانی . بھر قیدی صفامانی
 شهبوری نیشابوری . طیاری طبری . تارانغ توکستانی . اشتری تشریفی .
 سامر حمانی . غوری مفراتی . یوزیکرمان پویش مبارزلر نه رخس سورب ایردلر
 سیفانیدن سیف سالیق اورب حتی دلاوزلر قیرب سبب کیروسنه سوردلر
 شمسیلر اتی کورب مشتری شاهک الی اعلی . بھرامر . جافرید . ددیکل کوبید
 جنک ارپله کیش قوربان قعب نعر لرحیقرب رخس سوردلر بوجانیدن قطار
 یونانی کلنلری کورب ازلیک اینین اوینیوردشنی میدانه کلکچون کیوردنپ
 کتدلر شمسیلر سیفانیلر اسکندر یلری قجر صوب کرم سوردلر ایردلر قیط

دخی کدزکن کیش تقب دندی اکی یوزیکومر دلاوربله دتب نعر حقیقرب سورده
 دوبرو ایریش درت بیکر چالیش ارنه قرشب جنک ایتد لرینه اسکنده طرفین
 احصار اسن . انجلوس چرکنس . سخین روس . قیطاس اچلیص . اطراش
 الامانی . نودری جرجانی . سیاه پوشه شیروانی . طنطوشی غوری . اطراش
 غرچی . بولرخان . ترخان . خورزمی . بهستونی . سدرنجی . مماند نامازک
 قرخ زاد دشتی . من تاشه قفجای . بیکریدی یوزدلا و برله ات سورب سیل علین
 سون ایرب سیف اورب روان دشمن چالیشین سیب کیرو دندرد کومشتری دخی
 کوردیکم چالیشین دشمن جلا و سنجی سیدی سوردی کاور کیش تقب نعره
 حقیقرب قصد قلد کیم رخس میدانه سون وزیری خاص قعدی بغورینه
 اکی دلاورا غلنلری . خورفد . جهان شاد . اون درت بیکر پولا دظنلوارالو
 نعر حقیقرب ات سوردرلرا شکندر چالیشینه ایردر سیف اوردر چقلم اولب
 اسکندر چالیشین سیب کیرو سوردرلرینه اسکندر طرفیندن سوردرلر جوشه
 کلدر کیمدر . پیل پاء جندیدی . شردم افریقی . تنکولی کوجی . انجسپ

32
 زابجی . اغراضی عاصمی . زبطانی عنونی . نرقاعی اغربوسی . شمباری صبا .
 شادانی نوامی . شطای نیغونی . سهرابی انطونی . طنطنون جانسی . زماری
 صحنونی . یدی بیک پولادی پوشله غریب قلب ات سورب سنب دن سرورلی قرش
 واربت سرورلدخی دتب دشمنه سیف سالیق اورب روان دشمن چالشین
 سیب سورلدردوش کلن قیرچلد **استاد قرلیجه** اسکندر سرورلدی مشتری
 چالشین سیب کیوشه سورجک شمیلرینه غلو قلب مشتریکل اکی اغلی
 میلون . صالون . یتیش بیک سازسلب پوش جنکار یله بحری جرجان مثال
 موج اورب رخش سورب سنان چریلرین قرشویب دندر ددر طقسان بیک
 جنک جواری اولب قلیچ اورب ذالقدرین چالشین ینه دندر دتب خلی پر سورب
 دلیر دلاور قیرچلد اسکندر طرفیندن ینه . کتوالی سر نشور . تنلوسی قیل بران
 قرطنویب سکند . کوهنیلر کک سپر . اطرفیلی شتر سور . جراع کاوسر . التمش
 بیکار له بحری جوشانلین موج اورب فوج فوج سورب کورلیو کملیو چالیش
 سیب سورن چریه قرشوا بریش قرشب قشش دتشب یرتشب اورشدلد

سَاغُ صَوْلُ سُوْرٍ شَدِّ لَرِ سَيْبِ عَيْنِ الشَّمْسِ جَرَسِيْنِ كِيْرُوسِنَه سُوْرٍ دِلَرِ مَشْرِ كِي
 شَاهِ اَنِي كُوْرُبِ اِشَارَتِ اِيْتَدِي يُوْزِي كِيْمَرِ سِيْكَرِ جَنَكِ اَرِي سَيْقَانِ چَرَسِيْنَدِنِ اِنْتِ
 مِيْدَاكِنَه سُوْرُبِ طُقْسَانِ بِيْكَرِ سَيْبِ دُنْ جَرَلَرِنَه قَرَشُوْ اِيْرِدِلَرِ اِسْكَنْدَرِ چَرَسِيْنَه
 سَيْفِ اُوْرِدِلَرِ سِيْدِلَرِ كِيْرُوسِنَه سُوْرٍ دِلَرِ اِسْكَنْدَرِ چَرَسِيْنَدِنِ دَخِي يَارَه مَرِي اِيْرِدِلَرِ
 نِيْشَا • اَشْتِيْرِيْلَنَكِ سِيْر • بِيْرُوْ سِيْ بِيْرُ سُوْر • عَصْفِيْنِيْ خِرْمِ سِيْر • عَنَكُوْتِيْ حَلِيْمِيْر
 عَنَقَا شِ مَرَعِ سِيْر • قَنْطَلَا نِيْ كَرَكْدَنِ سِيْر • قَرَاهِيْسِيْ اَشْحَانِ تَنْ • زَنْطُوْرِيْ كِيْلَمِ كُوْتِ
 تَاْمِيْنِ كُوْنِ سِيْر • يُوْزِي تِيْمِشِ بِيْكَرِ اَرِنَه دَرِي اَلِيْنِ كُوْرِيْ كِيْمَرِ سُوْرٍ دِلَرِ سِيْلِ طُوْغَلِ
 كِيْ اِيْرِدِلَرِ جِيْشِيْ سَيْقَانِيْ عَيْسُكُوْرِيْ عَيْنِ الشَّمْسِيْ غَرَقَه وَيْرِدِلَرِ سَيْبِ كِيْرُوسِنَه
 سُوْرٍ دِلَرِ اَلْحَا كِيْمَرِ سُلْطَانِيْ عَيْنِ الشَّمْسِ دَخِي كُوْرِدِيْمَرِ جَرَسِيْنِ يِنَه سَيْبِ سُوْرٍ
 قَصْدِ قَلْدِ كِيْمَرِ رَحْمَتِ دُشْمَنَه قَرَشُوْ سُوْرِ قَمْدِيْ كِيْمَرِ دَرِي سِيْ دُوْرِيْدَنِ قَلْمِشِ
 يُوْزِ طُقْسَانِ بَايْشِيْدَه بَرِيْهَلُوْ اَنِ وَاْرِدِيْ اَدِنَه سَرَا دِيْلِدِ دِيْرِلَرِ دِيْ دِيْ كِيْمَرِ اِي
 مَشْرِ شَاهِ سَنِ سَجَا قَلْدِ كَدَه دُوْرِيْنِ دُشْمَنَه سَيْفِ اُوْرِيْ قَرِيْبِ سَرَا دِيْلِدِ
 يَكِيْمَرِ دُرْتِ اَعْلِيْ يُوْزِ قَرَقِ تُوْرِيْ بَرِلَه نَهْرًا حِيْقَرُبِ يُوْزِي تِيْمِشِ بِيْكَرِ جَنَكِ اَرِيْنِ

الوب بحری رواندن کورلیو چکنه کتدلر سنب دنن چریه قوشوتدلر تیغ تیر
 اوزوب قوشپ قوشب تیر خذ نکلا اتشب جنک اشوب ایتدلر سوی اسکندی
 سبب کیروشنه سوزدلر اجلی برمشین قیردلر اسکندر سرورلرندند دخی قوش
 اخلیون قیسری عقرتول قمتوری قراعی قریمانی دزاعی قوصیریانی صیحانی
 دیکانی مفراتی حیرانی جحشانی دمریالی میر قاطر عصیانی مهنطای
 سوزدانی صعوقی یوزیکریم سیکار له بحر ی قظراندن موج اوب سوزدلر اوردلر
 سنب دنن لشکری اوکلرندن اوردلر دشمنه قلیج اوردلر بری برنه قردلر اوج کز
 یوزیکارری سبب سنجاغنه سوزدلر اول جانبدن مشری شاه کورد کیمرینه
 چرسین سبب سوزدلر روان اولواغلی پیرمینه سنجانی دبنده قیب درسو
 چرسيله رخش پورب جنکه کوردی اوج کز یوزیکل اسکندر چرسین سبيله
 سبب سون اسکندر شاه اذن کتدلرانی کورب اسکندر شاه اغلی قسفران شاه
 اکسوزین شيله نهر اورد کیمر دزیالین چری و هم الدی اندن رستم دایستان قورک
 شهنار اشکال رعد برق سنکاتی خسرو زمین اغلی خاقان افروزی

کَشْمِیرِی اَعْلٰی عَضْمِی کُوجِک • مَشْرَد سِنْد وَاَعْلٰی جَوَانِحَت • طُور خَالِ اَعْلٰی قُرْبَانِ
 یُوزْکُورِ سِکِ اِرْلَه جَرِی بَیْطِ سَلِیْن مَوْجِ اُوْرُب فَوْجِ فَوْجِ دُشْمَنَه قَرَشُوْر حَمِی
 سُوْر دَلِ سِیْفِ اُوْر دَلِ سُوْن کَلَنْ چَرِی • دُرْغُوْر دَلِ قَرِشَب طَقْزِ کُوْر سِکِ اِرْلَه
 چَالِشَب جَنکَه دُرْ دَلِ بَرِجَنکِ عَظِیْمِ قَلْدِ کَرِ کَرِ مَرِ سَتِمِ دَاسْتَانِ نَرِ مَآنِ قَرْمَآنِ قَاتِلِ
 کُوْر سَه اَفَرِیْنِ تَلُوْر دِی **اَسْتَاذِ قَوْلِیْ** قَصْفَرِیْنِ شَاهِ مَشْتَرِی شَاهِ بَرْلَه قَاشْ قَرَادِ
 جَنکِ قَلْدِ لَشِیْکَلِیْمِ اَتِ فِیْلِ یُوْشْدِی اَدِیُوْر لَدِی چَالِشْدَنْ قَلِچْکَرِ کُدَلِبِ اَرِیَه
 دُنْدِی کُوْر سَا لَقَلْ سَلْمَقْدَنْ قَلْکَرِ بَلْکَرِ قَلْدِی جِبِ وِجُوْشْنَلْ سِیْفِ یُوْر نَدَه
 دِشْتَلِیْنِ چَلْبِ سَا چِلْدِی سِیْر لَرَا نِ سِکَا نِیْدَنْ غَلِیْبَه دُنْدِی اَنْدَنْ شَاهَلْ
 یُوْر دِی طَبَلِ اَسَا یِش اُوْر دَلِ چَا وِش لَرَا ت سُوْر دَلِ رَجَنکِ اِیْدَنْ لَشْکَرِی کِی بِکَا
 دُنْدَرِب سُوْر دَلِ سَخَا غِ دِیْر لِبِ اِیْش یِلْدَاش دُکَنْلَشْدَلْ رَا کِی طَرَفْدَنْ بَرِی بَرِنَه
 قَرَاوَلْ قُیْبِ بَار کَامَه کَلْبِ قَنْدَلْ سَلَا طِیْنِ سَرُوْر لَرِ جِبِ وِجُوْشْنِ چِقْرِبِ اِسْکَنْدَه
 شَاهِ شَعِنَه جَمْعِ اُوْلِبِ دِیُوْآنِ قُوْر دَلِ اُوْلِ نِکَا دِیْنِ مَشْتَرِی شَاهِ اَغْلَنْلَرِی بَرْلَه
 بَحْمِی سِیْقَا نِی کَرِ قِتَارِ اُوْلَدِغْنَه غَا یِتِ دِیْلَشْکِیْتِ دُشَبِ اُوْر دَلِ غِیْرِی جَمِیْتِ

قوسیب ایله وکتر دگر چک ارنه یات براق ات طون ویرد لاندن بصیر کشارقی
 اقلوا علی برنمن دورب ددسه مشری شاه اوکته کلب باش قیب دستور الو
 انشین اسکندر چر سیدن اغور لغا کتدی اسکندر بیلر شکنده اولپ سونا
 حیثی اسکندر ک بر طرفندن کیرب اسکندر شاه دیوانه کلب سیامیل صفند
 دورب چشم گوش اولدی اندن اسکندر شاه او تورکن سر لشکر کلب باش
 قیب ددر کیم ای شاهه زمین سرور لردن • قنطلوبه اصغری • شیلانی خالونی
 ابوش • بیدوش • مفرعونی عصیانی • افروزی کاشه • شریطن کلیم گوش
 طوطانی هندو • قنطیری زاجی • بو طقد دلا وریولو کاتربان اولمش شاه
 دلمر نایش یشا سون دیب دعا قلد لدر شاه دخی اولد دلا وریلو ایچون اجیب
 اغلدی اندن بیوردی انلیری ارکان بوله جیملمین پاک قلب سیاه
 اطلاسدن کفنلر صرب عاج ابوسدن نابوتلردوزب امانت دیودفن قلد
 بغور شاه بیوردی چهل پای عراقی وارپ پیکلریله مشری شاه کویا کوسیمین
 سیقانی قلی بغلو جگری طفلو اسکندر شاه قرشوسنه کورب سیاسه درغور

بهمنی سقانی دخی کندي ديوب اسكندري دوبرو كويب ديوانه نظريات درلو
 درلو خاوقاي كويجك و هم دشت كندي شوردي سياسته بيون ويوب دوردي
 اسكندر شاه دخی بهمنه نظر اوردي قوق دوت اريش قد قامت هيران قائم
 صلابت افرسياب صطوت بر كور بر سرور قلی بعلو جكري طخلو سنور خيانت
 ثيب بي فزع دورب كندي كوزل شاه اول سرورك صورتن صطوت غديرين
 افرينلدي اندن عراقيه ايدر دي بوسرون صور كيمدر ارسه راستن ديوت
 باش المذن تورسون عراقی دخی بيريپلنك كيه الكويو كمز يو بهمن اوكنه كلب
 دد كبراي دلاور كيمين بهمنی سقانی دخی کندي ديوي بليجك يذ عراقی ايد
 اي سروري سقان بو او تر ب دوران سلاطين سرور لوي كوزد كي بهمن ايدر كوزدم
 بكندم عراقی ايدر اي سقانی بو كوزد كوك كيميلد مريوي پنجلين بردياروك
 سلطان سروري در جملسي قللر ندن كلذ كنجه دولت سعادت ستاري
 فرصت ادير دكجه اسكندر شاه اريك ايننده ستان سينشوب كندلوي بلي
 اسكندر شاهه قول اولب قللق قلب جهان سراين عمره استا چون سير ايدر

سَنَدِ حَقِّ شَمْسِ بَلَدِ كِبِيَه قُصُورِ كِه مُعْتَرِفِ اَوْلَبِ نَفْسُ كِه انصافِ وَيَدِ كِه كَل
 اِسْتَكْنَدَرِ شَامِه بَنَدَه اَوْلَدِ يورِي دِيَارِ كِي شَاهِ سِتَارِ سِيلَه دُشْمَنْدَن قُورِي بَاقِي
 عَمَرِ كِي بَخْلَقِ اجْتِمَاعِ سَلَاطِينِ اِجْنَدَه كُجُورِ عَمَرِ مَبَاكُ چَسُونِ وَكَرْفِ عَمَرِ كِي
 قَيْدِ مَبْدَا اِجْنَدَه كُجُورِ سِينِ دِيَبِ بَرَقَاجِ دَخِي نَصِيحَتِ اِسْتَدِي بَهْمَنِ عَمَرِ كِي
 بَرِ سُوْرِي اِسْتَدِ بَ فِكْرَه وَارْدِي غَايَتِ رُوشَنِ ضَمِيْرِ وَجُودِ اِدِي كُورِ دِكِرِ سِيَايَتِ
 يُوْرِنْدَه عَمَرِ كِي دَوْلَتِ سُوْرِي دِي اَنْدَن بَهْمَنِ قَنَلُو كُورِ لُزْ بِلَه اَلَا رِي اَلَا رِي
 عَمَرِ كِي يُوْرِنْدَه بَقِيَبِ بَرَقَاجِ بَاشِيْنِ صَلَبِ دِدِ كِمِ اِي شَخْصِ هَرِ نِكِمِ دِدِ كِرِ اَسْت
 دُو كَا مَبَا بُوْدِ مَرِ اِيْشِ صُوكِيْنِ صَلَبِ اِسْتَكْنَدَن بَنَدَه اُولِي حَقِّ تَايِنِ اَلَمِ مُشْتَرِكِ
 شَامِه خَايِنِ اُولِيْشِ اُولُوْرِيْنِ زِيْرَا اَنْدَن يُوْرِدَن دُرُوْرِ مَرِ اِيْشِ خُوفِنْدَن شَامِلُوْرِي
 يُوْرِدَن دُرُوبِ دَرِي يُوْرِمَكْنَدَن يُوْرِسُوْبِلَه اَلُوْمِ يَكُوْرِدَرِ دِيَبِ سَرُوْرِي سِيْقَانِ اَلُوْمِ
 رِضَا وَيُوْبِ دُرُوبِ بَهْمَنِ اَلُوْمَدَن خُوفِ اَمْدَكِنَه سَلَاطِيْنِ لَافِ اِفْرِيْنَدَلِ اَوْلِ
 سَرُوْنِ قِيْمِيَبِ قَيْدِ بَنَدِيْنِ مُحَكَمِ قَلْبِ عَمَرِ كِيَه اَصْمَلِدَرِ بَرِ خِيْمَدَه قِيَبِ قُورِ
 رَنِيْلِيَرِ يَكْتِيَبِ دُرُوبِ لَوِ اَنْدَن شَارِيْقِ يَعْني بَهْمَنِي اَوْ غَرِ لَعْنَه كَلْنِ اَعْلَمِ كُورِ دِكِرِ

اتسین بر خیمده قرق زنگی بکل شاریق کیل یزدن کوزلدی انجاکیم کی جیمه
 کوان آرامیتدی تیدی صباحه قوشو شاریق فرضت بلب باش اله انوب قوی
 زنگینوک ار سندن اتسینوک سر وقتنه کیردی بهمن اغلی کورب بلدی شاریق
 روان اتسینوک قیدین الوب چقپ کتدلر یورتدلر اسکندر چرسندن چقده کتدلر
 وقت کی کلیم کوش بهمنله اغلی کوردلر یاد اولدغین بلب سوردلر اولدلر
 بهمنله شاریق دخی کوردلر کیم کی قوقج شکل شخصلر ایردی بهمن النده
 سیلج یوغدی یوردی شاریق تیغ بران عزبان قلب کلیم کوشلر دیندی ایرجه
 قوشودن کلیم کوشلر قس او دکونکین طاشلرله ایدلر اولدلر شادی دسده
 برسی شاریق ازن دورب کلیم کوشلر بری سورب بهمنه ایدندن ایردی بهمن
 دخی اغلی دشدکنه اجیب دندی سنکی آسینا بلین بر سنکین طاش اله الوب
 قوشودن کلیم کوشلر اوردی د شوردی قصد قلد کیم اغلی ائنه وان قراول آرکی
 دیت ان صلیب ات سوردلر بهمن انی کورب د شورده کی کلیم کوشلر باشن الوب
 کتدی اول ککادین شاریقی اورب د شورن کلیم کوش دخی شاریقلر باشن کسب

اسكندر كندی بویکادین مهمنی سیانی دخی تچه لشکر نه ایرشدی تو اول
 اولیه بولشدی ات بدرب الوب مشریمه کلدر کور شب شادا اولش صورت
 مهمنی اول سیاستین سیلدی آخونده اغلی کندی اوغلدغین کلورکن
 اولورین کلیم کوشلر ایردکن شاریقی ال قیب کندی تدکن سیکب کلیم
 کوش باشین مشرینو کاونه صلدی شمیلر سیقانیلر مهمنی ایچون
 شادا اول کلیم کوش باشین کورب عجب لشدلر اندن جنک ری اغنده اولدر
 اتلر کیملیب دکا ورلر جب و جوشن کیدلر بویکادین دخی اسکندر شاه
 چین بحر پرندن درب خالقنه عبادت ایتدی **حکیم نونجه** اسکندر شاه
 خالقنه عبادت قلب جب و جوشن کیب خلوتندن چقب وریله بلوش
 عزت لشجه اولدیکادین کلیم کوش مهمنی اغلی شاریق باشین الوب شامه
 کلورکن عراقی برله بلوش حالی خبر ویردی عراقی دخی مهمنی بلیم موکله
 زکیلر و کیمینک برین قلاغین کسب کیمنی دپلدی شاریق باشین کلیم
 کوش برله الوب اسکندر شامه کلب خبر ویردی شاه اشذب مهمنی ایچون

KAYNAKÇA

Almanya Milli Kütüphanesi Ms. Or. Quart. 1826 Staatsbibliothek, Berlin.

AIZIZI, Maıhefubarı (Mahbube AZİZ) (2012). “*SEDDİ İSKENDERİ (GRAMER İNCELEME-METİN-TRANSKRİPSİYON)*” İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

AKALIN, Şükrü Haluk (2011). *TÜRKÇE SÖZLÜK* (11. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

AKÇAY, Hasan (1999). “*AHMEDİ’NİN İSKENDER-NÂME’Sİ-TRANSKRİPSİYONLU METİN*” Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Şanlıurfa.

AKDOĞAN, Yaşar (1988) “*AHMEDİ İSKENDER-NÂME*” Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 3128 Kültür Eserleri, 411 ISBN 978-975-17-3341-2.

AKYOL, Aysun (1990). “*HAMZA VÎ KİŞŞA-İ İSKENDER METİN SÖZLÜĞÜ VE DİLBİLGİSİ ÖZELLİKLERİ*” Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

AKYÜZ, Kenan (1934). “*İSLÂMÎ EDEBİYATTA İSKENDER-NÂME MESNEVİSİ: FİRDEVSİ-NİZÂMÎ-AHMEDİ*” İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 47.

ALTUĞ, Murat (2014). “*16. YÜZYILA AİT FİGANİ’NİN İSKENDERNAMESİ ÜZERİNDE BİR SENTAKS İNCELEMESİ*” Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ekim.

- ASLAN, Nursan (2010). “*AHMEDÎ İSKENDER-NÂME (1-1102 Beyit) (DİL İNCELEMESİ-METİN-GRAMATİKAL DİZİN)*” Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- AVCI, İsmail (2013). “*TÜRK EDEBİYATINDA İSKENDERNÂMELER ve AHMED-İRİDVÂN’IN İSKENDERNÂMESİ*” Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Balıkesir.
- AYÇİÇEĞİ, Bünyamin (2014). “*BEHİŞTÎ AHMED SİNAN’IN (ö. 917/1511-12?) İSKENDER-NÂME’Sİ (İNCELEME-METİN)*” Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- AYÇİÇEĞİ, Bünyamin (2013). “*AHMEDÎ (815/1412-13) İLE BEHİŞTÎ (917/1511-12?)’NİN İSKENDER-NÂME’LERİNİN ŞEKİL ve MUHTEVA BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI*” Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 10, 129-204. İstanbul.
- AYVERDİ, İlhan (2006). *MİSALLİ BÜYÜK TÜRKÇE SÖZLÜK I-III*. İstanbul: Kubbealtı Yayınları.
- BANARLI, Nihad Sami (1930). “*AHMEDÎ ve İSKENDERNÂME’Sİ*” İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 34.
- BANARLI, Nihad Sami (1987). “*İSKENDERNÂME*” Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. s. 391-392.
- BAYDEMİR, Hüseyin (2009). “*ÖZBEKİSTAN’DA İSKENDER, ZÜLKARNEYN, LOKMAN HEKİM ve HATEM TAY İLE İLGİLİ HALK ANLATILARI*” Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 41, 109-130. Erzurum.

ÇAĞBAYIR, Yaşar (2007). *ÖTÜKEN TÜRKÇE SÖZLÜK I-V*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

DİLÇİN, Cem (2009). *“YENİ TARAMA SÖZLÜĞÜ”* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

DEMİRBİLEK, Salih (2000). *“AHMEDİ’NİN İSKENDERNÂME ADLI ESERİ ÜZERİNE İNCELEME (SES BİLGİSİ-ŞEKİL BİLGİSİ-CÜMLE BİLGİSİ), METNİN TRANSKRİPSİYONU, SÖZLÜK ÇALIŞMASI”* Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Edirne.

DEMİRBİLEK, Salih (2017). *“AHMEDİ’NİN İSKENDER-NÂME’SİNDE ÖLÜM ve MAHİYETİ”* Studies Of The Ottoman Domain/Cilt 7, Sayı:13, Ağustos 2017. S.199- 210. DOI Number: 10.19039/sotod.2017.71

Derleme Sözlüğü I-XII (1963-82). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

DEVELLİOĞLU, Ferit (2007). *“OSMANLICA-TÜRKÇE ANSİKLOPEDİK SÖZLÜK”* Ankara: Aydın Kitabevi.

ERSOY, Ersen (2011). *“II. BEYAZİT DEVRİ ŞAİRLERİNDEN BEHİŞTİ’NİN HAMSESİ”* Celal Bayar Ü. SBE. Dergisi, c.9, s.2 s. 254-261.

ERGÜNLÜ, Atakan (1967). *“AHMEDİ’NİN İSKENDERNÂME’Sİ”* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, No: 788.

FEYZİOĞLU, Nesrin (1991). *“İSKENDER-NÂME ÜZERİNE BİR İNCELEME”* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

GÖKCAN, Melike (2017). “*GILGAMIŞ DESTANI ve İSKENDERNÂME’DEN HAREKETLE ÖLÜMSÜZLÜK EKSENİNDE İNSANIN ANLAM ARAYIŞI*” *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 5, 63, Aralık, 1-14.

GÖKYAY, Orhan Şaik (1997). “*İSKENDER-NÂME*” İslâm Ansiklopedisi, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, c. V/II, s. 1088-1099.

KALFA, Mahir (1994). “*KISSA-İ İSKENDER 301a- 405a (GİRİŞ-METİN-DİZİN)*” Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

KANAR, Mehmet (2011). “*ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ*” İstanbul: Say Yayınları.

KAYA, Mahmut (2000). “*İSKENDER*” İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türk Diyanet Vakfı Yayınları, c. 22, s. 555- 557.

KAYA, Melis (2016). “*MENSUR TERCÜME-İ İSKENDERNÂME (İNCELEME-TENKİTLİ METİN)*” Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzincan.

Kur’an-ı Kerim ve Yüce Meâli (2005). (meâl: Mahmut Toptaş), Ankara.

KÜÇÜK, Serhat (2013). *XVI. YÜZYILA AİT BİR TEZKİRETÜ’L-EVLİYA TERCÜMESİ (GİRİŞ-METİN-SÖZLÜK-TIPKIBASIM)* İstanbul: Kesit Yayınları.

KÜÇÜK, Serhat (2014). *KİTÂB-I GÜZÎDE AKÂİDÜ’L-İSLÂM (GİRİŞ, METİN, DİZİN-SÖZLÜK, TIPKIBASIM)* İstanbul: Kesit Yayınları.

LEVEND, Ağah Sırrı (1965). “*ALİ ŞİR NEVÂİ, I. CİLT, HAYATI, SANATI VE KİŞİLİĞİ*” Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

MİMİR, Damla (2012). “*AHMEDÎ’NİN İSKENDER-NÂME’SİNDE XIV. YÜZYIL SOSYAL HAYATI*” Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.

PALA, İskender (1990). “*İSKENDER MÎ ZÜLKARNEYN MÎ?*”, Journal Of Turkish Studies (Türklük Araştırması), Volume: 14, 387-403.

PALA, İskender (2014). “*ANSİKLOPEDİK DİVÂN ŞİİRİ SÖZLÜĞÜ*” İstanbul: Kapı Yayınları. s. 236- 237.

PARLATIR, İsmail (2012). “*OSMANLI TÜRKÇESİ TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ*” Ankara: Yargı Yayınları.

SEÇKİN, Neşe (1991). “*HAMZA VÎ KİŞŞA -İ İSKENDER METİN, SÖZLÜĞÜ VE DİLBİLGİSİ ÖZELLİKLERİ (101a- 200b v.)*” Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

TÖREN, Hatice (2001). “*ALÎ ŞÎR NEVÂYÎ SEDD-İ İSKENDERÎ (İNCELEME-METİN)*” Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TÜRKDOĞAN, Melike GÖKCAN (2009). “*AHMEDÎ’NİN ‘İSKENDERNÂME’SİNDE KADIN HÜKÜMDAR MODELİ ve KRALİÇE KAYDAFA*” Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume: 4/7 Fall, 760-773.

TÜRKDOĞAN, Melike GÖKCAN (2010). “*SİYASETNÂMELER ve BİR SİYASETNÂME ÖRNEĞİ OLARAK AHMEDÎ’NİN İSKENDERNÂME’Sİ*” Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal of International Social Research, Volume: 3, Issue: 12 Summer. 418-430.

- ÜNVER, İsmail (1982). “*AHMEDÎ İSKENDER-NÂME İNCELEME-TIPKIBASIM*” Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ÜNVER, İsmail (1975). “*TÜRK EDEBİYATINDA MANZUM İSKENDER-NÂMELER*” Ankara: Basılmamış Doktora tezi, DTCF., No: 205.
- ÜNVER, İsmail (1978). “*AHMEDÎ’NİN İSKENDER-NÂMESİNDEKİ MEVLİD BÖLÜMÜ*” TDAY-Belleten 1977, s. 355-411.
- ÜNVER, İsmail (1979). “*AHMED RIDVAN’IN İSKENDER-NÂMESİNDEKİ OSMANLI TARİHİ (NUSRET-NÂME-İ OSMÂN) BÖLÜMÜ*” Türkoloji Dergisi, c. VIII, s. 345-402.
- ÜNVER, İsmail (2000). “*İSKENDER*” (Edebiyat), İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türk Diyanet Vakfı Yayınları, c. 22, s. 557- 559.
- YESSİRKEP, Tansholpan (2019). “*HAZA KİTÂBU İSKENDER-NÂME*” Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

14.05.1994 yılında Soma’da doğdu. İlk ve orta öğretimini Bursa’da tamamladı. 2012 yılında Bursa Emir Sultan Lisesi’ni bitirdi. 2012 yılında Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne başladı. “Haza Kitāb-ı Şu‘āl-i İblīsname Metin-Dizin-Tıpkıbasım” adlı lisans bitirme tezini vererek 10.06.2016’da Kocaeli Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. 2016 yılında Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon eğitimini tamamladı. 2016 yılında Düzce Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisansa başladı.

Şerife ÖZDEMİR